This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

27488
XG 51·1 [Com]
3

27488

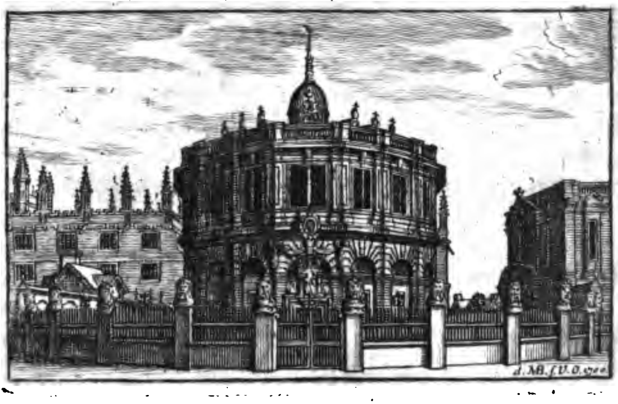
XG 51·1 [Com]

3

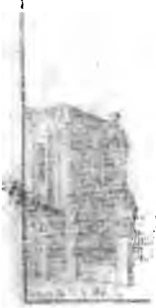
Commentarii
DE
SCRIPTORIBUS
Britannicis,
AUCTORE
JOANNE LELANDO
LONDINATE.

Ex Autographo *Lelandino* nunc primus edidit
ANTONIUS HALL Coll. Regin. *Oxon.* Socius.

TOMUS SECUNDUS.

OXONII,
E THEATRO SHELDONIANO, MDCCIX.

JOANNIS LELANDI Commentarii, DE SCRIPTORIBUS *Britannicis.*

CAP. CCXXXVI. *De Rogero Bacono.*

ROGERUS *Baconus*, *Franciſcanæ* ſectæ imitator, ita diligenter in omnis generis autoribus verſatus fuit, ut ſui ſæculi unicum plane miraculum diceretur. Quare juvat talem tantumque in noſtro catalogo ponere; ejuſque vitam, in ſtudioſi gratiam lectoris, paucis perſtringere. Primos adoleſcentiæ annos *Iſiaci* in rebus dialecticis exegit; unde ingenium, per ſe felix, quaſi accepto à cote novo acumine, felicius reddidit. Maturior ætas philoſophiam tentavit; nec tantum tentavit, verum ingreſſam ita totam penetravit & circuivit, ut nullum locum jam non excuſſum reliquerit. Acceſſit huc tanta in matheſi peritia, quantam ne noſtra quidem tempora, quantumcunque aurea & felicia, conſecuta ſunt. Nota loquor; & hæc quæ ſequuntur, doctis ignotiora non ſunt: nempe *Baconum* ea, ut ita dicam, divinitate in magia naturali (nam procul eſto à ſani judicii viris infamis illa necromantia) exercitatum fuiſſe, ut *Cornelius Agrippa*, *Germanus*, homo eloquentiæ inexhauſtæ, & eruditionis fere abſolutæ, mihi videatur

deatur in ſua *Occulta Philoſophia* non accedere ad majeſtatem illam, quam noſter *Baconus* præ ſe fert. Hic mihi optarem centum linguas & totidem ora, ut myſteria & miracula rerum, quæ ille in hoc ſcientiæ genere invenit & oſtendit, pro dignitate declararem.[1] Sed quorſum hæc vota? longe præſtiterit tacere, quam pauca de re tanta loqui. Age igitur, quod inſtat, agamus. Jam magnis paſſibus ad ſacras literas feſtinabat; quas ut plenius & purius hauriret, famoſam *Pariſiorum* academiam, id quod ego quibuſdam conjecturis colligo, petiit. Evicit & hunc facile laborem, mira & inſolita quadam ingenii dexteritate; uſque adeo, ut domum reverſus, qui nuper magnus, jam *Iſiacis* merito ter maximus eſſet.

Inter hæc tamen viderat, ut erat acerrimo judicio, quiddam ſibi ad orbem literarum deeſſe; nempe linguarum cognitionem. Quare ſtatim non levem operam cum *Hebraicæ* tum *Græcæ* linguæ adhibuit. Porro *Eadmundum Abbodunenſem*, qui poſtea archiepiſcopus *Cantiorum* fuit, & *Richardum Fiacrium*, *Dominicanum*, amicos, & ſtudiorum ſocios ſumme coluit. Denique ingentem librorum numerum ſcripſit, qui olim, in multa exemplaria diffuſi, religioſiſſime per totam *Britanniam* in bibliothecis ſervabantur; nunc autem, pudet dicere, partim è ſuis forulis ex[illegible], & furto, cuſtodum negligentia, ſublati, partim mutili, & decerptis hinc inde quaternionibus, facti, tam raro comparent, ut facilius ſit *Sibyllæ* folia colligere, quàm nomina librorum quos ſcripſit. Hi tamen adhuc extant:

De Logica.	
Commentaria in librum *Avicennæ* de Anima.	
De ſeptem Experimentis.	
De Secretis.	Interrogationi tuæ.
Epiſtola inſtar libelli ad *Clementem* Pont. *Rom.*	Sanctiſſimo patri.
De Utilitate Linguarum.	Multæ præclaræ radices.
De Scientia perſpectiva continenti novem diſtinctiones.	Cupiens te.
De Fluxu & Refluxu maris *Britannici*.	Viſis effectibus.
De Rebus Metallicis.	
De Utilitate Aſtronomiæ.	Poſt locorum deſcriptionem.
De Cœlo & Mundo.	
De Impedimentis Sapientiæ.	

Commen-

Commentarii in libros Sententiarum.
Super Pſalterium.
De Aſpectibus Lunæ ad alias Planetas.
De Operibus non occultis.
De Victoria *Chriſti* contra *Antichriſtum*. Ne ſum propheta.
De Copiæ vel Inopiæ Cauſis.
De Retardatione ſenectutis. Cogito & cogitavi.
Antidotarium.
De Gradibus Medicinalibus.
De Locis. Quoniam infinitum eſt.
De Arte Memorativa.
De Centris gravium vel Planis.
Parabolæ de Quadratura.
De Rebus Alchymicis, alias Speculum Alchymiæ.
De Communibus Naturalibus, lib. 4.
De Speciebus & Legibus multiplicationum.
De Forma in Speculo reſultante.
De Vita *Edmundi*, archiepiſcopi *Cant*.

Floruit ſub *Henrico* tertio, *Anglorum* rege. Obiit *Oxonii* anno à *Chriſto* nato 1248. & ibidem ſepultus eſt in eccleſia *Franciſcanorum*. Catalogus eruditorum collegii *Maridunenſis* meminit alterius *Baconis*, viri eruditi.

CAP. CCXXXVII. *De Joanne Annævillano.*

JOANNES *Annævillanus*, qui & corrupte *Hantvillenſis* & *Nantvillenſis* dictus, ex *Annævilla Neuſtriæ* oriundus, at in *Britannia* inſula ortus, ita ſe in bonis literis adhuc juvenis feliciter exercuit, & præcipue in poeſi, ut vir factus, vel miraculum eloquentiæ profluentis ſæculo alioqui tum barbaro viſus ſit, & quidem *Pariſiis*. concinnavit autem opus, ut ea tulit ætas, ſane elegans, venuſtum, ſplendidum: in quo ſubinde encomiaſtes, aliquando etiam & ſatyricus. Nomen autem operi à *Græco* derivatum fonte inditum eſt, videlicet *Architrenius*, ab inſigni lamentatione. Patriæ vero memor, *Bruti*, & *Britannorum* gratiſſimus cum antiquitatem tum gloriam deprædicat. *Lodovicus Vives* libro tertio de *Diſciplinis*, *Lilius Gregorius Gyraldus* dialogo de *Hiſtoria Poetarum* quinto, & *Geſnerus* in *Scriptorum Catalogo* præclaram *Annævillani* faciunt mentionem. Illuſtrat nomen *Henrici* tertii *Annævillanus*, unde & liquet, quo tempore floruerit.

CAP. CCXXXVIII. *De Aldruido.*

ALDRUIDUS nomen mihi *Saxonicum* quiddam perſonare videtur, quod ſenem Drugonem *Latine* exprimit. Erat ille in penitioribus philoſophiæ & magiæ exercitatiſſimus, ut manifeſte apparet ex ejus libello, quem de *Quintis Eſſentiis* curioſulus compoſuit. quem & ego *Londini* in bibliotheca *Dominicanorum* aliquando extitiſſe novi. Cur autem hunc inter *Anglos* numerem, prius attigi; & nunc pronuncio, me ejus nomen inter *Scriptores Anglicos* deprehendiſſe.

CAP. CCXXXIX. *De Gulielmo Shirovodo.*

GULIELMUS *Shirovodus* prima literarum incrementa accepit apud *Iſiacos* in collegio Univerſali, quod ab *Alfrido* Magno, *Anglorum* rege, devictis truculentiſſimis *Dacis*, in gratiam bonarum artium inſtitutum fuiſſe conſtat. ſecunda vero, quæ & multo maxima fuerunt, *Lutetiæ Pariſiorum*, ubi longiuſcule ſtuduerat, accepit. Ita, utrimque comparata ſolidæ eruditionis ſupellectile bene ſplendida, in *Angliam* non ſine fortuna comite reverſus eſt. Nam ſtatim *Lindenſis*, vel *Lindocollinenſis* eccleſiæ cancellarius deſignatus fuit. qua dignitate tam recte uſus eſt, ut magiſtratui dediſſe potius honorem, quam ab illo accepiſſe videretur. Non enim vulgus canonicorum ſequebatur, qui, nacti fortunam uberiorem, ſe totum luxui, ſplendori, ventri, nulla habita honeſti ratione, committunt; quin potius virtutes, & purioris notæ diſciplinas, quibus ante aſſueverat, tanquam res nullo morituras tempore, impendio promovebat.

Poſſem hic multa, & ea quidem non levia, in medium adducere, quæ fidem verbis meis facerent. brevitatis tamen gratia tantum unum, ſed clarum, nobile, magnum, apponam. Florebant utcunque ſcholæ, ab *Alfredo* rege *Oxonii* inſtitutæ, uſque ad tempora *Haroldi* ejus appellationis primi; qui ut *Dacus* barbarus & immanis erat, ita ex nulla aut levi admodum occaſione ædes ſcholaſticis conſecratas violavit, ſpoliavit, deturpavit: &, quod majus eſt, prædia omnia

in

in honeſtiſſimos academiæ uſus data, ſpreta antiquarum donationum autoritate, prorſus abſtulit. Illud certe ſibi viſus eſt beneficii loco feciſſe, quod ſcholaſticis collegii *Univerſalis* nudam domum habitandam reliquerit. Torquebat hæc *Collegianos* jactura, qui præter male reparatas ædes uſque ad imperium *Henrici* tertii *Angli*, ne unciam quidem certi ſtipendii habebant. Quo tempore *Shirovodus* tam durum paupertatis telum inſigni ſua liberalitate excuſſit, erogato auro, quantum novis agris coemendis ſufficiebat. Atque hæc fuit hominis erga *Oxonienſes* pietas, quam *Joannes Roſſus*, alias *Rufus*, *Gauroviceníis*, in libello de *Academiis Britannicis* mirum in modum extollit.

Audiviſti, humaniſſime lector, teſtimonium munificentiæ plane honorificum. Quod ſequitur tamen de ejus eruditione elogium honorificentius eſt; cum quod literæ fortunis præferendæ, tum etiam quod magnum aliquid à viro excellentis judicii, qualis fuit *Rogerus Baconus*, approbari. Is etenim in libello de *Laudibus Mathematicæ Artis*, *Clementi* quarto, pontifici *Romano*, dedicato, quem ego nuper *Oxonii* in *Maridunenſi* bibliotheca vidi, ita *Shirovodum* laudat, ut, quantum ad variam ſcientiarum cognitionem pertinet, facile illi palmam tribuat.

Sed hic in loco lector admonendus eſt, hujus ſæculi ſcriptores negligentiſſimos in illuſtrium virorum cognominibus fuiſſe. uſque adeo, ut frequenter à loco natalitio, non raro etiam à dignitate, ſuppreſſo proprio nomine, aliud mutuo, ſed parum apte, adſumptum infarciverint. Qua parte *Rogerus Baconus*, vir alioqui inter doctos doctiſſimus, deliravit; qui pro *Gulielmo Shirovodo*, dignitati hominis applaudens, *Gulielmum Cancellarium Lincolnienſem* inſcripſit. Fuit hic error id temporis tam communis, ut veniam certe mereatur. Ego tamen per omnes muſas ſanctiſſime dejerare auſim, nihil in toto hoc eſſe opere, quod me magis torſerit, quam ſcriptorum craſſa in ſupprimendis cognominibus incuria. Et ne longius petatur exemplum, quid incertius quam *Gulielmum Shirovodum* in *Gulielmum Cancellarium Lincolnienſem* transformaſſe? cum *Gulielmus* ſit prænomen multis commune; cujus etiam appellationis præter *Shirovodum* in eccleſia *Lindenſi* plures forſan fuerunt, atque adeo futuri ſunt cancellarii. At totus hic, quantus quantus eſt, error

ror monachorum, & fraterculorum eſt; qui, non contenti ſuis nominibus, nova vocabulorum portenta excogitaverunt.

Vellem nunc quidem tantum uno contentus exemplo ad finem properare, niſi aliud me pallio apprehenderet, juberetque paulum pedem ſiſtere. *Matthæus*, ſi recte memini, *Pariſius* in *Henrico* tertio accuratis verbis *Gulielmum* de *Dunelmo*, virum literatiſſimum, celebrat; quem ſcribit *Romæ* fuiſſe, atque quondam electum in archiepiſcopum *Rothomagenſem*. ſed, in ſuo ab urbe reditu, anno à *Chriſto* nato 1249. obiiſſe, & *Rothomagi* ſepultum eſſe. Hunc non auſim certo adfirmare eundem eſſe *Gulielmum*, de cujus vita nos in præſentia agimus: ſunt tamen non pauca, quæ mihi conjecturam faciunt. Nam tempora primum conſpirant; tum præterea facile adducor ut credam, *Matthæum Pariſium* à *Dunelmo*, ubi *Gulielmus* archidiaconus fuit, cognomen, ſed minus proprium, mutuo ſumpſiſſe.

Sed ſint hæc nudæ tantum conjecturæ. quare nos calamum alio transferemus, dicturi de uno & altero *Shirovodo*, ſcriptoribus non indoctis; memoriæ tamen recentioris. Quorum *Joannes*, qui prior ætate, floruit regnante *Edovardo* quarto; *Rochoque*, monacho *Cartuſiano*, propter ſtudiorum ſimilitudinem (nam uterque muſas amœniores coluit, & carmina quam lubentiſſime cecinit) conjunctiſſimus erat. hujus crediderim verſus eſſe, quos nuper *Shirovodi* titulo in *Fontenſi* cœnobio legi. Fuit aliquamdiu in *Italia*, & *Angli* cauſas egit. quo etiam tempore *Græca* exemplaria, quorum ſtudioſiſſimus erat, ſibi comparavit, & in *Britanniam* advexit. Poſt multos vero annos *Cuthbertus Tunſtallus*, doctiſſimus epiſcopus, doctiſſimi *Shirovodi* epiſcopi *Dunolmenſis Græcos* theſauros *Acholandiæ* reperit. . . . . .

Dixerit nunc aliquis ſatis exſpatiatum eſſe me in hoc campo; at ne verbo quidem uno ſignificaſſe, num *Gulielmus Shirovodus* aliquid librorum ſcripſerit. Ergo, ut per omnia lectori etiam curioſo ſatisfaciam, non recuſabo aliis oſtendere, quod in hac parte mihi cognitum. Fui duobus abhinc aut eo amplius annis *Iſcæ Devoniorum*. ibi in bibliotheca *Dominicanorum* reperi librum ſuper *Sententias*, *Shirovodi* nomine inſcriptum. Vidi etiam *Grantæ* in publica bibliotheca *Diſtinctiones Theologicas*, ejuſdem *Gulielmi* opus. Ecce jam ſunt aperta omnia, quæ mihi cognita de hoc autore;

tore. ſiquis tamen ſit, cui plura aut certiora nota ſunt, ea veluti colophonem huic noſtro labori addat; tantumque aberit, ut gratias merito maximas non agam, ut me, ſiquem alium, promptum, facilem, benevolum auditorem habeat.

CAP. CCXL. *De Nicolao Græco, Albanenſi.*

NICOLAUS *Græcus*, à fano *Albani*, clarum utriuſque linguæ decus, quantum ego conjecturis non levibus colligere poſſum, bonis literis diligentiſſimus partim ad *Iſidis Vadum*, partim *Lutetiæ Pariſiorum* invigilavit. Erat *Robertus Capito*, *Lindiſiorum* epiſcopus, ſuo ſæculo non modo eruditus ipſe, ſed literatorum omnium cultor atque [fautor] aſſiduus. Unde factum, ut *Bacone*, *Baſingo*, *Fizacrio*, *Shirovodo*, *Adamo Mariſco*, *Blondo*, *Belloclivo*, & *Fernamio*, *Angliæ* ſcholæ proceribus, familiariſſime uteretur. Accerſivit præterea *Græcæ* ſtudioſiſſimus eloquentiæ *Nicolaum*, fani *Albani* tunc temporis incolam: cui ob inſignem, variam, & expeditam *Græcæ* linguæ cognitionem, *Græcus* nomen inditum eſt. Hunc humaniſſime acceptum, tanquam comitem plane individuum, ſibi ſuiſque ſtudiis arctiſſime conjunxit. De quo *Nicolao Matthæus Pariſius* hæc ſcribit in ea parte hiſtoriæ ſuæ, cui annus D. 1242. inſcribitur: “ *Robertus* tranſtulit è *Græca* lingua in *Latinam* “ *Teſtamenta* duodecim *Patriarcharum*, coadjuvante *Ni-* “ *colao Græco*, clerico abbatis *Sancti Albani*.” Hæc ille: unde & conjectura, *Nicolaum* non diſſimilem exhibuiſſe operam *Capitoni* in *Damaſceno* & *Dionyſio*, commentariis ejus illuſtratis.

CAP. CCXLI. *De Gulielmo Burgenſi.*

GULIELMUS à *Petriburgo* loco natali, decurtato nomine, *Burgenſis* dictus eſt. Fuit monachus *Rameſeganus*, atque inter academicos verſatus feliciter theologos, lauream ejus nominis facile ſibi comparavit: ac partam, edito non contemnendo volumine, cui titulus *Diſtinctiones Theologicæ*, tam egregie illuſtravit, ut tandem vel inter theologorum lumina connumeratus ſit. Scripſit etiam *Homiliarum* duo volumina, & *Commentarios* in *Cantica*.

tica. Extabant & *Euphraſtica* & liber *Partium* eodem auctore in bibliotheca *Rameſegana*, antiquorum ſcriptorum conſervatrice.

Multa mihi de hoc *Gulielmo* narravit *Joannes Infantius*, nuper *Rameſeganus* monachus, cognitione trium linguarum doctus, ac reconditæ antiquitatis juxta ac veterum exemplariorum indagator longe curioſiſſimus. Si tales noſtro multi fuiſſent monachi tempore, non tam ſubito ingentem paſſa eſſent monaſteria ruinam. Meminerint igitur miniſtri eccleſiaſtici hujus non expectatæ cladis; & ſtatim, relictis ſordibus, puritatem vitæ & bonarum cognitionem artium imprimis neceſſariam ſibi integre comparent. *Gulielmus* in ea incidit tempora, quæ *Henrici* tertii imperium agnoſcebant.

CAP. CCXLII. *De Joanne Londinenſi.*

JOANNES *Londinenſis*, juvenis ad bonas artes & linguarum cognitionem felicem natus, relicta urbe natali, *Iſidis Vadum*, ſola ſtudendi gratia, petiit: quo loco, fortunis deſtitutus honeſtis, duram ac parcam ducebat vitam. Contigit tandem, ut *Rogerio Baconi* innoteſceret; ille, adoleſcentis ingenio acri delectatus, tum præterea miſertus ejus tenuitatis, in familiam ſuſceptum utraque lingua, & imprimis matheſi erudiendum curavit. Diſcipuli in immenſum accrevit alacritas, & jam *Lutetiam* uſque præceptorem ſecutus eſt; quem poſtea laudatorem etiam habere meruit, ut apparet ex ejus ad *Clementem* quartum, epiſcopum *Romanum*, epiſtola; cujus & hæc verba ſunt: "Non "remanſit unus *Pariſiis*, qui plus novit de philoſophiæ radicibus, quamvis & fructus nondum produxerit propter "juvenilem ætatem." Hunc *Romam* miſit *Baconus* cum libellis & organis mathematicis, à ſe compoſitis, ad *Clementem* quartum pontificem, hoc omine, ut interpretis in rebus difficilioribus partes egregie præſtaret.

CAP. CCXLIII. *De Rogerio Vallothamenſi.*

ROGERIUS *Vallothamenſis*, fani *Pauli*, quod *Londini* celeberrimum eſt, canonicus, nihil prius habuit, quam aſſidue veterum ſcriptorum monumenta contrectare;

ſed

ſed tanto cum fructu, ut laudem inde abunde magnam non modo ſibi comparaverit, ſed partam retinuerit quoque, ac inſigniter auxerit. Utque autem præſtaret ſe talem, qualem eum eſſe literati candide prædicabant, congeſta ſupellectile tum copioſa tum divite, ex amœnis antiquorum autorum campis, *Compendium Morale*, opus de memorabilibus dictis & factis, in volumen concinnavit; quod poſtea in multa transfuſum exemplaria. Vidi præterea libellum de *Imaginibus* & *Picturis Oratorii*, quod in eccleſia D. *Pauli Londini* celeberrimum erat. Hactenus de *Rogerio*.

CAP. CCXLIV. *De Godvino.*

GODVINUS, *Severianæ* præcentor eccleſiæ, non modo eruditione, ſed & vitæ quoque ſimplicitate, caſtitate, integritate clarus erat. Theologiæ primas ſtudiorum partes judicio quodam plane ſano impendebat. Meditabatur etiam, idque frequentiuſcule, cœlum pia conſcendens cogitatione. Sed neque hoc ſibi ſolum præſtitit; cupiebat maxime divinarum perpetuo amore rerum omnium delenire animos. Extat ejus liber cura conſcriptus multa, nec impari felicitate, *Meditationum* inſcriptione renidens; dedicatus quidem *Ramildæ* anachoretæ, fœminæ incomparabili. De tempore, quo claruit, nihil adfero; at conjectura interim fretus mea, ſubſtituo *Henrici* tertii regnum.

CAP. CCXLV. *De Hugone Rheadingenenſi.*

HUGO, *Rheadingenenſis* abba, theologiæ conſultiſſimus fuit. hanc illi virtutem tum educatio, tum diligentia inſignem fecit. Inter legendum vero multa mature diſcuſſit, multa annotavit, quæ parum cognita tenebras inexercitatis offundebant ingenteis. *Quæſtiones* igitur non paucas, aut de trivio petitas, ſed potius ex ſacræ penetralibus ſcripturæ in numeros redegit ſuos, & redactas tanto pertractavit acumine, ut dediſſe illis lumen potius, quam aliunde petiiſſe videatur. *Petrus Bleſenſis*, archidiaconus *Badunenſis*, aliquot epiſtolis, *Hugonis* cum literas tum virtutem eximie collaudat.

CAP.

CAP. CCXLVI. *De Joanne Baſingo.*

JOANNIS *Baſingi*, viri non leviter eruditi, memoria tantum non interiiſſet, niſi *Matthæi Pariſii* honeſta cura illam conſervaſſet. Igitur, quoniam pauca admodum exemplaria *Annalium Matthæi* extant, quæ is de *Baſingo* ſcripſit, communia faciam. Fundamenta diſciplinæ philoſophicæ *Oxonii* jecit. Deinde *Lutetiam*, ſtudioſorum ſui temporis morem impigre ſecutus, petiit. Nec ſic contentus, ipſas etiam *Athenas*, omnium doctarum artium parentem ſimul & nutricem, non ſine ingenti quodam diſcendi ardore, profectus eſt. Rariſſimum mehercule ſpectaculum vidiſſe hominem *Anglum* in *Græcia*, idque *Athenis*, ſtudentem. nam quantum ego ex lectione pæne infinita hactenus didici, pauciſſimi, in *Britannia* noſtra nati, *Athenas*, literarum gratia, ſe contulerunt. Quanquam non me interim latet *Galfredum Monenſem*, *Britannicæ Hiſtoriæ* interpretem, adfimare *Bladudum* regem *Athenis* philoſophiæ incubuiſſe: *Platinam*que pronunciare, quod *Joanna Anglica*, quæ *Romanæ* eccleſiæ fœmina aliquando præfuit, ibidem cum profanis, tum ſacris ſtudiis operam adhibuerit. ita tamen, ut *Maguntinenſem* fuiſſe ſcribat; cujus opinionis non me rivalem habebit. Ergo ſi olim magnæ gloriæ loco ducebatur ſtuduiſſe *Athenis*, quid obſtat quo minus & hic noſter pretium inde ſuum ferat. certe quantum per me, tenuis facundiæ ſcriptorem, licebit, vel palmarium hac parte inter *Anglos* feret.

At argutulus aliquis objiciet non eſſe è re literaria *Athenas* inviſere. Cui ego reſpondebo, idque cum judicio, ipſiſſimum eſſe ingenioſo viro ad liberales artes compendium, ut urbem, doctiſſimorum *Græcorum* prælectionibus inſignem, celebret, amet, colat. Annon credibile eſt maturæ ætatis præceptores illic magna potuiſſe præſtare, ubi *Baſingus Conſtantinam*, nobilem fœminam, vix annos viginti natam, de penitioribus operoſæ naturæ cauſis diſputantem magna cum autoritate audivit.

Sed ego doctas *Athenas* miſſas faciam, ac lectori ſignificabo *Baſingum* patriæ reſtitutum, & ſecum multa exemplaria *Græca* ferentem, apud collegium doctorum in ſummo

mo honore fuiſſe. proinde etiam archidiaconi *Legeriani*, alias *Legrecaſtrenſis* munus accepiſſe. Hoc ego factum crediderim liberalitate *Roberti Groſſi*, epiſcopi *Lindenſis*, qui *Baſingum* arcta familiaritate ſibi conjunxerat, utpote hominem *Græcæ* linguæ peritum. Bene ſit ejuſmodi epiſcopis, qui doctos viros nepotibus ſuis, plerumque vere nepotibus, præferunt.

Interea quid domi fecit *Baſingus*? aſpirantem ad bonas literas juventutem, ut ego plane accepi, animavit; & præcipue ad *Græcorum* autorum lectionem. Quoque id, facilius fieret, *Græcam* quandam *Grammaticam* in ſtudioſorum uſum tranſtulit, ac in lucem emiſit. Concinnavit inſuper opuſculum de *Concordia Evangeliorum*. Denique quo loco fato functus eſt, aut ſepultus, penitus ignoro. At de tempore ejus obitus aperta apud *Matthæum Pariſium* mentio. Quare operæ pretium erit ipſa autoris verba, quamvis vernos eloquentiæ flores non ſpirent, in medium adducere: "Anno Dom. 1252. *Joannes* de Baſingſtoke, archidiaco"nus *Legreceſtriæ*, vir quidem in trivio & quadrivio expe"rientiſſimus, *Græcis* ac *Latinis* literis ad plenum eruditus, "viam univerſæ carnis ingreſſus eſt." Hæc *Matthæus* de *Baſingo*, amico familiari ſuo.

CAP. CCXLVII. *De Alberico Vero.*

ALBERICUS *Verus*, ex nobiliſſimo cum *Iſiacorum* tum *Claranorum* comitum ſtirpe ortus, in *Bonaclea*, villa *Trenovantum*, tribus à fano *Oſithæ* milliaribus diſſita, talem à ſtudiis ſibi comparavit laudem, qualem vel noſtro tempore facilius ſperare, quam conſequi licet. Locum vero laboribus & vigiliis commodum ſuis *Chicenſi* in litore, fano *Oſithæ*, virginis regiæ, nominatiſſimo, prudens delegit. Fuit ille receſſus ſtudioſo quietus, placidus, amœnus. Tandem cum *Verus* maturos perveniſſet ad annos inter canonicos, canonicus & ipſe, cum eloquentia tum doctrina excellens ſecum cogitabat, quo potiſſimum memorabili officio ſpecimen ingenii, literarum beneficio, amplum orbi apertiſſime oſtenderet. Ecce autem loci, quem incoluit, & antiquitas & ſanctitas præ oculis obverſabantur, opem petentes, eamque præſentem, ne oblivione aliquando obſcurarentur. Per-

placuit

placuit ratio. unde & brevi pulcherrimus plane & cedris digniſſimus de *Genere*, *Vita*, & *Cœnobio* D. *Oſithæ* prodiit libellus: ex cujus lectione ingenue fateor didiciſſe me bonam partem antiquitatis *Oſtroſaxonici* litoris, ac etiam *Boccaniæ*, quà vallis *Æillecuriana* ſubſidet. Illud non eſt ſilentio pertranſeundum, ſcripſiſſe *Verum* interfuiſſe quidem ſe, quo tempore tranſlatio reliquiarum D. *Hieronymi* in *Bethleem* facta.

CAP. CCXLVIII. *De Adamo Mariſco.*

ADAMUS *Mariſcus*, inter *Somurotriges* natus, operam adoleſcens philoſophiæ inter *Iſiacos* dedit; inter quos eruditionis poſtea calculo non levem ſibi comparavit gloriam. *Franciſcanæ* jam ætate aliquanto provectiori ſectæ ſe adjunxit, qua urbs *Wicciorum* prima late elucet. Hinc & *Iſidis* quoque *Vadum* repetiit, ſolito erga literas totus conflagrans æſtu: ubi elegantis Profeſſoris munere in publicis *Franciſcanorum* ſcholis functus eſt. *Rogerus Bacon* in libro, ſi recte memini, de *Utilitate Linguarum Adami* mentionem fecit. *Thomas Franciſcanus*, qui ſuorum res geſtas ſcripſit, hæc de *Adamo* refert anno D. 1308. “Legit *Oxonii* primus frater *Adam* de *Mariſco*.” Libellus præterea eſt inſtar catalogi de *Eruditis Franciſcanis*, quem olim vidi, atque adeo legi in collegio ei ſectæ dicato propter *Iſidis Vadum*: unde & apparuit ſcripſiſſe illum juſtum in ſacram ſcripturam *Commentariorum* numerum. *Adamo* magna fuit cum doctis familiaritas; & præcipue cum *Rogero Bacone*, homine ſui loci atque ordinis. *Robertum* quoque *Capitonem*, *Lindiorum* epiſcopum, eruditorum inſigniter notum *Mecœnatem*, religioſe excoluit. Nactus eſt *Trivethum*, *Dominicanum*, encomiaſten: nam & ille vitam *Mariſci* artifex depingit.

Hic, quoniam in *Adami* nomen incidimus, lubet commode & opportune lectorem admonere, fuiſſe & alios treis *Adamos*, *Franciſcani* imitatores inſtituti; & literis, ut illa ferebant tempora, egregie inſtructos: quorum qui primi duo *Adamum Mariſcum* tempore aliquanto præceſſerunt.

I. *Adamus Iſcanus*, alias *Exonienſis*, cæteris ætate præceſſit: de quo *Thomas*, *Franciſcanæ* ſcriptor *Hiſtoriæ*, ta-

lia

lita memoriæ commendavit: "*Adam* de *Exonia* poſt in-
"greſſum profectus eſt ad *Gregorium* nonum, pontificem "*Romanum*, à quo miſſus eſt ad prædicandum contra *Saracenos*. ſed apud *Barlet* obiit."

II. *Adamus*, *Eboracenſis* ab urbe natali, ordine ſecundus. de quo & *Thomas* quoque hæc refert: "Unde miniſter generalis *Helias* miſit pro *Philippo Guallenſi*, & "fratre *Adam* de *Eboraco*, ut *Lugduni* legerent." Hactenus *Thomas*.

III. *Adam* vero tertius, *Odohamus* dictus, recentiori quam *Mariſcus* floruit ſæculo. Catalogus illuſtrium *Franciſcanorum* meminit *Commentariorum Odohami* in librum *Sententiarum* & *Canticorum*; tum præterea *Determinationum* librum ei adſcribit. ego præterea vidi ejus libellum de *Poteſtate Fraterculorum in foro pœnitentiæ*. Hoc interim auctario, ut

IV. *Adamus Buccenfeldus*, commentariographus in *Ariſtotelis Metaphyſica*, ad numerum accedat. Sic quatuor *Adamos* ſuæ reſtituimus famæ.

CAP. CCXLIX. *De Matthæo Pariſio.*

MATTHÆUS *Pariſius*, *Albanenſis* cœnobii monachus, meo quidem videre, dignus eſt, qui inter noſtræ gentis *Scriptores* numeretur. Noſtratem autem fuiſſe, quamvis *Pariſius* dictus ſit, mihi quidem conſtat. nam *Pariſiorum* cognomen olim apud *Anglos* erat, quemadmodum & nunc, celebre. niſi quis ſentiat illum à vulgo *Pariſienſem* nominatum, quòd aliquando *Lutetiæ Pariſiorum* ſtuduerit. Sed in hac re, utpote incerta, nihil volo ſtatuere; multo rectius auſpicaturus à re perinde memorabili ac certa, quæ præſens negotium belle ornet, ac illuſtret.

Canutus Magnus, *Danorum* ſimul & *Anglorum* princeps, duo præclariſſima monachorum cœnobia à fundamentis erexit. quorum unum apud *Fennicolas* octo, aut eo amplius, paſſuum millibus à *Nordovico*, principe non modo *Nordovolgiæ*, verum etiam, excepto *Londino*, totius *Britanniæ* civitate, diſtans, hodie floret, & à vulgo fanum *Benedicti* appellatur: quanquam antiquitus *Holmus*, quod inſulæ ſitum referret, dicebatur. cui cœnobio nunc præeſt

Repſius, epiſcopus *Nordovicenſis*, vir profecto candidiſſimus, & mihi familiariter cognitus, tum præterea theologus ad unguem doctus. alterum vero ejuſmodi nominis in *Noruvegia* conſtruxit. *Holmus Britannicus* religionis normam quam diligentiſſime obſervabat, *Noruvegiam* paulatim ad luxum declinantem: id quod cum *Innocentio*, pontifici *Romano*, innotuiſſet, ſtudebat morbo quotidie invaleſcenti opem ferre. Jamque de medico cœpit ſolicite agere, quo tempore *Matthæus Pariſius* cum literarum tum præcipue virtutis calculo ei commendatus eſt. Scripſit igitur ad *Albanenſis* cœnobii præſidem, ut *Matthæum* in *Nordovegiam* ad *Holmenſes* monachos tranſmitteret; quo illic religio conſpurcata priſtinæ reſtitueretur puritati. Ille vero *Romani* mandata facere; & *Matthæum*, honeſto inſtructum viatico, mari ac ventis commendare. Nolo hic longa oratione lectori, brevitatis forſan amatori, moleſtiam adferre. Pervenit ille quidem ad *Holmenſes* ſalvus & incolumis; religionis puritatem ad priſtinum ſtatum revocavit, magnamque merito gratiam apud monachos inivit. Poſteaque patriam repetiit, exceptus magno cum *Albanenſium* applauſu.

His modis primus illi ad immortalitatem gradus adcrevit. Reſtat modo, ut de ſecundo gradu, qui totus ex literis conſurrexit, aliquid dicam. Domum reverſus aſſidue, quemadmodum & ante fecit, ſtudiis vacabat; ac doctos viros, quotquot tunc temporis in *Britannia* claruerunt, impenſiſſime coluit. Unde variam ſibi multarum rerum cognitionem pariebat. Quid dixi, ſibi pariebat? Immo patriæ potius & poſteritati. Nam cum prudens vidiſſet hiſtoriam rem eſſe cordatis hominibus in primis neceſſariam, auſpicatus ab ultimo anno imperii *Henrici* ſecundi, *Anglorum* regis, acta noſtræ gentis uſque ad 37 annum *Henrici* tertii maxima cum diligentia, juxta ac fide perſcripſit. cui & poſtea multarum rerum ſcientia auctus, appendicem titulo *Additamentorum* annexuit. Simili quoque diligentia in illuſtrandis memorabilibus viginti duorum abbatum *Albanenſium* factis uſus eſt: incipiens videlicet à *Vilogodo*, primo *Albanenſis* cœnobii abbate, & in *Gulielmo*, cujus tempore calamum non ſegniter exercuit, operi ſummam manum imponens. Atque adeo hinc fateor me didiciſſe bonam partem antiquitatis *Verolamienſis* municipii. Scripſit etiam

Vitam

Vitam Eadmundi Richii, *Cantiorum* archiepiſcopi, omnia tamen à *Richardo Vicanio*, & *Rogero Bacone* prius edoctus. Hic plura conantem me dicere de *Matthæo Pariſio* materia deſerit.

CAP. CCL. *De Radulpho Coleburgenſi.*

RADULPHUS *Coleburgenſis*, *Franciſcanus*, cauſam ſtrenuiſſime agebat literariam in ſcholis *Iſiacis*; deinde etiam & *Lutetiæ Pariſiorum*. *Adamus Mariſcus*, anteſignanus prælectorum collegii *Franciſcani*, quaſi miles jam emeritus, provinciam interpretandi ſacras literas, tanquam per manus, *Coleburgo* tradidit. Ille alacer, & plane expeditus injunctum pulcherrime obibat munus, magno auditorum cum fructu, majorique gloria ſua. *Thomas*, *Franciſcanæ* ſcriptor hiſtoriæ, honorificam hujus *Radulphi* facit mentionem.

CAP. CCLI. *De Euſtachio Normannovillano.*

EUSTACHIUS *Normannovillanus*, *Franciſcanæ* illuſtrator ſectæ, inter *Iſiacos* non exiguam ſibi ab eruditione egregia laudem peperit: quam ut numeris perpetuo integram omnibus ſibi conſervaret, quieſcentis ab aſſidua lectione, *Coleburgi* vices reparavit. Unde fama illi plane immortalis parta, teſte *Thoma Franciſcano* his verbis fideliſſimo: " *Euſtachius* de *Normanville*, prius magiſter ar-" tium, & doctor Decretorum, ac Cancellarius *Oxonienſis*."

CAP. CCLII. *De Gualterio Eoveſhamenſi.*

GUALTERIUS, *Eoveſhamenſis* cœnobii monachus, bonas horas in optimis recte collocavit ſtudiis. Et, ne interim laboris aut vigiliarum ſeveritas mentis vigorem, promptitudinem, alacritatem minueret, ad muſicam, conſilio peropportuno, ſe contulit: qua parte eouſque tandem proceſſit, ut concentibus harmoniæ omnibus vel ab ipſis artificibus inſtructiſſimus haberetur. Hanc ille dotem tam raram ne ſibi conſervaret uni, de *Re Muſica* libellum conſonantiæ vel ſuaviſſimæ edidit.

Concentus *Boetii* melicus à doctiſſimis collaudatur. *Gulielmus* à *Maildulphi-curia Osburnum Durovernenſem* primum in re muſica facit. *Richardus*, abbas *Fontanenſis* idemque *Claravallenſis*, ſummum quoque ab eadem tulit pretium. Liceat igitur & mihi, candida eruditorum benevolentia, juſtas & *Gualterio* quoque ſimili calculo attribuere laudes, nomenque ſcriptoris æternitati conſecrare.

CAP. CCLIII. *De Richardo Legrocaſtrenſi.*

RICHARDUS *Legrocaſtrenſis*, alias *Grantebrigenſis* ab illuſtri aliqua functione, qua in academia uſus eſt, ſtudiorum felici proventu famam & fortunam ſplendidam comparavit. Vivens eccleſiæ ornamento fuit *Anglicanæ*. Hanc laudem nec moriens perdidit, relicto libro egregio, cui inſcriptio *Summa*, alias *Speculum Eccleſiaſticorum*; quo mores miniſtrorum eccleſiaſticorum ad vitæ exemplum honeſtæ illexit, animavit, confirmavit denique. Scripſit & *Homiliarum* opus cognitione, eruditione, pietate renidens.

Memini aliquando vidiſſe me libellum, cui titulus, *Summa Magiſtri Richardi* de *Wetheringſeto*, Cancellarii *Grantabrigienſis*. Hoc mihi niſi caſus indicaſſet, proprium ſcriptoris nomen prorſus ignoraſſem. Catalogus illuſtrium *Carmelitarum* meminit *Joannis Legrocaſtrenſis*, *Angli*, archiepiſcopi *Smirmanenſis*, hominis non ineruditi. Denique, memini me aliquando incidiſſe, dum forulos bibliothecæ *Regalis* collegii apud *Iſiacos* excuterem, cujuſdam *Legrocaſtrenſis* mathematici libellum, *Computus* titulo editum.

CAP. CCLIV. *De Thoma Eboracenſi.*

THOMAS *Eboracenſis*, quartus inter prælectores *Franciſcanos*, qui *Iſidis Vadum* celebrabant, non minorem ex elimata laudem lectione accepit, quam qui in eodem præceſſerant munere. Id liquido ex ejus ſæculi ſcriptoribus apparet; & maxime ex hiſtoria *Thomæ Franciſcani*. Catalogus quoque illuſtrium *Franciſcanorum* meminit ejus *Commentariorum* in *Eccleſiaſtem*. Senio poſtremo ingruente, *Eboracum*, inſignem ſodalitio *Franciſcano* urbem,

* petiit;

petiit; ubi prius vitæ diem primum, poſtea vero ſupremum vidit.

CAP. CCLV. *De Gulielmo Montano.*

GULIELMUS *Montanus*, theologicæ cognitionis profeſſor, inter canonicos ſupremæ *Lindiorum* urbis celeberrimus vixit; & cancellarii in eadem eccleſia dignitate functus eſt. Erat ſæculum, in quod incidit, ſpinoſis ſophiſtarum argutiis miſerrime obnoxium; inter quas tamen ille ita eluctatus eſt difficultates, ut ſi non eloquentiam profluentem illam, at nervos interim & pondus rerum ſibi conquiſiverit, ac aliis tanquam per manus ſtudioſe tradiderit. Tam honeſti teſtes facti hi libri ab eo editi ſuperſunt, videlicet *Similitudines* & *Diſtinctiones Numeri*, in quibus res tractat theologicas. Extat etiam libellus, cui titulus *Summa*; & alter nomine *Concordantiæ*.

Chronica, *Lindianæ* eccleſiæ res geſtas referentia, adfirmant *Gulielmum* de *Montibus* ſucceſſiſſe *Hugoni*, epiſcopo *Lindiorum*. Is an idem fuerit cum hoc noſtro, de quo nunc agimus, doctorum judicium eſto. Eſt egregium de *Montano* epigramma in libro *Alexandri Nechamii* de *Laude Sapientiæ*, in quo videtur eum à fano *Genovefæ Lutetiæ Pariſiorum* apud *Demetas* ejus dignitatis originem derivaſſe; quo titulo *Gallum* fuiſſe credibile eſt.

CAP. CCLVI. *De Gualterio Morganenſi.*

GUALTERIUS, *Morganenſis* abba cœnobii .... cognitione naturalium rerum præter communem enituit ſortem. Muſis quoque elegantioribus impendio favebat; unde, ut naturæ ſuum decus per elegantiam eo ſæculo familiarem reſtitueret, librum de *Avibus* & *Animalibus* carmine conſcripſit. *Frumentarius*, abba fani *Albani*, in libro de *Viris Illuſtribus*, hujus mentionem plane honorificam facit.

Cap. CCLVII. *De Richardo Anglico.*

RICHARDI *Anglici* frequens apud eruditos mentio. Crediderim ſtuduiſſe eum *Iſiaci* & *Lutetiæ Pariſiorum*. Notior mihi alia parte nulla eſt, quam ex libris editis. Conſtat eum ſuo ſæculo in philoſophiæ, matheſeos, & medicinæ cognitione imprimis eluxiſſe. Scripſit librum de *Signis Prognoſticis*, alterumque de *Urinis*: tum etiam *Anatomiam*, *Galenum* ſecutus; & *Correctorium Alchymiæ*.

Alia quoque multa ſcripſiſſe eum fama refert, quæ temporis obſcurat invidia. *Grantæ Girviorum* in bibliotheca *Petrina* extat volumen de *Re Medica*, autorem præferens *Richardum*; nec tamen pronuncio eundem eſſe cum hoc noſtro Alchymico. Conſtat *Richardum* edidiſſe volumen, cui *Repreſſiva* titulus; at neſcio an idem opus ſit, quod & *Petrina* in bibliotheca eminet. *Symphorianus Campherius* *Richardi Anglici* meminit.

Hic, quoniam in alchymiæ mentionem incidimus, commode lectorem admonebo fuiſſe quendam *Arturium*, *Anglum*, in alchymiæ cognitione admirabilem; cujus de eadem opuſculum olim in bibliotheca fani Servatoris *Durreverni* extitit. *Geſnerus*, conjectura ductus, addit libellum de *Signis* febrium *Baſileæ* impreſſum.

Cap. CCLVIII. *De Richardo Theologo.*

QUONIAM in *Richardorum Anglicorum* mentionem incidimus, lubet *Richardum Theologum* medico adjungere. Is diſcendi quodam ſtudio ardentiſſimo, relicto natali ſolo, impiger *Pariſios* petiit. ubi partim legendo, partim etiam docendo ac ſcribendo talem ſibi gloriam comparavit, qualem nec ætas hæc noſtra cantitare ceſſat. Collegium D. *Victoris*, quod *Lutetiæ* nobiliſſimum eſt juxta ac antiquiſſimum, pietate excolebat vel rariſſima; unde factum, ut & ipſe *Victorinis* ſe adjungeret ſocium canonicis. Quæ ſors vitæ tam fauſte ei illuxit, ut tandem inter ſuos proximum à primo locum acciperet. Multa *Victorini* de hoc *Richardo Anglico* etiam nunc prædicant; cum eruditionem, tum pietatem hominis deprædicantes. Multa

ſcripſit

ſcripſit vir ſuo ſæculo undecunque doctiſſimus. Ego vidi ejus de duodecim *Patriarchis* librum, teſtem luculentæ doctrinæ optimum.

CAP. CCLIX. *De Richardo Fizacrio.*

RICHARDUS *Fizacrius*, *Dominicanus*, *Iſcanæ*, ſive *Exonienſis*, diœceſis alumnus, *Iſiaci* operam literis ſtrenuam navabat, nullo non genere eruditionis animum exercens; qui labor tam felix illi fauſtuſque fuit, ut inter doctos doctiſſimus haberetur. Præter cæteros *Ariſtotelem* mirum in modum coluit; illum legebat, ſuſpiciebat, in ſinu gerebat. Inde ad theologos ſe transferens, uberrimum utrinque fructum accepit. nam & inſignis philoſophus, & theologus fuit, quibus nominibus tam charus erat *Rogero Bacono*, viro undecunque doctiſſimo, ut comes illi individuus adhæreret. Hinc facile crediderim *Fizacrium* una cum *Bacono Lutetiæ Pariſiorum* ſtuduiſſe, & ibidem ex eruditiſſimo eruditiorem factum.

Porro neque hoc tacendum, quod ſcriptores noſtrates, quoties illius ætatis fit mentio, *Fizacrium* ſemper *Bacono* adjungunt, tanquam *Bitbum Bacchio*, id eſt, nobile par *Anglorum*, ſive amicitiam ſpectes, ſive literas. Quid quod, ut in vita ſocii conjunctiſſimi fuere, ita ne morte quidem dividi potuerunt. nam ut turtur, ereptam ſociam lugens, commoritur; ita, extincto *Bacono*, nec potuit, nec voluit ſupereſſe *Fizacrius*. O raram, & omnibus ſæculis prædicandam amicitiam! Sed quo me rapuit oratio? Finem laudandi, & ornandi munus noſtrum faciam, ſi prius indicavero, quibus ſe libris poſteritati commendavit. Scripſit enim

Super quatuor libros Sententiarum.	O altitudo.
Super Pſalterium.	
Super *Solomonis* Parabolas.	Multiplici ratione.

Vixit regnante *Henrico* tertio, *Anglorum* rege. Obiit anno D. 1248. & ſepultus eſt *Iſidis* ad *Vadum* in eccleſia *Prædicatorum*; quibus omnium virtutum clariſſimas imagines reliquit.

Cap. CCLX. *De Radulpho Dominicano.*

Radulphus, *Dominici* ſectator ſtrenuus, vir maximæ in legendis autoribus induſtriæ fuit; quam tantus ſuo tempore fructus ſecutus eſt, ut non modo eruditi, verum etiam elegantis nomine dignus cenſeretur. id quod illis temporibus rariuſculum fuit, degenerantibus jam à ſua puritate artibus fere omnibus, una cum *Latinæ* linguæ elegantia, & perſtrepente totis ſcholis neſcio qua ſophiſtica garrulitate. Inter cætera tamen bonam ſtudiorum partem in re theologica collocavit; tam utiliter, ut & ipſe poſtea inſignis theologus ea ſcripſerit, quæ poſteritati & grata & utilia eſſent. Sed quid non audet, atque adeo facit tempus? quæcunque enim ſcripſit, tempore & negligentia conſpirantibus, fere perierunt. Liber tamen, quem de *Vita Richardi, Ceiceſtrenſis* epiſcopi, non invenuſtum ſcripſit, extat; & à *Ciſſenſis* ecclesiæ canonicis religioſe obſervatur. Claruit ſub *Henrico* tertio, *Anglorum* rege.

Cap. CCLXI. *De Joanne Blondo.*

Joannes *Blondus*, ut illa ferebant ſæcula, inter doctos doctiſſimus, *Iſiaci* primum, deinde *Lutetiæ Pariſiorum* ſtuduit; utrinque tanta cum felicitate, ut tandem unus ex multis digniſſimus judicatus ſit, qui publico ſtipendio inter *Iſiacos* theologiam profiteretur. Quod cum aliquamdiu feciſſet, accepit in eccleſia *Eboracenſi* honeſtiſſimum virtutis ſuæ præmium. Nec multo poſt electus eſt *Cantiorum* archiepiſcopus, quo nomine *Romam* petiit; ubi, quibus artibus ſane neſcio, cauſa & dignitate cecidit, atque in ejus locum ſubornatus eſt *Edmundus Divitius*, canonicus *Severianus*. Ita domum inglorius rediens, repulſam literis, ut ſapientem decuit, conſolatus eſt.

Sed inter hæc jam mihi in mentem venit, quod minime prætermittendum eſt: nempe *Blondum Lutetiæ* ſocios habuiſſe ſtudiorum, *Alanum Belloclivum*, *Rodulphum Vergeniacum*, *Gulielmum Dunum*, & *Nicolaum Fernamum*, *Anglos* inſigniter eruditos. Hæc ego curſim, *Matthæi Pariſii Angli* hiſtoriam, & *Joannis Rufi* ſive *Roſſi Gaurovicen-*

ſis

ſis de *Academiis Britannicis* librum perſtringens, notavi. De libris, quos elegantes ſcripſiſſe fertur, quæ mea eſt in hac parte infelicitas, nihil legi; quanquam & dubitum num extent. Floruit, regnante *Henrico* tertio. Mortuus eſt anno 1248.

Petrus Bleſenſis, in libro *Epiſtolarum* ſuarum, *Rogerii* aut *Roberti Blondi* meminit, quem inter diſcipulos aluit. Hunc, quod dominum mutaverat, his verbis caſtigat: "Veruntamen indomita cervice ferorum poſt vocationis meæ literas nunc agere cauſas *Pariſiis*, nunc reverti *Bononiam*, nunc *Lincolniam* proficiſci, nunc morari *Oxonii* ordinas & diſponis."

CAP. CCLXII. *De Eadmundo Divitio.*

EADMUNDUS, filius *Eadveardi Divitii*, alias Riche, *Abbanduni* natus fuit; quod oppidum ſitum in ripâ *Ocbidis* flu. diſtat quatuor ab *Iſidis Vado* milliaribus, & ab antiquioribus *Saxonibus* Seukeſham vocabatur. ubi educatus ad ipſos pubertatis annos, quo tempore parentum cura docendus *Iſiacum* tranſmiſſus eſt, non ſine felici, ut poſtea plane apparuit, omine. Nam ita ibi ſe cum omni literarum, tum etiam virtutum genere exercuit, ut brevi ingentem ſui nominis famam late ſparſerit.

Erat illis diebus *Rogerus Baconus* apud *Oxonienſes* bonorum ſtudiorum amatoribus ſignifer, cujus familiaritate & opera *Eadmundus* aſſidue utebatur; ſed ut multis aliarum virtutum titulis *Bacono* ſuperior fuit, ita, niſi ego plurimum fallor, eruditione inferior. Has utique virtutes honos, ut umbra corpus, ſecutus eſt. primus tamen fuit, cum theſaurarius collegii *Severianorum*, ſive *Sarisbirienſium* canonicorum deſignaretur: ſecundus, qui & maximus, ſtatim ſucceſſit. Mortuo etenim *Ricardo* Magno, archiepiſcopo *Cantianum*, communibus ſuffragiis, & *Henrici* tertii applauſu archiepiſcopus factus eſt: non ille, tanta auctus dignitate, principi blandiebatur, imo libere reprehendebat, quod *Leonoram*, ſororem ſuam, parum juſte, conjugem *Simoni Montefortio*, *Ligeriano* comiti, dediſſet. unde factum eſt, ut principi parum gratus eſſet, & multis quotidie injuriis adficeretur; de quibus cum poſtea *Romæ* coram *Gregorio* nono,

vel

vel *Cœleſtino* quarto pecunia corrupto conqueſtus fuiſſet, parum aut nihil profecit. Itaque in *Angliam* reverſus, ſenſit adverſa omnia, & maxime quæſtores *Innocentii* quarti, qui tum ſtrenue regem una cum plebe ſpoliabant, ut beatiſſimus pater *Nocentius Fredericum* imperatorem, comparata pecunia, bello fortiter impeteret. quare poſt aliquantulum temporis videns partes ſuas longe eſſe inferiores, *Pontiniacum, Galliæ* cœnobium, quaſi exul, adivit. Deinde *Saſiacum* monaſterium, ubi etiam obiit, exactis in epiſcopali functione octo annis; ſed corpus *Pontiniacum* delatum poſtea, & ſepultum.

At nunc lector forſan oblitum me eſſe putabit librorum, quos ſcripſit. Non equidem; quanquam ego ſolum hactenus ejus librum vidi, cui titulus *Speculum* eſt. Poſſem hic multa de ejus in Sanctorum numerum relatione & miraculis inſerere, niſi *Robertus Divitius*, ejus frater, omnia etiam edito libello jam olim perſcripſiſſet.

CAP. CCLXIII. *De Nicolao Ferenhamo.*

NICOLAUS *Ferenhamus Iſidis Vadum* florentis, adoleſcens ætatis coluit; & bonæ indolis, ac ingenii præter communem ſortem acuti, ſigna exhibuit illuſtria. Jamque vir maturus factus, & undecunque in philoſophia inſtructiſſimus, animum ad rei herbariæ cognitionem nova quadam, ſed vehementi, applicuit cura. *Hippocratem, Dioſcoridem, Galenum,* medicorum clariſſima lumina, hac ratione familiariter coluit. Inglorium tum putabat eſſe domi, totos deſidere dies, nec florenteis alibi quoque artes diſquirere. *Lutetia Pariſiorum* eo tempore inprimis cognitione literarum enituit; cujus videndi ardore quodam accenſus incredibili, eo ſe mature contulit; ac, philoſophiæ fundamentis feliciter jactis, medicinæ ſtudium ſuſcepit. quod ſic inchoatum ſemel, in *Italiam* profectus, *Bononiæ* abſolvit. Hinc ſecum reputans longe utilius ac dignius eſſe animæ, quam corpori laboranti præſentem ferre opem, divinam ſanctus legem incredibili perdidicit diligentia. *Otho,* legatus *Romanus* ad *Britannos*, de rebus magnis acturus, venit uſuſque *Ferenhami* familiaritate, quem *Henricus* tertius rex *Angliæ*, aulæ jam medicum ſuæ conſtituerat, ſic cum

rege

rege egit, ut *Ferenhamus*, refutato epiſcopatu *Ceſtrenſi*, paulo poſt *Dunholmenſem* ſedem, virtutis amplum præmium, acceperit. Hactenus *Matthæum Pariſium*, egregium *Ferenhami* laudatorem, ſum ſecutus.

CAP. CCLXIV. *De Richardo Rufo.*

RICHARDUS *Rufus*, *Corinianus*, non modo *Iſidis in Vado*, ſed in inſula quoque *Pariſiorum* tanta cum felicitate melioribus invigilavit artibus, ut late ejus orbi fama innoteſceret: id quod luculente teſtatur *Thomas Franciſcanæ* collector hiſtoriæ. Notius eſt hunc profectum fuiſſe in *Franciam*, una cum *Haymone*, viro undecunque laudatiſſimo, quam ut in præſentia inſinuatione indigeat ulla. Juvat tamen hic *Thomæ Franciſcani* verba in medium adferre; non quod eloquentiam, ſed fidem potius ſpirent: „ *Richardus Rufus*, *Cornubienſis*, qui eo tempore, quo „ frater *Helias* religionem turbavit, *Pariſiis* ingreſſus eſt: „ ubi poſtea curſorie legit Sententias, & admirabilis philo„ ſophus judicatus eſt." Vidi aliquando commentarios *Cornubienſis* in ſex Principia, Prædicamenta, & libr. Phy. & libros Poſteriorum. Sed relinquo lectoris judicio, num a *Rufo*, an alio editi fuerint. Erat denique in pretio & *Gothofridus Cornubienſis*, *Carmelita*, ætate aliquanto recentior, at ſcriptor interim non contemnendus, ut ex his apparet, qui illuſtrium *Carmelitarum* vitas ſcripſerunt.

CAP. CCLXV. *De Hugone Albo.*

HUGO *Albus*, jam annis maturus, vitæ ſtudebat ſolitariæ; unde & in *Benedicti* verba juravit, ita tamen ut tradenti opera non modo religionem, verum etiam pro conſuetudine quadam ſua eruditionem mediis amplecteretur ulnis. Tam ſterile, [illegible], ac undecunque ſanctum invigilantis animi ſtudium ſructus, & quidem ubertimos, produxit. *Petroburgus*, nobiliſſimum juxta ac antiquiſſimum mediterraneorum *Anglorum* coenobium, in quo ille vitam ducebat plane continentiſſimam, doctorum teſtis vel fideliſſimus [illegible].

Unum erat, quod *Hugonem* præter cætera detinuit, juvabat, delectabat; nempe rerum memorabilium & antiqui-

tatis

tatis exquiſita cognitio: quam ut aliquando conſequeretur, nullum prorſus diligentiæ locum reliquit. At erat interim cura hæc præcipua, ut hiſtoriam *Petroburgenſis* eccleſiæ, nutricis ſuæ chariſſimæ, gratus perdiſceret alumnus. Hinc, elaborata quadam induſtria, omnia diplomata à *Merciorum* regibus, tum aliis nobilibus *Petroburgenſibus* collata conquiſivit; & quicquid præterea chartaceæ ſupellectilis in forulis delituit, propenſa excuſſit induſtria. Tum vero, ut herba excreſcens fructum opportune produceret ſuum, originem ſui cœnobii, ſucceſſus feliciſſimos, ac tandem fortunæ per *Danos* crudeliſſimos, *Angerum* videlicet & *Ubbenem*, viciſſitudinem accurata perſcripſit diligentia. Nec minori cura in reparato per *Ethelwoldum*, *Ventæ Simenorum* epiſcopum, & *Adulphum*, *Eadgari* regis Archigrammateum, monaſterio uſus eſt. In quo opere tam multa de primitiva *Merciorum* eccleſia, à *Beda*, viro alioqui tum docto, tum diligenti prorſus intacta, ac præterea de cœnobiis ex *Petriburgo* enaſcentibus, collecta inſeruit, ut merito ſacroſanctæ antiquitatis theſaurus eſſe videatur. Perduxit autem hiſtoriam uſque ad imperium *Henrici* tertii, regis *Angliæ*: quo tempore vixiſſe illum credibile eſt.

CAP. CCLXVI. *De Haymone Faverehamenſi.*

HAYMO, ex *Favereſhamo*, celebri *Cantiorum* emporio, oriundus, relictis ſcholis patriis, contulit ſe ad famoſam *Pariſiorum* academiam, periclitaturus quantum non modo diligentia, verum etiam ingenio valeret. Quæ illi poſtea audacia tam felix fauſtaque fuit, ut ſpem, quam de ſeipſo plane bonam conceperat, infinitis modis vicerit. Nam inter *Ariſtotelicos* & dicebatur, & erat, ſi ita dicere liceat, *Ariſtotelisſimus*. Ad hæc theologorum labores ſacroſanctos illos nocturna verſabat manu, verſabat & diurna. Ex quo ſtudio tam undecunque ſanctam animi puritatem hauſit, ut, contempto fortunarum ſubinde ei adblandientium ſplendore, *Franciſcanorum* gregi, ſolo prædicandi evangelium nomine, comitem ſe in ipſo *Dionyſii* fano addiderit. Ab illo cœpit ejus fama *Lutetiæ* clarior eſſe: ſed, quæ hominis modeſtia erat, famam non magni facere. Et jam vocatus à ſui ordinis primatibus *Bononiam*, deinde & *Patavium*,

vium, clariſſimas *Italiæ* civitates, venit: ubi multam, cum in ſcholis docendo, tum apud populum concionando, laudem adeptus eſt. Nec multo poſt in patriam reverſus una cum *Gulielmo Colevillano*, homine & *Franciſcano* & ſolidè literato, virtutis ſuæ radios evangelica prædicatione late diffudit; quo titulo maximam certe non modo ſibi, verum etiam omnibus *Chordigeris*, quotquot in *Anglia* erant, gratiam conciliavit.

At cum jam in medio evangelii opere totus ferveret, *Helias* neſcio quis, perturbator totius *Franciſcani* ordinis, in cauſa fuit, ut *Lutetiam* comitatus *Richardo Rufo*, *Cornubienſi*, viro ſui inſtituti & ſectæ, repeteret; deinde etiam vel *Romam* uſque proficiſceretur, ubi omnia ei ex voto ſucceſſerunt. Nam *Helias* ille, celebrato *Romæ Franciſcanorum* concilio, cauſa cecidit, & ſummo magiſtratu privatus eſt. Eodemque tempore *Haymo* præſes provincialis *Angliæ* conſtitutus eſt: quem honorem poſt annum unum *Gulielmo Snotenhamo* tanquam per manus tradidit; ita tamen, ut non longo poſt tempore multo majorem acceperit, nempe primam totius ſui ordinis gubernationem. Hinc ejus nomen laudeſque cœperunt in immenſum creſcere, idque apud *Gregorium* nonum, pontificem *Romanum*, à quo in *Græciam* legatus miſſus eſt.

Romæ circiter hæc tempora fuit quidam *Richardus Sommeridunus*, alias *Somertonus*, genere *Anglus*, magno pretio cum propter eruditionem non protritam, tum etiam ob eximiam in magnis rebus agendis dexteritatem. Hic, utpote unus ex purpuratorum patrum collegio, *Haymonem Innocentio* quarto charum, juxta ac familiariter cognitum reddidit; uſque adeo, ut cum ſenex moriturus *Anagniæ* decumberet, non gravatus ſit pontifex illum inviſere, & candidiſſimis verbis conſolari, ac morituro denique manibus benè precari. *Trittemius* ſcribit *Haymonem* perveniſſe ad tempora *Alexandri* quarti, atque ejus juſſu Breviarium correxiſſe; tum præterea opus ſuper *Sententias*, quod & ego vidi, edidiſſe.

CAP.

CAP. CCLXVII. *De Nicolao Anglico.*

NICOLAUS *Anglicus* inter *Franciſcanos* non modo doctrinæ, ſed & pietatis quoque laudem tulit. Fuit, atque adeo nunc eſt, eritque innata quædam literatis cupido videndi exteras gentes, urbes, ac rerum miracula. Id quoque conſilio quodam fit. nam hac itur recta ad ſapientiam, vel ipſo *Homero* in *Odyſſea* teſte, dum *Ulyſſem*, ſapientiæ exemplar abſolutum, elegantiſſime juxta ac ſignificantiſſime exprimit: id quod interpres *Horatius* his verſibus, ex *Græco* deſumptis, *Latine* inſinuat:

Dic mihi, muſa, virum captæ poſt tempora *Trojæ*
Qui mores hominum multorum vidit, & urbes.

Nicolaus igitur & *Galliam* & *Italiam* diſcendi cupidus petiit: id quod illi poſtremo & fructum & gloriam contulit. Incidit enim familiaritas cum *Innocentio* quarto, pontifice *Romano*, cui & ab auriculari fuit confeſſione. Munus denique à liberali accepit patrono, epiſcopatum *Aſſiſienſem*, ut refert *Thomas*, *Franciſcanæ* ſcriptor hiſtoriæ.

CAP. CCLXVIII. *Rodulpho Vageniacenſi.*

RODULPHUS *Vageniacenſis*, Anglice Medwegedune, corrupte Maideston, egregie profecit in bonis omnibus diſciplinis, qua *Iſidis Vadi* nomen academia celeberrima retinet. Amplior poſtea in eiſdem homini fuit proventus *Lutetiæ Pariſiorum*; ubi ingenii acrioris periculum frequens in ſcholis exhibuit publicis. Hujus inſignem eruditionem *Matthæi Pariſii* hiſtoria luculente exprimit. Reverſus ille domum, fit *Henrico* tertio tandem cognitiſſimus, à quo & *Maiſevertanus* epiſcopus conſtitutus. Sextus jam ab accepta dignitate pontificia agebatur annus. ecce arctioris vitæ ſtudium eum ab epiſcopatu ad collegium *Franciſcanorum* deduxit. *Antoninus* in *Chronicis* ſuis facto hoc modeſtum addidit teſtimonium: "In tantum autem fratres "illi in partibus illis fuerunt ſanctitate famoſi, ut non ſo-"lum *Monachellus Abbandunenſis*, qui fuit receptus ad or-"dinem *Minorum*, ſed & *Radulphus Herefordenſis*, & qui-"dam

"dam abba cum multis aliis ordinem intrarunt, & tam hu-
" militer converſati ſunt, ut & ipſe epiſcopus & abba lapi-
" des pro conſtructione conventus portarent." Hactenus *Antoninus*.

CAP. CCLXIX. *De Roberto Capitone.*

ROBERTUS *Capito*, patria lingua Groutehebed, Gallice *Groſteſt* dictus, ab externis vero autoribus *Rupertus Lincolnienſis*, natus fuit atque adeo teneris annis educatus in *Sudovolgia*, *Nordovicenſis* parœciæ provincia, ut teſtis minime malus eſt *Nicolaus Trivetus*, *Anglus*, in ſua hiſtoria. Cumque jam adoleſcentiæ annos attigiſſet, tam felici indole erat, tam naturali facundia, tam denique acri pro ætate judicio, ut *Belloſitum*, ſive *Oxoniam*, academiam illo tempore literis florentiſſimam, à propinquis miſſus ſit. ubi tanta dexteritate in ſtudiis uſus eſt, ut poſt annos non adeo multos in acutiſſimum dialecticum, & ſummum philoſophum evaſerit. Cui rei *Joachimus Vadianus*, illuſtris autor, in ſua *Catecheſi* perbelle ſubſcribit his verbis: " *Rupertus* autem *Lincolnienſis* ſummi ingenii & eruditio-
" nis minime protritæ philoſophus." Poſſum hic quoque & *Trittemii* in eadem re calculum adjicere. ſed ſit in præſentia unus *Vadianus* multorum inſtar.

Jam nova, honeſta tamen, cupido *Roberti* animum ſubivit, ut linguarum cognitioni paulo ſubtilius ſtuderet; ut *Galliam* inviſeret, communi quadam conſuetudine *Anglorum* fere omnium, qui illis temporibus paulo eruditiores erant. Petiit igitur *Lutetiam Pariſiorum* felici plane ſidere, ut poſtea manifeſtiſſime apparuit. Nam præterquam quod ibidem in *Græca* lingua, quam antea guſtaverat, multum profecerit; & linguam *Gallicam* dubio procul exactiſſime didicerit, ut liquido apparet ex ejus libro, cui titulus *Le Chaſteau d' Amours*; theologos fere omnes exactiſſime evolvebat. unde & ipſe talis theologus factus, qualem vel docta antiquitas ſurgentis *Chriſtianæ* eccleſiæ pro ſuo agnoviſſet.

At quanta nunc cum laude & gloria ad *Anglos* ſuos reverſus ſit dicendum. Primus illi honor ſaltem ſplendidus apud ſuos *Anglos* fuit; cum pro virtutibus multo maximis

electus

electus eſſet archidiaconus *Ligerienſis*. Mihi certe veriſimile eſt hanc illi dignitatem ab *Hugone*, *Lindocollinia* eccleſia epiſcopo, collatam fuiſſe. Utcunque ſit, non refert. Hoc ſane conſtat illum fuiſſe admodum familiarem *Simoni Montofortio*, comiti *Ligeriano*, homini omnibus virtutibus ornatiſſimo; in hoc tamen improbando, quod cum *Henrico* tertio, domino ſuo, civile bellum geſſerit. A quo num honore aliquo auctus fuerit, non habeo cognitum. Illud mihi cognitiſſimum, quod, mortuo *Hugone*, *Lindiano* pontifice, *Robertus*, annuente & merito quidem *Henrico* tertio, epiſcopus electus & conſecratus fuit. Quam ille provinciam ita probe, ſincere, & religioſe gubernavit, ut ne *Momus* certe digne quidpiam in homine reprehendere potuerit. Exactis vero aliquot in epiſcopatu annis, ad *Synebaldum*, pontificem *Romanum*, *Innocentium* quartum vocatum, quo neſcio caſu, profectus eſt. Fuit per id tempus *Synebaldus*, niſi male colligo, *Lugduni*, ferventibus in *Italia* bellis, & venientem ad ſe cum literarum tum virtutis nomine honorifice accepit. Hic noſter *Robertus* cœpit *Romano* & ſuis chariſſimus eſſe, donec, quemadmodum fortem epiſcopum decuit, in familiaribus colloquiis & publicis concionibus faſtum tyrannidemque ejus obiter, modeſte tamen, caſtigaret. Manſit nihilominus *Synebaldi* erga *Lincolnienſem* gratia utcunque integra. Ille domum reverſus, de nocente *Innocente* eandem, quam *Lugduni*, cantabat cantilenam, & ulcus acre ſubinde per literas refricavit. id quod tam ægre tulit *Romanus*, ſi vera refert *Joannes*, *Edmundoburgenſis* cœnobii abbas, in ſuis *Annalibus*, ut, mortuo *Lincolnienſi*, cogitaverit de exhumando ejus cadavere, ſed morte præventum fuiſſe juſto Dei judicio, ne cum larvis pugnaret.

Omitto *Synebaldum*, dicturus id quod noſtri propoſiti ordo poſcit, nempe ut librorum, quos *Robertus* ſcripſit, elenchum apponamus:

Commentarii In Prædicamenta *Ariſtotelis*.
In Libros Poſteriorum.
In Libros Phyſicorum.
In Libros de Cœlo & Mundo.
In Librum de Generatione & Corruptione.
In Libros Meteororum.
Quæſtiones ſuper Libros Ethicorum.
De Potentiis Animæ. Multi circa animam erraverunt.

De

De Iride.
De Cometis.
De Coloribus.
De Natura Intellectus.
De Computo Eccleſiaſtico. Computus eſt ſcientia numer.
De Formis ad *Adamum Mariſcum*.
Calendarium.
De Sphæra. Intentio noſtra in hoc tractatu.
Theorica de Planetarum Latitudine.
Praxis Geometriæ.
De Civilitate morum, carmine. } Stans puer ad menſam Domini.
De Utilitate Artium.
De Lingua.
De Oculo Morali.
De Doctrina Cordis. Præparate corda veſtra.
De Reſurrectione.
De Templo Dei.
De Veritatibus.
De Veneno, id eſt ſeptem peccatis. } Ratio potiſſima veneni.
Summa Philoſophiæ.
De Poteſtate Paſtorali.
Hexameron.
De Confeſſione.
De Libero Arbitrio.
De Pœnitentia.
De Ceſſatione Legalium. Fuerunt plurimi.
De Pollutione nocturna.
Commentarii in libros *Dionyſii* de Hierarchia, lib. 4. } Non invenio in exemplari *Gr.*
Annotationes in librum *Damaſceni* de Orthodoxa Fide, male è *Græco* interpretatum.
Commentarii in quatuor Evangelia.
De Gratia.
In decem Præcepta.
Homiliarum juſtum volumen.
Commentarii in *Boetium* de Conſolatione Philoſophiæ.
Tonitru contra Curiam *Romanam*.
Conciones ad Pontificem *Romanum*.
Epiſtolæ numero 127. Novit ſanctitas tua.
Meditationum libellus.
Le Chaſteau d' Amours. Ki bien Penſe.
Teſtamenta duodecim [Patriarcharum,] è *Græco* tranſlata.
Aſſertio Virginitatis D. *Mariæ*, è *Græco* tranſlata.
Dictorum liber unus.

Recol-

Recollectiones in tractatus Pœnitentiæ.
Decreta Synodalia.

Geſnerus in catalogo meminit libelli de *Lineis Phyſicis*.

Vixit regnantibus in *Anglia Joanne*, & *Henrico*, ejus filio. Obiit anno à *Chriſto* incarnato 1253. *Bukduni*, & ſepultus *Lindi*, ſive *Lincolniæ*.

Non poſſum hic non admonere lectorem, quamvis ad alia properem, *Robertum* quam familiariſſime uſum fuiſſe *Adamo Mariſco*, *Franciſcano* theologo ad unguem erudito; in cujus gratiam moriturus ex teſtamento reliquit quotquot habuit libros, habuit enim ingentem numerum, cœnobio *Franciſcanorum Oxonienſium*, cui *Adamus* præfuit. Quorum videndi deſiderio plane maximo cum longiuſcule detentus fuiſſem, nuper contigit, data juſta occaſione. nam id temporis fui *Oxonii*, ut copiam peterem videndi bibliothecam *Franciſcanorum*; ad quod obſtupuerunt aſini aliquot, rudentes nulli prorſus mortalium licere tam ſanctos aditus & receſſus adire, & myſteria videre, niſi Gardiano, ſic enim præſidem ſuum vocant, & ſacris ſui collegii Baccalaureis. Sed ego urgebam, & principis diplomate munitus, tantum non coegi, ut ſacraria illa aperirent. Tum unus ex majoribus aſinis multa ſubrudens, tandem fores ægre reſeravit. Summe *Jupiter*! quid ego illic inveni? Pulverem autem inveni, telas aranearum, tineas, blattas, ſitum denique & ſqualorem. Inveni etiam & libros, ſed quos tribus obolis libenter non emerem. Sic mihi, quærenti theſauros, carbones ſe obtulerunt. Atque adeo hæc ſunt ſacroſancta myſteria quidem illa, quæ tam religioſe à *Franciſcanis Oxonii* obſervantur. nam *Roberti* epiſcopi volumina & exemplaria omnia, ingenti olim pretio comparata, furto ab ipſis *Franciſcanis* huc illuc ex præſcripto commigrantibus, aut, ut verius loquar, vagantibus ſublata ſunt. Ite nunc pontifices, & hujuſmodi fraterculis librorum theſauros conſervandos ex teſtamento committite.

CAP. CCLXX. *De Roberto Chiluuardebio.*

ROBERTUS *Chiluuardebius*, non leviter jactis bonarum artium fundamentis, *Pariſiorum* academiam felicibus avibus petiit. ubi poſt annos non admodum multos

tos clarum per literas nomen conſecutus eſt, quod etiam ut per virtutem continentis vitæ clarius redderet enitebatur. Erat id temporis *Prædicatorum* ſecta famoſa; illam igitur ſecutus, religioſiſſimæ vitæ exemplis effecit, ut tandem omnibus ſui ordinis collegiis, quæ tum in *Anglia* erant, præficeretur: quam provinciam cum jam undecim annis prudentiſſime gubernaſſet, contigit litem eſſe, mortuo *Bonifacio Allobroge*, *Cantiorum* archiepiſcopo, de novo antiſtite eligendo. Quare ad pontificem *Romanum*, *Gregorium*, niſi fallor, decimum, recta itum eſt. Ille non ignarus ſuam cauſam agere, monachorum neglecta aut contempta potius electione, ad vetereis artes recurrit, & *Chiluvardbium*, qua de cauſa neſcio, niſi forte eum, tanto munere oblato, ſibi & ſuis quæſtibus audientem eſſe voluerit. Id quod veriſimile eſt. nam & poſtea in tanto apud * *Gregorium* honore fuit, ut ab illo vocatus ſit in *Italiam*, ibique *Portuenſis* epiſcopus factus, & rubro galero inſignitus: ita tamen, ut idem *Gregorius Joannem Pecchamum*, *Franciſcanum*, hominem *Anglum*, qui tum *Romæ* ſacras literas profitebatur, in locum *Roberti* apud *Cantios* archiepiſcopum ſubrogaverit.

Vides hic, lector, quam ambierint *Romani* pontifices *Cantianos* epiſcopos perpetuo ſuos facere. Cauſa erat, ut ſuas pompas, quæſtus, imperia etiam, ſi diis placet, in *Anglia* ſtrenue defenderent. Illud certe me latet, num *Chilwardbius* ante acceptum in *Anglia* epiſcopatum in *Italia* fuerit, num cum *Romano* familiaritatem contraxerit. Aliquid interveniſſe certe neceſſe eſt, quod *Nicolaus* tertius illum ad *Portuenſis* eccleſiæ faſtigia ſubito extulerit.

Sed quid fecit *Robertus* jam maximam dignitatem adeptus? Hoc plane memoria dignum fecit. Cœnobiolum humile, & pro tempore conſarcitum, quod *Prædicatores Londini* non procul à ponte *Oldeburnenſi* habebant, alio traduxit, coemptis ex *Roberto*, filio *Gualteri*, aliquot neglectis areis, ſed amplis, & ruinis caſtelli *Baynardini* adjacentibus; in quibus novum templum elegantis operis, & ædes magnificas poſuit.

Nunc ſupereſt, ut lectorem doceamus, quibus ingenii monimentis poſteritati ſe commendavit. Nam, quamvis in gar-

* *Vide num ſit Nicolaus pro Gregorio legendus*, *Leland*. in margine.

rulorum ſophiſtarum inciderit ſæculum, multa tamen ſcripſit, quæ ne noſtro quidem tempore ſua laude indigna ſunt. Age igitur indicemus librorum, quos edidit, nomina.

De octo Partibus Orationis.
Quæſtiones Dialecticæ.
De Tempore.
De Univerſali.
De Ortu, alias Diviſione Scientiarum; opus tum elegans, tum ingenioſum.
De Conſcientia & Syntereſi.
In Sententias, quarum & tabulam perſcripſit.
In *Ezechielem.*
In Epiſtolas *Pauli* ad *Romanos.*
In Epiſtolas ad *Corinthios.*
Capitula diverſorum Originalium.
Commentarii In *Porphyrium.*
In Prædicamenta.
In libr. Perihermenias.
In libr. Priorum.
In libr. Poſteriorum.
In libr. Elenchorum.
In libros Topicorum.
In libros Phyſicorum.
In libros de Cœlo & Mundo.
In libros de Generatione & Corruptione.
In libros de Anima.
In libr. Meteororum.
In libr. Metaphyſicorum.
In *Boetium.*

Chronicon ſani *Albani*, in anno D. 1272, hujus vitam & eruditionem breviter, at interim ſignificanter, pingit. Vixit regnantibus in *Anglia Henrico* tertio, & *Eduvardo* ejus filio. Obiit in *Italia*, & *Viterbii* ſepultus fuit.

CAP. CCLXXI. *De Gulielmo Snotingamo.*

GULIELMUS *Snotingamus* propter *Iſidis Vadum* juravit in verba D. *Franciſci*, cujus veſtigia religioſe ſecutus eſt; hoc tamen incremento, ut ego quidem arbitror, non contemnendo, quod præceptorem ſuum ſcientiarum cognitione vel longo poſt ſe reliquerit intervallo. Quid enim aliud, ſi non literæ, tantum gratiæ tantumque autoritatis, non modo apud *Haymonem*, celebrem illum theologum; verum etiam apud univerſi ordinis *Franciſcani* cœtum,

* tum,

tum, *Snotingamo* peperit. Certe, quæ fuit *Haymonis*, primi *Chordigeræ* ſectæ in *Anglia* præſidis, ſapientia, nunquam ſuas vices huic commiſiſſet, niſi prius cognitiſſimum habuiſſet. Eventus etiam noſtra plane confirmat verba: nam cum *Haymo* poſt annum unum, relicto provinciali honore, præſidis, ut vocant, generalis gradum conſcendiſſet; hic noſter ex multis unus digniſſimus judicatus eſt, qui *Anglicanæ* provinciæ præeſſet. Atqui quid ille quæſo fecit, ut honeſte præeſſet? Profecto ad *Innocentium* quartum, pontificem *Romanum*, opportunius quam conſultius ſe contulit, comitemque itineris ſibi delegit *Petrum* à *Theocicuria*, hominem ſui ordinis & literatum & probum. Quid multis moror? Quod voluit cum gratia impetravit; uſque adeo, ut ab illo in pretio apud *Romanum* ſemper fuerit.

Exemplo frater ejus *Auguſtinus Snotingamus* eſſe poteſt, *Franciſcanus* & ipſe; qui poſtea à *Gulielmo*, non tam conſilii, quam doctrinæ titulo, commendatus *Innocentio*, epiſcopatum *Laodicenſem*, dignum virtutibus ſuis munus, accepit. Atque hæc quidem de *Auguſtino*.

Gulielmus autem, exacto in provinciali magiſtratu quatuordecim annorum curriculo, *Italiam* repetiit; & in concilio *Metenſi* honorem & functionem alteri tradidit.

Jamque reditum in patriam maturabat, cum ecce peſtis *Genuæ* ſæviens illum è medio tolleret, ſalvis tamen libris, quos ille publicæ utilitati rite conſecraverat. ſed ſtudioſus nomina ejus operum facile requiret, nec ego aperire dedignabor. Scripſit de *Concordia Evangeliſtarum*, *Commentarioſ*que operi adjecit. Porro omnes *D. Pauli* epiſtolas ſimili cura illuſtravit. Denique vidiſſe me olim memini *Grantæ Girviorum* ejus de *Obedientia* epiſtolam ſive libellulum. Catalogus ſcriptorum *Franciſcanorum* meminit ejus *Comment.* in *Longobardum*.

Tertius ad calamum venit *Snotingamus*, prænomine *Rogerius*, *Franciſcanus* & ipſe; quem catalogus eruditorum *Chordigerorum* à literarum excellentia prædicat, laudat, extollit.

CAP. CCLXXII. *De Joanne Veſhamio.*

JOANNES *Veſhamius* inter *Iſiacos*, ſtudiorum gratia, multa fecit tulitque; adoleſcens cum optimæ indolis, tum ſpei longe maximæ. Unde & academiæ proceres ſingulari erga eum adfecti candore. Tantumque abfuit, ut doctorum expectationem, ingentem quidem illam, de ſe conceptam falleret, ut pro magnis, quæ ſperabant illi, vel maxima facile exhibuerit. Prælegerat in ſcholis *Franciſcanis*, ab *Agnello Piſano* inſtitutis, *Robertus Capito*, ornamentum clarum ſui ſæculi; jam rude donatus, tanquam emeritus, alio ſe contulit. Succeſſit in ejus locum *Veſhamius*, & recte confecto munere, *Capitonis* beneficio fit decanus *Lindianæ* eccleſiæ, ac tandem regis munificentia epiſcopus *Coventrenſis*.

CAP. CCLXXIII. *De Rodulpho Loccheſlego.*

RODULPHUS *Loccheſlegus* inter *Franciſcanos*, qui *Iſidis Vadum* incolebant, celebris erat cum philoſophiæ tum theologiæ calculo. Tantorum igitur in ſtudiis laborum præmia accepit digniſſima; relatus videlicet in claſſem theologorum ſupremam. Tum ille, ut novæ dignitati videretur belle reſpondere, *Longobardi*, præſcripta conſuetudine, libros *Commentariis* donavit. Deinde & libellum de *Paupertate Evangelica* publicum fecit; cujus & exemplum eodem tempore *Gualterus Chattodunus* ſecutus eſt, homo ejuſdem locique ordiniſque.

CAP. CCLXXIV. *De Gilberto*, Monacho *Ciſtertienſi.*

GILBERTUM monachum *Ciſtertienſis* ordinis fuiſſe ſcribit *Trittemius*; eundemque adfirmat non mediocriter in literis profeciſſe, ac tandem abbatem factum. Porro meminit ejus operis in *Cantica Canticorum*. In ſumma colligit hominem anno D. 1200. floruiſſe. Breviter hæc ille quidem; at tam obſcure, ut illuſtri opus ſit facula, quæ tenebras diſcutiat. Sed næ ego parum verecundus ſum, qui *Trittemii* obſcuritatem in re, quam ipſe illuſtrare non poſſum,

ſum; notem. Ne tamen omnino temere notaviſſe videar, non feneſtram, ſed rimulam, qua radiolus inluceat, aperire volo.

Fuit hic *Gilbertus Anglus*, ut ego nuper ex epiſtola *Oraculo Cyrilli*, *Carmelitæ*, præfixa didici; quæ licet nullius præ ſe ferebat nomen, habebat tamen neſcio quid, quod *Joachimum*, *Florenſis* cœnobii abbatem, ſapiebat. Cujuſcunque erat pro me loquatur ipſa: "Frater *Gilbertus Anglicus*, magnus ille theologus, *Ciſtertienſis* monachus, qui "& ipſe hunc libellum ſatis curioſe expoſuit." An non jam aliquantulum lucis promiſſi attulimus, cum & *Anglum* fuiſſe conſtat, & interpretem *Vaticiniorum Cyrilli*? *Anglicus*, ne hic ignarus ſis, lector, *Gilberti* cognomen non fuit. ſolenne olim erat exteris *Anglici* cognomentum minus quidem proprium, at plauſibile ſatis, noſtris procul à patria ſtudentibus indere. Hinc *Gilbertus Anglicus* dictus.

Fuit & alter *Gilbertus Anglicus*, profeſſione medicus, ſed memoriæ recentioris; cujus *Practicen* & *Compendium Medicinæ* multi ad quæſtum properantes diligentiſſime legebant. Tertius quoque accedit *Gilbertus*, *Viſimonaſter.* abba, qui *Homil.* 47. ſuper *Cantica* ſcripſit, & diſputationem de *Anima*.

Quæret à me forſitan curioſus aliquis verum *Gilberti* monachi cognomen. Certe ita uſus invaluit, ut nobis tam monachi quam medici propria nomina prorſus abſtulerit.

Jam quod ſcribit *Trittemius Gilbertum* abbatem fuiſſe, nec probare nec improbare contendo; in utramque tamen partem quod dicam aliquid habeo: ex verbis epiſtolæ, cujus ſupra mentionem feci, nihil elucet, unde recte colligere poſſum *Gilbertum* abbatem fuiſſe. Nihilominus, cum nuper eſſem *Bellolandæ*, monaſterio *Eboracenſis* agri, *Ciſtertienſibus* conſecrato, incidi in *Theologicas Conciones* cujuſdam *Gilberti*, abbatis, ſi vera fuit inſcriptio, *Hoylandiæ*. ſed quæ ſit iſta *Hoylandia*, nondum percognitum habeo. Scio *Batavorum* patriam vulgo appellari *Hoylandiam*, ſive *Holandiam*: quo etiam nomine vocatur & apud nos regiuncula, quam *Velandæ* & *Lindi* magnorum fluminum ripis inferioribus complectitur. Num tamen apud *Batavos* ſive apud *Lindios* noſtros cœnobium ſit *Hoylandia* dictum, mihi plane incertum eſt.

Denique, ut paucis concludam, non mirum eſt, quod Anglis Gilberti vita obſcura ſit. nam, ut ego mihi perſuaſi, ſtuduit, longum vixit, forſan & Ciſtertii, ac tandem procul à patria obiit. *Trittemius* ejus vitam deſignat anno D. 1200. *Joannes Baleus, Carmelita*, correxit numerum, ac annos octaginta ſuperaddidit; at qua autoritate mihi plane incertum.

CAP. CCLXXV. *De Rodulpho Freſcoburno.*

RODULPHUS *Freſcoburnus*, ſolitudinis amator certe maximus, *Carmelum* . . . . . . montem prope *Ptolemaïdem* voti cauſa petiit: ibique inter eremitas, carnis illecebras caſtigans, duriter & parce, una cum aliis *Anglis*, quos loci ſanctitas eodem pellexerat, vixit. Circiter hæc tempora *Anglorum* exercitus dira bella contra *Saracenos*, *Chriſtiani* nominis hoſtes, gerebant. Unde data fuit occaſio bene opportuna *Joanni Veſcio* & *Graio*, non infimis *Anglici* exercitus capitaneis, inviſendi montem *Carmelum*. Quo cum perveniſſent, ac ſuæ gentis homines præter ſpem omnem reperiſſent, præſidem loci enixiſſime rogabant, ut liceret illos abducere; tandemque exorabant, ſed non alio nomine, quam ut fundamenta tam claræ religionis etiam in *Anglia* jacerent. Hujus rei meminit *Baptiſta Mantuanus*:

> *Anglicus* in *Syrias* veniens exercitus olim,
> *Achonem*, *Tyrii* poſitam prope litora ponti,
> Quæ prius occurrit, ſubitis oppreſſerat armis.

Et rurſus ibidem:

> Iſta duces tanta intuiti miracula, ſecum
> In patriam duxere viros, quibus arma negabant,
> In laribus ſedem *Aſſyriis*, & templa domoſque
> Conſtruxere novas. ———

Relicto igitur *Carmelo*, *Freſoburnus* cum ſuis capitaneos ad patrios uſque lares ſecutus eſt. Illi vero, ſancti promiſſi non immemores, de locis eremitis deſignandis ſtatim cogitabant. *Veſcius* forte *Alnnovici*, oppido *Northumbrinæ* ditionis erat; à quo non longe diſtabat *Holmenſe* nemus,

nemus, locus ſolitudini aptiſſimus, tum præterea ſitu *Carmelo* non omnino diſſimilis. Hic templum, hic ædes convictui eremitarum neceſſarias poſuit. Venerat una cum *Rodulpho Ivo* quidam ex *Britannia Armoricana* oriundus. Hunc *Grains* una cum eremitis aliquot, ſed *Anglici* nominis, in *Cantia* fovebat; & condito, quanta potuit maxima celeritate ad *Alauni Vadum*, cœnobio donavit. Fuit hæc origo *Carmelitici* in *Britannia* noſtra ordinis anno D. 1240.

At quid poſtea fecit *Rodulphus*? Certe virtuti ſtrenue incumbebat, alioſque multos ſuo exemplo ad eandem incitabat. Scripſit etiam non contemnenda, ut fama eſt, opuſcula; quæ per temporis ſive negligentiæ injuriam jam perierunt. De obitu ejus recte computare non poſſum. Certo tamen ſcio, quod ſub *Henrico* tertio floruerit, quodque in *Holmenſi* cœnobio ſepultus ſit. Plura, quæ cum autoritate de *Freſcoburno* referam, non habeo. Adpingam tamen aliquid, quod à præſenti non alienum erit inſtituto.

Transfretaverat in *Britanniam*, dum hæc agerentur, *Rodulphus Alemannus*, vir magnæ cum continentiæ tum eruditionis; & præterea gubernator ſummus totius *Carmeliticæ* ſectæ. Is, ante cognita per literas *Holmenſium* celebritate, *Alaunovicum*, ut ſcribit *Triſſa Nemetenſis*, *Carmelita*, petiit: ubi, depoſito magiſtratus ſui onere, inter eremitas vixit, obiit, ac ſepultus eſt. *Simon Stochus*, eremita vitæ plane caſtiſſimæ, hoc etiam tempore floruit, præfuitque univerſo *Carmelitarum* gregi. Quare conjectura eſt *Rodulphum Alemannum* ceſſiſſe *Simoni*, cujus vitam nos *proximo adponemus loco.

CAP. CCLXXVI. *De Henrico Bracheduno.*

HENRICUS *Brachedunus*, utriuſque juris profeſſor, eo majeſtatis pervenit, ut, *Henrici* regis tertii beneficio, totos viginti annos præſidis juſtitiæ ſupremi munere fungeretur: quo tempore integritati & conſervationi legum patriarum ſtudens, egregium de *Legibus* librum, cui *Brito* nomen dedit. Hæc ego ex inſcriptione libri *Brandomenſis* bibliothecæ.

* Sententiam mutavit.

CAP.

CAP. CCLXXVII. *De Simone Stochæo.*

SIMONIS *Stochæi*, inter *Cantios* honeſto loco *nati*, virtutes, illuſtria facta, denique totam vitam multi quidem *Carmelitici* nominis profeſſores poſteritati diligentiſſime tradiderunt. me tamen nunquam pigebit aliquantulum laboris in eadem re impendere, & pauca ex multis, tanquam è copiæ cornu, ſeligere. *Simon* igitur in ipſa adoleſcentia ſe totum ſolitudini & virtutibus conſecravit. *Silveſtres* illi fructus, ambroſiæ dapes erant; ſcaturiens ex horridis rupibus aqua, nectar; cavæ quercus & antra, purpureus torus. Unde etiam cognomen traxiſſe fertur. quod quamvis ego non omnino adfirmo, ſic tamen *Laurentius Burellus*, *Divionenſis*, de *Stochæo* verba faciens in libro de *Illuſtribus Carmelitis*, ſcribit:

Qui latuit quercu, celſo nunc vivit olympo;
Nam populi ductor, doctor & ipſe fuit.

Cumque jam longiuſcule vaſtam coluiſſet eremum, accepit nuntium lætiſſimum; nempe *Anglos* paucos, at bene inſtructos, è *Carmelo* domum rediiſſe. Audiverat ille quidem antea multa de loci celebritate, & tacito ipſum apud ſe animo devenerabatur. itaque maturavit, ut ſui, id eſt, eremitici ordinis homines *Alauni Vadum* colenteis non modo videret, verum etiam conveniret. Quid longa opus eſt oratione? Vidit, convenit, dexteram dexteris conjunxit. denique ſe ſocium etiam creſcenti, non ſine *Anglici* orbis tunc applauſu, religioni adjunxit. Caſta certe & undecunque probata erat vita *Anglorum* è *Carmelo* venientium: collata tamen cum *Simonis* claritate, viſa plane ſubobſcura. Illuxit hæc claritas uſque adeo in ſociorum ſuorum oculis, ut divinum aliquod lumen cœlitus in hominem delapſum, facile & dicerent & crederent. O tempora! O mores! Ubi nunc ſunt eccleſiæ *Anglicanæ* lumina, quæ per totam late inſulam veluti cœleſtia coruſcarent fulmina. Cognita autem tam manifeſtis ſignis ejus, ſi ita dicere liceret, divinitate, curatum eſt, quibus tamen neſcio modis, ut toti *Carmelitarum* religioni merito præeſſet. Tanta res eſt habere anteſignanum, qui radiantem facem præferat.

Jam

Jam ſenex fuit *Stochus*; nec puduit tamen colophonem literis, quas non mediocriter juvenis hauſerat, addere. Ergo *Iſidis Vadum* academiam, ut hac noſtra ætate, ita & olim florentiſſimam ſe contulit; nomenque decuſque inter literatorum proceres meruit. Sed hic res memoria digna occurrit. nam quo tempore *Stochus* apud *Iſiacos* ſtudebat, nullus erat in urbe nec in ſuburbio locus *Carmelitis* deſignatus. Ubi vero nunc eſt cœnobium *Carmelitarum* extra muros bene amplum, olim erat alta & magnifica principum regia; inque illa, ne ſis ignarus, lector, natus fuit *Richardus*, ejus appellationis primus *Anglorum* rex. ſic etenim didici à *Joanne Roſſo, Verovicenſi*, in libello de *Academiis Britannicis*. Cavendum igitur ne quemadmodum reges aliquando palatiorum, & antiquarum urbium uſum monachis permiſerint, ita rurſus viciſſitudine quadam pro palatiis & urbibus ipſa petant cœnobia.

Sed ad *Simonem* redeo; qui, relictis *Iſiacis*, *Alauni Vadum* & gregem ſibi commiſſum repetiit. Hic quoque aliquam nactus quietem, rem ſtudiis apprime neceſſariam, calamo uſus eſt, at præcipue in hymnis, & canonibus *Carmeliticæ* profeſſioni convenientibus.

Inter hæc ſenio gravatus erat. agebat enim annum vitæ ſuæ centeſimum; & communis cauſa religionis illius in *Gallia* præſentiam mirum in modum deſiderabat. Quapropter *Burdegalam*, nobilem juxta ac antiquam *Galliæ* civitatem, ſe contulit, multaque ibidem in rem publicam ſui ordinis excogitavit, ſcripſit, edidit; ac non multo poſt obiit 16. die Julii, anno D. 1266. *Burdegalenſes* vero funus honorifice ſepeliendum curaverunt. Porro non longo ab ejus morte tempore per *Romanum* Divorum numero adſcriptus eſt.

Nunc, ſicut fabula fabulam trudit, ita *Simon Stochus* alium longe recentioris memoriæ *Stochum*, prænomine *Petrum*, à me laudandum evocat. Fuit hic *Petrus Carmelita Hichienſis* collegii, & tanto apud *Iſiacos*, cum eruditionis tum ingenii nomine, in honore, ut proximum à ſupremo academiæ magiſtratum geſſerit. Factus igitur Commiſſarius, ſic enim vocant, non modo ſummo ornamento, verum etiam commodo academicis erat. Nam eo ſæculo, quo ille fuit in pretio *Stochus*, ſparſerat nova dogmata *Vigoclivus*, contra quæ acriter inſurgebat, &, collatis ſignis, ut ex edito

to libro apparet, pugnabat. Scripſit etiam contra *Philippum Repingdunum*, canonicum, *Oxonii* hæreſeos accuſatum anno D. 1382. quo tempore & *Nicolaus Henofortbus*, alias Herford, accuſatus fuit; ſed an hic ſit *Repingdunus*, qui *Homilias* in *Evangelia Dominicalia* ſcripſit, non poſſum certo pronunciare. Extat præterea liber, in quo *Stochus* ſe clypeum haſtamque pro *Holcbamo* exhibet. Adde huc *Præconia ſacræ Scripturæ*, opus non contemnendum. In ſumma multa alia ſcripſit, quæ ſæculo ſophiſtico valde placuerunt. Tandem, exuto magiſtratu, *Hichiam* reverſus eſt, ubi diem clauſit ſupremum 18. die Julii anno D. 1399.

Certe *Joannis Stochi*, niſi in tempore ſe mihi obtuliſſet, non meminiſſem. Erat ille *Dominicanus* & literatus; ſed, quia parum candide ſentiebat de *Carmelitis*, *Joannes Cornutus*, alias Hornebp, edito libello, illum perſtrinxit. Plura de *Joanne Stocho* in præſentia non occurrunt.

CAP. CCLXXVIII. *De Joanne Cantiano.*

JOANNES *Cantianus*, relicta patria & ſcholis, in quibus adoleſcens crevit, jam virileis attingens annos *Galliam Aquitanicam* petiit; ubi & placita legum cauſidicus non improbandus excutiebat. Fit poſtea canonicus *Andegavenſis* in fano D. *Mariæ* ſacro: quo tempore edidit duos de *Caſibus* libellos, alias *Rubricas*.

CAP. CCLXXIX. *De Thoma Dublinenſi.*

THOMAS, *Dublinenſis* eccleſiæ primas, non modo ingenio, verum etiam calamo, utpote bonis inſtructus artibus, plurimum invaluit. Conſtituerat eum *Henricus*, ut ego conjecturam facio, tertius tanquam præſidem, qui nocentum colla jugo premeret. At *Hiberni* non immemores pertinaciæ ac fraudis, quibus naturæ quodam inſtinctu ſemper aſſueverunt, iniquis primatem urgebant conditionibus. Id ille ægerrime ferens, conſilio non inepto, opem ab *Henrico*, patrono, per epiſtolam argutam juxta ac elegantem, carminibus centum & ſex inſcriptam, petiit; quam & ego aculeatam non ſine voluptate quadam legi, memoriaque retinui.

CAP.

CAP. CCLXXX. *De Gulielmo Alaunovicano.*

GULIELMUS *Alaunovicanus*, ſecta *Franciſcanus*, à literarum apud *Iſiacos* enituit dignitate. Illi, videntes maturo quodam judicio hominem in ſacris ſtudiis pulcherrime proceſſiſſe, inſignia theologi ſuprema omnibus ſuffragiis ei contribuerunt. Theologus, collati recte memor muneris, *Longobardum* de more *Commentariis* illuſtravit. Hic, ut ex catalogo eruditorum *Chordigerorum* didici, fuit aliquando epiſcopus.

CAP. CCLXXXI. *De Joanne Acheduno.*

JOANNES *Achedunus*, corrupte Acton dictus, utriuſque juris inſignia tulit. ac tandem *Lindianæ* canonicus eccleſiæ illuſtrandis *Othonum*, paulo ante in *Britannia* legatorum, *Conſtitutionibus Eccleſiaſticis* ſtudebat. unde & *Commentarios* in eaſdem edidit. Hæc ſuccincte de *Acheduno* leguleio.

CAP. CCLXXXII. *De Joanne Redovallenſi.*

JOANNES *Redovallenſis*, è ſodalitio *Franciſcanorum*, humanioribus juxta ac divinis literis ſe totum vel lubentiſſime obtulit. Tanta non potuit ſuo carere alacritas ſucceſſu. nam hominem gloriæ fugientiſſimum fama percelebravit. Hinc neceſſe habuit libros ſcriptitare, quibus, tanquam luculentiſſimis indicibus, ſpecimen non protritæ cognitionis palam faceret. concinnavit igitur elaboratos in duodecim libros *Auguſtini* de *Civitate Dei Commentarios*. Edidit etiam *Commentarios* in *Fulgentii Mythologicon*: majora deinde aggreſſus, *Elucubrationes* in *Pſalterium Davidis*, & *Pauli Epiſtolas* edidit.

CAP. CCLXXXIII. *De Roberto Turnhamio.*

ROBERTUS *Turnhamius*, *Franciſcanus*, theologiæ profeſſor inſignis, *Lini*, celebri *Itenorum* ad ripas *Iſidis* emporio, collegio ſuorum magnifice præfuit. Erat hic

hic *Robertus* patientiſſimus laborum, & eloquentia in concionibus ſacris ad miraculum uſque profluenti. *Eadvardus* princeps, cognomento *Longus*, bellicam expeditionem contra *Saracenos*, *Aſſyriam* incolenteis, parabat. ad tantam quæſitus quoque orator vehemens, qui plebis in cauſa religionis animos excitaret. *Turnhamius* principi viſus vel digniſſimus, qui munus obiret. Sic, tanquam ſignifer conſtitutus, *Aſſyrios* una cum *Anglico* exercitu petiit, ac officium non ſine laude ſuum præſtitit.

CAP. CCLXXXIV. *De Thoma Franciſcano.*

THOMAS, *Franciſcanus*, *Iſiacarum* cultor ſcholarum ingenuus, magnis ad literarum penetralia contendebat paſſibus; quo tandem & pervenit, ducibus experientia & prudentia. Tenebatur quodam ardore plane mirifico cognoſcendi originem, incrementa, ſucceſſus *Franciſcanæ* ſocietatis; & præcipue ejus, quæ in *Britannia* ſedes poſuit. Conſultis igitur ſui ordinis proceribus, omnia, quæ ad hiſtoriam jam conceptam pertinebant, edidicit. Hoc tandem confirmatus præſidio operi ſe accinxit, ac deſumpto exordio ab adventu *Agnelli Piſani*, *Franciſcani*, in *Britanniam*, perduxit hiſtoriam diligentia ſumma, cura ſolicita, denique fide optima uſque ad tempora *Gulielmi Snatingamii*, univerſi cœtus *Franciſcani* primatis; librumque abſolutum *Simoni Eſchebio*, *Franciſcano*, erudito amico, dedicavit. Exemplar vero vel adhuc extat *Grantæ Girviorum*, in bibliotheca *Reginea*.

CAP. CCLXXXV. *De Roberto Plimmodunenſi.*

ROBERTUS, *Plimmodunenſis* canonicus, poſtremas famæ partes à literis non accepit. Hunc ferunt archidiaconum *Tutoneſſinum* aliquando fuiſſe; & *Domnonios* ſuos evangelica doctrina ſancte inſtituiſſe. Hujus vero pietatis exemplum vel adhuc apparet luculentum, cui nomen à *Pœnitentia* inditum.

Cap. CCLXXXVI. *De Thomas Chebhamio.*

THOMAS *Chebhamius*, *Severianæ* eccleſiæ canonicus, idemque decanus vicarius. *Roberti Plimmcduni* veſtigia ſecutum fuiſſe conjicio. nam & ille malorum vulneratus impotentia, pœnitentiæ præſentiſſimum pharmacum excogitavit; & chartis concreditum victuris commendavit.

Cap. CCLXXXVII. *De Thoma Spottæo.*

THOMAS *Spottæus* inter *Auguſtinianos* monachos, qui ſunt *Durovernı Cantiorum*, celebris erat, non ſolum religionis, verum etiam ſolidæ doctrinæ titulo. Næ ego igitur eſſem parum candidus, ſi hominem tam clara dignum memoria ſilentio præterirem. Itaque pro mea conſuetudine id ei dabo, quod aliis noſtræ gentis *Scriptoribus* hactenus non inviderim; nempe lucem & famam, debita mehercule eruditorum præmia. Cum nuper per totam late *Cantiam* obequitarem, eruendæ antiquitatis gratia, cujus, ob frequentiſſimum *Romanorum* & in *Limenicum* & in *Rutupinum* portum adventum, pleniſſima eſt; ac, data opera, *Auguſtinianam* bibliothecam, id eſt divitem veterum exemplariorum officinam, inviſerem, incidi, ut caſus tulit, in *Gulielmi Thorni*, monachi *Auguſtiniani* hiſtoriam, qua ille abbatum ſuorum res geſtas memoriæ commendavit. Tum ego ſtatim, quæ mea fuit aviditas, legere incepi; cum ecce in ipſo libri procemio teſtaretur ſe defloratorem fuiſſe *Spotti*, qui luculenter ſuorum abbatum hiſtoriam ſcripſit ab adventu *Auguſtini*, *Anglorum* apoſtoli, in *Britanniam*, uſque ad annum à *Chriſto* nato 1272. Sed quam hic vellem *Thornum* minus diligentem fuiſſe. nam dum ſuum ornaret munus, alieno forſitan injurius erat. Nuſquam etenim illic apparet *Spotti* hiſtoria, & veriſimile eſt omnino periiſſe. extat tamen defloratoris *Thorni* volumen plane non contemnendum, in quo non ſolum abbatum *Auguſtinianorum* egregia facta, verum etiam regum *Cantianorum* ſubinde eluceſcit. Sed de *Thorno* plura ſuo loco dicemus. Hæc ſola in præſentia habui, quibus *Spottum* doctorum memoriæ commendatum relinquerem.

Quid

Quid ſi nunc & bibliothecam *Auguſtinianam*, cujus ſupra mentionem feci, poſteritati commendem? An non hoc pacto antiquarum rerum admiratoribus gratum facerem? Accipite igitur, vos antiquarii, quæ vulgo incognita ſunt. *Auguſtinus*, à *Gregorio* Magno in *Britanniam* miſſus, multa cum *Latina* tum *Græca* exemplaria per amicos in *Italia* comparavit, & ad ſe deferenda curavit; quæ omnia moriens, tanquam virtutis pignora, monachis ſuis reliquit. *Græca* partim violentia temporis, partim igne, partim etiam furto ſublata ſunt. Ex *Latinis* autem codicibus, majuſculis literis *Romanis* more veterum ſcriptis, hi etiam nunc extant, incredibilem præ ſe ferentes antiquitatis majeſtatem: videlicet duo volumina quatuor *Evangelia* complectentia; ſed alius quam vulgaris interpretationis. *Pſalterium* etiam ab ipſo *Hieronymo Damaſo*, pontifici *Romano*, dedicatum, quod quidem vel archetypum eſſe libenter crediderim. Inſuper duo elegantiſſimi in *Pſalmos* commentarii, qui præ nimia vetuſtate lectorem non admittunt, niſi oculatiſſimum. Sed nuſquam in illis comparent autorum nomina. Extant & ibidem *Philippi* in *Job Commentarii*, ut alios multos non protritæ notæ autores, qui jam mihi per ſuos non occurrunt titulos, omittam. Qui vero *Auguſtini* ætatem ſecuti ſunt archiepiſcopi *Cantiani* & abbates, hanc bibliothecam magnis ſtudiis & impenſis auxerunt. Inter quos tamen *Theodorus Cilix* & *Adrianus Afer* præcipui erant; uterque optimus, uterque plane doctiſſimus, & certe quibus tota reſtitutas linguas debuit *Britannia*.

Nunc ut de incremento *Auguſtinianæ* bibliothecæ commode diximus, ita & de ejuſdem decremento, nam rerum omnium viciſſitudo eſt, paucula quædam dicemus. Regnante *Ethelredo*, patre *Edovardi* tertii, depopulatores *Daci Cantiorum* metropolim immiſericorditer devaſtaverunt: quo tempore quanquam utcunque parcitum ſit *Auguſtinianis*; tamen in tanto tumultu defloratam fuiſſe bibliothecam veriſimile eſt. Illud autem vel *Gulielmo Thorno* autore in confeſſo eſt, quod eccleſia *Auguſtiniana* conflagraverit anno D. 1168. quæ calamitas magnam vim bonorum autorum, ut idem eſt teſtis, abſtulit. At quæ ſecuta eſt ætas multo majorem libris intulit injuriam. nam indocti monachi *Græcos* codices non intellectos, & *Latinos* præ ſenio ipſis parum

rum amabiles, in forulorum uſus, ut nihil vilius dicam, diſcerpſerunt. Ad noſtra tamen tempora pars aliqua veteris bibliothecæ integra permanſit. Satis etenim novi multos præclari nominis ſcriptores ab *Auguſtinianis* in *Palatinam* illuſtriſſimi principis mei *Henrici*, ejus appellationis octavi, bibliothecam aliquot abhinc annis fuiſſe tranſlatos. Atque ut in hac parte de meipſo etiam pauca loquar. Sunt aliquot penes me exemplaria, non indocta ab *Auguſtinianis* ſumpta, quæ propediem in lucem prodibunt. Sed quo nunc prorepſi? Jamdudum finem forſitan expectabas, lector. Finis ergo hic eſto.

CAP. CCLXXXVIII. *De Thoma Monemuthenſi.*

THOMAS *Monemuthenſis*, profeſſione monachus, vir ſuo ſæculo inter literatos nomen laudeſque emeruit. *Judæi*, perfidum genus hominum, & ſanguinem ſitiens Chriſtianum, in *Britannia* ſuæ ſtirpis radices alte fixerant. Horum grex peſſimus *Ventam Icenorum* precario incolebant, ea urbis regione & inſula, ubi *Abrahami* aula etiam nunc de nomine nota extat. inter cætera quæ ibidem ſcelera multa deſignaverunt, illud imprimis impium, quod *Hugonem* quendam, puellum ingenuum, morti in *Chriſti* contumeliam tradiderint; deprehenſi ſceleris conſcii, & in crucem acti. Nec longo poſt tempore *Judæi* urbe omnino expulſi. Claruit miraculis *Hugonis* ſepulchrum. Ergo, ne *Hugonis* Martyris vita & mors obſcura aliquando eſſent, poſteritati, rogatus *Thomas Monemuthenſis*, charum civibus *Ventanis*, & Deo pignus edito immortale fecit libello.

CAP. CCLXXXIX. *De Albricio.*

ALBRICIUS merito inter eruditos collocandus; ſed ejus tenuis ad meas pervenit aures cognitio. Conſtat interim ex veteris codicis inſcriptione fuiſſe eum urbis *Londinenſis* alumnum. Diverterat amiculus quidem in meam gratiam *Ventam Icenorum*, excuſſurus bibliothecas ibidem bonis libris refertas: hoc nomine ut mihi eo paulo poſt venturo labor in eadem parte tum expeditior,

tum

tum gratior eſſet. Multos ille autores, à me non ante aut viſos aut lectos, exquiſivit, inter quos & *Albricius* de *Origine Deorum* comparuit. Conjecturis tantum ducor eum fuiſſe, temporibus *Joannis* & *Henrici* tertii regum *Angliæ*, celebrem.

CAP. CCXC. *De Thoma Bongeio.*

THOMAS *Bongeius*, apud *Icenos* ortus propter ripas *Avonæ* in emporiolo ſui nominis, quod tunc *Bigotianæ* ditionis erat, maturis ſtuduit *Franciſcanus* annis in *Iſidis Vado*, & uſque adeo ſtrenue philoſophiæ ac theologiæ incubuit, ut ab opere gloriam vel æternam ſibi compararverit. Crediderim & *Lutetiæ*, de more illuſtrium *Anglorum*, eum aliquando ſcholas frequentaſſe publicas, cura quidem magna nec ſucceſſu minori.

Cedebat occupatiſſimus, ſed doctiſſimus *Hevedlegus* muneri interpretationis ſacræ ſcripturæ; non alia tamen ratione ulla, quam ut expeditum & in eadem parte exercitatum commode ſubſtitueret. Erat ille quidem inter prælectores collegii *Franciſcani*, tum propter *Vadum Iſidis* celeberrimi, à primo nonus. Loco vero ſuo ſtatuit *Bongeium* in primis doctum; cujus præter cætera tanta in matheſi & tam recondita cognitio fuit, ut præſtans arte multa ingenioque longe acerrimo majora quam ſimplex tenuiter literatorum turba, vel recte expendere, vel intelligere facile potuerit, crederentur cacodæmonum facta conſilio, & infami ſtudio. Adducor ut credam, eum in ejuſmodi naturalium rerum experientia uſum fuiſſe adprobato *Baconis* judicio, qui eam magiæ partem libris accurate ſcriptis poſteritati conſecravit. De dignitate magiſtratus, quo inter ſuos functus eſt, ſatis conſtat. Erat enim *Franciſcanorum Angliam* incolentium, ut conſueto utar vocabulo, Miniſter. Catalogus illuſtrium *Franciſcanorum* magnifice meminit libri à *Bongeio* in *Sententiarum* lucem ſcripti.

CAP. CCXCI. *De Joanne Durolenduno.*

JOANNES *Durolendunus*, *Dominicanus*, vir probatiſſimæ vitæ & maximæ in literis diligentiæ, ita probe ſe geſſit inter ſocios ſui loci & ordinis, ut multis ad bene

vivendum,

vivendum, pluribus vero ad diſcendum incitamento eſſet. Quæ poſtea virtutes, fama duce, vel ad ipſius *Henrici* tertii, *Anglorum* regis, aures pervenerunt; à quo, jam ad ſenium vergente, vocatus fuit, non ut adulatoris partes præſtaret, ſed ut ſanum, rectum, honeſtum conſilium daret: & præcipue in illis rebus, quæ religionem, quæ fidem, quæ denique ſanctam animæ curam ſpectarent. Tantumque abfuit ut ſuum non faceret officium, ut omnibus numeris principis de ſe opinioni ſatisfecerit; uſque adeo, ut *Henricus*, qui ejus erat erga hominem adfectus, illum etiam ad confeſſionem auricularem admitteret.

Sed non diu ſupervixit *Henricus*; & *Edwardus* primus, ejus filius, in regno ſucceſſit. Nuſquam tamen *Durolenduni* ſplendor obſcuratus, immo illuſtratus potius. nam id temporis quæſtor *Romani* Pontificis in *Anglia* factus eſt. Nullo enim tempore defuerunt ſuæ artes *Romano* corradendi pecuniam; ſive *Turca* aliquid novarum rerum, ſive nihil in *Chriſtianos* moliretur. Poſt hæc laborem honeſta ſtatim præmia ſecuta ſunt. Nam à Pontifice *Romano* archiepiſcopus *Dubliniæ*, primæ civitati *Hiberniæ*, deſignatus eſt.

Hactenus ex *Triveti* de *Edwardo* primo hiſtoria, quæ ſcripſimus, deſumpta ſunt; quemadmodum & hoc quod ſequitur. nempe *Derlingtonum* inter alios ingenii ſui fœtus *Concordantias*, quæ vulgo magnæ & alias *Anglicanæ* vocantur, edidiſſe. Floruit regnantibus *Henrico* tertio & *Edwardo* ejus filio, victore longe fortunatiſſimo. Obiit quinto Cal. April. Anno Dom. 1284. & regni *Edwardi* primi 12.

CAP. CCXCII. *De Joanne Beccoduno.*

JOANNES *Beccodunus* juvenis *Londini* in collegiis *Forenſium* operam dedit legibus *Anglicanis*; in quibus, ſi vera ſunt, ut ego eſſe arbitror, quæ de illo ſcribuntur, inſigniter profecit. quo nomine credibile illum poſtea in aulam ab *Henrico* tertio, *Anglorum* monarcha, vocatum fuiſſe; cui cum propter inexhauſtam diligentiam, tum etiam ob raram in rebus graviſſimis agendis dexteritatem, tam eximie charus erat, ut nihil ſupra. Argumento inter cætera multa tantæ principis erga hominem benevolentiæ hoc

eſſe poteſt, quod illum *Henoforthæ Mageſetum* epiſcopum deſtinaverit. Sed hoc munere, quanquam honorifico, rex ſuo ſatis non fecit animo: nam ita ſors tulit, ut ſerius ad ſe venientem majori dignitate, inſtante jam morte, adornare recte non potuerit. Ille tamen abunde ſibi ſatisfactum putans continuo ſtudere cœpit, quo potiſſimum modo regis erga ſe meritis reſponderet. Scripſit itaque librum de *Legibus Anglicanis*, qui *Edwardo Henrici* filio, tum præterea toti plebi longe utiliſſimus erat. Hæc ſunt quæ ego de *Bectono* in *Chronico Tinenſis* monaſterii legi, & aliis per me communia eſſe volui.

CAP. CCXCIII. *De Gulielmo Hereberto.*

GULIELMUS *Herebertus*, vir *Franciſcanæ* inſtitutionis, philoſophus idemque theologus inter *Iſiacos* floruit; uſque adeo, ut prælegendo, concionando famam inſignem late ſibi comparaverit: quam ut & ampliorem quoque faceret, ſcripſit de *More Scholaſtico Quodlibeta*, *Commentarios* quoque in *Deuteronomion* & *Apocalypſin*.

CAP. CCXCIV. *De Roberto Legrocaſtrenſi.*

ROBERTUS *Legrocaſtrenſis* ſplendidam ex literis gloriam ſibi comparavit; quo titulo inter *Franciſcanos* totus eluxit. Scripſit *Commentarios Longobardum* illuſtranteis, *Quodlibeta* etiam, ac libellum de *Paupertate Chriſti*. Colligo hunc fuiſſe *Guil. Hereberti* ſynchronium, inſtructus ſerie catalogi de *Scriptoribus Franciſcanis* editi.

CAP. CCXCV. *De Gulielmo Vero.*

GULIELMUS *Verus*, à *Trittemio Guarronis* corrupte dictus, à ſcriptoribus inter illuſtres *Franciſcanos* numeratur. Sed, quoniam bonam vitæ ſuæ partem apud exteras gentes egit, pauca admodum mihi de illo ſunt liquide cognita. Qualiacunque tamen ea ſunt, per me ſilentio non peribunt. Studuit *Lutetiæ Pariſiorum* annis jam maturus; ubi in philoſophia *Ariſtotelica*, & theologia in quæſtiones pæne infinitas tunc temporis conciſa, ita profecit, ut palmarium in ſcholis facile adeptus ſit; id quod multo clarius lectori apparebit, poſtquam, me referente, intel-

intellexerit *Joannem* Duns, argutorum *Sophiſtarum* deum illum, *Vero* præceptore uſum fuiſſe.

Nec hoc tantum *Gulielmi* nomen celebre facit. nam ſcripſit divinos *Commentarios* in *Sententias Petri Longobardi*, epiſcopi *Pariſienſis*; quos illa ætas ſtudio plane incredibili legebat. Denique, ſi *Trittemius* recte computat, fuit *Vuarus* in pretio circiter annum Domini 1270. quo tempore *Henricus* ſenex in *Anglia* regnavit.

CAP. CCXCVI. *De Gualterio Hemengoburgo.*

GUALTERIUS *Hemengoburgus*, canonicus *Giſiburnenſis* cœnobii, quod eſt prope *Clivium*, *Eboracenſium* provinciolam, *Theſi* flumini celeberrimo adjacentem, impendio ſtudioſus erat literarum: quo tandem factum eſt, ut in eruditum evaſerit, & non levem apud ſuos gratiam ſibi pepererit. Ejuſmodi enim res literaria virtus eſt, ut autori gratiam, honorem, gloriam etiam facile concilies. Quare virtutis præmio lætior factus, quanquam ipſa virtus per ſe ſatis illuſtris aliunde emicantibus ſplendoribus non eget, qua cœpit via perrexit, magnis plane paſſibus ad extremam ſacræ theologiæ metam contendens. In quo cum jam non infeliciter curſum longum continuaſſet, ecce cupido quædam ejus occupavit animum, ut hiſtoriam rerum *Anglicarum* poſteritati dedicaret. Bonis igitur avibus ab ipſo *Gulielmo Nortomanno* exordium ſumens, ad tempora *Edovardi* ejus appellationis primi, *Anglorum* res geſtas ſumma cura perſcripſit. Hanc ego nuper hiſtoriam *Giſoburnæ Clivienſium* ſedulo quæſivi; non tamen inveni: alias ſemel vidi in *Fontana*, ſive *Uuellenſi* bibliotheca. Cætera, quæ ſcripſit, nuſquam comparent. Vixit regnante *Henrico* tertio, & *Edovardo* ejus filio. Obiit *Giſiburnæ*, ubi & ſepultus eſt.

CAP. CCXCVII. *De Roberto Grymæo.*

ROBERTUS *Grymæus*, monachus *Berdenigæ*, cœnobii celeberrimi & antiquiſſimi *Lindiſiorum*, in ſacris literis, ut religioſum decuit virum, bonas horas recte collocavit. Defuit illi *Aſiaticum* dicendi genus, profluum & luculentum. at non interim defuit ſolida eruditio, ut

apparet ex ejus in *Evangelia Commentariis*, ſtylo ſcholaſtico ſcriptis.

CAP. CCXCVIII. *De Gualtero Chattoduno.*

GUALTERUS *Chattodunus*, ſectæ *Chordigeræ* initiatus, philoſophiam & ſacras literas apprime coluit; quo nomine & famam non emorituram ſibi peperit. Monumenta ingenii non infelicia reliquit, *Commentarios* videlicet in *Sententiarum* libros, & libellum de *Paupertate Evangelica.*

CAP. CCXCIX. *De Roberto Ottanfordo.*

ROBERTUS *Ottanfordus*, vir *Prædicatorii* ordinis, tanta cum eruditionis tum ingenii felicitate præditus erat, ut ſive de diſciplina *Ariſtotelica*, ſeu de ſacris literis quæſtio eſſet, copioſe, graviter, docte potuerit diſſerere. Creditur autem hanc virtutem è fontibus *Thomæ Aquinatis*, cujus ſynchronius fuit, hauſiſſe. Illud conſtat *Robertum* tam ſancte in ejus verba juraſſe, ut in *Ægidium Romanum*, *Auguſtinianæ* ſectæ profeſſorem, *Aquinatis* dogmata ſubinde impugnantem, librum bene aculeatum ſcripſerit. Præterea *Henricum Gandavenſem* ſimili de cauſa mille telis confodere, quemadmodum ex edito libro apparet, non dubitavit.

CAP. CCC. *De Joanne Guallenſi.*

JOANNES *Guallenſis*, *Franciſcanus*, relictis *Oxonienſium* ſcholis, *Pariſiorum* academiam petiit: ubi tantam curam, diligentiam, operam eruditis ſtudiis adhibuit, ut tandem apud illos doctrinæ excellentis nomine ter maximus haberetur. Quoque major fides his noſtris verbis accedat, mentiar, niſi *Trittemius* ſcribat hunc à *Pariſiis Arborem vitæ* fuiſſe appellatum. Ea enim erat, ut tum ferebant tempora, facundia, ea ingenii promptitudine, acrimonia, felicitate etiam, ut de quacunque re non dicam ornate, eloquenter, ſplendide; ſed acute, graviter, docte potuerit diſſerere. Quæ virtutes, ſi pleno copiæ cornu adſint, non video quin inter eloquentiæ flores, quamvis ad miraculum varias, ſuum, & merito quidem, vel hac noſtra ætate locum habeant.

Quid

Quid ſi in noſtrum incidiſſet *Guallenſis* ſæculum? Nam multum refert, ut inquit *Plinius*, in quæ tempora ingenia incidant. Certe qui *Pariſiis*, apud quos literas profitebatur, maximus fuit, nobis, quantum ad linguarum puritatem pertinet, auream plane ætatem habentibus, major eſſet. Sed ne videar nimium munus ornare noſtrum, tantum jam indicabo, quos libros ſcripſit:

Summam Collationum, alias Communiloquium, lib. 7. } Cum doctor ſive prædicator.
Breviloquium Legiloquium.
Floriloquium Philoſophorum. } Cum enim debeamus apes imitari.
De Pœnitentia.
De Relationibus.
De Ente & Eſſentia.
De quatuor Virtutibus Cardinalibus.
De Cognitione veræ vitæ, lib. 1. } Quoniam omni negotio.
De Viſitatione infirmorum, lib. 1.
Commentarii in *Valerium*, de non ducenda uxore.
In Fabulas *Ovidii*.
In Mythologicon *Fulgentii*.
Super Sententias, lib. 4.
Breviarium præceptorum.
Breviloquium de ſapientia ſanctorum.
Manipulum florum, lib. 1. Abſtinentia bonum eſt.
In Apocalypſin *Joannis*, lib. 1.
In decem Præcepta.
Sermonum lib. 1.
Paſtoralia, lib. 1.

Sed dum hic nomina librorum recenſeo, eſt quod me dubium tenet. nam erat alter *Guallenſis*, *Thomas* dictus, longe recentioris memoriæ autor, qui à librariis, omiſſo prænomine, *Guallenſis* vocatur. Ita ut pæne incertum quid *Thomæ*, quid *Joanni*, tribuendum. Nos tamen varietate exemplariorum hanc nebulam utcunque diſcuſſimus. Vixit, autore *Trittemio*, regnante in *Anglia Eadveardo*, cognomento *Longo*.

Hæc ego dum paulo ſubtilius diſcutio, ingerit ſe *Philippus Guallenſis* Chordiger, qui una cum *Adamo Eboracenſi*, viro non vulgariter erudito, ab *Helia*, ſummo ſui ordinis præſide, accerſitus, *Lugdunum* advolavit, ac ibidem cum philoſophiam, tum ſacras literas publice docuit.

CAP. CCCI. *De Joanne Pechamo.*

JOANNES *Pechamus*, *Franciſcanæ* ſectæ ſtudioſus imitator, videns, id quod frequentiuſcule accidere ſolet, paucos in ſua patria illuſtres eſſe, etiam ſi merita accedant; multos vero foris cum per literas tum per alias virtutes plurimas clariſſimos fuiſſe, fauſto ſidere *Lutetiam Pariſiorum* petiit. Ibi tam diu ſtudiis, quæ in *Anglia* recte inchoaverat, inſiſtebat, donec à doctis & haberetur, & eſſet magnus philoſophus juxta ac theologus. Quanquam non ea ſemper animi ſeveritate fuit, ut nulla niſi ſublimium rerum lectione mentem paſceret. Nam & poetas non raro, animi recreandi gratia, in manus ſumpſit; &, quod magis eſt, ipſe ſcriptitavit carmina, ad quæ, ut erat naturali facundia, tantum non natus videbatur. ſed ea tum linguarum barbaries, florentibus interim ingeniis, ita in familiaritatem irrepſerat, ut majori arte quam eloquentia verſus ſcripſerit. Poſt hæc unde abiit, rediit, id eſt, ad ſuos *Anglos*; & in *Iſidis Vado* publice prælegebat, proximus à *Bungaio*, excellentis famæ viro, non ſine totius academiæ cum applauſu, tum etiam admiratione. Hanc ejus virtutem *Franciſcani* omnes libenter agnoſcebant, &, facto conventu, collegiis ſuis, quotquot in *Anglia* erant, illum gubernatorem ſtatuerunt. Non longum tamen apud ſuos manſit, quin accerſitus *Pariſios* reviſeret. Deinde, fama advocante, *Romam*, principem rerum urbem, adiit. ubi lector, ut vocant, *Palatinus* conſtitutus eſt.

Circiter hæc tempora *Robertus Chilmarbius*, archiepiſcopus *Cantiorum*, à *Gregorio*, pontifice *Romano*, factus eſt Cardinalis, & epiſcopus *Portuenſis*. Quare *Romanus*, *Pechami* virtutes novis honoribus illuſtrare volens, autoritate ſua, ſed violenta, illum *Cantiis* archiepiſcopum deſignavit. Hæc fere omnia, ſed non tam dilucide, *Nicolaus Trivetus*, in *Eadveardo* cognomento *Longo*, ſcripſit. Poſt acceptam vero pontificatus dignitatem nihil magis dignum memoria fecit, quam quod Synodum in *Anglia* celebraverit; in qua leges purioris vitæ ſacerdotibus præſcripſit.

Sed nunc quid librorum ediderit dicendum. Scripſit autem multos libros, de quibus hi, qui ſequuntur, extant.

Quæſtiones de vanitate rerum mundanarum.
Super ſententias lib. 4.

Quodli-

Quodlibetum.
De vanitate, lib. 1.
De paupertate.
Quæſtiones de Sacramento Euchariſtiæ.
Hæreſeon à ſe damnatarum lib. 1.
Itinerarium.
De Sphæra.
Perſpectiva,
Confitebor tibi domine.
Corpora mundanorum.
Perſpectiva cum ſit una.

quam & *Geſnerus* in catalogo ſcriptorum collaudat, prelo *Venetiis* commendatam, & à *L. Gaurico* illuſtratam.

Epiſtolarum lib. 1.
De myſterio Minorum.
Conſtitutiones provinciales.

Vixit regnante *Henrico* tertio, & *Edwardo* cognomento *Longo*. obiit, exactis in epiſcopatu annis 13. & ſepultus apud *Cantios*.

CAP. CCCII. *De Gulielmo Maſſeto.*

GULIELMUS *Maſſetus*, inter *Prædicatorios* non poſtremus, vixit & in pretio erat, quantum ex *Leandro Bononienſi* colligere poſſum, eodem tempore, quo & *Robertus Otanfordus*. Crediderimque quandam inter illos cum propter morum, tum etiam ſtudiorum ſimilitudinem coiviſſe familiaritatem. Nam uterque *Thomæ Aquinatis* doctrinam totis defendebat viribus. Quare, amici ſecutus partes, *Henricum Gandavenſem* ſtricto calamo aggreſſus eſt. Scripſit præterea, ut illius ætatis verbo utar, *Poſtillas* ſuper aliquot veteris inſtrumenti libros, & evangelium de *Decem Virginibus*. Item libellum contra *Corruptorium Corruptorii*, ac quaſdam de *Angelis Quæſtiones*.

CAP. CCCIII. *De Roberto Anglico.*

ROBERTI *Anglici* nomen recitat *Henricus Cornelius Agrippa*, in epiſtola nuncupatoria ad *Joannem Tritemium* abbatem. Philoſophiæ penetralia omnia tam anxie perſcrutatus eſt, ut magiam neſcio quam præſtigioſam magnis auſis aggreſſus ſit ſcribere, & in lucem emittere; in quod opus & caſu, haud ſcio an utili, incidit

Agrippa

Agrippa: quo autore, *Robertum* una cum *Geſnero* inter *Scriptores* noſtrates connumero.

Cap. CCCIV. *De Ricardo Mediodunenſi.*

Ricardus *Mediodunenſis*, alias de *Media Villa*, patria autem lingua Middleton dictus, vir erat prompto, ſublimi, magno ingenio; & qui omnem ætatem in eruditis artibus feliciter certe collocavit. Nam primis ſtudiorum annis, ſaltem maturis, philoſophiæ *Ariſtotelicæ* diligentiſſimam operam dedit, multumque in ea profecit; at multo magis profeciſſet, niſi quæſtiones de rebus philoſophicis, argutiores quam utiliores, totas ſcholas tunc temporis late occupaſſent. mediis autem annis Canonibus pontificiis ſtudium, ut tum videbatur non inutile, impendebat; cui labori nec ſua meſſis defuit. Poſtremo, jacta ſacra anchora, oculos, mentem, ſenſus denique omnes ad theologiam convertit. Quod ut maximo quodam, ſed plane ſancto, animi ardore fecit; ita multo maximus proventus ſecutus eſt. Hæc vera eſſe omnia candidus lector facile videbit, ubi evolverit libros ab illo editos. Scripſit autem, ne ignores,

Super Sententias libros 4.
Super Diſt. Decreti lib. 1.
De Ordine Judiciorum lib. 1.
In Epiſtolas *Pauli* lib. 14.
In quatuor Evangelia lib. 4.
Quodlibeta etiam,

Abſcondita produxit.
Patres noſtri omnes.

quæ anno Do. 1509. una cum *Commentariis* in *Sententias Venetiis* per *Lazarum Soardum* impreſſa ſunt.

Claruit ſub *Henrico* tertio & *Edovardo*, ejus filio, ſi *Trittemius* recte computat.

Cap. CCCV. *De Thoma Sudoduno.*

Thomas *Sudodunus*, alias Sutton, *Dominici* ſectator non inglorius, multa tulit fecitque, ſudavit & alſit, ut ſcientiarum cognitionem paulo ſubtiliorem adſequeretur. Nec vana quidem meſſis tanto reſpondebat labori, ſi vera ſunt, quemadmodum non eſſe dubito, quæ de eo *Leander Albertus*, *Bononienſis*, in libro quarto de *Viris Illuſtribus Prædicatorii Ordinis*, ſcribit. Secutus eſt autem

autem in ſtudiis ſuis religioſiſſime *Thomam Aquinatem*; uſque adeo, ut quæ ille doctiſſime, ſed ſubinde obſcure, commentatus eſt, hic non raro lucida oratione interpretatus ſit. Non ita alte tamen in *Thomæ* veſtigiis hæſit, quin & ipſe pedem promoveret, & hæc ſuo marte ſcriberet:

Commentarios ſuper Pſalterium.
Summam Theologiæ.
Super Prædicamenta.
Super ſex Principia.
Quæſtionum librum.
Quodlibeta duo.
De Relatione.
Super libros Priorum.
Super libros Perihermenias.
De Unitate Formæ.

Floruit regnante *Edovardo Longo.*

Volo hic lectorem ſcire me nuper vidiſſe in bibliotheca *Buchofeſtenſi Quæſtiones* & *Quodlibeta Joannis Suthodum*; cujus nominis præſes quidam provincialis *Carmelitarum* fuit, regnante *Edovardo* à *Gulielmo* primo quarto.

CAP. CCCVI. *De Gulielmo Machelesfeldo.*

GULIELMUS *Machelesfeldus*, *Dominicanus*, in *Coventrenſi* diœceſi natus, vir magnæ eruditionis fuit; & tanti apud *Enduerardum Longum*, *Anglorum* regem, pretii, ut ab illo orator ad ſynodum vel *Biſuntium* uſque miſſus ſit. quo nomine *Benedictus*, pontifex *Romanus* ejus appellationis undecimus, illum in collegium Purpuratorum admiſit: ſed ſero collatus honor. Nam in itinere rediens paulo ante immatura morte correptus eſt. Quod ubi *Romano* nunciatum fuit, *Gualterum Winterburnum*, virum, ut illa ſæcula ferebant, non mediocriter literatum, Cardinalem fecit, titulo *S. Sabinæ.*

Erat hic *Gualterus Severianæ*, alias *Sareſberienſis*, diœceſis alumnus, profeſſione autem *Dominicanus*, tum præterea theologus tantæ gravitatis, judicii, doctrinæ, ut *Eadveardus*, rex, à *Gulielmo* Magno ejus nominis primus, illum ſanctis conſiliis, illum etiam confeſſioni ſuæ, quam auricularem vocant, præficeret. Non tamen nova dignitate magis gaviſus eſt, quam *Cepiani* milites auro *Toloſano*, nam paulo

paulo poſt, mortuo *Benedicto*, *Peruſium* petiit, datur ſuffragium in electione novi pontificis; rediensque in *Gallia* fato functus eſt Cal. Sept. Anno D. 1305. ibique ad tempuſculum ſepultus, poſteaque *Londinum* relatus.

Vixit eodem tempore *Thomas Joys*, alias *Thomas Anglicus*, *Dominicanus*, theologus clariſſimæ famæ, & literaturæ minime protritæ, qui aurum hoc *Toloſanum*, aut, ut apertius loquar, rubrum galerum, Cardinalis inſigne, à *Clemente* quinto accepit. Quam ego nunc vellem, ſi citra pœnam nunc liceret, dicere fraterculos id temporis religioſiſſimos dubio procul fuiſſe, ſed ambitioſos, & gloriæ paulo appetentiores. Sed quid fecit *Thomas*, jam Cardinalis? certe *Italiam* petiit, fruiturus auro accepto. Illic, ſi quid præterea muneris aut honoris acceperit à *Clemente*, non ſatis ſcio; ut neque hoc, id eſt an diu ſupervixerit. certum eſt tamen in tranſmarinis obiiſſe illum partibus, corpuſque poſtea delatum ad *Iſidis Vadum*, & in collegio *Prædicatorum* fuiſſe ſepultum.

Sic nos, *Timenſis* monaſterii chronico & *Leandri Alberti* libro tertio de *Doctis Prædicatoriæ Sectæ Viris* edocti, trium illuſtrium virorum perſtrinximus vitas. Quod denique ad libros ſpectet, quos illi olim ſcripſiſſe feruntur; in præſentia à *Leandro Alberto* didici *Thomam Anglicum*, Cardinalem, egregium volumen ſuper *Sententias* edidiſſe; & ſex germanos ex eodem utero eductos comprædicatorios habuiſſe, viros religione, modeſtia, & virtute præclaros; quorum unus nomine *Gualterus* à *Clemente* quinto apud *Pictones* in *Gallia* archiepiſcopus *Armacanus* anno D. 1306 declaratus eſt.

CAP. CCCVII. *De Vincentio Coventriano.*

VINCENTIUS *Coventrianus*, *Carmelita* imprimis celebris, *Grantæ Girviorum* ſtuduit. eratque primus ſui ordinis, qui ibidem bonas publice profiteretur artes: Exemplo & alii hujus recte admoniti, cauſam ſolicite promovebant literariam. inter quos & ii in magno plane erant pretio *Joannes Viſidunus* proximus à primo, qui *Grantæ* inter *Carmelitas* ſacram interpretatus eſt ſcripturam. In qua poſtea functione *Gallus* quidam, *Gulielmus Pictavenſis*

r dictus, omneis docti viri partes exhibuit. Quartus acceſſit, videlicet *Hunfridus Nechodunus*, cujus vitam paucis erſtrictam hic ſubjicio.

CAP. CCCVIII. *De Hunfrido Nechoduno.*

HUNFRIDUS *Nechodunus*, alias Pekton, patria *Nordovolgus*, veſtem *Carmeliticam Nordovici* ccepit; hoc animo, ut literas una cum virtute altius imbiberet. Tam honeſtum votum ſecuta eſt etiam & ſua felicitas. nam cum collegiani viderent quam eſſet acri ac expedito ingenio, æquum putabant, ut recta ad publicas ſcholas roficiſceretur. Lætus itaque *Grantam* venit academiam, elicium ingeniorum altricem; nec ullum ante inſigni diligentiæ locum reliquit, quam, exhauſtis liberalium ſcientiarum fontibus, lauream, ſtudiorum præmium, conſecutus fuiſſet, favente *Gulielmo Ludano*, epiſcopo *Anguillariano*, amico maximo.

Vos igitur, *Carmelitæ*, qui nunc *Grantæ* eſtis, & quot poſt aliis erunt in annis, *Hunfredum* candidis lapillis notate. Primus etenim veſtræ ſectæ fuit, qui pileum, quique annulum, ſacra theologici nominis inſignia, ibidem accipere meruit. Quinetiam concinite hoc carmen in veſtrum modo gratia natum:

> Laudibus *Hunfridum* meritis ſuper aſtra feramus,
> Cui data *Grantanæ* laurea prima ſcholæ.

Sed jam ne nimius in ornando munere videar, tantum ſignificabo *Hunfridum* ſcripſiſſe *Quæſtiones* quaſdam & ſacras *Conciones*, ut illa judicavit ætas, doctas. Vixit ſub *Edouardo*, à regno *Gulielmi* primo; obiit anno D. 1303.

CAP. CCCIX. *De Petro Suavenduno.*

PETRUS *Suavendunus*, *Carmelita*, quantum ego conjicere poſſum, contemporaneus fuit *Hunfridi*, primuſque ſui ordinis fuit, qui ſuprema theologiæ dignitatis nomina ſuffragiis *Oxonienſium* adeptus eſt. Nam *Simon Stocbus*, primus ejus ſectæ tantum Baccalaurei nomine inſignitus, apud *Iſiacos* erat. Certe *Petrum* notæ eruditionis

nis hominem vel hinc conſtat, quod cum *Burdegalam*, celebrem *Galliæ* civitatem, ſtudendi, ut ego interpretor, cauſa veniſſet, unus è multis digniſſimus judicatus eſt, qui publice theologiam ibidem profiteretur. Quam licet ille provinciam primo detrectaverit: poſtea tamen, hortante ſimul & jubente *Gerardo*, homine *Gallo* & ſupremo *Carmelitarum* præſide, accepit. Deinde etiam ſcripſit ſuper libros *Sententiarum* non indoctum volumen. Quæ præterea ſcripſit in obſcuro ſunt, quemadmodum ejus obitus & ſepultura: niſi aliquis, conjectura ductus, *Burdegalæ* obiiſſe illum & ſepultum eſſe dicat.

CAP. CCCX. *De Odenduno.*

ODENDUNUS, ut ego accepi, monachus *Eoveſhamenſis* fuit, idemque philoſophus ac mathematicus inprimis illuſtris. Ac ne quis de fide meorum dubitet verborum, malo æquus lector ab ejus libris, quam à noſtra pronunciet oratione. Scripſit autem librum de *Motibus Planetarum*, qui & theoricam refert, ac Almanac reverſionis eorum: quo opere & *Profacium Judæum* ſecutus eſt. *Bertholetus* medicus dixit mihi ſe aliquando legiſſe *Odenduni* elegantem de *Mutatione Aeris* libellum.

CAP. CCCXI. *De Thoma Dochingo.*

THOMAS *Dochingus*, alias, ut ego opinor, *Docherdunus* dictus, ex probatorum autorum lectione nondum ita liquide mihi eſt cognitus, ut ejus vitam tanquam per ſpeculum aperte poſſim poſteritati oſtendere. Quæ mihi tamen de illo conſtant, cum ſtudioſis omnibus communia volo habere. *Franciſcanam* juvenis ſecutus eſt inſtitutionem, idque in *Iſidis Vado*, ubi longo temporis uſu tam multa feliciter didicit, ut, ceſſante *Joanne Gualenſi*, homine ſui ordinis impenſe literato, theologiam publice profiteretur. Clarum mehercule fuit talem habuiſſe in lectione ducem; multo tamen clarius ſuum ita ſecutum fuiſſe ducem, ut ſi eum non ſuperaverit eruditione, ſaltem æquaverit. Si autem quiſquam ſit, qui velit hoc dictum exquiſitius trutinare meum, is, inquam, ad ejus libros racta ſe conferat; inventurus meam in hac parte fidem haud dubiam. Vivunt adhuc ejus

Commen-

Commentarii in Evangelium *Lucæ* & Epiſtolas *Pauli.*
In Deuteronomion, *Eſaiam*, & *Jobum.*
Denique ſuper Sententias:

Id quod & *Catalogus* illuſtrium *Franciſcanorum* comprobat.
Amplius quod in præſentia de *Dochingo* ſcribam, nihil eſt; præterquam quod is numero ſeptimus inter ſuos fuerit, qui theologiam in ſcholis *Franciſcanis Oxonii* docuerunt.

At cur non ego hic, loco tam opportune oblato, nomina illuſtrium *Chordigerorum*, qui ante *Dochingum* in ſchola *Franciſcana* publice bonas artes prælegebant, memoriæ commendo; ut nomina, alias ſparſa, nunc vero collecta, ſerie quadam eniteant. Primus erat *Adamus Mariſcus*, è *Badunenſi* diœceſi oriundus, qui maturioribus annis apud *Vuicciorum* urbem juravit in verba divi *Franciſci*. Qualis quantuſque hic fuerit, malo ſtudioſus lector à *Nicolai Trivethi* hiſtoria, quam à me, hæc tanquam in tranſcurſu ſcribente, quærat. Succeſſit *Rodulphus Coloburgus*, cujus doctrinam *Pariſii* ſæpius admirati ſunt. Tertius fuit *Euſtachius Normannovillanus*, qui, ante acceptam *Franciſcanæ* ſectæ veſtem, liberales ſcientias coluerat, ac ſummum gradum inter *Pontificiæ* legis profeſſores conſcenderat: cui etiam acceſſit & archigrammatei inter *Iſiacos* dignitas. *Thomas Eboracenſis* proximus ab illo fuit. Quintus numerabitur *Richardus Rufus*, *Cornubienſis*, qui ſe *Chordigerorum* gregi ſocium *Lutetiæ* addidit; ubi vel inter doctos primæ notæ locum obtinuerat. Supplevit *Rufi* abſentis partes *Joannes Vualleius*, vulgo *Guallenſis* dictus, quemadmodum & poſtea *Vuallei* munus pulcherrime executus eſt *Thomas Dochingus*, cujus vitam ſuperius pauciſſimis perſtrinxi.

Nunc tu finem expectas, lector; ſed ne pigeat quæ adjiciemus, quoniam pauca ſunt, perlegere. *Dochingum* in publica prælectione ſecutus eſt *Henricus Briſingamus*, & illum quidem *Gulielmus Hevedlegus*, quem *Eadveardus Longus* in *Aſſyriam* profecturus concionatorem delegerat. utrumque autem *Thomas Bongeius*, quem poſtremus, ne longius te detineam, *Joannes Pecchamus*. Sic undecim egregie literatos viros, *Anglos* certe omnes, *Chordigeros* omnes, luci reſtituimus.

CAP.

CAP. CCCXII. *De Eadmundo Albano.*

EADMUNDUS *Albanus*, vir ad optimas artes & natus & compoſitus, non modo naturæ cauſas curioſa diligentia; verum etiam divinitatis, inter ſuperos feliciter verſatus, peragebat. Utque operis tam recte collati pars melior orbi luculente innoteſceret, *Boetii* ſui, cultoris cœleſtium rerum, libellum de *Trinitate* elegantem, conſpicuum, ſublimem illum ejuſmodi commentariorum genere illuſtravit; ut, ſi non eloquentia, interim tamen rei majeſtate parem ſe * *Manilio* oſtenderit.

CAP. CCCXIII. *De Simone Gandavo.*

SIMON *Gandavus*, *Londini* natus, at à *Gandavo* urbe nobiliſſima oriundus, unde & paternum genus; liberalium artium, liberalis & ipſe, cultor magnus fuit. nec tamen ita ſtudebat linguarum puritati, ut nervos, vim, ac robur naturæ, & reconditæ ſapientiæ poſtponeret: contentus interim doctior, quam eloquentior haberi. Ætas autem ubi maturior, jam eum nullis non virtutum titulis florentem perſenſerat, in medium duce virtute comite fortuna produxit, & principi ita commendavit, ut paulo poſt, morſuo *Nicolao Longoſpathario*, epiſcopo *Severiano*, orto ex clariſſima comitum *Severianorum* ſtirpe, eidem eccleſiæ antiſtes præficeretur circa annum Dom. 1297. Ad otium igitur placidum honeſtis conjunctum negotiis ſe commodum tranſtulit; in quo multa per frequenteis conciones docendo, & libellos ſcribendo, exempla virtutis immortalia pius exhibuit. Edidit inter cætera libros ſeptem de *Vita Solitaria* ad virgines *Terentinas*, *Duriæ* cultrices. *Paralipomena Gervaſii Durovernenſis* hiſtoriæ adjuncta, & *Chronica Severianæ* eccleſiæ honorificam faciunt de *Simone* mentionem.

CAP. CCCXIV. *De Radulpho Albano.*

RADULPHUS, fani *Albani* monachus, inter *Scriptores* illuſtres locum ſibi deſignari poſcit illuſtrem. Qua parte & ſi alias à *Joanne Frumentario* in libro de *Viris*

* *Manlio.*

ris *Illuſtribus*, qui & vulgo *Granarium*, exquiſite collaudetur, non me pigebit tamen meum in præſentia calculum apponere. Annis ab hinc plus minus decem *Verolamium* me contuli, municipii veteris *Romani* ruinas curioſe inſpecturus: quod cum feciſſem, diverti ad fanum *Albani*, muris collapſæ urbis vicinum. Hic me quidem monachus eleganter eruditus, cui à *Regia Curia* nomen, vir antiquitatis omnis ſtudioſiſſimus, theſauros pergamenicos monaſterii ingentis officioſiſſimus mihi oſtendit. Inter quos & *Radulphi* carmen, opus terſum, canorum, rotundum, ex heroicis conſtans de *Vita Albani* comparuit. *Matthæum Pariſium*, monachum fani *Albani*, de *Radulpho* in hiſtoria ſua nullam feciſſe mentionem admirarer: niſi pæne conſtaret eum, *Matthæo* mortuo, à literis orbi inclaruiſſe. Hæc pauca habui quæ communia in gratiam *Radulphi* cum doctis eſſe omnino volui.

CAP. CCCXV. *De Joanne Dunoſteno.*

JOANNES *Dunoſtenus*, vulgo Dunſtane, contracte Duns, mediocri apud *Nordabrinos* loco ortus eſt, nomenque à villa natali de more illi ſæculo conſuetiſſimo accepit. Contendunt ſcriptores multi verbis multis, at rationibus paucis aut nullis, hunc *Scottum* fuiſſe, inter quos & *Trittemius*; cui ne poſteri hac parte fidem habeant, certa ex hac ediſcant inſcriptione, quæ paſſim in codicibus bibliothecæ *Maridunenſis* in *Iſidis Vado* comparet: "Explicit lectura Doctoris Subtilis in univerſitate *Oxon.* ſuper "libros *Sentent.* ſcilicet Doctoris *Joannis* Duns, nati in "quadam villula de Emildun, vocata Dunſtane, in comitatu *Northumbriæ*, pertinente domui ſcholaſticorum de "Merton Haule in *Oxonia*, & quondam dictæ domus ſocii." Hactenus de nomine.

Iſiacis in ſcholis ſtuduiſſe eum tum ex inſcriptione, tum aliorum conſtat autoritate. ſectæ poſtea ſe adjunxit *Franciſcanæ*. Mirata eſt ea ætas acre, ſublime, divinum hominis ingenium, cujus non famam unquam ulla obliterabit poſteritas. ut ſileant ingrati, perſonabunt *Cygni Iſiaci.*

Jam conſcenderat *Dunoſtenus* ſupremum in theologia gradum, ediderat que *Commentaria* in *Sententias*, quæ à loco ſtudio-

ſtudiorum *Iſiaca* appellabat. Deinde & *Lutetiam Pariſiorum* petiit, ubi rurſus ſimilia edidit; quæ & *Pariſiaca* nominabat. Uſus eſt *Alexandri Haleſii*, olim præceptoris ſui, familiaritate: *Occhamum*que *Anglum* diſcipulum habuit ſui ſimillimum. Extant ejus præterea

Quodlibeta.
Quæſtiones in Metaphyſicam.
De Cognitione Dei.
Conciones.
Commentarii in Evangelia & *Paulum*.

Obiit & ſepultus eſt, ſi vera refert *Trittemius*, *Coloniæ* apud *Franciſcanos*.

CAP. CCCXVI. *De Henrico Iſcæburno.*

HENRICUS *Iſcæburnus*, *Dominicanus*, philoſophiæ ac theologiæ monumenta eo loco ſolicitis colluſtravit oculis, quo *Iſidis Vadum* eruditorum fovet, amat, celebrat numerum. Tam honeſtum expediti animi inſtitutum adeo non caruit ſuo ſucceſſu, ut autori ſplendorem inſolitum attulerit; qui, ne arctius domi includeretur, *Devam* uſque radios extendit. Ibi tanquam in urbe celeberrima eluxit *Heſperus* inter minora lumina: talia collegio, cui præfuit, exempla eruditionis conferens, qualia vel academia ipſa pro ſuis facile agnoſceret: quo nomine & ejus auditorium frequentiſſimum. Inter cætera, quæ dexteritate ſane multa ſcripſerit, vidi ego ejus in *Parabolas Solomonis Commentarios*; tum etiam *Eccleſiaſten*. Conjectura tantum mea eſt vixiſſe illum regnante *Eadveardo Longo*.

CAP. CCCXVII. *De Henrico Briſingamio.*

HENRICUS *Briſingamius*, celeberrimi nominis *Franciſcanus*, *Iſiacos*, chorum eruditiſſimum, *Iſiacus* & ipſe coluit. Sæculum vero, in quod incidit, non erat infelix, niſi quod infinita elenchorum vis, aliquanto importunius, ſe in ſcholas ingeſſiſſet. *Franciſcani* primas in ſacrarum literarum interpretatione cathedras ſibi dari poſcebant. & erant certe digniſſimi illa majeſtate. Prælegebat id temporis in ſchola *Franciſcana Thomas Dochingus*,

gus, philoſophus, ſuorum opinione, atque theologus accurate doctus. Sed arcus intenſus aliquando remittendus. ſic & aſſiduus *Dochingi* in prælegendo labor quiete reficiendus. Adfuit *Henricus*, & vices ejus multa induſtria, diligentia quoque, & alacritate plane expeditiſſima ſupplevit. *Iſiaci* non inerudito applaudebant doctori; tum præterea & ejus merito aſſurgebant autoritati, quæ una cum prælectione theologica, quam ille numero inter ſuos octavus exegit, in ſcholis inſigniter aucta eſt *Franciſcanis*.

CAP. CCCXVIII. *De Roberto Cervino.*

ROBERTUS *Cervinus*, alias Carp, *Iſiacorum* raras admiratus cum virtuteis tum doctrinam egregiam illam, cœpit & ipſe *Iſiacus* eſſe, ac philoſophiæ incredibili ſtudio adhærere. Tandem emeritus eruditi nomen, exhibuit rem titulo plane non inferiorem: *Quæſtiones* videlicet in libros *Poſteriorum Ariſtotelis*, anno à *Chriſto* 1325.

CAP. CCCXIX. *De Roberto Winchelſego.*

ROBERTUS *Winchelſegus* adoleſcens *Iſiaci* inter *Maridunenſes* philoſophiæ operam dedit; in qua cum jam bene profeciſſet, animum ad altiora adjecit. Quæ ut facilius conſequeretur, *Lutetiam*, urbem eruditis artibus florentiſſimam, profectus eſt; ubi multa induſtria, labore, vigiliis ſacrarum literarum non vulgarem cognitionem aſſecutus eſt: uſque adeo, ut tandem ibidem, idque magna cum celebritate, theologiam profiteretur. quod cum aliquandiu feciſſet, *Anglos* ſuos repetiit. Et ecce ſtatim redeunti fortuna blande arriſit, honorificoque excepit munere. Nam archidiaconus *Oſtroſaxonum* factus eſt, qua dignitate fortuna ad majora quaſi præludebat. nihil mehercule fingo; ſi fingo, audacter me lector arguat.

Hoc tempore, aut non longo poſt, *Joannes Pechamus*, *Cantiorum* archiepiſcopus, fato conceſſit; & *Eadveardus Longus*, *Anglorum* rex, quo erat animi adfectu, *Vuinchelſegum* in archiepiſcopum elegit. Ille maximo honore auctus, *Peruſium*, nobilem *Italiæ* civitatem, petere; ubi à *Cœleſtino* quinto pontificalibus infulis ornatus eſt. Domum poſt-

ea reverſus, *Joannem Monemutenſem*, inſignem theologum, ex præſcripto *Romani* pontificis in epiſcopum *Tavanum* conſecravit. Deinde omnem curam impendebat, ut optimo principi ſuo quam optima conſilia daret; ut adulatores & quietis perturbatores procul à palatio abigeret. Sic nuſquam regi, plebi nuſquam, aut officio ſuo, quamdiu vixit, defuit. Addo hoc ad coroniden, quod domi foriſque multa ſcripſerit; ſed quæ ego omnia hactenus non viderim. Sola etenim ſe mihi obtulerunt *Decreta Provincialia*, ejus nomine edita.

Sed hic lector admonendus eſt alium *Uvinchelſegum* recentiorem, prænomine *Thomam*, fuiſſe ex neſcio quo fraterculorum collegio, cujus nomine, niſi vitium ſit librarii, *Quodlibeta* vidi in *Giſoburnenſi* bibliotheca: *Commentarios* etiam ſuper *Logicam Ariſtotelicam* apud *Franciſcanos Londini.* ut omittam *Sermones* ab eodem autore editos.

Floruit regnante *Edovardo Longo*. Diem obiit circiter primos annos regni *Edovardi Arvonii*, exactis in epiſcopatu annis 19.

CAP. CCCXX. *De Gulielmo Odone.*

GULIELMUS *Odo*, *Dominicanus*, cujus *Leander Albertus* in libro tertio de *Viris Illuſtribus* meminit, vir ſolidæ eruditionis fuit. tum præterea tantæ apud ſuos exiſtimationis, ut ſemel atque iterum Præſes provincialis declaratus ſit. Nec interim tamen ejus honor à ſolis ſuis ſymmyſtis pendebat. nam vel apud ipſum *Edovardum Longum*, *Anglorum* principem ter maximum, in ſummo erat pretio. cujus rei illud argumento eſſe poteſt, quod *Romam* orator miſſus ſit: ubi, ut *Edovardo* pontifex maximus ſatisfaceret, archiepiſcopi *Dublinienſis* tiara redimitus eſt. Sed non diu nova fruebatur dignitate, inter redeundum etenim *Divioni Burgundiorum* animam exhalavit tertio calendas Septembris. Inteſtina ejus tumultuario ibidem ceſpite terræ mandata ſunt. reliquum vero corpus *Londinum* deportatum, & in collegio *Prædicatorum* cum celebritate ſepultum. Scripſit ſuper *Sententias*. Item de *Unitate Formæ* libellum.

CAP. CCCXXI. *De Richardo Clapolo.*

RICHARDUS *Clapolus*, *Dominicanæ* religionis profeſſor, longo ſtudiorum uſu eo excellentiæ, quantum ad ſacrarum literarum cognitionem pertinet, devenit, ut publicis doctiſſimorum virorum ſuffragiis lauream theologici nominis emeritus ſit. Erat tamen rerum ſophiſticarum, quemadmodum omnes plerique omnes ejus ætatis, nimius æſtimator. Excrevit hic adfectus, alioqui maximus, una cum lectione librorum *Thomæ Aquinatis*, cujus partes defendendas ſibi deſumpſerat. Scripſit autem contra *Corruptorium D. Thomæ*; *Commentarios* etiam ſuper *Sententias*. Libellum inſuper edidit de *Unitate Formarum*, aliumque de *Immediata Viſione Divinæ Eſſentiæ*. De tempore, quo vixit, mihi non ſatis conſtat. Libenter tamen numerarem illum inter contemporaneos *Otofordi* & *Maſſeti* Prædicatorum.

CAP. CCCXXII. *De Hugone Duttoduno.*

HUGO *Duttodunus* à *Leandro Alberto*, *Bononienſi*, libro quarto de *Illuſtribus Viris Prædicatorii Ordinis*, *Richardo Clapoelo* socius ſocio adjungitur his verbis: "*Hugo* de *Ductona*, *Anglicus*, theologiæ doctor, vir literatura præditus; qui aliquando magna cum laude *Angliæ* rexerat provinciam."

CAP. CCCXXIII. *De Gregorio Venantodunenſi.*

GREGORIUS *Venantodunenſis* inter *Rameſeganos* monachos, monachus & ipſe ac abba vicarius, linguarum cognitioni aſſidue incubuit. At linguam præcipue excoluit *Hebraicam*, ſacrarum literarum enarratricem. Tantum in ipſis tam clari ſtudii principiis defuit incepto operi juſtus librorum numerus. Sors fortunæ hanc remoram procul excuſſit omnem. *Gulielmus Nortomannus*, *Anglorum* rex, ejus appellationis primus, *Judæis* permiſit, ut à *Rothomago* commigrarent in *Angliam*. Unde brevi hæc gens per urbes, atque adeo oppida celebriora omnia regni, ſparſa eſt, poſitis de more ſynagogis, in quibus accurate *Rabbino-*

rum ſuorum dogmata perlegebant. Excrevit infinite quantum *Judæorum* in *Britannia* numerus, atque una avaritia & amor fœnoris impurus. *Angli* eorum ſordes aliquanto ſuſtinebant tempore; tandem imperio *Richardi* ad manus perventum eſt; & *Judæi* inſigniter multati. Poſtea, regnante *Eadveardo Longo*, fortunæ *Judæorum* fiſco adjudicatæ regio, & eiſdem exilium pœna propoſita. Tum ſynagogis profanatis *Venantoduni*, & *Stenofordæ* ſupellex omnis ſub haſta venum expoſita, una cum librorum theſauris. Ubi autem *Gregorius* hanc auctionem factam eſſe intellexerat, vicinus atque idem nummatus feſtinanter accurrit, ac, dato pretio, aurea pro æreis facile comparavit, & lætiſſimus domum rediit.

Quid tum ille? Nocturna verſabat manu, verſabat diurna *Hebræa* exemplaria, donec penitiorem linguæ cognitionem ex ipſis exhauſiſſet fontibus. Reliquit autem ſuis ſymmyſtis multa egregie calamo annotata, quæ docta cum voluptate legeret poſteritas. Librorum *Hebraicorum* ab eo diligentiſſime collectorum catalogus bibliothecæ *Rameſeganæ* luculentam juxta ac honorificam mentionem facit. Sed & idem catalogus accurate recenſet *Hebraicos* theſauros divina volumina à *Roberto Dodefordo*, monacho *Rameſegano*, religioſe comparatos. Quare cum & ipſe in ſacra mirifice profecerit lingua, digniſſimus plane eſt, qui Doctorum numero accedat.

CAP. CCCXXIV. *De Thoma Stobæo.*

THOMAS *Stobæus*, alias *Stolbez*, à *Leandro Alberto*, libro quarto de *Illuſtribus Prædicatoriæ Sectæ Viris*, luculente celebratus eſt. Scripſit librum, cui titulus:

Statutum contra impugnantes Eccleſiaſticas Conſtitutiones.
De Stipendiis Prædicatoribus verbi debitis.
De Perfectione Vitæ Solitariæ.
De Arte moriendi.

CAP. CCCXXV. *De Laurentio & Brixio.*

LAURENTIUS & *Brixius*, *Angli* ac *Dominici* ſectatores egregii, à literis inſigniter commendati ſtudio *Leandri Alberti*, quinto de *Illuſtribus Dominicanis* libro

bro. Mea certe intereſt ea in locum opportune hic redigere: ne quod ille externus ſcriptor candide obtulit, ego ingratus ſilentio præteriiſſe videar.

CAP. CCCXXVI. *De Gulielmo Ochamo.*

GULIELMUS *Ochamus* juvenis *Franciſcanæ* religioni adjecit animum, ut liber tandem à multis curis, libris toto pectore incumberet. Et quoniam futurum videbat, ut id rectius faceret, ſi paulo remotius à ſuis viveret. *Lutetiam* bonis avibus profectus eſt; ubi *Joanne Duns*, homine *Anglo*, philoſopho illius ætatis juxta ac theologo doctiſſimo, præceptore uſus eſt. à quo tam multa didicit, tam multa præterea ſuapte induſtria, dum omnis generis autores legeret, perquiſivit, ut tandem *Scottum* ipſum, ſi non ſuperaverit doctrina, tamen æquaverit: uſque adeo, ut præceptoris adhuc viventis argumenta, diſputationes, libros infringere, convellere, confutare ſolidis rationibus, idque publice in ſcholis, non ſit veritus.

Dixerit hic forſan aliquis audacius quam prudentius ab illo factum, ut doctoris ſui autoritatem vellicaret, elevaret, minueret. Cui ego reſpondeo veritatem, modo adſit modeſtia, longe præferendam autoritati cujuſcunque præceptoris.

Inter hæc ſecta quædam Fratriceſlorum orta eſt, qui paupertatem *Chriſti* & Apoſtolorum conſtanter prædicaverunt; inter quos & hic noſter *Ochamus* poſtea ſignifer fuit. Nam librum de *Paupertate Chriſti*, ſtrenui ducis officio functus, ſcripſit ad *Joannem* 23. pontificem *Romanum*. Ille videns, ni maturius tantæ peſti occurreret, ſuas opes, pompam, faſtum perditum iri, totis viribus novam factionem radicitus extirpare contendit. Primumque univerſam ſectam, & nominatim *Petrum Picenum*, quem *Ludovicus* imperator Antipapam erexerat, una cum *Ochamo* fulmine minime ſecundo eccleſiaſticæ cenſuræ percuſſit. Territus hoc fulmine, ſed, ut caſus tulit, læſus nihil *Ochamus* in *Bavariam* ad imperatorem confugit; à quo humaniter acceptus eſt.

Hic ego, candide lector, nutrius partes approbo. Dicam tamen hoc unum libere & audacter, nunquam futurum, ut res *Chriſtianæ* bonæ procedant, quamdiu ſacra fames auri ſacerdotum animos poſſederit. Non hæc ſcribo, quod cum

 malignis

malignis & invidis conſentiam, qui presbyteros fortunis omnibus violenter & præter ſanctas leges ſpoliatos vellent, quin potius aurea contenti mediocritate ac honeſta munditie viverent. Nam ingentes theſauri rerumque ſplendor principum ſunto, non ſacerdotum; quibus ſæpe cauſa luxus fuerunt, continentiæ vero nunquam. Sed per me non movebitur hæc *Camarina*. quare ad *Ochamum* redeo, qui nobis multa præclara ingenii ſui monimenta ſcripta reliquit, de quibus ego hæc vidi:

Commentarios In *Porphyrium*. Quoniam omne operans.
In Prædicamenta.
In libros Perihermeniæ.
In libros Elenchorum.
In Sententias *Petri Longobardi*.
De decem Generibus.
Summam Logices ad *Adamum*. Omnes logicæ tractatores.
De Pluralitate Formæ.
De Inviſibilibus.
Defenſorium Logices.
Defenſorium alterum,

quo convellit violentum *Romani* epiſcopi imperium.

Invectivum contra Poſſeſſiones *Rom.* Pont.

Vidi etiam tres libros *Ochami*, quorum primus de *Privatione*, de *Materia prima*, de *Forma*, quæ eſt principium, & de *Forma artificiali*; ſecundus vero de *Cauſis materiali*, *formali*, *efficiente*, *finali*; tertius de *Mutatione ſubita* tractat.

Super libros Sententiarum, Circa prologum quæro.
Quodlibeta.
Sermones.
De Prædeſtinatione Sanctorum.
De Sacramento Euchariſtiæ.
Dialogos inter Præceptorem & Diſcipulum: juſtum volumen.
Diſputationem inter Clericum & Militem.

Scripſit præterea (ut autor eſt *Trittemius*) hos libros, ſed quos ego hactenus non vidi:

Contra *Joannem* 23. de Paupertate *Chriſti* & Apoſtolorum.
Apologiam.
Compendium Errorum *Joannis* 22. Pont. *Rom.*
De Fautoribus Hæreticorum, lib. 7.

Legi aliquando libellum, cui titulus *Quidlibeta Joannis Ochamii*, unde & alius à *Gulielmi* fuiſſe videtur.

Et

Et quoniam in *Trittemii* mentionem incidimus, admonendus eſt lector *Ochamum* ſcripſiſſe contra *Joannem* 23. non 22. ut refert *Trittemius*, niſi vitium potius typographo imputandum. Floruit regnante *Edovardo Arvonio*. Obiit in *Germania*, & in quodam cœnobio *Franciſcanorum* apud *Noricos* ſepultus eſt.

Catalogus eruditorum *Franciſcanorum Nicholai Ochami* meminit: cujus & deprædicat libros; *Commentarios* videlicet in *Sententias Petri Longobardi*, & opus cui *de Verbo* titulus. Scripſit etiam libellum de *Latitudine Oppoſitionum*, ingenioſi *judicium aſtrologi.

CAP. CCCXXVII. *De Joanne Dumbleduno.*

DUMBLEDUNUS inter *Maridunenſes* ad *Vadum Iſidis* ſubtilius rationes, non dialecticas modo; verum & philoſophicas excuſſit. Hinc illi nomen, fama, laudes quoque accrevere. id quod cum intellexiſſet, prudenti uſus conſilio, naturalis & moralis philoſophiæ libros ab *Ariſtotele* conſcriptos *Commentariis*, ut tum quidem videbatur, doctis ac argutis elucidavit. Erat & *Dumbelegus* quidam, vir non indoctus, cujus ſuper *Cantica* extant *Commentarii*. Hæc tantum in præſentia ob nominis vicinitatem.

CAP. CCCXXVIII. *De Roberto Crucio.*

ROBERTUS *Crucius*, *Chordigeræ* ſectæ fraterculus, celebris ſuo ſæculo non modo eruditionis ſed & religionis quoque titulo. Nec caruit virtus ejus præmio plane honorifico. Fit promagiſter in *Anglia* ſui ordinis; quod ſemel injunctum ei munus tanta pertractavit cum dexteritate, ut laudem, quod raro accidit, ſine ulla invidia magnam facile acquireret.

Neque moriens famam ſui nominis tenuem aut obſcuram doctæ reliquit poſteritati. Scripſit enim aliquot libros, conſpicuum animi erga ſacras literas optime affecti indicium: quorum unus *Commentarios* in naturalem *Ariſtotelis* philoſophiam, alter in ſententias *Longobardi* continebat, teſte *Illuſtrium Franciſcanorum Catalogo*.

* *Forte* Indicium.

CAP. CCCXXIX. *De Joanne Bervicano.*

JOANNES *Bervicanus* ſynchronius fuit *Gulielmi Ochami*, cujus & veſtigiis ſtudioſe inhærebat, eo quo *Iſis*, fluvius famoſiſſimus, loco vadum patitur. Collaudat eruditorum Index *Franciſcanorum* ejus in *Longobardum* elucubrationes. Scripſit inſuper libellum de *Formis*. Hæc ego nunc alio properans, veluti in tranſcurſu, attigi, ne lector aliquis iniquior tacentem me vel oblivionis, vel ignorantiæ aliquando arguat.

CAP. CCCXXX. *De Gallofrido Burienſi.*

GALLOFRIDUS ſani *Eadmundi*, monaſterii apud *Sudovolcas* celeberrimi, alumnus conſpiciendus fuit. Nam otii contemptor iniqui animum ſacrarum lectione rerum aſſidue exercebat, talemque ex opere tam ſancto fructum accepit, qualem in *Homiliis*, quas edidit, videre & penitius intelligere pios certe juvabit omneis. præcipue vero in ea, quæ *Salutationem* depingit *Angelicam*.

CAP. CCCXXXI. *De Gualterio Viburno.*

GUALTERIUS *Viburnus* rectius mihi à libris, quam à tempore quo floruit, cognitus eſt. apparet enim eum probe, ut illa barbara ferebant tempora, in literis verſatum fuiſſe; & præterea carminum cultorem magnum enituiſſe. Unde & *Encomium Chriſtiparæ Virginis* carmine cecinit hexametro, illo ſæculo plane non contemnendo; quod & poſtea rhythmicis præſtitit verſiculis.

CAP. CCCXXXII. *De Nicolao Triveto.*

NICOLAUS *Trivetus*, *Thomæ Triveti* equitis filius, in ipſa adoleſcentia *Dominicanis*, qui *Londini* habitabant, ſocium ſe adjunxit. Ubi cum primæ ſuæ profeſſionis fundamenta recte jeciſſet, *Oxonium* nobilem academiam petiit, oculos, animum, ſenſus denique omnes ad literas convertens, quas poſtea ibidem, tanquam è pleno fonte,

fonte, vel ad ſaturitatem uſque hauriebat. Deinde, quæ eſt aviditas hominum videndi rerum juxta ac locorum varietatem, contulit ſe ad *Pariſios*, (ut ipſe fatetur in prologo hiſtoriæ ſuæ, quam de ſex regibus *Anglorum* ſcripſit, id eſt à *Stephano* ad ultimos annos *Edovardi Longi*) quo orbem diſciplinarum, quem feliciter inceperat, felicius abſolveret. Non ille equidem labor ſuo autori vanus fuit, nam paucis annis aſſecutus eſt id quod voluit, nempe cognitionem ſcientiarum mire variam. Tum, ut fieri ſolet, patriæ amor, & ſtudium videndi propinquos illius animum occupabat. Quare mature *Londinum* reverſus eſt, non ſine publica *Dominicanorum*, quibuſcum antea vixerat, lætitia; id quod manifeſte apparuit, cum paulo poſt ab eiſdem præſes electus eſſet, non ſine totius collegii ſui cum utilitate tum honore. Exercebat enim adoleſcentes ſuæ curæ commiſſos per omnes gradus virtutis & literarum, partim docendo & ſcribendo, partim etiam honeſtæ vitæ exemplis.

Sed hic interim ne ignores, lector humaniſſime, fuit illud ſæculum non uſque adeo felix, ſi linguarum puritatem, ſi ſplendida orationis ornamenta, ſi vim eloquentiæ ſpectes. Non defuit tamen materia omnis gravitatis, ponderis, majeſtatis etiam pleniſſima; quæ virtutes, quamvis aureum illud eloquentiæ flumen pleno alveo ſecum non deferant, habent tamen quod ſtudioſi laudent. Hæc ego præluſi, ne ſi quiſpiam delicatulus offendat in *Triveto*, quod apud *Latiniſſimos* autores non legerit, autorem alioqui doctum prorſus repudiat.

Reſtat autem, ut ſis ſciens quot ille ingenii ſui monimenta chartis & poſteritati commendaverit. Scripſit enim hæc, quæ ſequuntur:

Commentarios

In *Senecam* Tragœdum.	Rudis adoleſcentiæ &c.
In Transformationes *P. Ovidii*.	
In Problemata *Ariſtotelis*.	
In librum *Boetii* de Conſolatione Philoſophiæ.	Explanatio librorum.
In libros *Auguſtini* de Civitate Dei.	Glorioſa dicta ſunt.
In *Valerii* libellum de non ducenda Uxore.	Mulier ſi primatum habeat.

Hiſtoriam ſex Regum *Angliæ*, à *Stephano* ad ultima *Eadveardi Longi* tempora.

Hiſtoriam

Hiſtoriam ab orbe condito ad *Chriſti* Nativitatem, quam dedicavit *Hugoni* de *Engelſma*, archidiacono *Cantiorum*.

De Perfectione Juſtitiæ.	Inſinuavit mihi nuper.
Commentarios in Geneſin.	
In Pſalterium.	Humana natura.
In Regulam S. *Auguſtini*.	
Quodlibeta.	
De Officio Miſſæ.	

Vixit regnantibus *Edovardo* primo, ſecundo, & tertio; cujus imperii anno ſecundo obiit fere ſeptuagenarius. Sepultus eſt autem *Londini*, in collegio *Dominicanorum*.

CAP. CCCXXXIII. *De Radulpho Baldochio.*

RADULPHUS *Baldochius*, epiſcopus *Londinenſis*, vir multæ lectionis & experientiæ, præcipue in rebus à noſtris principibus geſtis, putabat ſibi gloriæ futurum, ſi ea quæ à fide digniſſimis didiciſſet, quæque ipſe vidiſſet, poſteritati tanquam per manus traderet. Hiſtoriam igitur *Anglicam* ab origine inchoavit, quam poſtea, ut erat in hac parte inſtructiſſimus, magna cum felicitate abſolvit. Nuper enim cum ſtudioſe legerem *Joannis*, abbatis *Burgenſis*, *Annales* de *Rebus Anglicis*, & pervenirem ad annum D. 1292. incidi in locum, ubi honeſtam mentionem fecit hiſtoriæ *Radulphi Baldochii*. Hinc ego, juſtam nactus occaſionem, quæſivi librum non contemnendum, & tandem *Londini* in fano *Pauli* inveni & perlegi.

Erat circiter hæc tempora, in quæ incidiſſe *Radulphum* conjectura eſt, quidam *Robertus Baldochius*, vir mediocriter literatus, ſed invidioſiſſimus, quia magni pretii & nominis fuit apud *Eadveardum Arvonium*, *Anglorum* regem.

CAP. CCCXXXIV. *De Hugone Baldocho.*

ERAT & alius *Baldochus*, prænomine *Hugo*, religione *Franciſcanus*, vir cum magnæ famæ tum etiam eruditionis, & qui inter primos ſui ordinis evangelium *Chriſti* optimi maximi *Anglis* inſolito ardore prædicavit. ætate tamen *Radulpho* & *Roberto* ſuperior fuit.

CAP.

CAP. CCCXXV. *De Martino Alaunovicano.*

MARTINUS *Alaunovicanus*, *Franciſci* notiſſimi imitator fuit, tenuem rem fortuna dimetiens, quantumvis ampla, ſplendida, opima. Tantum eſt à primis annis aureæ aſſueviſſe mediocritati, virtutum plane parenti, altrici, conſervatrici denique. Scripſit, de more omnibus ejus ſæculi theologis receptiſſimo, *Commentarios* in *Longobardum*. Catalogus quoque *Franciſcanorum Scriptorum Chronicorum Alaunovicani* meminit; quæ tamen ego, niſi idem ſit liber, qui vulgo titulo *Chronicorum Martini* circumfertur, & de pontificibus agit, non vidi.

CAP. CCCXXXVI. *De Richardo Stradelego.*

RICHARDUS *Stradelegus Dari Maiſevetarum* juravit in verba *Bernardi Clarovallenſis*; hac tamen propoſita ſibi lege, ut ſtudium ſacrarum quoque literarum religionis inſtituto adjungeret. Tanta virtus juſto non potuit carere præmio. Ecce ita illuxit *Richardi* inter ſuos ſodales gloria, ut uni illi totius collegii fortunas, honorem, gubernationem deferrent. Edidit *Commentarios* in *Evangelia*, & *Orationem Dominicam* ecphraſi illuſtravit.

Clivocurianus, vulgo Clebyri, nuper abba *Durenſis* monaſterii, vir reconditæ antiquitatis non ignarus, mihi multa de *Stradelego* retulit.

CAP. CCCXXXVII. *De Manduito.*

MANDUITUS inter *Maridunenſes*, qui ripas *Iſidis* incolunt & jugem bonis literis operam adhibent, excrevit ad ſublimem quandam rerum medicarum & cœleſtium cognitionem: unde & famam plane eximiam tandem ſibi peperit. In confeſſo eſt eum illuſtraſſe tum medicinam tum aſtronomiam libellis editis. Notæ vel adhuc ſunt *Manduiti* ſtudioſis *Mathematices Tabulæ*. Extat & ejus de *Chorda recta*, & *Umbra* libellus.

CAP.

Cap. CCCXXXVIII. *De Nicolao Gorbamio.*

Nicolaum *Gorbamium Gallum* fuiſſe ſcriptores aliquot contendunt: qui error hinc natus eſt, quod ille olim in pretio ſane incredibili *Lutetiæ Pariſiorum* fuerit; quo poſtea quam commigraverat, ad ſuos, quantum ego intelligo, rediit nunquam. Ego tamen conterraneum meum ſuæ reſtituam audacter patriæ, atque ejus breviter perſtringam vitam, adjutus inſcriptione libelli cujuſdam ab eodem editi, qui mihi excutienti bibliothecæ pulverem *Dominicanæ* ad *Iſidis Vadum* opportune ſe obtulit. Studuit igitur *Iſidis* in *Vado* eo collegio, quod à *Mariduno*, epiſcopo *Roſenſi*, fundatore nomen accepit: quo etiam loco philoſophiæ lauream, præmium naturæ cauſas contemplantium aſſuetum, promeruit. Percitus inde *Dominicanorum* religione ſocium ſe eis adjunxit. Illi quidem, tanquam lumini cœlitus demiſſo, venienti applaudere.

Paucis ab hinc annis *Lutetiam* non rediturus petiit; ubi tot egregia ingenii acerrimi monumenta ſcriptis libris commendavit, quot ætas noſtra facile [in] eo admiratur; uſque adeo, ut extent ejus *Commentarii* ſuper bonam partem utriuſque Inſtrumenti. Scripſit præterea *Concionum* & *Diſtinctionum* libros, ac *Diſtinctiones Thematum* à primo *Geneſis* uſque ad finem *Jobi*; ſuper *Prophetas* & libros *Maccabæorum*, & à principio *Proverbiorum* ad finem *Baruchi*; præterea ſuper *Pſalterium*. denique, inter quos & hi paſſim leguntur, videlicet in *Matthæum*, *Marcum*, & *Lucam*.

Cap. CCCXXXIX. *De Joanne Burgenſi.*

Joannes, *Burgenſis* monaſterii abbas, exercitationem literarum in primis familiarem juxta ac charam habuit, cœleſti theologiæ cultor aſſiduus adhæſit. Ita, ut nihilominus tamen & ſtudia minus ſevera opportune aggrederetur. Inter quæ res à prioribus in *Britannia* nobiliter geſtas perdiſcebat; hoc tamen interim conſilio, ut quæ ſparſa legerat, in ordinem reducta, poſteritati non inutile munus relinqueret.

Erat mihi cum *Gulielmo Monjoio*, viro in omni plane exercitatiſſimo, familiaritas maxima. Is, quod me antiquitatis

tatis amatorem etiam eſſe intellexerat, *Burgenſis Collectanea* legenda generoſiſſimus tradidit. Hinc ego inſtructus autorem ſuo loco catalogo illuſtrium virorum inſerui.

CAP. CCCXL. *De Thomo Caſtelloforđo.*

THOMAS *Caſtelloforđus*, monachus cœnobii *Pontiſfracti*, impenſius antiquæ rerum *Anglicarum* ſtudebat cognitioni. Cumque in eo feliciſſime pedem promoviſſet opere, huc animum intendebat totum, ut *Pontiſfracti*, quod ego emporium olim ab *Antonino Legiolium* dictum crediderim, gloriam modis exornaret omnibus. Aggreſſus igitur opus præclarum, hiſtoriam ab *Aſcbeo Saxone*, nobili poſſeſſore loci, deduxit uſque ad declinationem nominis *Laceiorum*, quo tempore hæreditas ad comites pervenit *Mediolanenſes*. Addidit & eadem cura res geſtas ſui cœnobii. Tantum ego ex illius libro didici quantum vix ſperare licuit: id quod oſtendam in libro de *Civili Hiſtoria*.

CAP. CCCXLI. *De Richardo Coveduno.*

RICHARDUS *Covedunus*, *Chordiger*, *Iſidis* in *Vado* doctiſſimorum uſus eſt conſuetudine. Taleis etenim illud genuit ſæculum fratres, qualeis, ſi poſteritas vidiſſet, amaſſet, celebraſſet, ſupexiſſet. Sed rerum omnium eſt mutatio. Conſtat hujus tantam apud ſuos tum doctrinæ tum continentiæ titulo exiſtimationem fuiſſe, ut Miniſtri præficitur muneri. Edidit *Commentarios* in *Longobardum*, *Quodlibeta*, & de *Chriſti Dominio* libellum. Denique & *Quadrageſimale Gregorii* commentariis illuſtravit.

CAP. CCCXLII. *De Thoma Anglico.*

THOMAS *Anglicus Geſneri* teſtimonio in *Catalogo Scriptorum* elucet; cui, aliorum opinione inſtructus, *Summam Logices Ariſtotelicæ*, quæ impreſſa circumfertur *Thomæ Aquinatis* nomine, attribuit. ſunt & qui putent *Herveum Britonem* operis autorem fuiſſe. Quo autem floruerit ſæculo, non hercule poſſum liquido exprimere. Tantum conjectura uſus, temporibus *Edveardi Arvonii*, regis *Angliæ*, aſcribo.

CAP.

CAP. CCCXLIII. *De Simone Mephamo.*

SIMON *Mephamus*, celeberrimi nominis theologus, aliquandiu *Ciſſæ*, alias *Ciceſtriæ*, inter canonicos, quos vulgo præbendarios vocant, canonicus & ipſe vixit. Sed quæ erat hominis virtus & eruditio, non potuit diutius latere, quin ab *Edouardo* ejus appellationis tertio, aut à principibus viris, qui regem adhuc annis tenerum gubernabant, ad majora munia obeunda evocaretur. Cumque jam, relicta *Ciſſa*, aliquot annis palatinus fuiſſet, contigit, ut *Gualterus Reginoldus*, quem *Edouardus Arvonius* ex theſaurario ſuo, repulſo *Thoma Cobhamo*, viro doctiſſimo, *Cantiorum* archiepiſcopum fecerat, moreretur, in cujus locum ſubrogatus eſt. Quanquam non me fugit *Polydorum Italum*, qui præ ſe nos *Anglos* infantes putat, aliter ſcribere; nam loco *Mephami Joannem Stratofordum* pro ſua autoritate ſubſtituit. Sed fas per me ſit *Italo Polydoro* facere id quod multa cum libertate & frequenter facit: hoc eſt res *Anglicas* ſingulis fere pagellis ſuæ hiſtoriæ peſſima fide poſteritati tradere.

Sed ad *Mephamum*, archiepiſcopum, redeo, qui honeſtati & caſtæ ſacerdotum vitæ optime conſultum eſſe cupiens, facto coventu, *Decreta* quædam *Provincialia* ſtatuit, & edito libro publica fecit. Cætera autem, quæ credibile eſt illum ſcripſiſſe, ad meos oculos hactenus non pervenerunt. Quare, ne numerum *Scriptorum* adfectare videar, data opera *Cantianorum* archiepiſcoporum nomina in meo catalogo miſſa faciam, niſi aliud præter *Synodalia Decreta* ſcripſerint. Sic enim nec adfectator, nec moleſtus lectori, minutila toties inculcando, videbor. Supereſt, ut quod nuper in *Annalibus*, hiſtoriæ *Joannis*, abbatis *Burgenſis*, adſutis, reperi adponam; nempe *Mephamum* obiiſſe anno D. 1333. unde conjectura eſt illum quinque annos, & eo amplius, pontificatum gubernaſſe.

CAP. CCCXLIV. *De Thoma Pontio.*

THOMAS *Pontius*, monachus & abbas *Auguſtiniani* cœnobii, quod nuper *Durovern*i floruit, magnam ex eruditione laudem cum domi, tum foris ſibi comparavit.

Quare

Quare juvat tam præclarum virum aliquo virtutis exemplo, ſed illuſtri, doctorum auribus quam commendatiſſimum tradere. *Romam* venerat tempore *Joannis* 22. & ibidem quod voluit accepit, nempe abbatis inſignia. Talis etenim ejus ætatis ſervitus erat, ut pinguioris fortunæ abbates vel inviti cogerentur *Romam* ſalutare. Hic illi magna fuit cum *Thoma Guallenſi, Dominicano*, familiaritas; cujus & ingenium & literas *Romani* in magno ſane habuerunt pretio. Peperit autem hæc familiaritas *Pontio* immortalem gloriam. nam cum pontifex *Romanus* in celeberrima diſputatione aſſeruiſſet beatorum animas non viſuras Deum ante ſupremi judicii diem, & *Guallenſem* adverſarium habuiſſet, adeo *Joannis* autoritatem non eſt ſecutus, ut *Guallenſis* partes defenderit, & de eadem re luculentum poſtea libellum ediderit. De *Pontio* qui plura cognoſcere cupit, legat *Gulielmi Thornegi* de *Abbatibus Monaſterii Auguſtiniani* hiſtoriam.

CAP. CCCXLV. *De Thoma Guallenſi.*

THOMAS *Guallenſis*, à *Leandro Alberto Bononienſi Thomas Anglicus de Malleis* corrupte dictus, ſancto quodam religionis ardore in ipſa conflagrabat adoleſcentia. Quare *Dominicanorum* gregi mature ſocium ſe adjunxit, ſed tam modeſtum, tam probum, tam candidum; ut magnum facile amorem ſibi apud illos conflaverit. Acceſſit huc etiam, id eſt, ad aliorum virtutum cumulum, quod tanta in literariis ſtudiis diligentia uſus ſit, quantam illa ætas, & merito quidem, ſuſpiciebat. Non illa tamen tempora pompam orationis, aut eloquentiæ phaleras curioſo perquirebant labore: quærebant potius bonarum ſcientiarum nervos, qui non oſti, ſed animo ornamento eſſent. Quam rationem & hic noſter *Thomas* in ſtudiis ſuis ſecutus eſt, homo alias nec lucido dicendi ordine, nec mediocri deſtitutus facundia: id quod ex ejus operibus, quæ poſteritati conſecravit, liquet.

Dixerit hic aliquis, non eſſe illa vulgo eruditorum cognita. nos igitur, ne quid ſtudioſus lector deſideret, indicem ſubjiciemus. Scripſit enim *Commentarios*

In Pentateuchum.

In Exodum. Signa legem in diſcipulis.

In

In Leviticum.	Maſculum immaculati offeret.
In Numer.	Recenſiti ſunt filii.
In Deuter.	Vide terram.
In *Joſue*.	Surge & tranſi *Jordanem*.
In Judic.	Poſt mortem *Joſuæ*.
In *Ruth*.	Nota quod *Ruth*.
In *Eſaiam*.	Beatus qui cuſtodit verba prophetæ.

Hæc ego aliquando, *Budefordenſem* luſtrans provinciam, in bibliotheca *Verodunenſi*, optimis refertiſſima exemplaribus, inveni. Quæ vero ſequuntur, à *Leandro Alberto* libro 4. de *Viris Illuſtribus* celebrata ſunt:

Commentarii In Pſalterium.
In libros *Auguſtini* de *Civitate Dei*,

qui & editus anno D. 1332.

In Sententias.
De Statu Animarum poſt mortem.

Ego etiam legi ejus opus de *Modo prædicandi*; quod *Theobaldo* de *Urſinis*, archiepiſcopo *Panormitano*, dedicavit. Meminit præterea *Trittemius* commentariorum in *Solomonem* & *Cantica Canticorum*. Extat in bibliotheca publica *Iſiaci* liber, cui titulus *Campus Florum*, à *Guallenſi* ſcriptus, copioſus videlicet Juris Canonici index. De tempore autem quo vixit, nec *Leander* nec *Trittemius* verbum unum. Ego conjecturam facio claruiſſe illum circa tempora *Eadveardi* ſecundi.

Sed jam commodiſſime mihi in mentem venit alter *Thomas Guallenſis*, ſive *Walleus*, qui & philoſophiam & theologiam magna cum laude *Iſiaci* in ſchola *Franciſcana* profeſſus eſt. id quod ibidem ante illum *Robertus Capito*, alias *Groſtest*, *Petrus* quidam, poſtea inter *Scottos* epiſcopus, *Joannes Veſamus*, poſtea *Lindenſis* eccleſiæ decanus & epiſcopus *Caſtrenſis*, fecerunt. Et ne ſuus honos *Thomæ* deſit, cognoſce, lector, eum maturioribus vitæ ſuæ annis in epiſcopum *Menevenſem* conſecratum fuiſſe.

CAP. CCCXLVI. *De Stephano Aquæduno.*

STEPHANUS *Aquædunus*, vulgo Eiton dictus, canonicus *Warotrenſis* cœnobii, quod non procul diſtat à *Crago*, *Eboracenſis* provinciæ caſtello, dulce otium ſtudiis

diis literariis miſcuit, ſed tam utilibus, atque adeo fere neceſſariis, ut laudem à poſteritate meritus ſit. Scripſit enim bona fide res geſtas tempore *Edouardi Arvonii*, *Anglorum* regis; cujus tempore res *Scotorum* auctæ, noſtræ, qui enim manifeſta negem? inſigniter diminutæ.

CAP. CCCXLVII. *De Thoma Bradowardino.*

THOMAS *Bradowardinus*, *Hertofeldiæ* natus in diœceſi *Ceicaſtrenſi*, ita à teneris annis diligentiſſimam bonis literis *Iſiaci* inter *Maridunenſes* operam navabat; ut jam in ipſo adhuc adoleſcente cœperint quædam futuræ eruditionis, addo hoc etiam excellentis, indicia prælucere: quæ poſtea tam clare in ejus matura ætate nituerunt, ut radios per totam late *Britanniam* ſparſerint; uſque adeo, ut *Edveardi* tertii oculos novo quodam fulgore tandem perſtrinxerint. Unde, honeſtis à rege conditionibus propoſitis, ex Cancellario *Londinenſi* fit aulicus; ſed tantæ gravitatis, tantæ prudentiæ, tantæ denique & tam ſanctæ ſimplicitatis, ut illum ſacris ſuis confeſſionibus præficeret: quod genus officii reges, qui ſunt paulo cordatiores, non committunt niſi ſelectiſſimis hominibus.

Ille vero, à principe in familiaritatem & ſecreta conſilia vocatus, modis, quibus potuit, ſtudebat omnibus, ne impar curæ ſibi commiſſæ videretur. Dumque ſic ſtuderet, ecce *Joannes Uffordus*, *Cantiorum* archiepiſcopus, diem obiit, pro quo, jubente gratiſſimo principe, ſubſtitutus eſt. Sed, pro dolor! *Thomas* longa digniſſimus vita, exacto uno tantum in pontificatu annulo, mortem obiit plane immaturam, relinquens cum principi, tum toti *Cantiorum* parœciæ maximum ſui deſiderium.

Scripſit tres libros de *Cauſa Dei* contra *Pelagium*, in quibus ſe virum undecunque eruditum liquido probat: dedicavit autem, cum jam eſſet Cancellarius *Londinenſis*, opus præſidi & ſocietati *Maridunenſi*. Edidit etiam de *Geometria* libellum, alterumque de *Arithmetica*, tertium denique de *Proportionibus*. Illud ad cumulum gloriæ accedit, divinum opus de *Cauſa Dei* contra *Pelagium Romæ* in *Vaticana* prænitet bibliotheca, teſte *Geſnero*.

Cap. CCCXLVIII. *De Bartolemæo Glannovillano.*

Bartolemæus *Glannovillanus* ex nobiliſſimo, ut ego colligo, genere Comitum *Sudovolcarum* ejuſdem appellationis originem duxit. Adoleſcens profeſſionem excolebat *Franciſcanam*. Maturior annis factus, *Iſidis Vadum*, *Lutetiam*, atque adeo, ſi vera conjectura, *Romam* ipſam celebravit. Primas ſtudiorum partes prudens philoſophiæ impendebat juxta ac theologiæ: illa ut naturalium rerum cauſas ſubtilius excuteret; hac ut mentem tanquam divino quodam illuſtraret radio. *Ariſtoteles*, *Plato*, & *Plinius* illi familiarium fuerunt loco; quorum fultus autoritate, librum de *Rerum Proprietate* concinnavit, & edidit: quem illa aſſidua terebat ætas manu, unde & ejus in juſtam excrevit fama magnitudinem.

Carolus quintus, rex *Galliæ*, delectatus hujus operis utilitate, juſſit *Joannem Corbichonem*, *Auguſtinianum*, opus tam eruditum in linguam transferre *Gallicam*: id quod eleganter ille præſtitit. Vidi hunc codicem in bibliotheca, quæ ad *Iſidis Vadum* ab *Hunfredo*, duce *Claudiano*, viro plane incomparabili, poſita eſt.

Erat & *Glanovillanus* alter, at ætate ſuperior, *Gilibertus* dictus, vir feliciter eruditus, primo *Thomæ Becheto*, *Cantiorum* archiepiſcopo, familiaris, ac poſtea epiſcopus *Roſenſis*.

Cap. CCCXLIX. *De Osberto Pichonamo.*

Osberti *Pichonami*, *Carmelitæ*, vitam modis omnibus illuſtrare cupio. Tales etenim erant ejus virtutes, ut jure quodam optimo vel hac noſtra ætate ſuas laudes poſcant. Sed quoniam inter exteros bonam vitæ partem tranſegit, multa, quæ ille immortalitate plane digniſſima fecit, uſque adeo nobis incognita ſunt, ut pauca, eaque tenuia, tantarum rerum veſtigia maneant. Quæ tamen illa ſint, & me narrare, & vos cognoſcere æquum eſt.

Osbertus non contentus domi obſcure vivere, *Lutetiam Pariſiorum*, academiam tunc temporis *Europæ* florentiſſimam, profectus eſt; ubi cum diſcendo, tum docendo tantus

tus non modo philoſophus, verum etiam theologus evaſit, ut ingens auditorum numerus ad ejus prælectiones, tanquam ad ſacroſanctum oraculum, convolaret. Communibus igitur academiæ ſuffragiis pileatorum theologorum numero adſcriptus fuit.

Videbuntur fortaſſis alicui hæc præconia ad adfectum dicta. ſim bis & ter vanus, ſi *Laurentius Burellus*, homo *Gallus*, minora ulla ſcribat. Itaque ejus verſus apponam:

Anglia quem genuit, ſequitur ſanctiſſima proles
Carmeli, proprio jure vocata ſuo.
Hic eſt *Osbertus Anglus* cognomine dictus,
Quin certe potius Angelus ipſe fuit.

Magnum eſt hoc *Burelli* teſtimonium. ego tamen aliquanto majus adferam: ſcripſit etenim libros ingenii ac eruditionis plenos, videlicet, *Quodlibeta*, *Replicationes*, *Quæſtiones*, *Determinationes*, De *Conceptione D. Virginis*, *Sermones*, denique & in *Sententias*, elaboratum opus.

Cave ne temere contemnas nomina noſtro eleganti ſæculo parum uſitata; nam licet ætas illa eloquentia, non item doctrina caruit.

Poſtremo, cum multos annos *Lutetiæ* ſtuduiſſet, relicto *Pariſiis* magno ſui deſiderio, in *Britanniam* reverſus eſt. at quamdiu à reditu in patriam vixerit, aut quibus inter *Carmelitas* honoribus functus ſit, non poſſum adfirmare. Unum hoc certo ſcio, quod *Londini* in collegio *Carmelitarum* ſepultus eſt. Id ego ex ejus tumulo *Gallice* inſcripto nuper didici. nihil tamen illic nec alibi de anno ejus obitus inveni. Quare, *Trittemium* ſecutus, *Osbertum Oſtrovodi* ſynchronium facio.

CAP. CCCL. *De Joanne Oſtrovodo.*

JOANNES *Oſtrovodus*, à *Trittemio Eſtwide*, ſed corrupte, dictus, inſignis philoſophus fuit; tum præterea in matheſi tam exacte eruditus, ut nemo homo facile illis temporibus ſupra: inter cætera tamen primas ſtudiorum partes aſtronomiæ dedit. Habet enim illa ſcientia neſcio quid latentis virtutis, quod mentem ad ſublimium rerum cognitionem anhelantem rapiat, & in æthera ferat. Qui mentis

ardor, ad ſecreta naturæ myſteria honeſto impetu contendentis, non modo tolerandus eſt; vero etiam, meo quidem judicio, laudandus. Neque unquam certe adduci poſſum, ut credam *Joannem Picum, Mirandulanum*, virum cum doctiſſimum tum ſapientiſſimum, eo animo fuiſſe, ut aſtrologiam radicitus è medio tollendam cenſeret; quin potius illos omnibus modis explodendos, qui tantæ ſcientiæ, ut ita dicam, divinitate abutentur. Cujus generis ſunt ſpecularii Necromantici & Chiromantici, qui vaniſſimis vanitatibus maria & montes dant ſimul, & auferunt. E quorum numero non fuit hic noſter *Joannes*, qui tam religioſe intra terminos ſuos ſemper ſe continuit, ut ne latum quidem culmum unquam præſcriptos aſtronomiæ limites ſit prætergreſſus; id quod liquido apparet ex libro, quem de *Aſtrologia*, ut vocant, *Judiciali* multo labore, ſed quadam dexteritate conjuncto, ſcripſit. Hoc opus ab aliquibus *Summa Anglicana* appellatur. *Geſnerus* in *Catalogo Scriptorum* affirmat *Joannem Eſchendenum* fuiſſe autorem *Summæ Anglicanæ*. Claruit autem ſub *Edovardo* ejus appellationis tertio.

CAP. CCCLI. *De Roberto Baſſoduno.*

ROBERTUS *Baſſodunus, Carmelita Scaroburgenſis* cœnobii, in orientali *Brigantum* litore ſiti, ſcripſit de *Bello Strivelino*, carmine parum erudito, in gratiam *Eadveardi* regis; & poſtea à *Scottis* captus, illorum cecinit victoriam. Habuit, ut quidam volunt, *Philippum* fratrem ſed germanum *Carmelitam* quoque, in ditione *Snotingamenſi* natum, olimque in *Iſidis Vado* educatum. Scripſit *Snotenhami* degens librum *Epiſtolarum.*

CAP. CCCLII. *De Gulielmo Hanabergo.*

GULIELMUS *Hanabergus, Carmelita*, paleſtram *Iſiacam* frequentavit; quo nomine cum jam ſacras [literas] pleno hauſiſſet vivis è fontibus ore, in theologorum numerum eſt relatus, & præſes provincialis factus. Libellos *Determinationum* & *Quæſtionum* eo tempore celebres in lucem emiſit. Obiit anno D. 1311.

CAP.

CAP. CCCLIII. *De Richardo Bellogrevo.*

RICHARDUS *Bellogrevus Grantæ Girviorum* bonis ſe totum addixit artibus, unde & in theologorum numerum relatus eſt. Stylo uſus eſt de more ſcholaſtico. *Determinationum* & *Quæſtionum* libellos edidit. Floruit anno D. 1320.

CAP. CCCLIV. *De Ranulpho Higedeno.*

RANULPHUS *Higedenus*, *Caſtrenſis* cœnobii monachus, in hiſtoriographorum lectione multa diligentia, opera, cura uſus eſt. Collegerat enim in ſuam bibliothecam non modo autorum, qui de rebus externis ſcripſerunt, ingentem numerum; verum etiam illorum, qui res noſtras, id eſt *Britannicas*, poſteritati commendaverunt. Quo nomine quantum ſit de patria meritus, dici facile non poteſt. nam compendio quodam in unum redegit hiſtoriæ volumen ea, quæ ante ſparſim & ſine lucido ordine apud multos autores in obſcuris delitebant bibliothecis. Neque ita contentus tamen, voluit præterea, ut decuit candidiſſimum hominem, unicuique noſtrorum autorum, quos defloravit, ſuum honorem, nomine ſemper addito, ſervare integrum. Quanquam non tam religioſé aliorum veſtigiis inhærebat, quin ſuum judicium, idque cum autoritate quadam, frequentiuſcule interponeret.

Quanto nunc rectius illud factum, quam quod *Polydorus*, homo ſcilicet modeſtiſſimus, & gloriæ omnis contemptor plane maximus, fecit: qui tot ex noſtris ſcriptoribus audacter, ſed fœde & miſere ſpoliatis, vix unius aut alterius, ſi *Gildam* forſan fictitium & *Bedam* demas, idque per contemptum meminit. Plura hic dicerem de *Polydori* arrogantia, niſi ſtomachum ejus timerem; quem tamen non uſque adeo timeo, quin aperte auſim adfirmare *Ranulphum* in eruendis myſteriis antiquitatis *Britannicæ* δὶς διὰ πασῶν illo ſuperiorem fuiſſe; ſi ſpectes provincias, in quibus verſatus fuit: nempe *Salapiam*, *Devaniam*, *Luniam*, *Doroventaniam*. Hæc ego, ne homo *Italus* in noſtris rebus titulo eloquentiæ nimium ſibi tribuat. Sed hic finis eſto, ſi prius cognoris *Ranulphum* vixiſſe tempore *Edovardi* tertii.

CAP. CCCLV. *De Sertorio.*

SERTORIUS, quem *Fortanerium*, autore *Trithemio*, nonnulli appellant, natus fuit in *Cambria*, ſive, ut vulgo loquuntur, *Wallia*; vir, ut ex ejus vita liquido apparebit, maximis fortunis deſtinatus. nam quamvis *Franciſci* ſanctiones humiles quidem illas juvenis profiteretur; tamen quæ erat ejus eruditio & virtus, ab univerſo *Franciſcanorum* collegio *Maſſiliæ* in Miniſtrum, ut vocant, generalem electus. Quid parva loquor? *Romani* pontificis beneficio archiepiſcopus *Ravennatenſis* factus eſt. Deinde etiam, ut aliquid ad tantæ dignitatis cumulum accederet, fit patriarcha *Grandienſis*. Sed nec hic fortuna extremam honori metam ſtatuit. adſcitus enim paulo poſt fuit in numerum Purpuratorum patrum, quos *Cardinales* vocant. Ecce blandientis fortunæ munera, quibus quos vult beat. Quanquam, ſi mihi liceret dicere citra offenſam id quod ſentio, tantum abeſt, ut hujuſmodi ſortis homines beatos putem, ut mediocritatem tutam & privatam longe præferam.

Illud certe ſatis admirari non poſſum, quod nihil unquam, quantum memini, de hoc *Sertorio* legerim, præterquam apud *Trithemium*. Quare conjectura eſt nomen à *Trithemio* corruptum, in quam partem, quoties de noſtris ſcriptoribus mentionem facit, toties fere peccat. At jam ſupereſt, ut lector intelligat *Sertorium Commentarios* in libros *Auguſtini* de *Civitate Dei* edidiſſe; & vixiſſe quo tempore *Eadvardus* tertius *Angliæ* præfuit.

CAP. CCCLVI. *De Brichemoro.*

BRICHEMORUS ſcholis in *Iſiacis* eximia felicis ingenii ſigna præ ſe tulit. Erat enim non modo acutiſſimus dialecticus, verum etiam naturalium rerum cognitione vel exercitatiſſimus. Extant ejus *Commentaria* in *Elenchos*, in *Topica*, & libros *Priorum Ariſtotelis*, philoſophorum principis.

CAP.

CAP. CCCLVII. *De Gulielmo Lullenduno.*

GULIELMUS *Lullendunus*, *Carmelita*, ex *Lindia* oriundus, vir maximæ famæ fuit. Quare operæ pretium erit cognoſcere, quibus ad illam gradibus adſcenderit. Principio viam ſibi ad immortalem famam aperuit, quo tempore *Oxonium*, ſtudiorum gratia, venit. Diligentia etiam aliquid addidit; nullis etenim pepercit laboribus, donec & nomen & decus theologi ſupremum accepit. Deinde à proceribus *Carmelitarum*, *Angliam* incolentium, pro communi religionis cauſa in *Galliam* miſſus, ita ſtrenue, graviter, & prudenter ſe geſſit, ut multos ex patribus *Carmelitici* ordinis, illic ex præſcripto congregatis, in magnam ſui admirationem traxerit. Itaque cum aliorum, tum præcipue *Gerardi*, totius ordinis præſidis maximi, calculo adprobatus, gubernator ſtatim deſignatus eſt tribus provinciis, videlicet *Angliæ*, *Cypro*, & *Terræ Sanctæ*. Atque hoc quidem honore inſignitus fuit anno à *Christo*, ut ego legi, 1312. Antea tamen, quibus modis profecto neſcio, lis orta eſt inter illum & *Gerardum*, ſummum *Carmelitarum* præſidem; eoque res devenit, ut judicio coactus ſit *Gerardo* potentiori cedere. Quæ res, ut ingenue fatear, ejus famam alioqui illuſtrem parum obſcuravit. Nam *Lutetiæ Pariſiorum* inter homines ſui ordinis id palam, quamvis ſubinvitus, dixit ſimul & fecit, quod læſo ſatisfaceret *Gerardo*. Denique conciliato præſidis favore, patriam ſuam repetiit, ubi ad multos annos poſtea in magna celebritate vixit. Extant vero ejus in *Matthæi Evangelium Commentarii*, locupletes nervoſæ eruditionis teſtes. Diem obiit *Stenofordæ*, & ibidem cœnobio *Carmelitarum* ſepultus eſt.

Siſte gradum, lector, aliud occurrit, quod te cognoſcere volo: uſus eſt familiariter *Thoma Illeneo*, theologo *Grantano*, ſed *Carmelita Gippovicenſis* cœnobii, qui aliquando *Brugis* theologiam publice profitebatur, & non indoctos *Commentarios* in *Revelationem Joannis* edidit.

Cap. CCCLVIII. *De Joanne Goldeſteno.*

JOANNES *Chryſolithus*, vulgo *Goldeſtenus*, *Carmelita*, in numero noſtrorum *Scriptorum* ponendus eſt. Is etenim ſcholas *Iſiacas* non parvo celebravit tempore, ut *Ariſtotelicam*, ſed præcipue *Chriſtianam* philoſophiam altius imbiberet: tanti vero laboris & ſtudii hic fuit ſucceſſus. *Ariſtotelicum* acumen, quemadmodum illa judicavit ætas, ita exacte conſecutus eſt, ut pauci exactius. Porro *Chriſti* optimi maximi diſciplinam non male didicit, cum ad ejus regulam quam proxime vitæ ſuæ mores formaret. In ſumma ſolidæ eruditioni potius quam picturatæ eloquentiæ ſtudebat; ita tamen, ut ſui ſæculi facundia non caruerit. In qua parte optimi teſtes ejus libri, vel me prorſus reticente, eſſe poſſunt. Scripſit enim

- Determinationum lib. 1.
- Queſtionum Ordinariarum lib. 1.
- In Evangelium *Matthæi* duplices Commentarios. } Cum primum prædicaſſet.
- In Canonicam *Joannis* Epiſt. Comment. } Semen ipſius in eo.
- Comment. Morales in Pſalterium. *Chriſtus* eſt ſuper omnia.
- Diſputationum in Sententias lib. 1.
- Comment. Morales in Evangelium *Joannis*. } Hic eſt *Joannes*.
- Quodlibeta.
- Sacras Conciones numero 50.

Floruit regnante *Eadveardo Arvonio*, anno D. 1320 diem obiit, imperante *Eadveardo*.

Cap. CCCLIX. *De Joanne Schelmeſduno.*

JOANNES *Schelmeſdunus*, *Carmelita* & theologus ſupremæ inter *Iſiacos* claſſis, inſignem à literis famam conſecutus eſt. Leguntur ejus libri *Determinationum*, *Quæſtionum*, & *Quodlibetorum*. Floruit circiter annum 1320.

CAP.

CAP. CCCLX. *De Nicolao Stenofordo.*

NICOLAUS *Stenofordus* plane digniſſimus illuſtris titulo ſcriptoris; ſed negligentia priorum obſcuram ejus famam huic noſtro reliquit ſæculo: quo nomine profecto indoleo, utpote deſtitutus in cauſa honeſta præſidio. Ne tamen lector omnino à ſpe decidat, quæ mihi de eo ſunt cognita breviter expediam. Paucis abhinc annis cum per *Bedefordianam* obequitarem provinciam, intentus veterum librorum indagationi, veni ad *Iſiburnam* cœnobium *Bernardinorum*, ab *Hugone Bulbeco*, comite vicario, olim poſitum; nec inveniens theſauros pergamenicos paulo ante igne conſumptos, contuli me *Veredunum*, ubi & monaſterium quoque *Bernardinorum*, ac bibliotheca antiquis refertiſſima exemplaribus: inter quæ obtulit ſe mihi codex belle pictus, cui titulus *Moralitates Nicolai Stenofordi in Geneſin.* Ne te diſpliceat, lector, qualiſcunque inſcriptio. Continebat inſignem quandam & expeditam rerum divinarum cognitionem. Sed nec defuit mediocris operi eloquentia. inter legendum admirabar profecto hominem ejus ætatis tam argute, tam ſolide, tam ſignificanter potuiſſe ſcribere. Hactenus de *Nicolao Stenofordo.*

Auguſtiniani ſuum deprædicant *Gulielmum Stenofordum*, virum cum fama tum doctrina celebrem. Erat autem ſynchronius *Kaldebii Auguſtiniani.*

CAP. CCCLXI. *De Hugone Verlego.*

HUGO *Verolegus* togam *Carmelitanam Nordovici* accepit. poſtea bonis artibus *Iſiaci* operam dedit; nomenque Theologi, nobile eruditionis præmium, ibidem meruit, & accepit. Conſecravit autem hos libros poſteritati:

Commentarios in Evangelium *Matthæi.*	
Homilias ſuper *Matthæum.*	Reminiſcamini.
Determinationum lib. 1.	Ignorantia fuit cauſa.
Quæſtionum lib. 1.	
De Figuris Hiſtoriarum libr. bene luculentum.	Literalis ſenſus ſacræ Scripturæ.

Fuit in pretio circiter annum D. 1344.

Hic

Hic manum de tabula tollere parabam, cum ſe mihi offerret alter *Kerolegus*, prænomine *Thomas*, cujus ſanè perquam luculenti *Commentarii* extant in Divi *Pauli Epiſtolas*. Cætera, quæ hujus autoris memoriam illuſtrarent, nondum mihi innotuerunt: ubi autem innotuerint, ſedulo quidem, ne intereant, curabo.

CAP. CCCLXII. *De Joanne Æſchendeno.*

JOANNES Æſchendenus, regnante *Eduuardo Vindeleſoriano*, philoſophiæ ſtudiis inter *Mertonenſes* mirifice ſtudebat; deinde & etiam herbariam Medicinæ cultor accuratius inſpexit: poſtremo oculos & mentem ad ſublimia ipſa erexit aſtra, cœlumque. Quantum vero in tam politis profecerit artibus, malo ut eruditus lector ex ejus opuſculis, quàm meo ediſcat teſtimonio. Extat volumen cedro planè digniſſimum *Summa Aſtronomica*, alias judicialis *de Accidentibus Mundi* inſcriptum, titulo eo ſæculo plauſibili, quam & abſolvit anno D. 1348. Hactenus ex catalogo illuſtrium virorum *Mertonenſis* ſocietatis. Vidi aliquando apud *Thomam Gybſonum*, inſignem Mathematicum, libellum *Æſchendeni* de *Conjunctione Martis & Saturni in Cancro*: & de *Conjunctione Saturni & Jovis in Scorpione cum permutatione triplicitatis*.

CAP. CCCLXIII. *De Joanne Godardo.*

JOANNES *Godardus*, ſectæ profeſſor *Bernardinæ*, idemque amator candidus bonarum artium, famam ab ingenii fœcundia claram meritus eſt. *Matheſeos* etenim ſublimiorem illam avido exhauſerat ore cognitionem: ea vero quoniam ſine Arithmeticæ ratione non conſtat, & hanc quoque perdidicit. Teſtis eſt & quidem illuſtris libellus, quem de triplici computandi modo ſcripſit, ac R. abbati *Coggeſſaulici* monaſterii dedicavit. Erant præterea duo *Godardi*, prænomine *Gulielmi*, *Franciſcanæ* ſectæ profeſſores, & theologi non inerudití.

CAP.

CAP. CCCLXIV. *De Gulielmo Badunenſi.*

GULIELMUS *Badunenſis*, inter *Somurotriges* natus, ſcholas *Iſiacas*, neſcio an *Grantanus*, animo erga doctas artes flagrantiſſimo petiit. Jecit altiora principio in naturali rerum cognitione fundamenta; quo opere abſoluto majeſtati divinarum rerum ſe addixit, pedemque ibidem fortius fixit. Poſtremo concionator facundus idemque bonus ſimplicem perdocuit populum. Deinde & *Homiliarum* volumen elegans, aptum, rotundum, pluſque à docta legendum poſteritate in lucem protulit.

CAP. CCCLXV. *De Aquaduno.*

AQUÆDUNUS, vulgo Waterton, ſuccedit, at neſcio an juſta temporis ſerie, *Badunico*. Hoc interim ſcio fuiſſe eum concionatorem celebrem, & eadem meditatum eſſe, quæ & *Badunicus*. Utque ego nullus accedam teſtis, *Conciones* ejus tum doctæ tum piæ abunde teſtantur.

CAP. CCCLXVI. *De Gulielmo Conventuenſi.*

GULIELMUS *Conventuenſis*, alias Cofinitte, vir pius juxta ac ſtudioſus erat. Pietatem ejus vel ex hoc colligo, quod, cum ad maturam uſque ætatem candida uſus fuiſſet libertate, ſervum cuidam *Carmelitarum* collegio ſe ultro obtulerit, ut tandem totis viribus caſtæ ſtuderet religioni. Hinc, & ex claudicatis malo, quod læſa accepit coxendice, *Claudus Converſus* dictus eſt à vulgo *Carmelitarum*. Porro ſtudioſum fuiſſe literarum, quas juvenis leviter admodum guſtaverat, æquus facile judicabit lector, ubi cognorit illum, poſt acceptam veſtem *Carmeliticam*, omnes diligentiæ partes in evolvendis veterum autorum monimentis probe compleviſſe. Extant adhuc & libri ab eo ſcripti hujus rei teſtes multo fideliſſimi. videlicet

De Laude *Carmeliticæ* Religionis lib. 7.
Annales ſui Ordinis.
Defenſorium *Carmelitarum*.
De Adventu *Carmelitarum* in *Angliam*.

Unum

Unum tamen *Gulielmo*, viro alioqui claro, defuit, id eſt eloquentia; quanquam illud vitium tunc temporis bene multis ſcriptoribus familiare erat. Vixit & in pretio fuit, ut *Joannes Baleus*, *Covenſis*, homo *Anglus*, refert, in quodam *Collectaneo* de *Carmelitis* tumultuaria opera conſuto, circa primos annos *Edovardi* regis, ejus appellationis à *Gulielmo* Magno tertii.

CAP. CCCLXVII. *De Dorochevedo.*

DOROCHEVEDUS ſcholas percelebrans *Iſiacis* tandem meruit utriuſque juris dici conſultiſſimus. Unum hoc certe præter cætera ejus tum famam, tum gloriam eximiam reddidit, quod librum exquiſita ſcriptum cura, quem & *Summam Auream* appellavit, ediderit.

CAP. CCCLXVIII. *De Luca Boſdeno.*

LUCAS *Boſdenus*, *Carmelita*, *Iſidis* in *Vado* bonis artibus invigilavit, tandemque theologi titulo ſupremo donatus eſt. Extat hujus libellus, videlicet *Commentarii* in *Sex Principia*.

CAP. CCCLXIX. *De Joanne Folſamo.*

JOANNES *Folſamus Nordovicenſis* conventus, qui multos illuſtres viros noſtræ dedit *Britanniæ*, *Carmelita* fuit; *Granta* vero, fœcundiſſima liberalium ſcientiarum parens, illum erudivit: tantumque abeſt ut alumni pœniteat, ut me talis tantique viri præconem ſubornet, ne quod illa aliquando dedit, dedit autem quanta potuit maxima, nempe famam & theologici tituli decus, oblivione premeretur. Curabo igitur in gratiam parentis meæ, tam omnibus numeris diſertæ, ut *Folſami* nomen volitet doctorum per ora virorum. Cumque id quidem nullo modo rectius fieri poſſit, quam ſi in medium adferam libros ab illo olim editos, juvat hic indicem adponere. Scripſit etenim

In Metphyſicam *Ariſtotelis* librum 1.
De Modo concionandi lib. 1. Sciendum quod à themate.
De Naturis rerum lib. 1. Triplex eſſe verum.

De

De Matrimonio.
Quæſtionum Theologicarum lib. 1.
Flores *Chryſoſtomi.*
Sacrarum Concionum lib. 1.

Scripſit forſitan & alia, quæ *Nordovici* latent: nam illic poſtremis vitæ ſuæ annis, non ſine honore, utpote præſes provincialis, egit; obiitque anno Domini 1348.

CAP. CCCLXX. *De Nicolao Linenſi.*

NICOLAUS *Linenſis* doctorum *Carmelitarum* numero, & merito quidem, adjungendus eſt. Tantum enim in ſtudiis, quibus animum appulit, proficiebat, quantum nemo unquam ſui ordinis, quod ego ſciam, in *Britannia* noſtra. Studiorum autem præcipuas partes in *Matheſi* collocavit, quæ quatuor diſciplinarum orbem complectitur, videlicet Arithmeticam, Geometriam, Muſicam, & Aſtrologiam. Poſſem hic pluribus verbis *Nicolai* eruditionem lectori commendare, ſed me laudatore non eget; non magis quam *Gallofrido Chaucero*, à quo in libro de *Aſtrolabio* citatur una cum *Joanne Somæo*, *Carmelita*, mathematicarum rerum ſcriptore. Satis laudabitur à ſuis libris, quos poſteritati conſecravit. Extant *Canones Tabularum*, clari argumentum ingenii. Superſunt etiam ejus libelli de *Natura Zodiaci*, & de *Planetarum Domibus.* Floruit circiter annum D. 1357.

Erat præter hunc alius *Linenſis*, prænomine *Alanus*, qui theologiam *Grantæ* profitebatur, & librum de *Quadruplici Scripturæ Senſu* edidit. Fuit autem in pretio circa annum à *Chriſto* nato 1424. quo tempore *Henricus* ſextus puerulus regnare cœpit. Obiit *Lini*, unde oriundus fuit, & ibidem inter *Carmelitas*, homines ſui ordinis, ſepultus eſt. Memini me etiam *Grantæ* aliquando vidiſſe *Æquatorium Joannis de Linneriis*, quod nomen à *Linenſi* non multum differt, opus eruditis dignum auribus.

CAP. CCCLXXI. *De Caſtroduno.*

CASTRODUNUS nomen à natali loco, apud *Icenos* famoſiſſimo, accepit: id quod ejus ſæculi monachis fere omnibus vel familiare fuit. Juravit *Ventæ Icenorum*

norum in *Benedictinas* ſanctiones: quo loco templum Trinitati conſecratum celeberrimum eſt. Theologiæ noctes atque dies incubuit: atque hic quidem labor hunc fructum peperit, ut illuſtres *Commentarios* in aliquot divini *Pauli* *Epiſtolas* & *Apocalypſin* autor ſcriberet.

CAP. CCCLXXII. *De Richardo Hampolo.*

RICHARDUS *Hampolus*, eremita ejus ſectæ quam vocant *Auguſtinianam*, literas aſſidue colebat, una cum religione: unde non levem gloriam, ſi modo quid gloriæ in hac noſtra mortalitate eſſe poteſt, ſibi comparavit. At erat paulo eruditior, quam facundior. late enim id temporis ingens barbaries totam *Europam* occupavit; &, ſenſim declinante imperio *Romano*, decrevit etiam linguæ *Latinæ*, corrumpentibus eam barbaris, puritas. Præſtitit tamen *Hampolus* quanta potuit maxima per temporis infelicitatem. Quo nomine certe ſua laude non indignus eſt. nam quamvis ille omne punctum tulerit, qui miſcuit utile dulci, perinde ac ſi diceres rem per ſe bonam accedente eloquentia illuſtriorem factam: tamen non ille ſuo munere fraudandus eſt, qui majori fide & labore, quam facundia & elegantia rem utilem tractat.

Sed iſta alias rectius: ad libros igitur ab illo editos ſe noſtra convertet oratio; non omnes, ſcripſit enim quam plures, ſed ad illos, quos ego novi extare *Eboraci*, in bibliotheca *Mariana*:

Super Pſalterium.
Super Lectiones Mortuorum.
Super Threnos.
Super aliquot loca Canticorum.
Super Orationem Dominicam.
Super Symbolum.
De Emendatione Peccatoris, alias Vitæ.
De Amore, ſive Incendio Amoris.
Super Pſalmum, *Judica me Deus.*
Super Apocalypſim.

Londini in Bibliotheca *Carmelitana*:

De Excellentia Contemplationis.
Carmen Rhythmicum nomine Meli.
Philomela, carmen rhythmicum.

Scripſit

Scripſit etiam libellum, cui titulus *Ab Exordio ne tardas*, & alterum hac inſcriptione *Domine Deus meus*.

Vixit tempore *Edovardi* tertii, *Anglorum* regis; obiit anno Domini 1349. in feſto S. *Michaelis*, ut ſcriptum erat in codice *Mariano*. Sepultus eſt honorifice in *Humpolenſi* monaſterio virginibus ſacro, quod quatuor paſſuum millibus diſtat à *Dunocaſtro*, celebri *Eboracenſis* provinciæ oppido.

CAP. CCCLXXIII. *De Simone Breoduno.*

SIMON *Breodunus*, *Maridunenſis* collegii alumnus vel clariſſimus, omneis liberaleis artes ex optimis autoribus tanquam è vivis hauſit fontibus. In primis tamen excoluit matheſin, & medendi cognitionem utiliſſimam quidem illam; in quibus ſic profecit, ut inde incrementum ad ſolidam gloriam magnum certe ſibi comparaverit. Acceſſit ad laudis cumulum theſaurus veterum librorum, exquiſitus cura multa & induſtria aſſidua, quem & poſtea *Maridunenſi* contulit bibliothecæ. Extat ejus *Trifolium*, opus in re medica luculentum. nec è medio ejus ſublata *Arithmetica*. Scripſit & *Commentarios* in *Almageſtum Ptolemæi*, opus accurate elaboratum, quod *Grantæ Girviorum* adhuc comparet. Superſunt & ejus *Tabulæ* de *Rebus Aſtronomicis*, videlicet de *Latitudine quinque Planetarum*.

CAP. CCCLXXIV. *De Joanne Bacenthorpo.*

JOANNES *Baconthorpus*, quem *Trittemius* corrupte Bacon appellat, oriundus ex *Baconthorpa*, humili *Nordovolgiæ* pago, à quo & nomen accepit, primis adoleſcentiæ ſuæ annis *Carmelita Nigerienſis* cœnobii factus eſt. *Nigeria* enim oppidulum *Nordovolgiæ* eſt, in ipſo pæne litore ſitum, ab *Walſingamio* plus minus quinque paſſuum millibus diſtans, quod à vulgo *Blakenega* vocatur, ubi *Carmelitarum* nuper collegium. Cumque illic per annos aliquot literis juxta ac virtuti ſtuduiſſet, *Iſidis Vadum* petiit: deinde etiam *Lutetiam Pariſiorum*: ita tandem, & hinc & illinc, comparata multarum ſcientiarum copia quidem divite, domum rediit non ſine magna nominis celebritate; quæ poſtea illi gradus fuit, ut ſummum gereret inter ſuos magiſtratum.

magiſtratum. Exactis enim aliquot ab ejus reditu annis, publicus à *Carmelitis*, qui *Angliam* incolebant, conventus factus erat, in quo præſes provincialis omnibus ſuffragiis deſignabatur. At cum jam magiſtratu quatuor annos functus fuiſſet, per literas accerſitus, magnis itineribus *Romam* venit; ubi inter diſputandum vel ſibilos ſemel paſſus eſt, non quod parum acute, aut facunde diſſeruerit; ſed quia pontificis *Romani* autoritati nimium in cancellandis divinis de *Matrimonio* legibus, fortaſſis ſciens videnſque, attribuerit: ſed erroris à doctis admonitus palinodiam cecinit, ac magnam ab illo famam per literas ibidem ſibi peperit.

Quid ego nunc commemorem, quot quibuſque modis ſymmyſtas ſui ordinis toto, quo poſtea longo vixit, tempore auxerit, juverit, illuſtraverit? quid ejus variam & reconditam eruditionem accurata oratione depingam, approbem, extollam? Virtutes hominis tam per ſe illuſtres erant, ut pigmentis aliunde adſcitis jam non egeant.

Ne tamen alicui videar velle tanti viri laudes circulo præter æquum anguſto includere, illuſtria aliquot exterorum ſcriptorum de *Baconthorpi* eruditione teſtimonia in medium proferam. Sic enim veritati quam plurimum, adfectui autem minimum aut nihil potius dediſſe judicabor. Accipe igitur quid cecinerit divinus ille vates *Baptiſta Mantuanus*:

Quis liber in lucem nuper qui venit ab umbris?
 Hic eſt *Carmeli* gloria magna *Bacon*.
Nemo magis mentem cognovit *Averroïs*, iſtum
 Si ſequeris, fies alter *Ariſtoteles*.
Iſte tenebroſi damnat veſtigia *Scoti*,
 Et per ſacra novis it documenta viis.
Hunc habeant, quibus eſt ſapientia grata; redundat
 Iſtius in ſacris fontibus omne ſophos.

Accipe rurſus, lector, quo diſticho *Paulus Panſa*, vir inſigniter doctus, eundem cum à philoſophia, tum à theologia percelebret:

Noſcere vis rerum cauſas, ipſumque Tonantem,
 Et ſophiæ omne genus? ſume *Baconis* opus.

Neque hic certe *Laurentii Burelli*, *Divionenſis*, calculus ſubducendus eſt; ita etenim *Baconis* nomine ſcribit:

Cum

Cum cuperem ſacros ex fonte haurire liquores,
Parriſios petii, plena fluenta, lares.
Illic quod ſtudium potuit, quod cura laborque,
Præteritum ingenio nil volui eſſe meo.
Nam non ſacra fuit tantum mihi pagina curæ,
Pontificum canones ſed placuere mihi.

Annon jam parum æquus fuiſſem erga *Baconem*, ſi hujuſmodi laudatores cum ſilentio præteriiſſem? immo certe ſexcenties ingratiſſimus, & idem invidus dicendus eſſem; quemadmodum etiam ſi ſupprimerem librorum, quos edidit, titulos. Edidit autem in univerſum *Vetus* juxta ac *Novum Inſtrumentum Commentarios*; ſecutus induſtriam, qua prius in omnibus *Ariſtotelis* operibus, quæ ſua ætate *Latine* verſa erant, uſus fuerat. Adde huc *Commentarios*

In univerſum Novum Teſtamentum, autore *Geſnero*.
In libros *Auguſtini* de Civitate Dei.
In libros ejuſdem de Trinitate.
In librum *Anſelmi* de Incarnatione Verbi.
In librum ejuſdem, cui titulus *Cur Deus homo*.
In Canones Pontificum *Rom*.
In Regulam *Carmelitarum*.
Speculum ſui Ordinis.
Defenſorium ſui Ordinis.
In Sententias *Petri Longobardi*.

Scripſit præterea alia multa opuſcula, ex quibus quæ ſequuntur adhuc comparent: videlicet

Compendium Legis *Chriſti*.
De Æternitate Dei.
De Paupertate *Chriſti*.
De Fide & Baptiſmo.
De *Chriſtiana* Pietate.
De Perfectione Juſtitiæ.
De Conceptu Virginis.
De Dignitate Eccleſiæ.
De Vocali in Cœlo Laude.
De Sanctione Feſtivitatum.
Contra *Judæos*.
Contra Idololatriam.
Contra Magicas Artes.
Contra Vanitates.

Adde huc, tanquam ad cumulum ejus operum,

Determinationes.

G Quæſtio-

Quæſtiones Ordinarias.
Quodlibeta.
Conciones.
Sophiſmata.
Speculum *Carmelitarum*.

denique & hi libelli ad indicis coronidem adjiciendi:

De Potentiis Animæ.
De Sphæra.
De Multiplicatione Specierum.

Fuit apud eruditos in ſummo pretio *Baconthorpus* circiter poſtremos annos, ut conjectura ducor, *Eadveardi* à *Gulielmo* Magno tertii. Sunt qui putant *Londini* fato functum eſſe, & in collegio *Carmelitarum* ibidem ſepultum. Tumulus à me *Londini* ſolicite quæſitus, at non inventus. Alias lego *Blachenegæ* tumulatum fuiſſe. *Laurentius Burellus* adfirmat illum in patria obiiſſe: quare, ut id liquido appareat, una cum palingeneſia ejus librorum adponam ipſos *Burelli* verſus:

Et tandem in patria terra poſt fata quievi,
  Dulcius eſt, patrium quod tegit oſſa ſolum.
Poſt jacui tanquam per tempora multa ſepultus,
  Omnia ſic tempus innovat atque fugat.
Franciſcus medicus, ſed relligionis alumnus,
  Vivere me rurſus, & mea ſcripta dedit:
Nam mea formati per multa volumina fecit,
  Cauſa fuit doctûm quod legor ore virûm.
Debeo multa viro: tum debeo multa legenti,
  Multa & tu debes, dogmata quiſquis emas.

Sed jam de *Baconthorpo* abunde ſatis dixi, & arundo mea alio vertenda eſt.

CAP. CCCLXXV. *De Gulielmo Redæo.*

GULIELMUS *Redæus Maridunenſe* illuſtravit collegium partim eruditione ſua inſigni, partim etiam collatis librorum theſauris, exædificata nobili bibliotheca. Inter cætera cura fuit illi matheſis maxima: unde & ejus *Tabulæ Aſtronomicæ* natæ ſunt. Hæc juvenis. Imago ejus in muro bibliothecæ *Maridunenſis* depicta eſt, addita hac inſcriptione: "*Gulielmus Redæus*, epiſcopus *Ciceſtrenſis*, magiſter in theo-

" logia,

"logia, profundus aſtronomus, quondam ſocius iſtius col-
"legii, qui hanc librariam fieri fecit." Maturior vero annis factus theologiæ impendio inſudabat; ac ejus profeſſionis dignitate ſuprema inſignitus, fit tandem epiſcopus *Ceicaſtrenſis*: quo tempore *Ambrolegæ* propter ripas *Aruntis* fluvii caſtellum operis egregii erexit. Erat & *Robertus Redaeus*, vir non indoctus, quartus à *Gulielmo* epiſcopus *Ceicaſtrenſis*.

CAP. CCCLXXVI. *De Joanne Sacroboſco.*

JOANNES *Sacroboſcus*, à loco natali dictus, quod ego nomen *Saxonice* interpretor 𝔥𝔞𝔩𝔦𝔤𝔴𝔞𝔩𝔡𝔢, vel 𝔥𝔞𝔩𝔦𝔣𝔢𝔵, cujus appellationis & emporium apud *Brigantes* lanicio celeberrimum: unde & hunc, conjectura ductus, ortum facile crediderim. *Thomas Grynæus*, mathematicorum *Britanniæ* noſtræ decus, unicum idem ſentit. Studuit adoleſcens, quantum ego colligere poſſum, in academia, quæ ad *Iſidis Vadum* notiſſima eſt. Maturiorem illum annis accepit *Lutetia Pariſiorum*, & uſque adeo non modo dilexit ac mirifice amavit, verum etiam coluit quoque: & quemadmodum viventem honoribus proſecuta eſt, ita & funeri ſua juſta impendebat. Studebat autem in primis philoſophiæ *Ariſtotelicæ*. Matheſin quoque coluit, tam expedito cognitionis ſucceſſu, ut exemplum pæne inimitabile poſteris ſe exhibuerit. Contendere quidem multi, & ſtrenue, ſcopum ab eo propoſitum contingere. At nullus adhuc inventus, qui laudem cum eo parem recte ſibi vindicet. *Joannes Regiomontanus*, eloquentiæ præſidio, ad matheſeos vel faſtigia uſque conſcendit: ita tamen, ut ſuam relinquat *Sacroboſco* dignitatem, nulla diminutam parte. *Philippus Melanchthon*, mathematicarum rerum amator candidus, præfatus in libellum *Sacroboſci* de *Anni Ratione*, ſeu de *Computo Eccleſiaſtico*, autorem fuſe, accurate, magnifice collaudat.

Sed quid ego laudatores, quorum numerus eſt, quæro? Liber, quem de *Sphæra* edidit, minutus quidem eſt. quid tum? ab univerſo quæritur, legitur, teritur mathematicorum grege. Extat ejuſdem de *Algoriſmo* libellus *Grantæ Girviorum* in bibliotheca *Petrina*. Obiit *Lutetiæ*. Elatus

eſt publico *Pariſiorum* luctu, & ſepultus in fano *Maturini*, inſculpto ſaxo ſepulchrali aſtrolabio, ſigno mathematico.

CAP. CCCLXXVII. *De Godofrido Cornubienſi.*

GODOFRIDUS *Cornubienſis*, *Carmeliticæ* profeſſor ſectæ, *Iſiacas* ſcholas excoluit; ubi & *Ariſtotelis* fontes deguſtavit. Edidit autem ille *Commentarios* in *Phyſica Ariſtotelis*. *Baleus* in *Collectaneis* florem ejus ætatis fuiſſe colligit, cum numerus annorum à *Chriſto* paſſo ad 1340. excreviſſet.

CAP. CCCLXXVIII. *De Gualtero Burlæo.*

GUALTERUS *Burlæus*, ſi quis è numero *Scotiſtarum* inter eruditos ponendus, magnum merito locum domi poſſidebit, qui foris, id eſt *Lutetiæ Pariſiorum* diſputandi acumine ingenioſiſſimus plane judicatus eſt. Teſtis optimus in hac parte mihi eſſe poteſt *Hermannus Schedellus*, *Noricobergenſis*. nam & ille *Burlæi* argutis argumentis non ſine honorifica mentione aſſurgit. Studuit etiam *Iſiaci* in collegio *Maridunenſi*, ubi publico academiæ ſuffragio, quemadmodum & *Lutetiæ*, in ſupremam theologorum claſſem relatus eſt. Scripſit numeroſos in *Opera Ariſtotelis Commentarios*. E quibus hi etiam nunc in bibliothecis cum *Grantanis*, tum *Iſiacenſibus* apparent:

In ſex Principia & Prædicamenta.
In libros Poſteriorum.
In libros Phyſicorum.
In libr. de Generatione & Corruptione.
In lib. de Cœlo & Mundo.
In librum de Somno & Vigilia.
In lib. Meteororum.
De Senſu & Senſato.
In lib. de Anima; item de Potentiis Animæ.
In lib. Ethicorum, Oeconomicorum, & Politicorum, ad *Richardum*, *Dunolmenſem* epiſcopum.
De Subſtantia Orbis.
De Motu Animalium.
De Formis.
De Senſibus.

De

De Diviſione Entis.
De Toto & Parte.
De Finito & Infinito.
De duobus Principiis.
De Tribus in toto univerſo per ſe agentibus.
De Qualitatibus.
De Diviſione potentiæ in activam & paſſivam.
De Definitione & Modo definiendi.
De Relativis.
De Abſtractis.
De Memoria & Reminiſcentia.
De Longitudine & Brevitate vitæ.
De Fluxu & Refluxu Maris.

cujus & titulo extat libellus *Rogerii Baconis*, mathematicorum ſui ſæculi principis.

Præter hæc edidit librum de *Vita* & *Moribus Philoſophorum*, atque adeo alia multa, quæ vel tempus obſcuravit, vel incuria blattis & tineis erodenda reliquit.

De tempore, quo vixit, hanc conjecturam capio. Dedicavit lucubrationes ſuas in ethica & politica *Ariſtotelis Richardo*, *Dunenſi* epiſcopo; hic ſi fuit *Richardus*, cognomento *Angravilla*, literatorum fautor plane maximus, ut certe fuiſſe arbitror, liquet *Burlæum* in ſcholis claruiſſe regnante *Edovardo*, ejus nominis à *Gulielmo* Notho tertio.

Neque jam te aliud celabo. nempe alterum fuiſſe *Burlæum*, prænomine *Joannem*. Is erat *Carmelita* & theologus non indoctus, at ætate ſuperior; ut qui floruerit circiter primos annos *Edovardi Arvonii*. Obiit autem *Joannes Stanfordæ*, *Lindenſis* provinciæ emporio, & ibidem ſepultus eſt.

CAP. CCCLXXIX. *De Joanne Gatiſdeno.*

JOANNES *Gatiſdenus*, quem *Matthæus Sylvaticus* in *Lexico Joannem Anglicum* appellat, philoſophiæ ſtrenuiſſime incubuit in eo collegio, quod *Iſiaci* à *Marìduno* nomen accepit. Cujus cum plenius cognitionem penitiorem illam imbibiſſet, ſe totum ad artem contulit medicam: in qua uſque adeo poſtea effloruit, ut lumen ſui ſæculi facile crederetur. Scripſit opus luculentum juxta ac eruditum de *Re Medica*, cui & illuſtris ab excellentia titulus inditus eſt, videlicet *Roſa Medica*; quod & in quinque diviſum libros.

Tres autem primi morbos tractant communeis; ſequentes vero pertinent ad morbos particulares. *Symphorianus Campegius*, alias *Champerius*, archiatrus *Lotharingi*, *Gadeſdeni* meminit.

CAP. CCCLXXX. *De Joanne Bromeardo.*

JOANNES *Bromeardus* inter *Dominicanos* vir eximiæ famæ fuit. *Iſidis Vadum*, urbem eruditorum nutricem, excoluit. Legum conſultiſſimus fuit, & in theologia feliciter verſatus. Scripſit duo volumina, quorum primum *Diſtinctionum* titulo inſcribitur, alterum vero *Summæ Prædicantium*. *Geſnerus* tertium addit, *Summam Juris Moralis*. Neque eſt quod quiſquam calumnietur, quia libri nominibus hujuſmodi inſcripti. Sic ea tulit ætas, quæ doctioreis quam eloquentioreis tulit.

CAP. CCCLXXXI. *De Gileberthο Anglico.*

GILEBERTHI *Anglici*, medici, in vita *Gilberti Ciſtertienſis* ſectæ monachi, leviter memini. At hic opportuniſſimus locus nunc poſtulat, ut fuſius de eo loquar. Excuſſerat admirabili diligentia omnes philoſophorum juxta ac medicorum forulos, magnamque & divitem inde ſupellectilem domi foriſque corraſerat: quam ne inutiliter, aut obſcure ſibi uni ingratus retineret, rem herbariam vel plebi notam reddidit; ægrotos percuravit; ſanis de tuenda valetudine conſilia inſtillavit plane optima. Neque hic tantum ſuo ſæculo profuiſſe ſatis amplum putabat eſſe officium. Scripſit in gratiam poſteritatis hos libros; videlicet *Practicen Medicinæ*, & ejuſdem *Compendium*. Illuſtravit præterea *Aphoriſmos Hippocratis*. Plura de eo edita crediderim: at quæ ſuperius nominavi, tantum ad oculos pervenerunt meos.

CAP. CCCLXXXII. *De Gulielmo Britone.*

GULIELMUM *Britonem*, ex fraterculorum genere, noſtratem fuiſſe tum ex nomine, tum alias conjecturam facio: at interim pronuncio certi nihil. Frequens erat

ejus

ejus *Lexicon* in academiis, bibliæ videlicet interpres, quantum ad obſcura vulgo literatorum vocabula pertinebat. Unde & famam eo tempore celebrem nactus eſt. Illud plane ſuo non caret ſale, quod *Standicius*, fani *Aſaphi* epiſcopus, *Eraſmo* incomparabili æmulus *Britonis* autoritatem objecerit.

CAP. CCCLXXXIII. *De Galfrido Chilmenduno.*

GALFRIDUS *Chilmendunus*, ſtudio diſcendi conflagrans infinito, *Maridunenſes Iſidis Vadi* cultores coluit. inter quos cum philoſophiæ, tum theologiæ titulis clarus eo pervenit, ut primæ theologorum claſſi, tanquam ſignifer, adſcriberetur. Catalogus recenſens claros *Maridunenſis* collegii alumnos, egregiam *Chilmenduni* tum eruditioni, tum libris ab eo ſcriptis laudem attribuit.

CAP. CCCLXXXIV. *De Joanne Deiro.*

JOANNES *Deirus*, *Tranſabrinas*, gentem borealem, relinquens, *Iſiacas* ſcholas, ſtudio quodam ardentiſſimo diſcendi percitus, petiit; ac tandem theologus factus, *Illuſtrationes* ſuper *Hiſtorias Sacræ Scripturæ* concinnavit.

CAP. CCCLXXXV. *De Rodolpho Acheduno.*

RODOLPHUS *Achedunus*, vulgo Acton, philoſophus juxta ac theologus olim celebris. Hujus vita mihi certe nondum ſatis cognita. At ex libris, quos publices fecit, eruditio ejus non protrita clariſſime elucet. Indicio manifeſtiſſimo ſunt ejus elucubrationes, ſuum in antiquis bibliothecis locum retinentes. *Commentarii* videlicet in *Epiſtolas Paulinas*, *Homiliæ*, & præterea *Illuſtrationes* in divinum *Petri Longobardi* opus.

De tempore quo effloruit incertus, ex conjectura eum adſcribo literatorum numero, qui claruerunt *Eadveardo Arvonio* regnum *Angliæ* gubernante. Superius etiam *Acheduni* cujuſdam, leguleii, mentionem feci, quem veriſimile eſt alium fuiſſe ab hoc *Acheduno* theologo. Catalogus *Balei*

lei de Scriptoribus Carmeliticis Richardi Achedumi, hominis non illiterati, meminit.

CAP. CCCLXXXVI. *De Joanne Poloſtadio.*

JOANNES *Poloſtadius Gippovici* togam accepit *Carmeliticam.* Sed eſt quod doctas artes, quas alte imbiberat, *Iſiacæ* acceptas referat academiæ. Tam diu illic præceptis cum humanarum, tum divinarum rerum informatus fuit, ut, maturiores attingens annos, univerſo ſuo ordini magno fuerit ornamento. nam præſes provincialis deſignatus, nullum locum diligentiæ reliquit, quo minus *Carmelitæ* omnibus virtutum coronis quam ornatiſſimi eſſent. Neque hic tamen laboris anchoram fixit: ſed aſſidue calamo utebatur. Quæ ſcripſit in libros *Phyſicorum* & *Sententias*, ut alia minuſcula omittam, adhuc extant. Diem obiit, *Eboraci* quarto Idus Octobris anno D. 1341.

CAP. CCCLXXXVII. *De Hugone* à fano *Neoti.*

HUGO à fano *Neoti, Carmelita, Iſiacis* in ſcholis magnam ex literarum ſolida cognitione ſibi peperit laudem. Præmium eruditionis inſignibus theologi dono datis accepit. Hinc ille elucubrationes in *Lucam* Evangeliſtam edidit. Obiit *Hichiæ* 6. Id. Septembris anno D. 1341.

CAP. CCCLXXXVIII. *De Joanne Lathebirio.*

JOANNES *Lathebirius, Franciſcanus*, vir ſuo tempore eruditionis plane non contemnendæ: nam ita penetraverat & aditus & receſſus rerum naturalium, ut philoſophi titulum facile ſibi comparaverit. Tum præterea ſacra theologiæ myſteria tam alte imbiberat, ut hinc famam egregie claram merito ſibi pepererit. Ille tamen hujuſmodi abunde illuſtris nominibus non alium ex honeſtiſſimo labore, quem literis intenderat, fructum ſperabat, quam ut ex editis magna cum diligentia libris, candorem, pretium operis ſpectabile, à doctorum choro reportaret. Scripſit autem librum, cui titulus *Diſtinctiones*, eo ſæculo frequens. At palmam tulit in *Commentariis* ſuper *Lamentationes Hierimianas*,

inianas, quos tunc *Iſiaca* ſchola nocturna verſabat manu, verſabat & diurna. At nunc, quæ rerum viciſſitudo eſt, gloria tanti operis pæne obſcura inter blattas & tineas delitet.

CAP. CCCLXXXIX. *De Richardo Eltelesgano.*

RICHARDUS *Eltelesganus*, parochus *Elteslegæ*, villæ ruſticæ apud *Grantanos*, homo pius & mediocriter eruditus, putabat ſuas maxime partes eſſe, ut *Pandionæ* virginis, patris reguli *Scotiæ* tyrannidem fugientis, cujus & reliquiæ *Elteslegæ* conquieſcunt, vitam ſimul & virtutes orbi teſtatiſſimas facere: quo nomine locum in hoc catalogo *Scriptorum* mea cura obtinet.

CAP. CCCXC. *De Joanne Valſingamio.*

JOANNES *Valſingamius*, quem *Trittemius* corrupte appellat Walſgram, *Carmelitarum* profeſſioni vel *Burnamiæ*, ut conjectura ducor, vel *Nordovici* initiatus fuit: deinde maturioribus annis *Iſidis Vadum*, bonarum artium parentem certe fœcundiſſimam, petiit; ibique ad paucos annos ingenii ſui periculum faciens, alio ſe ſuaque ſtudia tranſtulit, nempe *Lutetiam Pariſiorum*. Nec id quidem fecit ille ſine magno ſucceſſu: nam, poſt juſtos labores in ſacris ſtudiis collocatos, ab illis in ſupremam theologorum claſſem receptus eſt. Tum vero eruditione & fama illuſtris *Avenionem*, una cum *Joanne Aleria* & *Petro de Caſa*, ſe contulit, brevique cum literarum, tum prudentiæ nomine ita non modo *Joannis* vigeſimi tertii, verum etiam *Benedicti* duodecimi, literatorum *Mecænatis*, gratiam emeruit; ut eorum familiaritate non raro uteretur. Attamen non conſtat *Valſingamium* ullis ab epiſcopis *Romanis* auctum honoribus; tantum legi illum præſidem provincialem ſui ordinis fuiſſe: quanquam dignitatem viri ex literis potius, quam ex fortunæ honoribus æſtimemus.

Scripſit

Super Sententias lib. 4.	Utrum Theologia.
Quæſtionum lib. 3.	Utrum relationes.
Determinationum lib. 1.	

Quodli-

Quodlibeta. lib. 1. In diſputatione.
In Proverbia *Solomonis* lib. 1. Viam ſapientiæ monſtrabo tibi.

De ejus obitu nihil certi pronunciare poſſum. ſed aliud eſt, quoniam in locum opportunum incidimus, quod pronunciare volo. Præter hunc *Valſingamium* duo alii ejuſdem cognominis erant, quorum uterque eruditus; ſed famæ minoris. Prior ætate *Robertus* fuit, *Carmelita Nordovicenſis*, & ab *Iſiacis* in ſupremum theologorum numerum electus. Extant adhuc ejus ingenii monimenta, videlicet quatuor ſuper *Sententias* libri, *Quæſtionum* libri quatuor, *Quodlibeta*, & in *Eccleſiaſticum* Commentarii. Obiit anno D. 1310. Unde apparet illum *Joannem* tempore præceſſiſſe, cum primos tantum *Eadveardi* ſecundi annos attigerit.

Supereſt *Thomas*, qui mihi plane ignotus eſt, præterquam quod legerim in chronico *Tinenſi* hunc duas hiſtorias, unam brevem, alteram quidem longinſculam poſteritati tradidiſſe. At, ut ego taceam, loquatur chronicon *Tinenſe*: "Siquem ſcire delectat horum malorum nomina incentorum "ſive ductorum" (*Joannem Straminium*, & *Gualterum Tegularium* ſignificat) "una cum opinionibus, cur hæc mala "diverſis provinciis uno eodem tempore, iiſdemque fere die-"bus infra octavam feſti Corporis *Chriſti* ſpecialius accide-"runt, in chronicis majoribus fratris *Thomæ de Walſingham* "apud ſanctum *Albanum* poterit reperire." Sufficiant hæc in præſentia de tribus *Valſingamiis*.

CAP. CCCXCI. *De Vetelego.*

VETELEGUS, ſcholæ cultor *Iſiacæ*, in omni genere liberalium artium ſtrenue ſe exercuit. Erant eo ſeculo, quemadmodum & hoc quidem noſtro, *Boëtii* in magna *Lucubrationes* gloria: quare *Vetelego Boëtiano* operæ pretium viſum eſt ejus libellum de *Diſciplina Scholaſticorum* commentariis in gratiam pubis illuſtrare. Frequens eſt in bibliothecis libellus, olim à multis curioſe lectus: at nunc eloquentia eam excrevit fecunda in magnitudinem, ut qualecunque opus ſit, blattas & tineas modo paſcat.

CAP.

Cap. CCCXCII. *De Gulielmo Paganero.*

Gulielmus *Paganerus*, *Carmelita*, corrupte à quibuſdam *Gulielmus de Pagula* dictus, ex agro prodiit *Eboracenſi*. Uſus eſt non modo *Iſiaci*, verum etiam *Lutetiæ Pariſiorum* familiaritate & docta conſuetudine *Joannis Walſingamii*, hominis ſui ordinis, ad cujus exemplum ita ſe ſuaque formavit ſtudia, ut gravis ſimul ac eruditus ab optimo quoque inter noſtros *Carmelita* judicatus ſit. Hinc data poſtea occaſio, ut, *Genuam* pro publica cauſa miſſus, à concilio ibidem per *Carmelitas* celebrato præſes provincialis *Angliæ* atque *Scotiæ* redierit. Succeſſit & huic honori, exacto triennio, alter, nempe epiſcopatus *Midenſis*. Scripſit autem hos libellos:

De Perfectione Intellectus.
De Notitia Actuali.
De Veritate Formali.

Erant hæc plane argumenta divino digna ingenio, quale *Paganerum* habuiſſe credibile eſt. De ejus morte, tanquam in re mihi ignota, quod ſcribam non habeo.

Cap. CCCXCIII. *De Joanne Titeleſaulo.*

Joannes *Titeleſaulus* à villa *Nordovolgiæ*, *Lichamo* vicino, nomen accepit, à *Trittemio Ticeſphalus* dictus, è collegio *Carmelitarum*, quod *Nordovici* celeberrimum eſt, prodiit. At famæ ſuæ partem maximam *Iſiacæ* debet academiæ, ubi vernantiſſimos doctarum artium flores, tanquam è copiæ cornu, ſelegit: ſelectos vero tantum abeſt, ut marcere permiſerit, ut ex illis pulcherrimi operis corollas ſynchroniis ſuis & poſteritati dedicaverit. Dixerit aliquis, quos hic flores, quas narrat corollas? Certe nil ego aliud volo, quam ut candidus lector intelligat *Titeleſaulum* hanc ingenii ſui foeturam poſteris reliquiſſe, nempe,

In Sententias lib. 4.
Determinationum lib. 1.
In Apocalypſin lib. 1. Eſt autem Apocalypſis *Græcus* ſermo.
Sacrarum Concionum lib. 2.

In pretio fuit circiter annum D. 1354. Obiit *Romæ*.

Cap.

CAP. CCCXCIV. *De Thoma Oderoburno.*

THOMAS *Oderoburnus*, *Franciſcanus*, imprimis philoſophiæ ac theologiæ inſudavit; in quibus cum pedem felicius promoviſſet ille, putabat & ſuas eſſe partes hiſtoriæ cognoſcendæ ſtudere, quæ vitam facile rectam informet & à flagitiis alieno deterreat exemplo. Præſtitit hoc integre inter alia ſeverioris notæ negotia: atque ea quidem diligentia inſigni, ut & ipſe hiſtoriam rerum *Anglicarum* in ſeriem eleganter redactam conſcriberet, atque una eodem opere in lucem produceret. Prologus *Scalæchronicarum* meminit hiſtoriæ *Otreburni.* Ego tamen, quod ſciam, vidi eam nunquam.

CAP. CCCXCV. *De Coſtebio.*

COSTEBIUS, *Iſiaci* gymnaſii cultor, ſiquis alius, plane magnus, primas ſtudiorum partes philoſophiæ induſtrius dedicavit: poſtremas autem maturo quodam judicio divinis conſecravit legibus. fructuſque ſtudiorum talis tantuſque fuit, ut maturitate quadam commentarios in *Apocalypſin* Divi *Joannis*, Aquilæ incomparabilis, egregium plane fœtum, pepererit.

CAP. CCCXCVI. *De Coſteſego.*

COSTESEGUS incredibili quadam induſtria circulum philoſophiæ abſolvit. Præſtitit hoc idem in re theologica, habuitque pius labor ſuos ſucceſſus. Nam dum ille *Davidis* pſalmos ſtudioſiſſime evolveret, multa ſuper operis majeſtate cogitans, ſubiit ejus animum nova cura, ſed utilis eademque ſancta, ut *Davidis* immortale opus à ſancto profectum ſpiritu commentariis exquiſitis illuſtraret; id quod & præſtitit, laboris famam non morituram, dignum mehercule præmium accipiens.

CAP.

CAP. CCCXCVII. *De Gulielmo Lobbenhamo.*

GULIELMUS Lobbenham, *Carmelita*, philoſophus & theologus, apud *Iſiacos* rem promovebat literariam. Qua parte elucubrationem in libros *Poſteriorum Ariſtotelis* edidit, ac *Quæſtionum* inſuper libellum ſcripſit. Obiit *Coventriæ* anno D. 1361.

CAP. CCCXCVIII. *De Sanctofidenſibus.*

SANCTOFIDENSES numero quatuor, omnes candiduli, *Carmelitæ* omnes, adſunt, & tacita modeſtia locum inter eruditos quodammodo petere videntur. Numquam certe committam, ut rem tantillam per me deſiderent; ideoque à *Joanne Sanctofidenſi*, utpote cæteris ſeniore, auſpicabor. Hic longo tempore in *Iſiacis* ſtudebat ſcholis, ac tantam ſibi per literas famam peperit, quantam academici facile quidem approbabant; ut recte apparuit, quo tempore illum theologi inſignibus exornaverunt. Deinde, collecta ex ſtudiis meſſe plane copioſa, contulit ſe ad fratres *Burnamienſes* ſui loci atque ordinis, inter quos reliquo vitæ ſuæ tempore gubernator manſit: ſed nunc quos libros ſcripſit, indicabimus. Extant ejus

In *Joannis* Evangelium Commentarii.	Cum jam de prologo.
Poſtilla in Evangelium *Joannis*.	Sicut dicit Apoſtolus.
Commentarii in *Matthæum*.	Liber Generationis.
Concordantiæ Operum *Thomæ Aquinatis*.	
De Locis Contrariis.	
Sermones 63.	Veritas de terra orta.

Obiit *Burnamii* anno Domini 1359. decimo octavo die Decembris.

II. Nunc de *Gulielmo* dicendum eſt; qui, relicto *Nordovicano* collegio, *Grantanas* ſcholas tamdiu coluit, donec eundem honorem, quem *Joannes Iſiaci*, ibidem accepiſſet. Scripſit & hic libros aliquot ſophiſtico acumine non deſtitutos. Diem clauſit extremum *Nordovici*, Anno D. 1372.

III. Tertius eſt *Robertus*, quem tantæ non modo eruditionis, verum etiam ingenii in rebus maximis expediti virum fuiſſe conſtat, ut ab *Urbano*, ejus appellationis ſexto, pontifice *Romano*, in *Hiſpaniam* & *Angliam* Nuncius magnæ autoritatis miſſus ſit.

IV. *Petrus*,

IV. *Petrus*, *Nordovicenſis* cœnobii alumnus, numero, non tamen eruditione poſtremus eſt. celebravit etenim *Grantanam* ſimul & *Lutetianam* academiam, ſacraque docti theologi utrinque tulit. Porro nec in ſcribendo ceſſator fuit. nam in *Petri* canonicam non aſpernandos *Commentarios* edidit. Omitto *Concionum*, *Determinationum*, & *Quæſtionum* libros, quos illa ætas, & quæ proxime ſecuta eſt, in magno ſane pretio habuit. Obiit mortem *Nordovici* octavo die Novembris anno D. 1452. regnante in *Anglia* *Henrico* ſexto, principe meliori quam fortunatiori.

V. Cum hæc perſcripſiſſem, *Benedictus Sanctofidenſis* obtulit ſe mihi. Fuit ille quidem vir cum doctus, tum inſigniter prudens, & ad res agendas dexterrimus, quibus virtutibus *Romæ* multis præclaris viris innotuit, ac præſertim cuidam *Henrico Neapolitano*, Cardinali & Epiſcopo *Sabinenſi*, cujus opera legationis munere in rebus eccleſiam *Romanam* ſpectantibus functus eſt. O ſacroſanctum fanum *Fidei*! tibi certe multum debet *Carmelus*, & tu rurſus *Carmelitis*. Tu doctis alumnis *Carmelum* exornaſti; ille, quos à te accepit, ornatiores in tuam gratiam reddidit; uſque adeo, ut quamvis per te ſis non magni nominis oppidum, & *Nordovicum* dominam urbem agnoſcas, ex alumnis tamen immortalem famam ſperare poſſis.

CAP. CCCXCIX. *De Rogero Infante.*

ROGERUS *Infans*, in matheſi apprime eruditus, putabat inglorium eſſe theſauros multa lectione, induſtria, experientia etiam collectos ignobiliter abſcondere. Quare, cupiens poſteritati non modo gratus, verum etiam utilis eſſe, librum de *Computo* aptum, elegantem, ac undecunque excuſſum obtulit.

CAP. CD. *De Joanne Rufo.*

JOANNES *Rufus*, *Dominicanus*, ad calamum venit, ſed minus expedite quam ego interim optarem. Illud conſtat ſtudiorum fuiſſe, & lectione antiquitatis impendio delectatum. Unde ne fruſtra operam cognitioni rerum dediſſe aliquando videretur, præclara quidem multa de imperatoribus,

ratoribus, nec minora de pontificibus *Romanis* in numerum ſedulus collegit: ac collecta tandem ſacroſanctæ poſteritatis memoriæ magna plane cura, nec diligentia inferiori commendavit. Erat hoc *Chronicon* annis ab hinc paucis *Ventæ Icenorum* in bibliotheca *Carmelitarum*.

CAP. CDI. *De Joanne Paſchali.*

JOANNES *Paſchalis*, *Sudovolgus*, inter *Carmelitas Gippovicenſis* collegii religioni operam dabat, inde ad ſcholas *Grantanas* fauſto ſidere tranſlatus fuit. Longo vero poſt tempore, cum ex academiæ ſuffragio theologici nominis titulos accepiſſet, *Gippovicum* rediit, magnumque eruditionis ſuæ ſpecimen palam ibi exhibuit. Jam fama viri ad aures *Gulielmi*, epiſcopi *Nordovicenſis*, pervenerat. Is vero probum & doctum deſiderans, quem ſibi à ſuffragiis haberet, mature curavit, ut *Paſchalis*, annuente *Romano*, epiſcopus deſignaretur. *Gulielmus* obtinuit, quod voluit, & *Paſchalis* in epiſcopum *Scutarienſem*, accepta ſine re ulla dignitate, conſecratus eſt. Parabat tamen illi qualiſcunque dignitas aditum ad majorem. nam *Eadoveardus* à *Gulielmo* Victore tertius uſque adeo ejus applaudebat concionibus, ut illum *Tavenſi* epiſcopatu donaverit. Senſerat & ante conciones ſuas, quas frequentiſſimas habuerat, populo perplacuiſſe. Quare multas ex illis vehementis eloquentiæ pleniſſimas ſelegit, ſelectas *Latinitate* donavit, ac in tres diſtinxit libros. Tandem fato concedens anno D. 1361. in *Tavenſi* baſilica ſepultus fuit.

CAP. CDII. *De Gulielmo Pachenduno.*

GULIELMUS *Pachendunus*, ſcriba & à theſauris *Edovardo Nigello*, principi incomparabili, & filio *Eadveardi Vindeleſorani*, tum etiam oculatiſſimus ejus rerum geſtarum teſtis omnium, aggreſſus eſt magno facta maxima animo domini ſui percelebrare, & publica orbi oſtendere. Agebat vitam id temporis bellicoſus Princeps inter *Vaſcones*, & ſtudium *Gulielmo* de ſcribenda hiſtoria vehementer indies accrevit; unde, correpto alacriter calamo, hiſtoriam lingua *Gallica* ſibi familiariſſima conſcripſit,

ſplendori

ſplendori principis conſulens: hoc tamen auctario lucu- lento, ut præfigeret illuſtria quæque à nono imperii *Joannis* regis anno uſque ad ſui temporis progreſſum; quo opere & diligentiam expreſſit incredibilem, & fidem hiſtoriographo digniſſimam.

CAP. CDIII. *De Thoma Shaveſtenus.*

THOMAS *Shaveſtenus* inter eruditos *Franciſcanos*, qui *Iſidis* incolebant *Vadum*, educatus evaſit tandem eo loci in philoſophicarum & divinarum rerum cognitione ſublimi quidem illa, ut & ipſe eruditus cum diceretur tum haberetur. Poſtremo, ut ſtudiorum fructum ſuorum communem faceret, [operam dedit.] unde & liber enatus, [cui] titulus *Curſus Moralis*; alterque in *Lucam*, videlicet *Collectanea.*

CAP. CDIV. *De Gualterio Heſſoduno.*

GUALTERIUS *Heſſodunus*, *Carmelita*, *Grantanæ* alumnus ſcholæ fuit. Theologiam imprimis coluit, unde illi & nominis accrevit titulus hac acceſſione, ut præſes tandem provincialis inter *Carmelitas Angliæ* incolas deſignatus ſit. Edidit autem *Quæſtiones* in libros de *Anima*. In pretio fuit circa annum D. 1350. Obiit *Steneforda Lindiorum.*

CAP. CDV. *De Joanne Magnovillano.*

JOANNES *Magnovillanus*, alias Mandevile, vir equeſtris ordinis, ex fano *Albani* oriundus, ita à teneris, ut aiunt, unguiculis literis adſueverat, ut in illis bonam felicitatis ſuæ partem poneret. Nam generis ſui illuſtria ſtemmata (erant enim *Magnovillani Oſtroſaxonum* comites) nullo uſui ſibi futura ducebat, niſi illa clariora doctis artibus redderet. Quare cum animum evangelica lectione rite inſtituiſſet, ratus proximam curam corpori jure quodam optimo deberi, tranſtulit ſua, ut ego accepi, ſtudia ad rem medicam, artem cum liberali ingenio dignam, tum in primis neceſſariam.

Sed inter alia ingens quædam cupido videndi *Africam* & *Aſiam*, orbis partes *Anglis* illo tempore de ſola fere nominis

minis umbra cognitas, ejus animum invaſerat. Erat certe illa, meo judicio, cupido longe honeſtiſſima, utpote quæ aliquando experientiam, ſapientiæ parentem, allatura eſſet. An non *Flaccus Horatius* in *Arte*, imitatione *Homerica*, ſapientem *Ulyſſem* his verſibus circumloquitur:

Dic mihi, muſa, virum captæ poſt tempora *Trojæ*,
Qui mores hominum multorum vidit & urbes.

Comparato igitur amplo viatico, peregre profectus eſt anno à *Chriſto* nato 1332. Quid ego hic longa oratione coner lectori palam facere, quas terras, quæ maria, quas gentes, aut quæ naturæ miracula viderit; cum tanta certe ſit rei magnitudo, ut vel juſta aliquot volumina impleat. Exegit enim in laborioſiſſima illa peregrinatione tot annos, ut longo antequam rediret tempore obiiſſe illum ſui omnes conſtanter crediderint: uſque adeo, ut domum, tanquam alter *Ulyſſes*, poſt triginta quatuor annos rediens à pauciſſimis quidem cognitus ſit.

Scio equidem *M. Paulum Venetum*, *Ludovicum Vartomannum*, *Chriſtophorum Columbum*, *Americum Veſputium*, *Pinzonum*, *Aloyſium Cadamuſtum*, *Alphonſum Nigrum*, ac *Ferdinandum Corteſium*, ut alios multos omittam, magnos orbis circulatores fuiſſe. Nemo tamen illorum tamdiu labori inſiſtebat, quam noſter *Magnovillanus*. Porro ex omnibus, quos numeravi, unus *Paulus Venetus* aliquantum ætate præceſſit. quo nomine noſter *Mandevilla* illuſtrior, & laudandus magis, quod proximus à primo orbem poſteritati aperuerit. Sed & longitudo temporis aliud laude digniſſimum adjecit, cognitionem videlicet linguarum. Fuit etenim, ſi quis unquam alius, quaſi *Mithridates*, ut *Græco* utar vocabulo, πολυγλωσσότατος.

Denique, ne tot ac tantarum rerum varietates & miracula, quæ oculatus teſtis viderat, memoriæque diligentiſſime mandaverat, per otium aut negligentiam oblivione premerentur, ſcripſit *Itinerarium*, opus ipſa dignum immortalitate: quod, ut majori cum autoritate prodiret, *Urbano*, ſi recte memini, quinto, pontifici *Romano*, examinandum obtulit. Hæc habui cognita, quæ de *Magnovillano*, equite *Britanno*, doctæ poſteritati traderem. Sunt qui putant illum *Hainvillæ* prædium eo loco habuiſſe, quo *Thomas Lovel-*

lius, eques maximi nominis, ſplendidas noſtra memoria ædes poſuit. *Hartomannus Schedellus*, *Noricobergenſis*, in ſuis *Chronicis Mandevillam Joannem de Monte villa* appellat. Certum eſt vixiſſe *Mandevillam* ad quadrageſimum annum regni *Edovardi* tertii. ſed de ejus obitu non poſſum certa pronunciare.

Memini me puerulum multa de *Mandovilla*, referente quodam *Jordane* admodum ſene, audiviſſe, non tam de rebus ab illo geſtis, quam de ejus ſepulturæ loco, quorum memoria noſtra jam umbram tantum retinet. Illud recens eſt, quod *Durovern*i, principe *Cantiorum* urbe, cryſtallinum orbem, ſed concavum, cum malo intus recondito inter munera *Thomæ Beccheto* conſecrata repererim. Cumque à myſtagogo rogaſſem, quid miraculi eſſet, reſpondebat, oblatum illud olim munuſculum martyri à *Joanne Mandevilla*. Cujus cujus erat manus, mira res videre malum per tot annos à carie ſalvum. Fieri poteſt, ut ſpiritus omnino excluſus in cauſa ſit.

CAP. CDVI. *De Nicolao Duramo.*

NICOLAUS *Duramus* inter *Iſiacos* philoſophus, idemque theologus fuit, & primi nominis. Hæreticorum opiniones invictus plane pugil contudit. Unde & ejus *Determinationum* liber enatus eſt. Scripſit etiam *Commentarios* in *Longobardum*. Claruit circiter annum à *Chriſto* nato 1360.

CAP. CDVII. *De Gualterio Chellavo.*

GUALTERIUS *Chellavus*, *Carmelita*, inter theologos *Iſiacos* nomen decuſque ſuum retinet. Scripſit librum *Determinationum*. Obiit *Alveroduni Brigantum*, ubi & *Carmelitarum* eo tempore cœnobium eluxit, anno D. 1367.

CAP. CDVIII. *De Simone Favereſhamenſi.*

SIMON *Favereſhamenſis* ſuo ſæculo vir non contemnendæ eruditionis fuit. Incubuit doctis ſtudiis *Iſiaci*; philoſophiæ videlicet & theologiæ. unde tandem ſupremo theolo-

theologorum choro tanquam lucidum acceſſit ornamentum. Concinnavit *Quæſtionum* numerum ex libris *Phyſicorum*, *Meteororum*, & *Animalium Ariſtotelis*, & in volumen redegit.

CAP. CDIX. *De Joanne Cornubio.*

JOANNES *Cornubius*, à vulgo *Horneby* appellatus, ſuos *Carmelitas* celebres laudatores habet: inter quos *Laurentius Burellus*, *Divionenſis*, non infimus eſt. Is etenim in libro de *Illuſtribus Carmelitis Cornubii* memoriæ tetraſtichon dedicavit. Ego nihilominus curabo, ut, una cum tot ſuffragiis, & meus qualiſcunque prodeat calculus. Quæ igitur cognita habeo, dicam.

Grantæ noſtræ, de bonis literis optime meritæ, ſtuduit; ibique titulos erudito theologo debitos accepit. Fuit illi magna cum *Joanne Stocho*, *Dominicano*, cujus in *Simone Stocho* mentionem fecimus, controverſia. Vulneraverat hic *Stochus* aculeato calamo ſectam *Carmeliticam*, ita ut in albis illorum palliis rubras notulas reliquiſſet. Non tulit tam inſignem *Cornubius* contumeliam, &, exerto ſtatim calamo, adverſarium confodit. Sic ille ſymmyſtas ſuos edito libro à calumniatore liberos fecit.

Scripſit præterea *Sacras Conciones*, & *Quæſtiones*, quibus illa applauſit ætas. Præfuit anno D. 1374. *Carmelitis Botolphodunum* incolentibus. Eſt autem *Botolphodunum* celebre emporium, princepſque *Hollandiæ* ſuperioris oppidum: vulgus locum, truncato & corrupto vocabulo, *Boſton* appellat. De tempore, quo fatis conceſſit, nihil certi habeo.

CAP. CDX. *De Gulielmo Thornæo.*

GULIELMUS *Thornæus*, monachus *Auguſtinianus* in *Cantiorum* metropoli, ita religioni operam dedit, ut in doctis tamen ſtudiis multum temporis, idque feliciter, collocaverit. Qua una virtute, quanquam & ille quidem multis aliis ſuſpiciendus, à me in præſentia laudabitur. Cognoſcite igitur, candidi lectores, eum tanta uſum fuiſſe diligentia in illuſtrandis cœnobii ſui, quo vix clarius aut antiquius ullum habet *Britannia* noſtra, monimentis, ut

res geſtas abbatum *Auguſtinianorum* ab ovo ad annum Domini 1375, hiſtoria donaverit. Sed hic non prætereundum cenſeo, quod in tam longo opere autoritate *Thomæ Spotti*, monachi ejuſdem cœnobii, qui de eadem materia ſcripſit, uſus ſit. Non tamen ejus veſtigia uſque adeo curioſus preſſit, quin alia compendia ſubinde quærens, multa invenerit, quæ *Spottum* hominem non ſegnem ſubterfugerant, multaque egregia, quæ, illo mortuo, intervenerant, ſacroſanctæ poſteritati dedicaverit. Jam audiviſtis, quæ vos de *Thorno* cognoſcere volui, quare ego alio calamum, quo & vos oculos convertite.

CAP. CDXL. *De Roberto Haldecoto.*

ROBERTUS *Haldecotus*, *Dominicanus*, *Anglia* borealis alumnus, nunquam aut labori aut oleo pepercit, quo literas tandem, quarum amore totus conflagrabat, aſſequeretur. Quanquam, quæ illa fuerunt tempora, partim barbaries, quæ tum late dominabatur, partim etiam veterum autorum inopia, qui in remotis bibliothecis pulvere & ſitu obducti, imo, quod magis eſt, incogniti jacebant, non parum retardarunt honeſtum hominis impetum, quo ille ad extremum ſcientiarum ſcopum maturabat. Nunquam tamen vel horulam unam ceſſavit, quo minus voti compos eſſet. Unde effectum eſt, ut ſi non facundiam undecunque luculentam, redundantem, variam, rerum ſaltem comparaverit ſibi ſublimium cognitionem altam, certam, exactam: quæ niſi accedat, quid aliud eſt eloquentia, quam purpureus fucus diſtorto corpori male conveniens. Sed neutrum in præſentia ſubtilius agam; aliud tamen agam, ne lector ignoret illum hos libros poſteritati conſecraſſe:

Super Sententias lib. 4.
In librum Sapientiæ.
De ſeptem Peccatis Mortalibus.
Moralizationes.
De Immortalitate Animæ.
In Cantica Canticorum.
In Eccleſiaſticum imperfecte.
Super duodecim Prophetas.
Sermones de Temporibus.
Sermones de Sanctis.
Utrum quilibet viator.
Dominus petra mea.
Hæc eſt via.
Theodoſius de vita.

Scripſit

Scripſit & alios libellos, qui etiam nunc apparent in bibliotheca *Ballioleuſi* ad *Iſidis Vadum.*

Floruit, ut ait *Trittemius*, regnante *Edovardo* ejus appellationis tertio. Sed aliter ſupputat *Leander Albertus.* Obiit, autore *Trittemio*, ex peſte, ſepultus eſt *Avonæ* mediterraneæ.

CAP. CDXII. *De Gallofrido Alienanto.*

GALLOFRIDUS *Alienantus*, *Carmelita*, theologus *Iſiacis* cognitus, ſcripſit *Commentarios* in *Lucam*, & *Sententias Longobardi*: addidit ad coronidem *Syllabum Originalium.*

CAP. CDXIII. *De Thoma Ringeſtadio.*

THOMAS *Ringoſtadius*, *Dominicanus*, ſui ſæculi clarus Theologus, relictis ſcholis *Britannicis*, *Galliam*, atque adeo ipſam petiit *Italiam*, quo facilius orbem ſcientiarum conſummaret: &, ne lapidem omnem non moviſſe in re literaria videretur, *Romam*, uberrimum eruditionis fontem, inviſebat. Ubi tandem à pontifice *Romano* cognitus, & in familiaritatem vocatus, non levia virtutis ſuæ munera accepit. Primo etenim magiſtratu donatus eſt, quem vulgo *Pœnitentiarium* vocant: deinde etiam, creſcente erga illum *Romani* benevolentia, epiſcopus *Banchorenſis* factus eſt. Ille vero, tanta lætus fortuna, pontifici *Romano* gratias, quantas potuit, maximas agebat, pauloque poſt patriam repetiit, humaniſſimis *Romani* literis *Edovardo* tertio, *Anglorum* regi, commendatus. Scripſit autem ſuper Parabolas *Solomonis*, quanquam ego illud opus *Iſcæ Devoniorum* vidi, niſi vitium ſit librarii, ſub nomine *Richardi Ringoſtadii*. Illud certe ſatis admirari non poſſum, quod *Leander Albertus*, qui diligentiſſime de *Illuſtribus Viris Prædicatorii Ordinis* ſcripſit, nullam de *Ringoſtadio* faciat mentionem.

CAP. CDXIV. *De Georgio Chedolego.*

GEORGIUS *Chedolegus*, honeſto quidem loco natus, honeſtiſſimam vitæ rationem inibat, quo tempore *Iſidis Vadum*, academiam literarum bonarum & virtutis

 paren-

parentem fama excellentem, petiit. Adfulſit venienti ſidus quod illi rerum cum humanarum, tum divinarum, lumen conſpicuum, quo velut radiis quibuſdam ejus animum illuſtrabat. Unde ille æthera præpeti conſcendens penna, myſteria D. *Joannis* & Revelationes edoctus aperuit, & libro edito factum immortale conſtituit.

CAP. CDXV. *De Richardo Filoradulpho.*

RICHARDUS *Filoradulphus Iſiaci* liberalibus artibus operam dedit, in quibus, ut erat diligentia certe inexhauſta, tantum profecit, quantum illa facile admirabantur tempora. Nam præterquam quod exactus dialecticus & philoſophus eſſet, in theologia etiam tam feliciter verſatus fuerat, ut tota academia ad ejus prælectiones, tanquam apes ad alvearia, convolaret. Cœpit circiter illa tempora *Fraterculorum Mendicantium* numerus, una cum inſigni quadam arrogantia, in immenſum creſcere; omnes enim tunc ex æquo *Mendicantes* erant, cum quibus peſſime illi conveniebat, quod in publicis lectionibus in ejuſmodi novas factiones, & ſectas non uſque adeo neceſſarias falſiuſcule luderet. Quam tamen, quia recte corrigere non poterant, injuriam ad tempus tacite devorabant.

Ille interim, nomine eruditionis & aliarum virtutum, vel apud ipſum *Eadoveardum* tertium, qui tum *Anglis* dominabatur, in magno pretio fuit: à quo etiam non longo poſt tempore archiepiſcopus *Armacanus* in *Hibernia* deſignabatur. Id ægre tulerunt *Mendicantes*, qui occaſionem lædendi ſedulo quærebant; atque adeo, ſi fieri poſſet, è medio tollendi hominem. timebant enim fratres, ne fame, ſi ejus autoritas locum haberet, perirent. O ventres! O gulam! O perniciem macelli! Tandem, quo caſu, neſcio, ita hoc ulcus recruduit, ut *Armacanus* non modo aperte ſugillaverit *Mendicantes* in concionibus ſuis, verum, quod majus erat, editis libris ſectas illas tantum non explodendas adfirmaverit: & illi viciſſim *Armacanum* apud *Clementem* ſextum, pontificem *Romanum*, & *Innocentium*, ejus ſucceſſorem, hæreſeos accuſaverint; à quo poſtea *Avenionem* vocatus erat, ubi cauſam dixit. Nolo hîc plura de hac tragœdia loqui, ne me *Fraterculi* putent in illorum verba ju-

taſſe; habeo enim quod lectori paullo forſan plauſibilius erit. Quid illud obſecro? Certe ut oſtendam, quam ille ingenii ſui fœturam poſteris reliquit. Scripſit autem

Contra *Fratres Mendicantes* juſtum volumen, id eſt 16. libellos.
De Paupertate *Chriſti* ad *Innocentium* 6.
Sermones 89. Cum jejunas.
De Quæſtionibus *Armenorum*.
De Poteſtate Spirituali:
Illuſtrationes Evangeliorum.
Quæſtiones de audienda Confeſſione contra Archidiaconum *Armacanum*.
De Paſſione Dominica.

Sunt qui putant hunc *Filium-Radulphi* fuiſſe in *Hibernia* natum. *Raphael Volaterranus* tertio de *Geographia* libro, ubi de *Britannia* agitur, illuſtrem cum doctrinæ, tum librorum *Armacani* mentionem facit.

Claruit ſub *Eadovardo* tertio. Obiit ſenex admodum *Avenioni*, ubi & ſepultus fuit anno Domini 1359. poſteaque in numerum Divorum relatus eſt, ut ſcribit *Joannes Roſſus*, *Verovicenſis*, in libro de *Academiis Britannicis*. Poſtea ejus oſſa in *Hiberniam* delata ſunt, & apud *Dundalkbum*, ubi natus fuit, ſepulchro traduntur.

CAP. CDXVI. *De Suineſhevedo.*

SUINESHEVEDUS inter *Maridunenſes* tam eximie clarus erat, quam illius ſæculi vel ratio, vel felicitas quenquam reddere potuerunt. Philoſophiam vero in primis charam habuit; cujus dum ille receſſus penitiores multa diſquireret indagine, eo tandem pervenit, ut autoritate & judicio quodam obſcuris naturæ myſteriis lucem, dubiis fidem, denique in ſpeciem diſſonantibus acumine quodam inſolito conſonantiam addiderit. Extant ejus in *Petrum Longobardum* elucubrationes.

CAP. CDXVII. *De Richardo Angravilla.*

RICHARDUS *Angravilla Bederici* natus fuit, quæ civitas totius *Sudovolgiæ* prima eſt, ſed à recentioribus potius penes fanum magnificentiſſimum ibidem D. *Edmundo Orientanglorum* regi à *Danis Aquiloduni* impie trucidato

dato

dato conſecratum, *Eadmundi Curia* dicta. Unde cum à *Trittemio*, tum ab aliis autoribus *Richardus de* Bury, truncato vocabulo, appellatur.

Roſſus Verovicenſis, diligentiſſimus ſcriptor, vero nomine *Angravillam* vocat, cujus & ego autoritatem ſecutus ſum. Dederat hic *Richardus Oxonii* operam & philoſophiæ & theologiæ, magnuſque poſt longos ſtudiorum labores in utraque evaſerat, cum ecce *Edovardus* à *Gulielmo* Magno tertius celebri ejus fama captus juſſit, ut, relicta academia, Palatinis ſe accingeret negotiis. Ille vero, ut erat ſingulari quadam in omnibus publicis muniis obeundis dexteritate, impigre cauſas ſibi commiſſas aggreſſus eſt: eaſdemque tanta cum prudentia tractavit, quanta ipſum facile principem ad propenſiſſimum favorem excitavit.

Non opus erit in præſentia recitare, quibus fortunæ primitiis à *Mecænate* ſuo ornatus ſit, immo faſtigia quæ conſcendebat honoris indicemus. Primus gradus erat, cum *Dunhelmenſi* eccleſiæ epiſcopus deſignaretur. Secundus, qui & multo maximus fuit, cum totius *Angliæ* Archigrammateus, vel, ut cum vulgo loquar, Cancellarius factus eſſet. Poſtremo, qualis ille judicandus, quem utrique prætulit. Honorem etenim ex re literaria partum uſque adeo ſane præ aliis rebus omnibus magni fecit, ut à clientibus ſuis non equos, non pretioſas veſtes, non aurum, non denique gemmas de more acciperet, quin potius veteris notæ autores, è pulvere, ſitu, & ſquallore bibliothecarum erutos, à quocunque vel rogato ampliſſimi muneris loco duceret. Nec defuerunt, qui id temporis omnes forulos in ejus excuterent gratiam. Quo tandem pacto ingentem quidem numerum veterum autorum congeſſit; opes, meo plane judicio, *Craſi* & *Midæ* divitiis majores.

Fuit hæc maxima cura inveſtigandi antiqua monimenta. major tamen erat, ne inventa cito deperirent exemplaria. Decretum itaque ab illo, ut *Oxonienſibus* librorum theſauros, poſita in hoc bibliotheca, publicos faceret. utque tam egregii facti memoria aliquando non obſcura eſſet, libellum emiſit, quem *Philobiblon* inſcripſit. Illud certe prætereundum non cenſeo, quod apud *Petrarcham*, poetam & oratorem præſtantiſſimum, extet epiſtola ad *Angravillam*, in qua de *Thule* inſula certior fieri percupit. Quamobrem nunc vellem

vellem longa, ſed accurata, oratione exſpatiari in dicendis tam clari viri laudibus, niſi tempus & lector calamum alio diſtraherent.

CAP. CDXVIII. *De Thoma Bromio.*

THOMAS *Bromius*, *Carmelita*, per omnes literarum gradus *Oxonii* conſcendebat, donec ad lauream theologici nominis perveniret. Tum quoque, ut honorem merito accepiſſe videretur, publice ibidem theologiam profitebatur; idque cum auditorum, ut illa credidit ætas, non parvo fructu. Poſtea, orbe ſtudiorum ſuorum non infeliciter circinato, *Londinum* petiit, ubi *Carmelitarum* collegio præfuit: ſed tam modeſte, ſapienter, recte, ut tandem præſes provincialis ſui ordinis factus fuerit. Ita enim honor individuus eruditionis comes eſſe debet; quam ille ſemper tam bene charam habuit, ut ex ea tantum non auſus ſit aliquam ſibi apud poſteros laudem polliceri: id quod apparet per librum, quem *Lecturæ Theologiæ* titulo inſcripſit. Edidit etiam *Commentarios* in *Epiſtolam Pauli* ad *Romanos*, ac ſacrarum *Concionum* librum unum. Floruit regnante *Edovardo* tertio. Obiit *Londini*, & apud *Carmelitas* ſepultus eſt, ut nuper ex ejus epitaphio intellexi.

CAP. CDXIX. *De Joanne Bromio.*

PRÆTER hunc fuit alter *Bromius*, cui *Joannes* prænomen erat, homo ſectæ *Auguſtinianæ*, & primæ theologorum claſſis; cujus ſepulchrum *Gorlodumi*, cœnobio è regione oſtiorum *Garieni* fluminis poſito, comparet inſcriptum anno D. 1449. Nolo hic affirmare hunc eſſe *Joannem Bromiardum*, qui ſcripſit *Summam Prædicantium*, & *Summam Juris Moralis*, quia à *Trittemio* pro *Dominicano* cenſetur. Quanquam *Leander Albertus*, *Dominicanorum* illuſtrator, de *Bromiardo* ne verbum quidem, ſi recte memini, unum.

CAP. CDXX. *De Gallofrido Hardebio.*

GALLOFRIDUS *Hardebius*, *Auguſtinianus*, [illegible] ad philoſophiam & ſacras literas [illegible], *Oxonii* didicit, [illegible] ibidem non magno labore famam ſibi compa-

comparavit. Eo etenim loci in ſublimi illâ divinæ theologiæ cognitione pervenerat, ut utriuſque inſtrumenti libros publice interpretaretur. ob quam rem in ſupremam eruditorum claſſem ab *Iſiacis* receptus eſt. Auxit hic honos ejus famam, quemadmodum & magiſtratus provincialis, quo publico *Auguſtinianorum* conſenſu donatus fuit. Multum etiam ad famæ cumulum addidit *Eadovear dus*, rex ejus appellationis tertius, cui non modo ab auriculari confeſſione, verum etiam à conſiliis fuit. Nihil tamen uſque adeo hominem in altum extulit, quam libri, quos ſacroſanctæ poſteritatis memoriæ dedicavit. Cujus rei inter alios bene clarus teſtis eſt ejus liber, quem de *Perfectione Evangelicæ Paupertatis* ſcripſit. In illo certe opere paupertatem ita mediis amplexus eſt ulnis, ut impugnantes fraterculorum mendicitatem ſtricto audacter rationis gladio inſecutus ſit. Floruit circiter annum D. 1360. ſepultus eſt *Londini* apud *Auguſtinianos*.

Roberti Hardebii, Carmelitæ Lindocollinenſis, & ejus libri de *Maria Aſſumpta in Cœlum* meminit *Baleus*.

CAP. CDXXI. *De Radulpho Strodæo.*

RADULPHUS *Strodæus Maridunenſi* choro ornamento vel maximo fuit. Coluit enim flagrantiſſimo amore eloquentiam & muſas canoras. Illæ rurſus cultorem ſuum uſque adeo redamabant ſuum, ut veneres, gratias, & lepores in ejus abunde inſtillarent oſculum. Vates autem, tantis donatus muneribus, cantionem elegiacam voce ſonora, liquida, arguta cecinit; cui & *Phantaſma* nomen à re inditum, teſte *Catalogo* illuſtreis *Maridunenſis* ſocietatis viros percelebrante.

CAP. CDXXII. *De Joanne Ventano.*

JOANNES *Ventanus*, *Cambriæ* alumnus, celeberrimas *Franciſcanorum* ſcholas in *Iſidis Vadoſis* tanto animi ardore coluit, ut ſuis omnibus in penitiori reconditæ [illegible] ſe [illegible] admirabilem oſtenderit. Electus [illegible] publico [illegible] *Franciſcanorum* [illegible], [illegible] *Britann*-*iam* [illegible], [illegible] ſacræ [illegible]

tatus

tatus eſt, ac *Longobardi* libros communes explicuit, ditavit, illuſtravit.

CAP. CDXXIII. *De Rogero Conovio.*

ROGERUS *Conovius Camber*, ex *Conovio* antiquiſſima urbe litorali, quam vulgus Conwey vocat, unde originem traxit, nomen ſortitus eſt. Hic, dum adhuc adoleſcens eſſet, adſumpto pallio *Franciſcano*, incepit ſolicita exercitatione viam ad doctas artes aperire. Qui labor uſque adeo illi vanus non erat, ut opinione citius per latiſſimos cum philoſophiæ tum theologiæ campos libero pede ſpatiatus ſit. Jamque eo devenerat, ut quas ipſe non longo ante tempore vias dubius prætentaverat, aliis, tanquam dux & ſignifer, ſumpta in manus lucida face, oſtenderet. Senſerant hanc in homine virtutem *Iſiaci*, &, qua pergebat, per amœniſſimos literarum campos ſecuti ſunt. præcipue tamen fraterculorum factiones, qui illum pro ſemideo habebant. Unde & poſtea, in publico *Chordigerorum* conventu, in præſidem provincialem, magiſtratum apud illos multo maximum, electus eſt. Quod certe ſine magna ratione factum non fuit. nam *Richardus Armacanus*, circiter hæc tempora, ediderat famoſum volumen contra fratres *Mendicantes*, è quo numero *Franciſcani* frequentiſſimi erant. Ad præſidem igitur provincialem, tanquam ad ſacram anchoram, itum eſt. Ille vero, ut peſtem imminentem, id eſt famem, procul à ſuorum cervicibus pelleret, ad armarium ſe ſtatim contulit, ingentem telorum vim proferens, quibus communem hoſtem opprimeret. Fuit pugna cruentiſſima, ut ex edito libro apparet. Cui tamen victoria ceſſit, theologi certant, & adhuc ſub judice lis eſt. Mortuus eſt *Londini*, & ſepultus in choro fani *Franciſci*.

CAP. CDXXIV. *De Adamo Odohamo.*

ADAM *Odohamus*, *Franciſcanus*, philoſophiæ & theologiæ profeſſor celebris, inter *Iſiacos* famam ex libris editis illuſtrem ſibi comparavit. Extant ejus *Commentarii* in *Cantica*, opus, ut tum quidem videbatur, non ſine laude in lucem emiſſum. Illuſtravit *Petri Longobardi Sententias*, ac librum *Determinationum* edidit.

CAP. CDXXV. *De Eadmundo Bromefeldo.*

EADMUNDUS *Bromefeldus*, ſani *Eadmundi* monachus, tam inſigniter eruditus fuit, ut facile crediderim nullum unquam in illo collegio fuiſſe eruditiorem. Si quæras unde id ſciam, non gravabor juſtam, humaniſſime lector, rationem tibi reddere. Nuper, cum *Tinenſe* monaſterium, loci antiquitate illectus, inviſerem, incidi in *Chronicon*, à quodam monacho *Albanenſis* cœnobii ſcriptum, cujus tamen nomen, quamvis à me diligentiſſime quæſitum, nuſquam elucebat; ſtatimque cœpi, quæ mea fuit aviditas, *Annalium* ſeriem cita lectione percurrere. Inter percurrendum vero cum alia multa, vulgo literatorum incognitiſſima, tum hoc etiam didici, nempe *Bromefeldum Romæ* ſtuduiſſe, & eo doctrinæ perveniſſe, ut apud Palatinos Palatinus & ipſe in maximo honore eſſet, quod publice prælegeret. Inſuper ipſum *Romanum* pontificem tanta illum gratia proſecutum fuiſſe, ut non prius in *Angliam* reverſus ſit, quam *Tavenſis* epiſcopus ab eo deſignatus eſſet. *Tava* autem antiqua & celebris urbs eſt *Cambriæ*, à *Tava* flumine, in cujus ripis ſita eſt, ſic dicta. Quid ego hic tempus accuſem, per cujus invidiam factum eſt, ut ne pagella quidem, quod ſciam, librorum, quos ſcripſiſſe fertur, extet. Vixit regnantibus *Eaduardo* tertio & *Richardo* ſecundo.

CAP. CDXXVI. *De Joanne Hulbetho.*

JOANNES *Hulbethus*, *Carmelita*, ut conjecturam facio, non tulit *Armacani* iniquitatem, qui fratrum mendicitatem aperto impugnabat marte. Quare novem ejus *Quæſtiones* omnibus animi viribus aggreſſus eſt, quibus & fortiter concuſſis ſibi viſus eſt de hoſte profligato victoriam reportaſſe.

CAP. CDXXVII. *De Joanne Wicoclivo.*

JOANNES *Wicoclivus*, vir magno & excellenti plane ingenio præditus, in collegio * . . . quod *Iſiaci* celeberrimum eſt, omnes eruditas artes tanta cum felicitate perdidi-

* Lubet hac de re verba *T. Barlovii*, viri infinitæ lectionis, ſubjicere: *John Wickliffe* was Commoner of *Queen's* College, after that Probationer of *Merton*, and Head of *Canterbury* College.

cit,

cit, quanta ſui temporis nemo facile alius. Nam in philoſophia illa ſcholaſtica, acuminis oſtentatrice, principem locum obtinebat. tum præterea in theologiæ receſſus penitiores, & ſacroſanctos quidem illos, tam alte deſcenderat, ut à theologorum vulgo pro deo tantum non habitus ſit: quo tandem calculo, ſummis honoribus & inſignibus, quæ in eruditos academia conferre ſolet, donatus eſt. Ille vero, ut ſe vidit ejuſmodi auctum titulis, ſuamque tanti in ſcholis eſſe autoritatem, ut omnia, quæ doceret, tanquam è tripode dicta, crederentur; primum fraterculorum mendicitatem cute tenus ſtringere cœpit: nec multo poſt altis plagis vulnerare. Ut tamen bona pars ſcholaſticorum in hominem adfecta erat, ad hæc præludia connivebat. Deinde in publicis prælectionibus, atque alias privatim, vellicabat *Romani* pontificis aſtum, avaritiam, ambitionem, & tyrannidem; ſic putans futurum, ut *Chriſtiana* eccleſia, cognitis erroribus, reſipiſceret. O factum bene! ſi intra hos prudens ſe continuiſſet limites.

Publica fama eſt illum poſtea perperam de euchariſtia ſenſiſſe, aliaque virulenta dogmata domi potius chartis inſcripſiſſe, quam in concionibus pronunciaſſe. Quid tamen de hac re *Timenſis* monaſterii annales ſentiant, in medium adducam: "*Vicoclivus*, doctor theologiæ, incepit docere "errores ſuos anno D. 1376. Fuit ille annus ultimus impe"rii *Edovardi* à *Gulielmo* Magno tertii." Hæc ille. At non poſſum his verbis elicere an ejus de euchariſtia errores, an de aliis ritibus eccleſiæ adprime neceſſariis, intellexerit. Illud certe in animum inducere non poſſum, illum ſub tam ſeveris judicibus, eo ſæculo, potuiſſe impune quicquam in ſacramentum altaris dicere: impunitum vero illum non modo *Iſiacum* reliquiſſe conſtat, verum etiam, ſacerdotio non contemnendo munifice donatum, *Lutervortium*, *Ligerianæ* provinciæ emporiolum, petiiſſe; ubi, exactis quiete paucis annis, fato functus eſt & ſepultus. *Chronicon Timenſe* teſtatur his verbis paralyſin eum cita morte abſtuliſſe: "Anno octavo *Richardi* ſecundi, die S. *Thomæ* martyris, "Uuiclif per omnia membra tactus eſt paralyſi; die autem "S. *Sylveſtri* obiit.

Quid hic reſpondebo vaniſſimis *Polydori Virgilii* vanitatibus, qui, in *Edovardo* à *Gulielmo* Magno tertio, diſertis

& accuratis verbis aſſerit *Vicoclivum*, ut alia ſomnia præteream, voluntarium exilium petiiſſe, ac magno poſtea apud *Bœmos* in pretio fuiſſe? certe non aliud, quam ut hiſtoriæ ſuæ telam nodoſam, impexam, impeditam, confuſam, denique informem retexat: nam aliter qui poſſit honeſtam operi tam malis avibus incepto faciem inducere, mehercule non ſatis video; quantumvis ſuas *Italicas* criſtas attollat.

Nil hic amplius mihi cum *Polydoro*, quandoquidem lector expectat, ut conſueto more meo autorem ab editis libris notiorem reddam: id quod facile facere non poſſum. Quis enim neſcit pontifices *Romanos* in omnes ejus lucubrationes dira exectationum fulmina contorſiſſe? uſque adeo, ut plus quam capitale ſenſerint vel gry quidem à *Vulcano* liberum ſervare. Non defuerunt tamen, qui confidentiſſime *Vicoclivi* libros ſibi retinebant, & in varia exemplaria tranſcribi curabant: unde factum eſt, ut non modo in *Britannia* noſtra, verum & in *Germania* etiam nunc legantur. Quanquam, ut caſus tulit, ego plane ex multis paucos vidi. Vidi autem de *Rebus Sophiſticis* tres libellos, opuſculum de *Mandatis*, item aliud de *Legibus*, & *Veneno*, de *Paupertate Chriſti*, de *Cœna Domini*; in quo opere non defuerunt, qui putarent illum ſubſcripſiſſe errori neſcio cujus *Ambroſii Ausberti*. Inſuper memini me aliquando incidiſſe in ejus *Trialogum*, & librum de *Realibus Univerſalibus*, cujus mentionem facit *Æneas Silvius* 35. cap. hiſtoriæ *Bohemicæ*. Multa præterea ſcripſiſſe fertur & *Latino* ſermone & vernaculo, quæ à quibuſdam vel hac noſtra ætate cum religioſe ſervantur tum leguntur, & præſertim illa vernacula in plebis gratiam ſcripta.

De ejus libris quod ultra ſcribam, non habeo; ut neque an digni ſint, qui à *Chriſtianæ* religionis veris cultoribus perlegantur. Doctorum theologorum in hac re judicium, potius quam noſtrum valeat. Ego, quod reliquum eſt, docebo: nempe *Bohemos* quoſdam *Iſiacum* ſtudiorum cauſa veniſſe, poſteaque in patriam *Vicoclivi* libros ſecum tranſtuliſſe, quibus ita docti juxta ac indocti delectabantur, ut ſubito magno ſchiſmati, ſeditioni, tumultibus, denique & bellis fomenta miniſtrarent. Hinc nata eſt occaſio, ut placita cum provincialis tum generalis Concilii ſevere decer-

decernerent *Vicoclivi* oſſa exhumanda & igni committenda; cujus tragœdiæ cataſtrophen ne hæc quidem noſtra ætas vidit. qualis autem futura ſit, ſolus Deus novit, cui *Vicoclivum* judicandum relinquo.

CAP. CDXXVIII. *De Gulielmo Binhamo.*

GULIELMUS *Binhamus*, monachus, incertum cujus cœnobii, incidit in ea tempora, in quæ & *Whitoclivus*; cum quo etiam una *Oxonii* ſtudebat, pari uſus, ut tum multis videbatur, felicitate. At erat *Whitoclivus* ingenio ardenti, vario, & novarum rerum cupido. *Binhami* vero ingenium quietum, conſtans, & antiquorum rituum obſervantiſſimum. Quare, cum *Whitoclivus* inciperet veterum theologorum autoritatem convellere, iniquo animo tulit. Ad tempus tamen connivebat, futurum ſperans, ut reſipiſceret; ſed cum jam videret hominem eo audaciæ proceſſiſſe, ut nulla palinodiæ ſpes eſſet, primus, ni fallor, fuit, qui vel edito libro ejus factioni medium ſe oppoſuit. Tum vero apparuit, quid *Whitoclivus* poſſet in literis præſtare. Nam ita in adverſarium fulminabat, & intonabat, emiſſo viciſſim libello, ut monachus vix reſpondendo eſſet; non quod partes omnino inferioreis ſibi deſumpſiſſet, ſed quia eruditione inferiori, acumine diſputandi impari, denique orationis impetu inæquali: quanquam ego hic neutrius cauſam tutabor, quando habeam quod utrique merito objiciam. Erat enim alter plus æquo ſuperſtitioſus; alter doctior quam melior. Hæc habui quæ in præſentia de *Binhamo*, *Vicoclivomaſtige*, dicerem.

CAP. CDXXIX. *De Henrico Cnitioduno.*

HENRICUS *Cnitiodunus* ſolo *Joannis Roſſi*, *Verovicani*, teſtimonio mihi cognitus eſt. quare quod ab illo didici, me non pigebit hic docere. Totum ſe dedicavit *Knightodunus* lectioni autorum, qui de rebus *Anglicis* ſcripſerunt; hoc conſilio, quod præſtantius eſſe duxerit hiſtoriam ſuæ gentis, qualicunque editam ſtylo, pernoſcere, quam alterius cujuſvis remotæ nationis originem, ac fortia facta vel ab ipſis *Liviis* ſcripta. Sed poſteaquam in incepto

pulchre

pulchre proceſſiſſet opere, venit illi in mentem, ut recentiorum temporum res geſtas in ordinem redigeret. Itaque multa ſelegit ex libris, quos in conſilium vocavit, multa etiam privatim ex illis, quorum longa domi militiæque claruerat experientia, didicit, ac poſteritati tanquam per manus tradidit. Non poſſum aperte affirmare, à quo tempore hiſtoriæ ſuæ initium ſumpſit: mea tamen conjectura eſt à *Gulielmo* Magno exorſum fuiſſe. Illud liquido conſtat, quod hiſtoriam ſuam uſque ad imperium *Richardi* ſecundi perduxerit, cujus tempore *Knighthodunum* floruiſſe credibile quidem eſt.

CAP. CDXXX. *De Gulielmo Coccofordo.*

GULIELMUS *Coccofordus*, *Carmelita Linenſis*, *Grantæ Girviorum* ſtuduit, & theologici nominis dignitate inſignis erat. *Enarrationem* in *Cantica* ſcripſit, & *Longobardi Sententias*. Edidit & *Conciones*, ac præterea *Commentaria* quædam. Floruit anno D. 1380. obiit *Lini.*

CAP. CDXXXI. *De Rogero Suiceto.*

ROGERUS, alias *Rugerus*, *Suicetus* mihi leviter cognitus per *Joannem Picum*, *Ludovicum Vivem*, & *Conradum Geſnerum* indices. *Anglum* fuiſſe illi uno confirmarunt ore. *Catalogus* etiam *Scriptorum* à *Geſnero* editus, hæc in ejus memoriam recitat: “ *Rugerus Suicetus*, *Anglus*, “ maximum dedit incrementum calculationibus, quæ ſunt “ cavillationes ſtultarum ſubtilitatum, quas iccirco *Jan*-“ *nes Picus* quiſquilias *Suiceticas* ſolitus erat aptiſſimo no-“ mine nuncupare.

CAP. CDXXXII. *De Richardo Blithoduno.*

RICHARDUS *Blithodunus*, *Carmelita*, cultor *Iſiaci* gymnaſii celebris, lauream theologici nominis tandem accepit. Admiratus eſt aliquando *Richardus Burdegalenſis* hujus & eloquentiam, & nervos in ſacris concionibus. Ergo ex multis unum illum, qui præeſſet auriculari ſuæ confeſſioni, delegit. Scripſit *Concionum* librum, & alterum *Epiſtolarum*, tertium etiam cui nomen *Repertorium*.

CAP.

CAP. CDXXXIII. *De Joanne Lilleſhullenſi.*

JOANNES, *Lilleſhullenſis* cœnobii præſes, vitam mirifice ſtudebat continentem deducere. utque negotio tam undecunque ſancto accurate invigilaret, per amœnos divinæ ſcripturæ campos expatiatus, late oculos paſcebat: &, apium induſtriam admirabilem illam imitatus, ex floribus delicatiſſimis mel merum exugerat, quo pius aliquando morbos hominum, ad ſcelera properantium, opportune percuraret. Hoc igitur prudens conſilio uſus eſt. ſenſerat enim primas miniſtrorum eccleſiæ partes eſſe, ut exemplo, & verbi evangelici inſinuatione, corruptos plebis mores extirparent. Quare, ardore quodam conflagrans ille totus, non modo recte faciendi, ſed & admonendi quoque, deſumpto calamo, vel ipſos miniſtros verbi ſolicite inſtruxit; ediditque *Enchiridion*, opus in quinque diviſum partes, quo illi probe inſtructi, reliquos pari diligentia, cura, gratia denique conſolarentur, & dejectos ſpe ampliſſima officioſiſſime erigerent. Cætera de autore mihi incognita. Exemplar tamen manuſcriptum conjunxerat ſub eiſdem aſſeribus autorem alterum, de quo pauca hic ſubjiciam.

CAP. CDXXXIV. *De Thoma Vigenhalo.*

THOMAS *Vigenhalus*, ſectæ *Præmonſtratenſis* imitator, eo loco literis incubuit, quo majorum religio cœnobiolum, *Divæ Virgini* & *Matri* ſacrum, *Deirami* apud *Nordovolcas* poſuit. Collegerat hic neſcio quam narratiunculanum farraginem, viſam potius quam à me lectam.

CAP. CDXXXV. *De Gregorio Ripolego.*

GREGORIUS *Ripolegus*, *Carmelita*, jactis ſtudiorum fundamentis, tandem fanum *Botolphi* excoluit, emporium propter *Lindi* fluminis ripas celeberrimum. ubi, majeſtate & gloria patroni illius loci commonitus, *Botolphi* vitam, quanta potuit diligentia maxima, perſcripſit.

CAP. CDXXXVI. *De Radulpho Spauldingio.*

RADULPHUS *Spauldingius*, *Carmelita*, *Stenefordenſis*, *Grantæ Girviorum* theologiam profitebatur. Ejus libellus, *Ariſtotelis Elenchos* ſubtiliter diſcutiens, olim in pretio fuit.

CAP. CDXXXVII. *De Petro Pateſhullo.*

PETRUS *Pateſhullus*, *Auguſtinianus*, prima ſtudiorum ſuorum tempora inter *Oxonienſes* ſatis feliciter collocavit. At poſtquam *Whitoclivus* de *Realibus Univerſalibus* librum, ut tum bonis videbatur, peſtilentem edidiſſet, manum alio vertebat, curioſe evolvens famoſos libellos, qui tum veluti ab orco coeperunt prodire. Nec contentus tantum legere, ſed laudare etiam quantum temporis opportunitas patiebatur. Eoque tandem crevit hominis inſania, ut, *Whitoclivo* paralyſis violentia è medio jam ſublato, palam inceperit novas res prædicare, antiquorum rituum autoritatem convellere, myſteria & uſus ſacramentorum in dubium vocare.

Contigit autem, ut hujus tragœdiæ procemium caneret circiter nonum annum imperii *Richardi Burdegali*, *Anglorum* regis; quod illi peſſime cecidit. nam paulo poſt ſibi timens in *Boëmiam* profugit, ubi inter *Huſſitas* non parvo tempore plane anteſignanus erat. Valebat enim plurimum diſputandi acumine, & ingentem telorum vim ex veterum autorum armariis deſumpſerat, quibus catholicos non raro, ſed per dolum, feriebat. Acceſſit huc præceps audacia, commune fraterculorum malum; qua tam temere ferebatur, ut non dubitaret miſcere cœlum terra, & mare cœlo: & libellis famoſiſſimis *Auguſtinianos* ſtringere, convellere, lancinare. Hic ipſus eſt, quem *Æneas Sylvius* 49. capite hiſtoriæ *Boëmicæ Petrum Anglicum* appellat, hominem in elenchis plurimum confidentem.

Sed nunc, ut æqui judicis partes agam, dicam aperte, libere, audacter, quid de *Petro* ſentiam. Principio bonum fuiſſe virum nec poſſum, nec volo adfirmare; quandoquidem parum reverenter, ne dicam abſurde, de aliquot ec-

cleſiæ

cleſiæ ſacramentis ſentiebat. Totis tamen adfirmabo viribus bene factum ab illo, quod pontificem *Romanum* avaritiæ, ſuperbiæ, tyrannidis admonuerit.

Habes, optime lector, idque paucis, meum qualecunque de *Petro* judicium. Supereſt, ut ſcias multos olim ab hoc *Petro* libros in lucem emiſſos; poſtea tamen edictis principum ac pontificum ſeveriſſimis *Vulcano* conſumptori traditos fuiſſe. Hinc eſt, quod jam nuſquam, quantum ego ſciam, compareant. Hoc interim conſtat *Gualterum Diſſum*, *Anglum*, legatum *Urbani* ſexti, pontificis *Romani*, *Petrum*, diplomatis beneficio, liberaſſe à jugo *Auguſtinianæ* ſectæ: à quo tempore ita *Londini* concionatus eſt, in fano *Christophero* ſacro, atque adeo alibi, ut ejus auditores comminarentur collegio *Auguſtinianorum* faces. Tantum audet præceps ſeditioſi vulgi temeritas.

CAP. CDXXXVIII. *De Richardo Cunetio.*

RICHARDUS *Cunetius*, vulgo Benet, *Carmelita*, philoſophiæ in *Iſiacorum* gymnaſio operam dedit. Deinde ad rem medicam, & ſacras ſe contulit literas. Scripſit libellum de *Virtutibus Aquarum*.

CAP. CDXXXIX. *De Adamo Muremuthenſi.*

ADAMUS *Muremuthenſis*, canonicus *Pauline* eccleſiæ, quæ *Londini* celeberrima eſt, res geſtas apud *Anglos* ſuo tempore multa diligentia memoriæ commendabat. Et ſi quid erat, de quo dubitabat, id à fideliſſimis quibuſque didicit. Deinde, ut erat candidiſſimo pectore, quod longo rerum uſu in cumulum congeſſerat, publicum facere voluit. *Hiſtoriam* igitur ſcripſit ſexaginta annorum, id eſt ab anno D. 1320. uſque ad annum 1380. ſed, ut ingenue fatear, munus ſuum multo majori fide, quam elegantia ornavit: quanquam fuit illud plane vitium temporis rectius, quam hominis. Quid de hac noſtra dicendum ætate, quæ elegantiam in hiſtoriis religioſius, quam fidem obſervat. Vixit *Adamus* ſub *Edwardo* tertio & *Richardo* ſecundo.

CAP. CDXL. *De Joanne Cuningamo.*

JOANNES *Cuningamus*, *Sudovolgus*, alias Kiningham dictus, *Gippovici Carmeliticæ* ſectæ initiatus fuit. Paucos tamen ibi vixerat annos, cum ingens ſtudiorum ardor, quo totus conflagrabat, illum alio deduceret, id eſt ad *Iſidis Vadum*. Poſtea, tanquam cupito potitus loco, pedem altius fixit, multumque olei ſimul & operæ impendit, ut ad metam, quam ſibi propoſuerat, perveniret. Non hæc ille quidem fruſtra. nam & gravis philoſophus, & ſanctus theologus evaſit; quo utroque nomine præſes tandem provincialis cum *Hiberniæ* tum *Angliæ*, à primatibus *Carmelitici* ordinis, conſtitutus fuit.

Acceſſit etiam ad ejus famam, quod in teſtem auricularis confeſſionis non raro vocatus ſit à *Joanne Gandavo*, duce *Mediolanenſi*. Eſt autem *Mediolanum* antiqua *Britanniæ* noſtræ civitas, à *Lano* fluvio præterlabente ſic dicta, cujus & *Ptolemæus*, *Græcus* ſcriptor, meminit. Quid quod *Cuningamus*, vel ipſo *Thoma Valdeno* teſte in *Faſciculo Zizaniorum*, inter primos *Vicoclivi* impetum fregit. Sed nunc libri ab eo editi in numerum redigendi ſunt. reliquit enim in uſum poſteritatis

Super Sententias lib. 4.	Mirabilis facta e. ſ. t.
Commentarios in *Ezechielem*.	Iſte liber ſicut & alii.
In Threnos *Hieremiæ*.	Refert *Seneca* in declamationibus.
In Epiſtolam *Jacobi*.	Circa hanc Epiſtolam.
Sacrarum Concionum lib. 2.	
De Angelis lib. 1.	
De Nativitate *Chriſti*.	Veritas de terra o. e.
De ejus Paſſione.	Pace morieris.
De Spiritu Sancto.	Spiritus Sanctus dabat.
Contra *Vicoclivum*, lib. 3.	Ut ait *Caſſiodorus*.
De Eſſe intelligibili.	

Obiit *Eboraci* poſtremis annis *Richardi* ſecundi.

CAP. CDXLI. *De Rogero Dymmocho.*

ROGERUS *Dymmochus*, vir exacti judicii, non modo in rebus, quæ philoſophos ſpectant, verum etiam in ipſis theologiæ myſteriis, quæ ad fidem pertinent, multos

tos annos in *Iſidis Vado* non ſine gloria exegit; è quibus ille fuit maxime celebris. quo publico academiæ ſuffragio pugil invictiſſimus deſignatus eſt, qui *Wicoclivi* ſectatores, in deos inſtar gigantum tela exercentes, debellaret. Erant adverſarii omni armorum genere inſtructiſſimi: tum prætérea ad dandos ictus tam expediti, & ad vitandos rurſus tam cauti, ut cuivis viro, quantumvis forti & in prœliis non leviter exercitato, juſtum timorem incuterent. Tantum abfuit tamen, ut degeneri animo pugnam detrectaret, ut poſtea, ter maximis uſus viribus, claram de inimicis victoriam reportaverit. Id vero qui ſciam, ſi me nunc roges, candide lector, non pigebit, quoniam memoria dignum eſt, referre.

Cum aliquot abhinc annis eſſem *Gleſſoburgi Somurotrigum*, *Fontanetum* divertebam, ut aliquid penitioris antiquitatis eruerem. Intravi igitur bibliothecam, quæ ab epiſcopis & canonicis ejuſdem urbis non parvo librorum numero olim magnificentiſſime perornata fuit, ubi immenſos venerandæ antiquitatis theſauros inveni: nempe *Eucherii* librum de *Interpretationibus Nominum Hebraicorum*, *Proterium Alexandrinum* de *Quæſtione Paſchali*, librum *Hermeneuticon* incerto autore, *Rabanum* de *Naturis Rerum*, *Iſidori* etiam librum non indoctum eodem titulo, ut alios multos brevitatis ſtudio omittam. Sed & ibidem recentioris memoriæ autores celebres quidem reperi; inter quos enituit *Dymmochus*, qui edito libro pugnæ, quam contra *Wicoclivum* proſpere geſſit, modum & rationes omnes *Richardo* ſecundo, *Anglorum* monarchæ, declaravit. Hæc ſola habui, quæ ſcriberem de victoria *Dymmochi*. quare nunc ſtylus alio vertendus.

CAP. CDXLII. *De Simone Dunoſtadio.*

SIMON *Dunoſtadius*, *Franciſcanus*, tantæ vir famæ ſuo fuit ſæculo, ut unus viſus vel digniſſimus, qui univerſo *Chordigerorum Anglicorum* conventui præeſſet. Philoſophiam, quæ reliquis adminiculatur artibus, multa induſtria, cura, labore etiam perdidicit. qua parte, *Ariſtotelis* admiratus *Meteora*, expeditus *Commentariis* opus alioqui illuſtre illuſtrius reddidit.

CAP. CDXLIII. *De Joanne Sharpæo*

JOANNES *Sharpæus*, ut veteres teſtantur bibliothecæ, inter philoſophos & theologos ſui ſæculi illuſtris habitus eſt: ſed & controverſia, quæ illi magna fuit cum *Vicocli-vianis*, aliquid ad ſplendorem nominis attulit. Nam *Leti-nas* teterrimas quidem illas, nova virulentarum diſſertatio-num de *Eucbariſtiæ Sacramento* capita alte exerentes, gla-dio evangelico acerrime inſectatus eſt. Cætera, quæ fecit, in obſcuro ſunt. Ex libris autem, quibus ſe poſteritati com-mendavit, ego tantum vidi

Univerſalia ſuper libros Phyſicorum.
Determinationem de Sacramento Altaris.

CAP. CDXLIV. *De Thoma Colbio.*

THOMAS *Colbius* prodiiſſe fertur è collegio, quod *Nordovici Carmelitis* ſacrum eſt. At num *Grantæ*, an *Iſidis* in *Vado* diſciplinarum circulum abſolverit, mihi certe nondum ſatis conſtat. Illud vero in confeſſo eſt do-natum illum aliquando prima theologici tituli dignitate; tum præterea tantæ facundiæ hominem in concionibus, *Chriſtianam* religionem ſpectantibus, fuiſſe, ut plebi & no-bilitati quod voluit ſæpe perſuaſerit. Quæ res effecit, ut *Richardus* ſecundus, *Anglorum* rex, illum *Liſmorenſis* & *Gunterofordenſis* eccleſiæ epiſcopum deſignaret anno Do-mini 1406. Erat hic honor à candido principe collatus magnus; majorem tamen *Colbius* cepit, & poſthac ca-piet, ex doctis operibus, quæ victuris chartis commendavit. Scripſit autem

In Decalogum lib. 1.
In Orationem Dominicam. Septies in die laudens. d. t.
In Pſalmum *Miſerere mei Deus*. } Legitur 2 libro Regum.
De Sinceritate Eccleſiæ lib. 1. Dux virginitatis.
Quæſtionum lib. 1.
Sacratum Concionum lib. 1.

De ejus obitu & ſepultura nihil certi pronunciare poſſum.

CAP.

Cap. CDXLV. *De Joanne Suafamo.*

JOANNES *Suafamus*, *Carmelita*, *Grantanæ* academiæ theologus, eo tempore claruit, quo *Vigoclivi* ſectatores bellum ſævum, immane, cruentum orthodoxis patribus indicebant. Quare ſuum eſſe officium putabat, lupos à *Chriſtiano* grege quam longiſſime arcere. Sola cura reſtabat, ut commoda id quamprimum fieret ratione. Sed in illa non diu hæſit cura: nam, evangelicis armis munitus, in medios fortis hoſtes inruit; hos docto confodiens calamo, illos ſacræ eloquentiæ fulmine proterens. Extant adhuc ejus libri, invictæ virtutis teſtes multo fideliſſimi: quorum unus manifeſto titulo contra *Vigocliuianos* inſcriptus eſt; alter vero nomine *Sacrarum Concionum* prodiit. Tam ſanctos hominis labores ſuus honor non multo poſt ſequebatur. *Bannochoro* etenim, famoſæ *Venetorum* urbi, epiſcopus adſignatus fuit.

Videor hic forſitan longiuſculus *Nicolao Suafamo*, dubitanti num ejus meminerem. Itaque hæc de illo lectorem volo cognoſcere; nempe *Grantanum* theologum fuiſſe, tum præterea *Carmeliticam* cohortem ibidem gubernaſſe; &, quod aliquanto clarius, toti academiæ Cancellarii nomine præfuiſſe: denique duos de *Rebus Theologicis* libellos ſcripſiſſe, ac *Grantæ* anno D. 1449. fato conceſſiſſe.

Cap. CDXLVI. *De Gulielmo Sladæo.*

GULIELMUS *Sladæus*, *Bernhardinæ* ſectæ imitator ſtrenuus, vitam religioſam duxit inter monachos *Buchofeſtenſis* cœnobii, quod in *Devonia* poſitum eſt, & *Derento* flumine alluitur. Sed, quæ tum fuerunt tempora, non erat pars religionis infima literis aſſiduam dare operam. id quod liquido apparuit, cum ex aliis multis, tum etiam ex hoc *Gulielmo*, qui nullum laborem, qui nullas vigilias detrectavit, quo minus vel ad ipſa eruditionis faſtigia conſcenderet. Incidit tamen caſu parum ſecundo in ſolum, quod ingenium, quantumvis expeditum, acre, vividum exerceret rectius, quam divitem unquam fructum produceret. Excoluit enim ſpinoſos ſophiſtarum agros, qui ægre ſuis cultoribus

toribus juſtum fructum promittunt: recepit nihilominus tantam ab illa cultura meſſem, quantam facilius eſt ſperare, quam habere. Et ſi quid meſſi defuit, aliunde accepit, quod proventus cumulum faceret. namque, ne tam ſolicitus labor ſuam frugem deſideraret, pro fructu honorem meſſuit, quo tempore à ſuis in abbatem non alio certe, quam literarum calculo, electus eſt.

Næ illa dies inter fauſtas feliceſque à *Buckofeſtenſibus* ſemper numerabitur, quæ talem ac tantum virum extulit. Solus etenim eſt, qui cœnobium illud, quo te cunque verteris, illuſtravit: & cujus ibidem memoria etiam nunc recentiſſima eſt; cum ex ædificiis, tum etiam ex libris editis. Scripſit enim

Univerſalia ſuper libros Phyſicorum.
Quæſtiones de Anima.
Super Sententias.
Floſculos Moralium.

Vixit regnante *Richardo* ſecundo.

CAP. CDXLVII. *De Richardo Vageniacenſi.*

RICHARDUS *Vageniacenſis*, lingua noſtra vernacula Maydeston, ſed corrupte pro Medewegeton dictus, inter *Carmelitas Alaunofordenſis* conventus in honore plane maximo fuit. Quare à noſtro non alienum erit inſtituto, paucis indicare, quibus ad illum gradibus conſcenderit. Primus certe ex diligentia, qua literas aſſidue colebat, natus eſt: proximum vero dedit *Iſiacorum* academia, ubi non modo doctorum virorum conſuetudine utebatur; verum etiam theologi inſignia accepit. Porro & tertius acceſſit ex gratia, quam ſibi magnam apud principes viros, ac præcipue *Joannem Gandavenſem*, ducem *Mediolanenſem*, comparavit. Supremus autem, qui *Richardum* vel ipſis æquavit faſtigiis, per editos libros excrevit. Scripſit ille, ut, lector, ſis ſciens,

Super Sententias lib. 4.
Contra Hæreticos lib. 1.
De Paupertate lib. 1.
Sacrarum Concionum lib. 3.
Commentarios in Cantica Cant.

Dux virginitatis tu es.
Fluat ut ros eloquio.

Refulſit ſol.
Exhauriri nequit.

Contra

Contra Præpoſitum Collegii *Mariani.*
Quæſtionum lib. 1.
De Concordia regis *Richardi* & civium. *Tullius* in laudem.
Floſculorum ex opere *Auguſtini* de Civitate Dei lib. 1.

Clauſit diem vitæ ſuæ ultimum *Alaunovadi* anno Domini 1396. & ibidem tumulatus eſt.

CAP. CDXLVIII. *De Marſilio de Ingen.*

MARSILIUS *de Ingen*, ſola *Trittemii* autoritate mihi cognitus, philoſophus maximus, nec minor theologus fuit. Quo utroque nomine *Pariſiis* non mediocriter charus erat: utpote qui illorum academiam florentem ſuis ſtudiis florentiorem reddiderit. Unde fama ita ejus virtutes per varias late regiones ſparſit, divulgavit, prædicavit, ut brevi multis, idque principibus viris, in pretio eſſet: è quibus *Rupertus*, *Bavariæ* regulus, non minimus fuit. Is vero, bonis literis quam optime cupiens, decreverat *Heydelbergæ* novi gymnaſii fundamenta jacere: tantum deſiderabat illuſtrem aliquem virum, quem tam honeſto operi præficeret. Quare tranſmiſit *Luteſiam Pariſiorum*, qui *Marſilium* accerſirent. Ille, optimo principis accenſus inſtituto, advolavit; nec antea labori finem fecit, quam *Heydelbergenſem* academiam omnibus rebus, quæ ad liberaleis artes pertinent, rite perornaſſet. Atque hæc fuit ſcholæ *Heydelbergenſis* origo.

Præterea ſcribit *Trittemius*, *Wimpelingi* teſtimonium ſecutus, *Marſilium* canonicum fuiſſe *Andreanæ* eccleſiæ, quæ eſt *Coloniæ Agrippinæ*: adjicitque non deeſſe autores, qui illum *Germanum* fuiſſe adfirment. Utcunque vero ſit, non potui non numerare hominem in meo catalogo, quem *Trittemius Anglum* fuiſſe teſtatur. Denique, ut ex archetypis apparet, ſcripſit libros quatuor *Quæſtionum* ſuper *Sententias*, de *Re* etiam *Dialectica*, & plures *Commentariorum* libros in *Ariſtotelem.* Floruit ſub *Richardo* ſecundo, *Anglorum* rege.

CAP.

CAP. CDXLIX. *De Utredo Boleduno.*

UTREDUS *Boledunus*, ex *Tranſabrina* gente oriundus, togam *Benedictinam* in *Dunolmenſi* monaſterio, principe totius *Cutbebertinæ* ditionis loco, accepit: cum qua etiam poſtea per omnes caſtæ religionis numeros tam bene crevit, ut à ſociis ſuis unice diligeretur. Erat præterea in illo ingenii alacritas, promptitudo, felicitas, quæ quicquid aut diceret aut faceret, mirifice commendavit. Acceſſit ad hæc animus literarum appetentiſſimus. His & ſimilibus virtutum ſcintillis abbatis ſui erga ſe benevolentiam provocavit; à quo non leve munus conſecutus eſt: nempe, ut inter accolas *Iſidis Vadi* bonis diſciplinis liberius operam daret.

Quid ego hic accuratis verbis coner lectorem docere, quam acutus dialecticus, aut gravis philoſophus tandem evaſerit; aut quo ſtudiorum inſolito ſucceſſu ad palmam theologici nominis pervenerit? Unum certe, quod & veriſſimum eſt, audacter dicam (abſit procul invidia) nunquam fuiſſe monachum in collegio *Dunbolmenſi*, quantum ad ſacras literas pertinet, illo doctiorem. Eruditum tamen virum fuiſſe *Laurentium*, ejuſdem cœnobii Priorem, novi; & fateor itemque *Simeonem* Præcentorem. at ſi cum *Utredo* conferatur, æquo judici facundior quam doctior videbitur. Porro non me latet *Graiodunum*, alias *Greyſtonum*, theologiæ candidatum, ejuſdem loci monachum, probe, ut tempora ſinebant, literatum fuiſſe; & *Commentarios* ſcripſiſſe in *Sententias*. Sed neque obſcurus erat *Gulielmus Ebbecaſtrenſis*; verum cum hoc collatus autore, tantum non ſordet. non quod *Aſiatico* dicendi genere, id eſt, florulento, & copioſo, *Utredus* uſque adeo valeat, ſed quod ſententiarum pondere & gravitate polleat. Mentiar, niſi idem dixerit, quiſquis ejus libros cum judicio perlegerit. Et ne ignores, incidit in tempora, quæ docti viri calamos abunde potuerunt exercere. Nam quo floruit tempore *Wicoliviana* hæreſis late per mortalium graſſabatur pectora; invaleſcenti factioni, tanquam athleta invictus, medium ſe oppoſuit, ut ex hoc indice librorum, quos ſcripſit, liquido apparebit:

De

De Euchariſtia.
De Divina Prædeſtinatione.
Contra Blaſphemos in *Chriſtum*.
De Regia Dignitate *Chriſti*.
Pro Dotatione Eccleſiæ.
De Eſu & Abſtinentia Carnium.
De Variatione Profeſſionis Monachorum & aliorum.
De Perfectione vivendi.
De Regali & Sacerdotali Officio.
De non auferendis Eccleſiæ Poſſeſſionibus Miniſtris abutentibus.

Miſſus eſt inter alios poſtremis annis *Edvardi* tertii, regis *Anglorum*, orator ad pontificem *Romanum*, ut ei collatione ſacerdotiorum *Anglicorum* interdiceret.

CAP. CDL. *De Gualtero Diſſo.*

GUALTERUS *Diſſus*, à *Diſſo Sudovolgiæ* oppido, ubi natus fuit, ſic dictus, adoleſcens magnæ ſpei exempla monaſticæ vitæ ſuſpiciebat, coluit, venerabatur. Quarè *Nordovicum* petiit, civitatem nobilem, ubi ſacris *Carmelitarum* ritibus initiatus, ita omnes religioſi viri partes implevit, ut ne curioſus quidem aliquid in illo recte potuiſſet deſiderare. Nam præterquam quod eſſet maxima vitæ puritate, ea diligentia, ſtudio, cura in literis uſus eſt, ut à ſui collegii ſymmyſtis unice diligeretur; & merito quidem, quando doctrinæ talis eſt virtus, ut religionem ſuis quodammodo ornet coloribus. Sed ſint hæc ſatis de ejus dicta adoleſcentia.

Quæ vero de ejus virili ætate ſequuntur, non uſque adeo mihi nota ſunt, cum hactenus non legerim quæ loca, relicto *Nordovico*, ſtudendi gratia adiverit. Conjectura tamen eſt ſtuduiſſe illum *Grantæ*, *Lutetiæ*, atque etiam *Romæ*. Illud certe notiſſimum, quod evaſerit tandem in virum, ut tunc ferebant tempora, literatiſſimum: atque ea autoritate fuiſſe apud *Bonifacium* nonum, pontificem *Romanum*, ut Nuntius & Legatus ad ſex aut ſeptem regna tranſmiſſus ſit; ut contra ſchiſmaticos & quandam hæreticorum ſectam, quos ab albis veſtibus, quibus induebantur, *Platina Albos* appellat, prædicaret, principeſque una cum gentibus ſuis dehortaretur evangelica autoritate, ne novis rebus ſtuderent. Quæ omnia tam diligenter, tam ſtrenue, tam denique prudenter

fecit

ſecit, ut pontificis *Romani* res paulo quietiores reddiderit. Sed quod demum laboris pretium à *Bonifacio* receperit, non habeo cognitum: ut neque quo tempore in *Angliam* reverſus ſit. Ideoque reſtat, ne ignoretis quos libros poſteritati reliquit. Scripſit enim

Commentarios in aliquot Pſalmos.
Contra *Lolbardos*.
De Schiſmate.
Sermonum lib. 2.

Obiit in *Anglia* circiter quintum annum regni *Henrici* quarti; & *Nordovici*, apud *Carmelitas*, honorifice ſepultus eſt.

CAP. CDLI. *De Joanne Valdebio*.

JOANNES *Valdebius*, *Auguſtinianæ* cultor ſectæ, rem literariam domi foriſque ſumma coluit induſtria; ita futurum putans, ut non modo ſibi, verum etiam patriæ ſuæ aliquando utilis eſſet. quæ opinio adeo illum non fefellit, ut magno uſui noſtræ inſulæ fuerit. Non igitur alienum erit à præſenti negotio, ſi oſtendam, quibus modis patriæ profuerit. Anno à *Chriſto* nato 1392. Concilium publicum celebratum fuit *Stenofordæ*, oppido *Lindenſis* provinciæ non obſcuro. in quo adeo *Vicoclivianorum* infirmabat, enervabat, infringebat vires, ut hæreticam pravitatem è multorum pulmonibus radicitus extirpaverit. Extat liber, quem in ipſum *Vicoclivum* atque ejus ſectatores omnes ſcripſit, tam memorandæ teſtis victoriæ. Sed & præterea edidit luculentæ *Interpretationis* libellos in *Orationem Dominicam*, *Salutationem Angelicam*, & *Symbolum Apoſtolorum*. Dignitatis à *Richardo* ſecundo munus magnum accepit, archiepiſcopatum videlicet *Dublinienſem*. Quantum autem ad annum ejus obitus, aut ſepulturæ locum ignarus tacebo. Eſt nihilominus mea conjectura obiiſſe illum in *Hibernia*, & *Dubliniæ* ſepultum eſſe.

Erat circiter & hæc tempora in pretio *Robertus Valdebius*, vir ſcientiæ titulo clarus, idemque *Auguſtinianus*, & theologiæ profeſſor; cui ampliſſimæ, beneficio regum, fortunæ oblatæ: videlicet *Adurenſis*, *Dublinienſis*, *Ceicaſtrenſis*, *Eboracenſis* epiſcopatus; qui ut honor ſupremus illi collatus eſt anno D. 1397.

CAP.

CAP. CDLII. *De Roberto Ivoro.*

ROBERTUS *Ivorus*, *Carmelita*, inter *Iſiacæ* academiæ alumnos non infimus, tam bene in doctis artibus adoleſcentiæ ſuæ annos collocavit, ut poſtea, cum vir maturæ ætatis eſſet, vel inter literatorum proceres nomen decuſque meruerit. In illum præcipue tamen ſcopum omnes ſtudiorum labores intendebat, ut rerum theologicarum cognitionem paulo ſubtiliorem conſequeretur. Qui certe labor ſuum tandem fructum habuit. nam publicis academiæ ſuffragiis theologi titulo & inſignibus donatus eſt. Tum vero, ſtudiorum curſu non infeliciter conſummato, à primatibus ſui ordinis collegio *Carmelitarum*, qui *Londini* ſunt, gubernator datus eſt. Deinde etiam, decernente id publico conventu, præſes provincialis conſtitutus fuit. In quo magiſtratu ita egregie ſe geſſit, ut nihil prorſus loci diligentiæ aut prudentiæ reliquerit. Nec tamen interea refrixit priſtinus ille ardor, quo erga literas incalebat. nam hinc & illinc partim pretio, partim etiam precibus magnum plane numerum veterum exemplariorum corraſit; uſque adeo, ut bibliothecam ſui cœnobii rum in modum auxerit. Quanquam in hac parte pia quadam invidia à *Thoma Valloduno*, viro eruditiſſimo, poſtea longe ſuperatus, ut ſuo loco declarabimus.

Sed nunc, ne te longa detineam oratione, lector, hoc unum adjiciam: nempe vidiſſe me aliquando *Ivori* in *Eccleſiaſticum*, & *Apocalypſin Joannis* diſcipuli *Commentarios*, præterea vero nihil. Claruit regnante *Richardo Burdegalo*. obiit anno 1392. & *Londini*, ut ex inſcriptione apparet, ſepultus eſt.

CAP. CDLIII. *De Nicolao Radoclivo.*

NICOLAUS *Radoclivus*, fani *Albani* cœnobii celeberrimi monachus, noctes atque dies libris incumbebat; reputans ſecum, neque id quidem male, omne tempus funditus perire, quod ſtudio non impertiretur aliquo. Ex qua longe honeſtiſſima induſtrii animi opinione, hinc voluptas, illinc ſecuta eſt utilitas. Quæ enim, obſecro te, candide lector, voluptas major vel optari unquam poteſt,

quam

quam ut mentem divina rerum optimarum lectione paſcas, informes, illuſtres? aut quæ major rurſus utilitas, quam ut cum ipſe ſapias, alii multi, per te probe inſtructi, ſimili etiam perfruantur felicitate?

Quorſum hæc? certe non alio quam ut oſtendam *Radoclivum* non majorem ex ſtudiis ſuis voluptatem, quam rem publicam utilitatem accepiſſe. Namque, cum vidiſſet perfidum *Wicoclivi* de eucharistiæ ſacramento dogma in lucem prodiiſſe, non putabat ſatis eſſe, quod ſibi ſaperet, niſi plebem etiam indoctam, & vulgus literatorum (illam frequente divini verbi declamatione, hunc edito per dialogos invictæ veritatis libro, cui titulus erat *Viaticum* ſalubre animæ immortalis) à tanta & tam periculoſa peſte averteret. Hæc ego *Fontaneti Somurotrigum*, cum nuper inter veterum autorum theſauros verſarer, de *Radoclivo* didici. Illud certe ægre fero, quod apud monachos *Albanenſes* ita ejus gloria obliterata ſit, ut ne de nomine quidem iſtic, quamvis olim archidiaconus, jam cognitus. Utinam per me aliquando tam illuſtris ſit, quam fuit regnante in *Anglia Richardo* ſecundo.

CAP. CDLIV. *De Harchelego.*

HARCHELEGUS in ſcholis diſputavit frequentiſſime *Iſiacis*: fuitque ex ea philoſophorum ſecta, qui elenchis freti ſubtilius argumenta implicant. Superſunt ejus *Quodlibeta*, opus varium & excultum, ut illa ferebant tempora.

CAP. CDLV. *De Joanne Tiſſenduno.*

JOANNES *Tiſſendunus*, homo magnæ inter *Franciſcanos* autoritatis, idem fecit *Iſiaci*, quod *Radoclivus Verolamii*. At quanto *Iſiacum*, fructuoſa urbs, bonarum artium exercitatione *Verolamio* præſtat, tanto clarior mihi quidem videtur eſſe *Tiſſendunus*: ut qui magno animo, nec judicio minori auſus ſit ſuam de ſacramento altaris aſſertionem, præſente numeroſa auditorum corona, pronunciare; nec multo poſt, arrepto calamo, publicare. Quod certe ab illo non alia factum crediderim ratione, quam ut ſciolis aliquibus,

aliquibus, id temporis novo dogmati ibidem ſtudentibus, frenum divini verbi maturius imponeret. Neque *Tiſſendami* longe pulcherrimum conſilium, mea opinione, cordatos fallebat theologos. Conſtat enim ſenatum *Iſiacenſem* illum communibus calculis, utpote ſtrictum euchariſtiæ aſſertorem, prima ſtatim academiæ claſſe anno D. 1381. donaviſſe. Vellem ego nunc plura de hoc ſcriptore dicere, ſed conantem materia deſerit. Male igitur ſit tempori rerum edaci, quod reliquam ejus famæ partem indigne obſcuraverit.

CAP. CDLVI. *De Joanne Mardelego.*

JOANNES *Mardelegus*, veluti ſignifer inter *Chordigeros* omneis, alacerrimi juxta ac promptiſſimi erga virtutem animi partes complevit. Jamque in provincia ſua prima fungebatur autoritate, cum ecce ingens orta controverſia de conceptione D. Virginis. *Dominicani* in hac lite gravi ſuſpicione non carebant. *Gulielmus Jordanus*, ejus ſectæ cultor, & erroris cum fautor tum adjutor quoque, iniquam modis omnibus ſolicite promovebat cauſam. Non tulit *Mardelegus* hoſtis inſolentiam nimiam illam, effrenem quoque, & petulantem; & edito nervoſo victor libello adverſarium tantum non infamem reddidit.

CAP. CDLVII. *De Britho.*

BRITHUS *Meridunenſis*, chorum doctiſſimum propter ripas *Iſidis*, coluit: unde & ipſe merito eorum numero adſcriptus eſt. Accrevit illius in immenſum fama, parta illuſtri ubi eruditione tum ſua exiſtimatione. Matheſin arcta ſibi devinxerat copula: quo connubio lætus, non modo numeros & rerum ſymmetriam; verum etiam ipſos aſtrorum motus ſedulitate plane mirifica perſcrutatus eſt. Hinc, poſteritati gratus atque utilis eſſe percupiens, *Theoricam* omnium *Planetarum* exquiſitiſſime edidit.

CAP. CDLVIII. *De Joanne Chilmarcio.*

JOANNES *Chilmarcius*, *Meridunenſis* & ipſe idemque mathematicus inſigniter doctus, ac *Brithi* ſynchronius fuit. Scripſit egregium plane de *Elementorum Accidentiis*

dentiis libellum, quem & noſtra non ſine applauſu legit ætas; autoremque tam elegantis operis juſtis candide extollat præconiis.

CAP. CDLIX. *De Richardo Lavenhamo.*

RICHARDUS *Lavenhamus*, è *Sudovolgia* oriundus, cum adhuc adoleſcens eſſet, obtulit ſe comitem *Gippovicenſis* cœnobii *Carmelitis*. Cauſa vero prima fuit, ut pietati operam daret; altera, ut doctis ſtudiis libere vacaret. laudabilis profecto utraque in quavis ætate, tum præcipue in juvenili. A pietate igitur auſpicatus, tam illuſtris evaſit, ut omneis, quotquot habuit convictores, in ſui admirationem facile quidem pertraxerit. Nec interea loci ſtudium erga literas propenſiſſimum defuit; uſque adeo, ut tandem præſidem ſuum exoraverit hoc unum: nempe liceret ſibi *Oxonium* bonarum artium fontem petere.

Non hic opus erit longa ambage, ut lector intelligat, quantum in philoſophia & penitiori ſacrarum literarum cognitione profecerit. Tantum apponam illuſtria ejus ingenii monimenta, quæ etiam nunc fulgent. Edidit autem hæc, quæ ſequuntur:

De decem Prædicamentis lib. 1.	Tactaturus de decem prædic.
Quæſtiones ſuper 8. lib. Phyſicorum.	
De Proportionibus.	
De Potentiis Activis & Paſſivis lib. 1.	Cum potentia.
De Eventu Futurorum lib. 1.	In materia de eventu.
De Natura Inſtantium, & primo Inſtanti lib. 1.	
De Anima lib. 1.	Anima eſt actus corporis.
De Terminis Naturalibus, lib. 1.	
De Cauſis Naturalibus, lib. 1.	Deus & natura.
Compendium Meteororum.	
Compendium Cœli & Mundi.	Summa cognitionis naturæ.
Speculum Naturale, lib. 8.	Ne tædioſum ſit.
De Scientia & Senſu lib. 1.	
De Diſtantia Planetarum lib. 1.	Nota quod ſecundum aſtronomos.
De Identitate & Diſtinctione lib. 1.	Diſtinctiones ſunt ſeptem.

De

De Finito & Infinito.
Defenſorium Pauperum, lib. 3.
De Inventoribus rerum lib. 1. Quoniam de rerum inventoribus.
Commmentarios in Ethica *Ariſtotelis*. } Sicut in dictis *Pythagoras*.
In *Eſaiam*.
In *Pauli* Epiſtolam ad *Titum*. } Influentia ſpiritualis.
Super Sententias lib. 4.
In Revelationes *Brigidæ* lib. 1.
Quæſtionum Ordinariarum lib. 1.
De Origine *Carmelitici* Ordinis.
Contra Hæreticos lib. 1.
Contra Hæreſin *Joannis Purveii* lib. 1. } De Sacramento altaris.
Sacrarum Concionum lib. 1.
Dictionarium ſacræ Scripturæ.

Ecce quæ tibi, lector, ſum pollicitus, præſtiti; & tanto accuratius, quanto *Trittemius* noſtri *Lavingamii* cauſam remiſſius egit. Diem clauſit ſupremum *Ventæ Belgarum* anno D. 1383.

CAP. CDLX. *De Nicolao Pontio.*

NICOLAUS *Pontius* in *Maridunenſi* muſeo bonis literis ac virtuti impenſius ſtudebat. præcipua vero ejus ſtudiorum omnium cura in theologia ſola quidem commode repoſita fuit. Seditio *Vicocliviana*, malo tum invaleſcente, *Iſiacas* infecerat ſcholas, & animos multorum ad res novas procliveis illexerat. Non tulit hanc injuriam tam apertam in catholicos factam, &, inita cum *Richardo Flemingo* nobili contentione in ſchola *Iſidis Vadi* publica, ſic cauſam egit communem, ut victoriam ab hoſte facile reportaret. Prodiit tandem liber excuſſæ teſtis contentionis, & vis hoſtilis ſenſim diminutionem patiebatur. In pretio fuit *Pontius* regnante in *Britannia Henrico Bullenbrocho*.

CAP. CDLXI. *De Gulielmo Anglico.*

GULIELMUS *Anglicus Geſnero, Scriptorum* collectori diligentiſſimo, vitam & famam debet. Philoſophiam & medicinam profitebatur: tandemque librum de *Urina non viſa* edidit, qui & neſcio quid Magiæ ſapiebat.

CAP. CDLXII. *De Thoma Lombæo.*

THOMAS *Lombæus*, *Carmelita Lincolnienſis* conventus, cujus fama ne exteris quidem obſcura ſcriptoribus, in hoc albo erit. Id virtus ipſa hominis, id eruditio, id denique poſcunt *Iſiaci*; qui omnibus illum ſuffragiis in doctorum theologorum gregem aliquando receperunt. Sed nolo, quiſquam à me jam expectet, ut accurata oratione ejus vel vitam, vel laudes ab ovo repetam. Meum certe munus pulchre exequar, ſi lector cognoverit, quibus libris orbi innotuit. In numerum igitur, quos vidi, colligam. vidi autem

Super Sententias lib. 4.
Contra *Vicocliviensſes*. lib. 1.
Quæſtionum lib. 1.
Sacrarum Concionum lib. 1.
De Incarnatione Domini 1.

Fuit apud *Iſiacenſes* in pretio circa annum à *Chriſto* nato 1390.

CAP. CDLXIII. *De Roberto Gentili.*

ROBERTUS *Gentilis*, theologus, idemque concionator vehemens: quo calculo repreſſit luxuriantia alioqui hominum vitia, & virtutes mentibus auditorum altius infixit. Comparuit nuper codex *Homiliarum* hoc autore in bibliotheca monaſterii *Pontisfracti*. Hoc enim antiquitus emporium, ut ego ex autore *Antonino* in *Itinerario* colligo, *Legeolium* dictum. Huic operi adjunctum & alterum non diſſimile, cui titulus *Homiliæ Dameporti*, hominis, ut videtur, ejuſdem loci & ordinis, cujus & *Gentilis*. Conjectura eſt utrumque monachum *Pontisfracti* fuiſſe.

CAP.

Cap. CDLXIV. *De Gulielmo Angerio.*

Gulielmus *Angerius*, non exiguæ famæ *Franciſcanus*, cum jam longiuſcule ſcholas frequentaſſet *Iſiacas*, decreto procerum ſuæ religionis, gubernationi collegii, quod ad *Pontem Gualteri*, oppidum *Somarotrigum*, inſtitutum fuit, præficitur: quo loco, quæ ante plureis annos apud *Iſiacos* ſcripſerat, ad limam revocavit. Placuere autori ſuæ elucubrationes in *Lucam* evangeliſtam: quas &, maturo quodam recte uſus conſilio, publicas non ſine laude fecit. Immortuus eſt ſtudiis, & *Pontigualteri* non ſine publico elatus luctu: maxime vero eorum, qui conſuetudine, vitæque præſcripto inſtituto illi fuerant conjuncti. Tam grave abſentis candidi nuper præceptoris deſiderium diſcipulis bene adfectis fuit.

Cap. CDLXV. *De Joanne Thomæſono.*

Joannes *Thomæſonus*, quem *Trittemius*, nomine prodigioſe corrupto, Campſcen appellat, inter *Carmelitas Blachenegani* cœnobii, ut ego accepi, educatus fuit: donec per ætatem licuit prodire, & ad altiora literarum ſtudia contendere. Ut autem cito prodiret, facile quidem faciebant cum ejus erecta indoles, tum expedita ad muſas alacritas. Itaque *Oxonienſibus* commendatus eſt, ne virtutes, quæ tam clare elucebant, ex otio nebulas contraherent. Tum ille, ut ad ſcopum, quo properabat, compendio perveniret, totos dies, menſes, annos ſtrenue laboravit. tandemque inter philoſophos & primæ notæ theologos locum obtinuit. Dedicavit autem ſuo ſæculo, immo & noſtro, hæc non ſpernenda literarum monimenta: videlicet

Quatuor ſuper Sententias lib.
Moralia ſacræ Scripturæ.
Commentarios in Eccleſiaſticum. Ut recitat D. *Auguſtinus*.
In Evangelium *Joannis*. De verbo materialiter.
In Mythologias *Fulgentii*.
Sacrarum Concionum lib. 3.

Denique, quantum ad tempus quo vixit, colligo *Thomæ Lombæi* ſynchronium fuiſſe.

Cap. CDLXVI. *De Joanne Vicario.*

JOANNES, vicarius fani *Magdalenæ* in *Vado Iſidis*, philoſophiæ & theologiæ plane ſtudioſiſſimus erat. Scopus autem, ad quem & oculos & animum intentus dirigebat, non alius erat, quam ut *Iſiacam* plebem frequenti concione à vitiorum ſordibus ad virtutis munditiem recta perduceret. Hoc etiam ad cumulum candidus idemque pius adjecit; videlicet *Homilias*, quibus ad pietatem perpetuo colendam *Iſiacos*, eruditos quidem illos, *Iſiacus* & ipſe modis omnibus incitaret. Poſtremo collectione facta eaſdem, poſteritati recte conſulens, in volumen redegit; quod & publicum fecit.

Cap. CDLXVII. *De Gulielmo Widofordo.*

GULIELMUS *Widofordus*, accepta toga *Franciſcana*, ita ſtrenue operam dabat cum rebus philoſophicis, tum etiam theologicis, ut tandem, idque merito, inter literatorum proceres recenſeretur. quanquam hæc laus alicui videri poteſt ab adfectu potius quam judicio proficiſci, niſi verba illuſtri probem argumento. Itaque in medium adducam, quod judicium bene confirmet in hac parte meum. *Joannis Wiclivi* hæreſis jam late, ipſo mortuo, ſerpſerat, altaſque in multorum pectoribus radices egerat. Quare perneceſſarium viſum eſt *Thomæ Aruntovallenſi*, *Cantiorum* archiepiſcopo, eccleſiaſticos patres *Londini* in concilium vocare: ubi, cum multa in utramque diſſertaſſent partem, *Viclivi* factio communibus ſuffragiis carbone notata eſt. Et, ne illud autoritate magis quam ratione factum diceretur, decretum eſt, ut famoſus *Vicoclivi Trialogus* vel ſolidis argumentis, & edito in hoc publice libro, convinceretur. Cui provinciæ cum ab aliis multis, tum præcipue à *Cantiano Widofordus* pugil invictus deſignatus eſt.

Quid ego coner longa oratione præ oculis ponere, qua virtute aut quibus telis adverſarium vulneraverit, proſtraverit, denique jugulaverit? prodiit enim, aliquot abhinc annis, ejus liber, quem *Aruntovallenſi* dedicavit, typis *Germanicis* excuſus: ideoque publicum eſto eruditorum omnium de opere judicium. Scripſit præterea

Librum

Librum 72. Quæſtionum.
De Sacramento Euchariſtiæ.
Determinationum quatuor libros contra Hæreſes *Vicoclivi*.
De Dominio Civili tres libellos.

Obiit *Londini*, ubi & ſepultus eſt in choro templi *Franciſco* conſecrati.

CAP. CDLXVIII. *De Thoma Winterodumo.*

THOMAS *Winterodunus*, *Auguſtinianus*, ex illo theologorum numero, qui *Iſiacis* ſcholis quæſtiones ſubtilius agitabant, non minimus; videns antiquos eccleſiaſticæ dignitatis ritus quorundam novis dogmatibus peſſum ire, & præcipue venerabile illud *Dominici* corporis pignus à malæ fidei hominibus, qui *Wicoclivi* inſanam ac à bonis omnibus in hac parte merito deteſtandam doctrinam, labefactari: non cenſuit ulterius expectandum, quin ſtatim ingraſſanti peſti ſe opponeret. Utque maturius malo ſuccurreret, aut totum potius tolleret, ipſum jugulum, id eſt, *Wicoclivi* de eadem re diſtorta argumenta petenda primum judicavit. Edidit itaque librum de *Euchariſtiæ Aſſertione* contra *Wicoclivum*, veterum hæreſiarcharum ſopitos cineres refocillantem; quem quoniam nuper in *Paulina* bibliotheca *Londini* reperi, putabam meas eſſe partes, ut in hoc catalogo juſtum tam ſancti operis autori honorem tribuerem. Vixit regnante *Richardo Burdegalo*.

CAP. CDLXIX. *De Joanne Bloxhamo.*

JOANNES *Bloxhamus*, *Carmelita*, *Iſidis* in *Vado* & philoſophiæ humanæ & divinæ noctes atque dies invigilavit: eoque ejus accrevit fama, ut ſupremum inter *Anglos* & *Hibernos* ſui loci magiſtratum gereret. Paſſim comparent ejus *Commentarii* in *Longobardum*. Extat præterea ejus libellus de *Septem Signaculis*, & farrago *Epiſtolarum*. Ferunt hunc *Iſiaci* obiiſſe, ac ſepultum eſſe.

Cap. CDLXX. *De Richardo Valingofordo.*

RICHARDUS *Valingofordus*, ab oppido ejuſdem nominis in ipſa *Tameſis* ripa poſito, ubi natus fuit, ſic dictus, cujuſdam *Gulielmi*, fabri ferrarii in ſua arte peritiſſimi, filius erat; à quo ad ludum literarium tranſmiſſus, non levia, dum adhuc puer eſſet, acris ingenii indicia dedit. Quare poſtea, curante id patre, *Iſiacum*, vicinam academiam, petiit: ubi, in collegio *Maridunenſi*, pro ætate impendio profecit. Jamque exegerat in bonis literis bonam adoleſcentiæ partem, cum cœleſtis quidam monaſticæ vitæ amor in ejus animum inrepſerit. Ille igitur tempus non differendum ratus, continuo D. *Albani* monaſterium famoſiſſimum, quod ruinis *Verolamii* municipii olim nobiliſſimi adjacet, adivit, & in *Benedicti* verba juravit. Quod ſanctum hominis propoſitum adeo ſtudium, quo erat mirifice erga literas adfectus, non retardavit, ut multum certe promoverit. Nam, à curis ſolutus omnibus, per otium licuit liberrime vacare libris; quibus cum abbas, non malus rerum æſtimator, videret illum omnino deditum, juſſit, ut mature *Iſidis Vadum* repeteret: id quod fecit, atque lubens.

Quid ego hic loquar, qua poſtea uſus ſit induſtria, ut rerum cauſas penitius ſcrutaretur? Quid ejus labores & longas vigilias, quas arithmeticæ, aſtronomiæ, & cæteris id genus artibus impendebat, commemorem? Certe hoc conſtat, tam numeroſe doctum fuiſſe, ut, cum poſt paucos annos ad cœnobium ſuum reverteretur, ſolus ex tanto monachorum numero viſus eſt dignus, qui titulo ſcientiæ in mortui abbatis locum ſuccederet. Electus itaque in monaſterii præſidem, dignitatem potius quam animum, quem habebat literarum appetentiſſimum, mutavit. Namque cum jam per amplas licebat fortunas, voluit illuſtri aliquo opere non modo ingenii, verum etiam eruditionis ac artis excellentis miraculum oſtendere. Ergo talem horologii fabricam magno labore, majore ſumptu, arte vero maxima compegit, qualem non habet tota, mea opinione, *Europa* ſecundum; ſive quis curſum ſolis ac lunæ ſeu fixa ſidera notet, ſive iterum maris incrementa & decrementa, ſeu lineas una cum figuris ac demonſtrationibus ad infinitum pæne variis conſideret.

ris. cumque opus, æternitate digniſſimum, ad umbilicum perduxiſſet *Canones*, ut erat in matheſi omnium ſui temporis facile primus, edito in hoc libro, ſcripſit, ne tam inſignis machina errore monachorum vileſceret, aut incognito ſtructuræ ordine ſileret. *Albion*, ſi recte memini, hoc genus organi dictum eſt ab autore; de quo *Joannes Stubius* mathematicus multa refert. Inciderat ille in exemplar, ſed mutilum, unde quod deerat in *Albione* ſupplevit. Pars *Albionis* inſtrumenti *Saphe* dicta, *Norembergæ* impreſſa eſt.

Scripſit præterea quadripartitum de *Sinibus Demenſuratis*, &, ut ego accepi, alia opuſcula cum de *Rebus Arithmeticis*, tum *Aſtrologicis*. atque adeo conjectura eſt libellum de *Computo*, quem ego titulo *Rogeri*, abbatis *Albanenſis*, nuper vidi in bibliotheca *Vimundenſis* cœnobii, quod à *Nordovico*, urbe celebri, . . . millibus paſſuum diſtat, hujus *Richardi*, quanquam corrupto nomine, opus fuiſſe.

Sed, heu caſum & ſortem miſerabilem! inter ſtudia incidit *Vualingofordus* in peſſimam corporis habitudinem, quæ poſtea illum fœda & inamabili lepræ ſcabie perfudit. Unde, à ſuis tantum non derelictus, coactus eſt monaſterii ſepta deſerere, & intra muros *Verolamii* tumultuario opere domum ſibi ædificare: ubi, non multo poſt tempore, ingraſſante morbi contagione, diem obiit. Extat adhuc domus in ſimiles, ſi caſus tulerit, ſervata uſus. Vixit regnante *Richardo* ſecundo.

CAP. CDLXXI. *De Alaunoduno.*

ALAUNODUNUS, theologus doctior quam facundior, incidit in ea tempora, quæ ſemiſopitas *Iſſacorum* mentes acriter ad ſtudia incitabant. Nam *Wiclivi* factio, editis in lucem bene multis famoſis libris, ita invaluerat, ut cogerentur, niſi tanquam victi ſupplices dare manus prius habuiſſent, venienti malo occurrere. perinde atque hac noſtra ætate non pauci fecerunt, qui, fulminante *Luthero*, non modo omnem calami torporem prorſus excuſſerunt, verum etiam magnum numerum theologorum, idque vetuſtiſſimorum, inter pulverem & blattas deliteſcentium, in prœlium ſecum evocaverunt. Claſſicum ergo cecinerunt duces, & *Wiclivianos* duro marte undique urgebant,

bant. Inter quos qualis quantuſque fuerit *Alingtonus*, malo æquus lector ex ejus libro, quem, triumphato hoſte, de *Veneratione Sanctorum* ſcripſit, quam à me diſcat. At nunc an ab adverſariis aliam præterea ullam victoriam reportaverit, certe non ſatis ſcio. Hoc unum, quod ſolum addam, bene novi; nempe ſcripſiſſe illum præterea *Commentarios* cum in *Sex Principia*, tum in *Prædicamenta Ariſtotelis.* Vixit regnantibus *Richardo* ſecundo, & *Henrico* quarto.

CAP. CDLXXII. *De Joanne Edæo.*

JOANNES *Edæus*, *Chordiger*, & quidem illuſtris fama, eruditione, religione. Florentis ætatis annos in ſcholis exegit *Iſiacis.* quo tempore, teſte catalogo eruditorum *Franciſcanorum*, ſcripſit in logicos & philoſophicos *Ariſtotelis* libros non ſine cura *Commentarios.* Idem præſtitit in *Longobardum* & *Apocalypſin.* Tandem gubernationi collegii *Franciſcanorum*, quod *Henoforthi Maiſevetum* ſacrum erat, adſcriptus eſt; ubi vitam finivit & ſepultus eſt.

CAP. CDLXXIII. *De Guelpedalo.*

GUELPEDALUS, philoſophiæ alumnus, mathematicas excoluit artes, quæ hominem altiora petentem ſublimem evehunt. Quare, ne operi atque adeo inſtituto tam undecunque honeſto deſit teſtimonium luculentum, certiorem lectorem facio hunc aliquando duos edidiſſe libellos eleganteis; quorum unus de *Aggregatis*; alter de *Compoſitione Continui ex non quantis.* præter hæc & librum, cui titulus *Univerſalia*, edidit.

CAP. CDLXXIV. *De Milverlego.*

MILVERLEGUS, notiſſimæ famæ philoſophus, in ſcholis *Iſiacis* diſputandi acumine plurimum valuit; uſque adeo, ut literatorum chorus univerſus ejus in rebus dubiis judicium magni facerent. Id quod poſtea quam intellexerat, animum ad ſcribendum appulit, ut poſteritati cognitionem, maxima induſtria partam, majori cura conſecraret. Hinc prodierunt *Univerſalia*, & *Commentarii* in *Sex Principia*, libri eo ſæculo in pretio plane ſummo.

CAP.

CAP. CDLXXV. *De Joanne Longeduno.*

JOANNES *Longodunus Iſiacas Carmelita* ſcholas frequentavit, & inter ſupremos theologos merito connumeratus eſt. *Quæſtiones* ejus *Ordinariæ* olim in pretio fuerunt; atque adeo libellus, quo hæreticam *Crumpæi* cujuſdam pravitatem correxit.

CAP. CDLXXVI. *De Philippo Rhependuno.*

PHILIPPUS *Rhependunus*, à literis ſuo ſæculo commendatiſſimus, in numero *Scriptorum* merito quidem ponendus. Sic fama, ſic memoria, ſic virtus jubet, quibus pro dignitate obtemperandum certe. Scholis in *Iſiacis*, ſub ipſum adoleſcentiæ florem multa tulit fecitque, diligentia plane admirabili uſus: quam nec ante intenſam remittebat, quam ſcopum attigiſſet deſtinatum. Tum vero inſtructiſſimus philoſophus idemque theologus, doctorum ſedulo imitatus exemplum, ad ſcribendum ſe totum contulit, multaque non infeliciter commentatus eſt; è quibus extant in *Evangelia Lucubrationes*. Non caruit virtus ſuo præmio, nam principis benevolentia, tranſlato à ſede *Lindiſorum* epiſcopali *Henrico Belloſortio*, viro nobiliſſimo, ad *Kentam Simenorum*, *Lindo* præficitur *Philippus*.

Hic non pigebit eruditum admonere lectorem me aliquando incidiſſe in velitationem, quæ hinc *Alexandri Nechamii*, hinc *Philippi Rhependuni* ingenium exercuit. Ferunt hoc diſtichon ab *Alexandro* editum fuiſſe:

Phi nota fœtoris, lippus malus omnibus horis;
Phi, fœtor lippus, ſemper malus ergo *Philippus*.

Ad hæc profecto argutiſſime, relicto aculeo, moleſtum ſurgenti, alteque infixo, *Philippus* ſic reſpondit:

Es niger & nequam dictus cognomine *Necham*,
Nigrior eſſe potes, nequior eſſe nequis.

Scrupulus nunc ſuboritur, quis hic *Rhependunus* ſit. Conſtat *Nechamum* abbatem fuiſſe *Corinienſem* circiter annum D. 1225. At *Rhependunus*, de cujus vita hic agitur,

tur, *Richardo Burdegalenſi* imperante in *Anglia*, floruit. Tantum hoc lectori, ſed non è tripode, ſignificabo accepiſſe me aliquando quendam fuiſſe *Philippum Rhependunum*, cœnobii *Loegrini* abbatem, ſynchronium familiaremque *Nethamii*: cujus & ego diſtichon ſalſum illud, de quo ſuperius, fuiſſe arbitror. *Balæus* in *Collectaneis* ſuis meminit *Philippi Rhependuni*, canonici, hæreſeos accuſati anno Domini 1382.

CAP. CDLXXVII. *De Gilberto Segrevo.*

GILBERTUS *Segrevus Iſiacarum* ſcholarum aliquando ornamentum fuit, hoc titulo quod in naturali rerum cognitione inſtructiſſimus eximium philoſophi nomen, doctorum ſuffragio, comparaverit. Comparent paſſim cum in bibliothecis *Iſiacis*, tum alibi frequentiuſcule, ejus & *Quæſtiones* & *Quodlibeta*.

CAP. CDLXXVIII. *De Martino Schuldorpio.*

MARTINUS *Schuldorpius*, *Carmelita Suiterleganus*, alias *Blacheneganus*, *Grantæ Girviorum* theologi titulo donatus eſt; cujus & *Conciones* ſacræ, *Latine* loquentes, extant. Claruit circiter annum D. 1430.

CAP. CDLXXIX. *De Joanne Staffordio.*

JOANNES *Staffordius*, *Franciſcanus*, conſummato ſeveriorum ſtudiorum curſu, putabat non inglorium eſſe hiſtoriarum cognitionem penitiorem illam excutere. Perplacuit igitur ei *Anglorum* res geſtas ediſcere; hac tamen conditione, ut & ille, illuſtribus edoctus exemplis, *Hiſtoriam* quoque aliquando conſcriberet. Id quod tandem lucido præſtitit ordine, ut ex *Roſſo Varovicenſi* hiſtoriographo abunde liquet.

CAP. CDLXXX. *De Gulielmo Botelero.*

GULIELMUS *Botelerus*, *Franciſcanus*, inter doctos eminuit, quo loco *Iſidis Vadum* bonis artibus conſecratum eſt. Fama tandem honeſta eum vel inſtructiſſimum

co

eo perduxit, ut univerſo ſuorum in *Anglia* gregi præeſſet. Nolo ego in præſentia accurate hominem laudare, contentus Catalogi *Franciſcanorum* judicium qualecunque ſubjicere: "*Gulielmus Botelerus*, Miniſter, flos Univerſitatis "temporibus ſuis." Hæc ille. Maturior annis factus *Rheadingum* elegit, nobile emporium, quietis ſedem; ubi & vita tandem defunctus, ac ſepultus. Legi ſcripſiſſe eum libellum, *Determinationis* nomine, contra tranſlationem ſacræ ſcripturæ in linguam vulgarem.

CAP. CDLXXXI. *De Joanne Saliduno.*

JOANNES *Salidunus*, alias Seton, *Iſiacis* frequens in ſcholis penitioreis *Ariſtotelis* receſſus curioſe perſcrutatus. Id quod cum feciſſet, motus titillantis gloriæ fama, ab aſſidua lectione animum alacer ad calamum adjecit; ac *Commentarios* in præceptoris ſui *Metaphyſicen* elaboratos concinnavit, & in lucem emiſit. honeſtum hoc de *Seduno Iſiaco* teſtimonium.

CAP. CDLXXXII. *De Blencoido.*

BLENCOIDUS, amore ſapientiæ totus inflammatus, à nugis ad ſeria & philoſophos ſe contulit. Et quoniam, ut ego ex nomine colligo, *Camber* erat, voluit à barbarie ad eruditas artes ſe conferre. Fuit eo ſæculo, quemadmodum & nunc plane eſt, academia *Iſiacorum* celeberrima, quo & equis veliſque contendebat. ſucceſſus in literis ex alacritate ingenii, ad altiora conſcendentis, felix provenit. *Longobardi* opus aureum, ſi rem potius, ut certe decet, quam eloquentiam quis æſtimet, deamavit. argumento, & quidem manifeſto, ſunt *Commentarii* in idem opus editi.

CAP. CDLXXXIII. *De Thoma Maloduno.*

THOMAS *Malodunus* in *Oſtroſaxonia* natus fuit, nomenque à *Maloduno*, oppido non incelebri, ſumpſit; in quo adoleſcens maturæ ætatis *Carmelitican* profeſſionem toto devovebat pectore: ita tamen, ut eadem opera nullum ſibi prætereundum diem putaverit, in quo non aliquam ſaltem

ſaltem lineam in tabulis literariis duceret. Amabat enim ille tantum libros argute, docte, eleganter ſcriptos, quantum pictores *Romani* effigies, modo non ſpirantes, *Apellis* & *Parrhaſii*. Solum profecto tempus, quod tum rude & ſemibarbarum erat, homini ad felicitatem defuit. Præſtitit nihilominus quæ per diligentiam potuit omnia. Hoc illi collatus à theologis *Iſiacis* honos, hoc libri quos *Angliæ* noſtræ, immo quos orbi univerſo, conſecravit ſatis teſtantur.

Utinam hic ex animis quorundam delicatorum pravam & male ſanam opinionem eradicare poſſim. Quid manifeſta negem? Non deſunt hac noſtra ætate, qui, leviter guſtato utriuſque linguæ nectare, audent theologos ſolida, copioſa, nervoſa eruditione præditos præter modum menſuramque omnem fortiter contemnere. At, aut ego plurimum fallor, aut illi toto errant cœlo, qui vim bonarum artium ex ſola metiuntur eloquentia. Sed valeant iſta. Vos, candidi lectores, cognoſcite *Malodunum* hos libros poſteris commendaviſſe; videlicet Commentarios

In Geneſin.
In Epiſtolam *Jacobi*.
Super Sententias lib. 4.
Commentariorum ſuper aliquot pſalmos lib. 1. } Beati immaculati.
Quæſtionum lib. 2.
Sacrarum Concionum lib. 2.

Exemplum accipite.

Obiit *Maloduni* anno Dom. 1404. Tumulatus eſt ibidem inter *Carmelitas*, quibus aliquando præfuit.

CAP. CDLXXXIV. *De Joanne Marego.*

JOANNES *Maregus* à villa natali, *Dunocaſtro* vicina, hoc nomen accepit, à *Trittemio* autem *Joannes Marcius* corrupte dictus, *Carmeleticæ* religioni *Duni* alias *Dancaſtri* operam dedit. Ad ſplendorem tamen ejus nominis multa quidem contulit academia *Iſiaca*; utpote quæ illum non modo literas humaniores, verum etiam philoſophiam una cum theologia perdocuit. Inter cætera & illud *Marei* famam non parum extuliſſe videtur, quod *Wicelivianos* ſacroſanctæ eccleſiæ & fidei myſteria abſurde tractantes, evangelica virtute compreſſerit. Extat autem liber tam

clara

claræ teſtis victoriæ. Scripſit præterea ſuper *Sententias*, *Petri Longobardi* opus, quatuor libros, & in *Valerium Martialem Commentariolos*. Diem clauſit extremum *Duaci* 18 die Martii anno à *Chriſto* nato 1407. ſepultus eſt ibidem inter ſui ordinis Symmyſtas.

CAP. CDLXXXV. *De Nicolao Falconio.*

NICOLAUS *Falconius*, *Chordiger*, & philoſophus & theologus in primis eruditus fuit; uſque adeo, ut eo nomine Promagiſter *Franciſcanorum* totius *Angliæ* deſignatus ſit. Ille vero, dignitate ſimul ac auctoritate hujuſmodi auctus, omneis animi cogitationes huc intendebat, ut ſuis exemplar ſe virtutis exhiberet, ac quieti catholicæ eccleſiæ jam diſſolutæ aliquo ſalutifero opem ferret pharmaco. Contendentibus igitur vi ſumma ambitioſis aliquot de primatu *Romano*, edidit luculentum, nec minus utilem, de *Unitate Eccleſiæ* libellum; ſchiſmatis tunc late graſſantis remedium plane præſentiſſimum.

CAP. CDLXXXVI. *De Joanne Coleduno.*

JOANNES *Coledunus*, vir probe admodum in literis exercitatus, incidit in illa tempora, quæ diutino ſchiſmate catholicam eccleſiam tam miſeris adfligebant modis, ut etiam bonis viris incertiſſimum eſſet, quem poſt *Chriſtum* in terris ducem ſequerentur. Ambitio enim & ſacra fames auri novos ſubinde pontifices *Romanos* excitavit, qui ſe veros *Chriſti* Vicarios aſſererent. Ita ut aliquando duo vel tres ſimul de primatu contenderent, inter quos ille pro præcipuo habitus eſt, cujus factioni major principum numerus ſubſcripſit. Ubi olim erat hæc ambitioſa pontificum turba, ſeſe in *Petri* Cathedram ingerentium, cum imperatores in præſules urbis ſævirent? Forſan apud *Antipodes*. Sed hoc genus hominum, qui tantum fulmine valent, à me nullo carbone notandi ſunt. Ad rem igitur.

Senſerat hanc ingentem ſchiſmatis calamitatem *Coledunus*, & putabat ſui officii eſſe (nam ab *Anglo* paulo ante archiepiſcopus *Armacanus* deſignatus fuerat) ut morbo adhuc curabili manum admoveret. Quare calamum continuo

arripuit,

arripuit, ſcripſitque luculentum de *Cauſa* juxta ac *Remedio Schiſmatis* librum. In qua parte boni epiſcopi munus executus eſt. Quanquam majore id quidem fecit pietate, quam fructu. nam diutiuſcule poſt editum libellum diſcordia illa duravit. Ejus tamen diligentia multos excitavit *Anglos*, ut de eadem re docte, argute, graviter, copioſe ſcriberent. Vixit regnantibus in *Anglia Richardo* ſecundo, & *Henrico Bullenbroco*, *Joannis Gandavenſis*, ducis *Mediolanenſis*, filio.

CAP. CDLXXXVII. *De Gulielmo Sudavonduno.*

GULIELMUS *Sudavondunus*, inter feliciter collata in bonis artibus ſtudia, eo tandem totum facile convertebat animum, ut divinarum literarum majeſtati in primis aſſurgeret. Unde factum, ut in doctorum theologorum [claſſem,] cognitione jam clarus cœleſti, pro dignitate reciperetur. Tum ille eximie ſuo munere functus eſt ſimplicem plebem perdocendo, & via rectiſſima æternam felicitatem præmonſtrando. Addidit & ad cumulum pietatis inſigne aliquid: nempe ſacrarum *Concionum* libellum, teſtem eruditionis ſuæ locupletiſſimum, cujus luculento indicio literatæ poſteritati conſuleret.

CAP. CDLXXXVIII. *De Thoma Palmario.*

THOMAS *Palmarius*, *Dominicanus*, inter theologos ſua non caruit laude. Erat enim maxima in literis exercitatione; tum præterea ingenio feliciſſimo, & ad nodos diſputationum ſolvendos expeditiſſimo. *Romanæ* ſchiſma eccleſiæ tunicam *Chriſti* inconſutilem quidem illam dividebat. Quare *Palmarius*, nobile *Coleduni* ſecutus exemplum, libro elaborato, diviſionem reſarcire pius contendebat. Hinc famæ pars non poſtrema ejus, ſuffragio eruditorum hoc etiam agente, accrevit. Scripſit etiam libellum de *Veneratione Imaginum*.

CAP. CDLXXXIX. *De Nicolao Riſcoduno.*

NICOLAUS *Riſcodunus*, cum literarum tum quietis amator plane maximus, miſertus calamitatem, quæ eccleſiam ſua inſtitutione ſibi undique recte cohærentem in partes diſciderat, modis agebat omnibus, ut eam rurſus ſartiſſimam, tectiſſimamque efficeret. quo nomine, divini armatus verbi fulmine, librum edidit, illuſtre animi erga concordiam optime adfecti ſpecimen.

CAP. CDXC. *De Joanne Vrothamo.*

JOANNES *Vrothamus Carmeliticæ* ſectæ, ac bonis artibus ſe totum dedicavit. ſed in quo primum collegio religioni aſſueverit, mihi plane incertum. Quo tamen in loco literis inſudaverit, cognitum eſt. Namque tot annos *Iſiaci* in *Ariſtotele* collocavit, quot illi ad naturalium rerum cognitionem fuerunt neceſſarii. Reliquum temporis, quod ibidem exegit, ſacræ interpretibus theologiæ adhibuit. Poſtremo, cum è ſtudiorum labore feliciſſimo quidem illo honorificum ſibi nomenque locumque inter theologos pepeiſſet, gubernator deſignatus fuit *Carmelitis*, *Icium* portum, vel, ut cum vulgo loquar, *Caletum* incolentibus.

Non hic mihi, quamvis properanti, omittenda ſunt erudita monimenta, quæ nobis ita inſcripta reliquit:

Super Sententias.	Viam Sapientiæ monſtrabo.
In Cantica Cant. lib. 1.	Quoniam rationi conſonum.
Sacrarum Concionum lib. 4.	Apparuit benignitas.

Diem obiit in portu *Icio* 11. Cal. Mart. anno D. 1407.

CAP. CDXCI. *De Richardo Vlleroduno.*

RICHARDUS *Vllerodunus* nondum tam aperte mihi eſt cognitus, quam optarem. Nihilominus operæ pretium erit hominem poſteritati, tanquam in tranſcurſu, commendare. In confeſſo enim eſt illum cum in philoſophia, tum etiam in theologia adprime eruditum fuiſſe; & in *Iſidis Vado* doctis invigilaſſe artibus. Nam ejus volumen de *Articulis Fidei*, ſive de *Symbolo Eccleſiæ*, quod

edidit

edidit anno D. 1409. manifeſte probat, quam feliciter olim verſatus ſit in ſacroſancta quidem illa veterum theologorum lectione.

Sed, heus tu! verum illud equidem, quod & vulgo dici ſolet, omnium rerum viciſſitudo. *Ullerodumi* opus plane doctum in paucis bibliothecis tantum non neglectum, & pulvere obſitum, autore mortuo, longiuſcule delituit: quod tamen primo partus ſui tempore in magno fuit pretio. At hanc non tulit calamitatem *Joannes Stenobrigus*, *Carmelita*, vir cum aliis multis nominibus, tum hoc præcipue clarus, quod *Ulleroduni* ſymbolum non modo in lucem revocaverit, verum etiam commentariis ſuis anno D. 1463. illuſtraverit. Adeo non poteſt virtus & doctrina longum obſcuro carcere claudi. Scripſit etiam illuſtreis in *Pſalmos Davidis Commentarios*, quos *Henrico Chichelego*, *Cantiorum* archiepiſcopo, dedicavit. ſupereſt & *Defenſorium Dotationis Eccleſiaſticæ*,

CAP. CDXCII. *De Acheduno.*

ACHEDUNUS, *Dominicanus*, in re theologica jam longum verſatus, eo pervenit, ut inter ſacræ ſcripturæ interpretes non infimum teneret locum. Laborabat eccleſia *Romana* ſchiſmate, quo orbis perturbatus eſt. Huic peſti ingraveſcenti *Achedunus*, præſenti remedio occurrere volens, rationibus juſtis, exemplis perſuadentibus, denique argumentis ſolidiſſimum in libellum collectis ac editis, manum medicam adhibuit: quo tempore *Richardus Burdegalanus* imperium *Angliæ* tenuit.

CAP. CDXCIII. *De Joanne Govero.*

JOANNES *Goverus*, vir equeſtris ordinis, ex *Stittenhamo*, villa *Eboracenſis* provinciæ, ut ego accepi, originem ducens; ita in doctis ſtudiis florentes adoleſcentiæ ſuæ annos exegit, ut inter nobiles *Anglos*, literatos quidem illos, ſuæ ætatis facile anteſignanus fuerit. Coluit forum & patrias leges, lucri cauſa; præter cætera tamen humaniores literas: multumque in poëſi ſudavit. Hoc ejus teſtantur carmina, quæ multa *Latine* ſcripſit, ſtudioſius quam feli-

cius *P. Ovidium* imitatus. Nec mirum illud videri debet, præſertim in ſemibarbaro ſæculo; cum vix hac noſtra tam florenti ætate inveniatur, qui redundantem illam *Naſonis* in carmine felicitatem belle exprimat. Quanquam *Eobanus Heſſus* in hac parte tam ſe induſtrium, quam qui maxime, noſtro tempore exhibuit: ſed primam ante ejus tempora palmam tulit *Jovianus Pontanus*, mel merum & Muſarum deliciæ. Conniveamus igitur ad hanc *Goveri* qualemcunque infelicitatem, & oſtendamus illum omnium fuiſſe primum patriæ linguæ expolitorem. Nam ante ejus ætatem *Anglica* lingua inculta, & fere tota rudis jacebat. Nec erat qui opus aliquod, vernaculó idiomate, eleganti lectore dignum ſcriberet. Itaque operæ pretium eſſe duxit, diligentem adhibere culturam, ut ſic extirpatis tandem rudibus herbis, pro carduo & paliuro, mollis viola & purpureus ſurgeret narciſſus. Patrio multa ſcripſit ſermone, non ſolum rhythmis, verum etiam ſoluta oratione; quæ vel hoc noſtro florentiſſimo tempore à doctis ſtudioſe leguntur. Inter majuſcula ejus opera primum eſt *Speculum Meditantis*, proximum *Vox Clamantis*, tertium *Confeſſio Amantis*.

Non videbuntur delicato forſan lectori hæc nomina libris per elegantiam impoſita. eſt tamen neſcio quid in nominibus myſterii, & quædam, ut ita dicam, conſpiratio, utpote unius ab altero pendentis. Sed hæc nemini niſi legenti liquido apparebunt.

Floruit *Goverus* regnante in *Anglia Richardo* ſecundo, cui libros ſuos dedicavit; & cui de *Laude Pacis* cantionem, pleniſſimam conſilii & virtutis, etiam cæcus obtulit. Vixit ad juſtam uſque ſenectutem, ut ex ejus verſibus, quos ſubſcribam, apparet:

> Dum potui, ſcripſi; ſed nunc quia curva ſenectus
> Turbavit ſenſus, ſcripta relinquo ſcholis.

De tempore ejus obitus non poſſum recte computare. Hoc interim conſtat, quod honorifice ſepultus ſit *Londini* apud canonicos *Marianos* in ipſa *Tameſis* ripa, ubi etiam & ejus uxor ſepulchro, ſed humiliori, conditur. Habet ibidem ſtatuam duplici inſignem nota, nempe aureo torque, & hederacea corona roſis interſerta. illud militis, hoc poetæ ornamentum. Quod autem ſepulchrum apud *Marianos* ſibi

 poſuerit,

poſuerit, hoc in cauſa fuiſſe arbitror. conflagravit bona pars ſuburbii, quod ponti *Londinenſi* adjacet, anno D. 1212. regnante rege *Joanne*. Ex quo caſu *Marianorum* cœnobium igne correptum eſt, & fœde deturpatum; nec priſtino decori reſtauratum fuit ante primos annos *Richardi* ſecundi. Tunc *Goverus*, miſertus tantæ calamitatis, partim per amicos ſuos, quos multos & potenteis habuit, partim propriis impenſis baſilicam una cum ornamentis reparandam curavit. Ipſi hodie *Mariani* agnoſcunt *Goveri* erga ſe liberalitatem; quamvis non ita magnam, ac ego prædico. Hæc meo judicio cauſa fuit, quod ſuas *Marianis* reliquias commendaverit. Sed de *Govero* plura in *Chaucero* dicemus.

CAP. CDXCIV. *De Adamo Hemelenduno.*

ADAMUM *Hemelendunum* qui non cognoſcit, me legat, & qualis fuerit ſtatim intelliget. *Carmeliticis* ab ipſa adoleſcentia ritibus ſtudebat. Nec defuit in tanta religione adfectus quidam erga doctas artes plane ardens; cui ut omnino ſatisfaceret, & *Iſidis Vadum* & *Lutetiam Pariſiorum*, florentiſſimas academias, diutiuſcule coluit, gloriamque non levem utrinque reportavit; utpote in collegium theologorum adſcitus. Scripſit etiam, ne ulla ex parte tanto & tam claro nomini non reſpondere videretur, præter alios libros, quos oblivio delevit,

Sacrarum Concionum lib. 1.
Quæſtionum lib. 1.

Videbitur forſitan eruditulis noſter *Adamus* hujuſmodi librorum titulis parum illuſtris. Mihi tamen ſciolorum aliquot tanti non erit autoritas, ut gravis philoſophi, & theologi memoriam impreſſa ſpongia obliterem. Diem vitæ ſuæ clauſit extremum *Nordovici*, anno à *Chriſto* nato 1410, ejuſque ſepulchrum à *Carmelitis* ibidem oſtenditur.

CAP. CDXCV. *De Galfrido Aſpaldo.*

GALFRIDUS *Aſpaldus* inter *Iſiacæ* ſcholæ *Scriptores* merito connumerandus. erat enim felici quadam dexteritate in eruendis naturæ myſteriis, quam etiam vel confirmatiſſimam, *Ariſtotele* philoſophorum facile principe

cipe

cipe præceptore aſſidue uſus, reddidit. Extat ejus opuſculum concoctum, & curioſe defæcatum in *Ariſtotelis* de *Generatione* librum; quem ego aliquando apud *Iſiacos* in muſeo *Dunolmenſi* vidi; atque adeo avida verſavi manu.

CAP. CDXCVI. *De Shiroburno.*

SHIROBURNUS philoſophiæ & theologiæ cultor plane ſedulus, & in ſcholaſticis diſputationibus tam acer, expeditus, acutus erat, ut laudem facile à ſtudioſis omnibus emereretur. Extant hujus *Quodlibeta*, opus eo ſæculo memorabile, quale & *Harchelegus* circa hæc tempora edidit.

At .... *Shireburnus*, *Ceicaſtrenſis* epiſcopus, vir longe alius notæ; ut qui bonis artibus elimatam eloquentiam terſe adjunxerit, & in rebus, quas præclare geſſit, neſcio quid *Italicum* expreſſerit: unde & merito his noſtris temporibus juſtam nominis gloriam conſecutus eſt.

CAP. CDXCVII. *De Penbichillo.*

PENBICHILLUS, *Iſiacus*, & frequenter, & argute in ſcholis philoſophicis diſputabat. Poterat id quidem pro ſuo quodam jure facere; nam & fontes dialectici acuminis prius exhauſerat. Extat libellus ab eo ingenioſe compoſitus de *Diviſione Entis in Prædicamenta.*

CAP. CDXCVIII. *De Aldococcio.*

ALDOCOCCIUS, feliciter in rebus philoſophicis exercitatus, ſublimiora magno aggreſſus eſt animo, videlicet rerum divinarum contemplationem; qua parte nec fruſtra elaboravit, parta tandem eximia induſtria ſacroſancta utriuſque inſtrumenti cognitione. Fuerat longo ante tempore, atque adeo tunc erat in maximo *Longobardus* ſane pretio, ſed hoc præcipue munere, quod divinarum rerum *Sententias* in volumen concinne redegiſſet. Senſerat *Alcoxius* difficultatem cum majeſtate quadam operi conjunctam; quam ut poſteritati aliquanto leviorem faceret, ſcripſit in eaſdem quaſi *Commentariorum* genus: unde obſcuris lucem, controverſiæ certitudinem, ac eadem opera dubiis fidem etiam inferret.

CAP. CDXCIX. *De Rovelo.*

ROVELUS fraterculus, at interim neſcio cujus ſectæ, non diſſimilem ab *Alcoxio* in ſtudiis methodum ſecutus eſt, paremque cum famam, tum laudem, publico doctorum ſuffragio, adeptus eſt. quo tempore locis exquiſite delectis majeſtatem operis *Sententiarum* promovit, auxit, illuſtravit.

CAP. D. *De Rogero Herefordo.*

ROGERUS *Herefordus*, ut ego colligo, *Grantæ Girviorum* philoſophiæ & mathematicis rebus operam dedit aſſiduam, quam & ſucceſſus felix ſecutus eſt. Metallorum indagator erat plane maximus; unde, jam artifex factus, de *Rebus Metallicis* elegans contexuit opuſculum: quod & *Grantæ*, in bibliotheca *Petrina*, vidi. Erat autem ſub eiſdem aſſeribus *Alphidii* de *Creatione Metallorum* libellus.

CAP. DI. *De Sneteſhamo.*

SNETESHAMUS *Iſiacas* adoleſcens ſcholas petiit; ubi multa diſcendo, partim & docendo, ad eam tandem pervenit felicitatem, quæ ei laudem vel immortalem peperit. Functus eſt primo inter *Iſiacos*, literarum & prudentiæ titulo, munere; Cancellarius videlicet factus circiter annum D. 1412. In acumine diſputandi nemini conceſſit: & præterea, ut ea ferebant ſæcula, facundiæ videbatur torrens inexhauſtus. Scripturæ myſteria ſacræ in ſcholis publicis aſſidue multa cum eruditione interpretatus eſt. Hinc coaluit juſtum, cui *Lectura* titulus, volumen.

CAP. DII. *De Philippo Aubino.*

PHILIPPUS *Aubinus*, philoſophus & mathematicus inſignis, luculenta præclari ingenii exempla multa *Iſidis* in *Vado*, non ſine laude, exhibuit. Inter quæ & illud non erat minimum, quod, *Alphonſi* exemplum ſecutus honeſtiſſimum, *Canones Tabularum* perſcripſerit.

CAP.

CAP. DIII. *De Gulielmo Holmo.*

GULIELMUS *Holmus*, *Chordigeræ* ſectæ imitator, dum viveret, honeſtam aliquam è benefactis apud poſteros gloriam ſperabat: quam ego ſi nunc illi inviderem, profecto candidi hominis nomine indigniſſimus eſſem. Atqui rogaret hic à me aliquis, quid is vivus laude dignum fecerit? cui non gravate quod didici per manus, idque fideliter, tradam. Primum virtuti, rerum omnium facile principi, ſtudebat. Acceſſit ad hanc prompta quædam felicis ingenii alacritas. unde & enata occaſio, ut per latos bonarum artium campos exſpatiaretur. Quod annis non paucis cum feciſſet, domum ſecum attulit ſalubria multa, quibus non modo ſuæ animæ morbis, verum etiam proximorum, mederetur. Nec ſic contentus, quæ ejus erat pietas, una tulit divitem rerum medicarum copiam, ut corpora intemperie languentia percuraret. Et ne tantus fructus, tam ſolicite quæſitus, ac tandem utiliter inventus, brevi cum illo moreretur, ſcripſit, maxima uſus diligentia, egregium de *Simplicibus Medicamentis* volumen circiter annum à *Chriſto* nato 1415. Nunc ejus benefactorum ratio liquide reddita eſt. utinam per me, quam à poſteris ſperavit, famam conſequatur.

CAP. DIV. *De Gulielmo Blachenego.*

GULIELMUS *Blachenegus*, *Carmelita*, *Grantanæ* cultor ſcholæ eximius fuit; & ibidem, publico ſuffragio, in theologorum relatus numerum. Scripſit in *Cantica Canticorum*. In pretio fuit circa annum D. 1490. Obiit *Sniterlegæ Volcarum Aquilonarium.*

CAP. DV. *De Gallofrido Chaucero.*

GALLOFRIDUS *Chaucerus*, nobili loco natus, & ſummæ ſpei juvenis, *Iſiacas* ſcholas tam diligenter, quam qui maxime, celebravit: id quod ut faceret, academiæ vicinitas quodammodo invitavit. Nam quibuſdam argumentis adducor ut credam, *Iſiacam* vel *Berochenſem* provin-

provinciam illius natale ſolum fuiſſe. Hinc acutus dialecticus, hinc dulcis rhetor, hinc lepidus poeta, hinc gravis philoſophus, hinc ingenioſus mathematicus, (qua parte & à *Joanne Somæo*, & *Nicolao*, *Carmelita Linenſi*, viris in matheſi eruditis, quos in libro de *Sphæra* nominat, inſtructus fuit) hinc denique ſanctus theologus evaſit. Maxima equidem ſum locutus; at quiſquis ejus libros curioſa manu evolverit, me bonæ fidei præconem facile judicabit. Ingenue tamen fatebor ſic eum *Iſiaci* ſtuduiſſe, ut & alibi etiam longo ſtudiorum uſu multa ad ſcientiæ cumulum adjecerit. Conſtat utique illum circa poſtremos *Richardi* ſecundi, cui non incognitus erat, annos in *Gallia* floruiſſe, magnamque ex aſſidua in literis exercitatione gloriam ſibi comparaſſe: tum præterea eadem opera omnes veneres, lepores, delicias, ſales, ac poſtremo gratias linguæ *Gallicæ* tam alte coimbibiſſe, quam cuiquam vix credibile. Laus iſta *Gallofridum* in *Angliam* reverſum ſequebatur, tanquam comes ejus virtutis individua. Ejuſmodi igitur lætus ſucceſſibus forum *Londinenſe* & collegia leguleiorum, qui ibidem patria jura interpretantur, frequentavit, ut & ante *Galliam* cognitam forſitan fecerat.

Illis temporibus inter forenſes clariſſimus erat *Joannes Goverus*, cujus vitam præſcripſimus, homo venerandæ ætatis, & qui mirum in modum *Anglicæ* linguæ politiei ſtudebat. Hic, perſpecta indole & examinata *Gallofridi* probitate, illum in familiarem ſibi accivit, illum ulnis amplexus eſt, illum etiam in honeſtis deliciis habuit, illum denique tanquam *numen aliquod* modo non veneratus eſt. Ut ego taceam, ipſemet *Goverus* in libro, qui titulo *Amantis* inſcribitur, abunde ſatis declarat, quanti ſuum *Chaucerum* fecerit; quem acuratiſſime prius laudatum, eximium vocat poetam, & ſui operis quaſi *Ariſtarchum* facit. Ecce tibi, lector, pulcherrimum virtutis certamen. nam ut *Goverus*, homo parum ſibi tribuens, lucubrationes, quas conſummaverat *Gallofridi* judicio modeſte ſubmiſit; ſic rurſus *Chaucerus* Amores Troili *Goveri* & *Strodæi* calculis ſubjecit. Sed quis hic *Strodæus* fuerit, apud autorem nullum hactenus legi. At memini interim legiſſe me illuſtria de *Strodæo*, *Maridunenſis* ſocietatis ad *Iſidis Vadum* alumno, in poeſi eruditiſſimo, qui & in catalogo *Maridunenſium* poſtremis

Eadveardi

Eadveardi tertii annis adſcribitur. Tantum apparet ex *Galloſridi* verſiculis philoſophiæ ſtudioſum fuiſſe. Adde huc, quod quemadmodum *Chaucerus* admirator ſimul & ſectator *Goveri*, ita .... *Schoganus*, cujus ſepulchrum *Viſimonaſterii* extat, vir ad omnes facetias & ſales compoſitus, *Chauceri* admirator ac imitator fuit. At rurſus, quanto diſcipulus *Chaucerus* major *Govero* præceptore ſuo, tanto minor erat *Schoganus Chaucero*.

Nunc vero orationis ſeries poſtulat, ut aperte doceamus quem ſcopum *Galloſridum* ſtudiis præfixerit. Profecto ejus ſcopus unicus fuit, ut linguam *Anglicam* numeris omnibus quam ornatiſſimam redderet. viderat enim *Goverum* in eodem negotio belle proceſſiſſe. Quare nullum non movendum ſibi lapidem putabat, quo ad ſupremam felicitatis metam perveniret. Et quoniam poeſim præter cætera ſemper dilexit, amavit, coluit; viſum eſt ei vel commodiſſimum per illam ad ipſa eloquentiæ culmina viam patefacere. Tale etenim eſt poeſis, ut tropos, elegantias, ornamenta, copiam, & quicquid venerum & leporum eſt, non modo admittat, verum, quod multo majus, ſuo quodam jure poſcat. Adde huc, quod *Italos* & *Gallos*, qui plurima ſuis linguis terſe, nitide, ac eleganter ſcripſerunt, in partem operis evocaverit. Tantum eſt inclytos habere duces, quos ſequaris. *Petrarcha* circa hæc tempora in *Italia* claruit, cujus opera lingua ibidem vernacula eo elegantiæ perducta eſt, ut cum ipſa *Latina* de eloquentiæ palma contenderit. Quidam etiam *Alanus* linguam *Gallicam* infinitis modis expoliebat. Uterque iſtorum (multos alios clariſſimæ notæ homines, qui eadem fecerunt, omitto) calcar *Chaucero*, alioqui ſua ſponte ſatis currenti, addidit. Bonis igitur avibus incepto operi incubuit, nunc libellos *Gallica* lingua compte, ornate, diſerte ſcriptos in patrium ſermonem transferens; nunc *Latinos* verſus *Anglicis*, ſed docte, ſed apte, ſed canore exprimens; nunc multa è ſuo capite nata, & *Latinorum* felicitatem æquantia, victuris chartis commendans; nunc lectori ut prodeſſet nervis omnibus contendens, & viciſſim ut eundem delectaret ſedulo curans: nec antea finem fecit, quam linguam noſtram ad eam puritatem, ad eam eloquentiam, ad eam denique brevitatem ac gratiam perduxerat, ut inter expolitas gentium linguas poſſet recte quidem

connu-

connumerari. itaque in libris meorum *Epigrammatôn* his verſibus ejus gloriæ aſſurgo :

Prædicat *Aligerum* merito *Florentia Dantem*,
Italia & numeros tota, *Petrarche*, tuos:
Anglia Chaucerum veneratur noſtra poetam,
Cui veneres debet patria lingua ſuas.

Et rurſus :

Dum juga montis aper, frondes dum læta volucris,
Squamiger & liquidas piſcis amabit aquas :
Mæonides, *Græcæ* linguæ clariſſimus autor,
Aonio primus carmine ſemper erit.
Sic quoque *Virgilius Romanæ* gloria muſæ
Maxima, vel *Phœbo* judice, ſemper erit.
Nec minus & noſter *Galfridus* ſumma *Britannæ*
Chaucerus citharæ gratia ſemper erit.
Illos quis neſcit felicia ſæcla tuliſſe,
Hunc talem & tantum protulit hora rudis.
Tempora vidiſſet quod ſi florentia muſis,
Æquaſſet celebres, vel ſuperaſſet avos.

Neque hic pigebit in medium adducere Hendecaſyllabos, ex eodem fonte petitos, quos aliquot abhinc annis orante *Thoma Bertholeto*, typographo cum diligenti tum erudito, ſcripſi :

Cum novum brevis *Atticus* leporem
Inveniſſet, & undecunque *Græcam*
Linguam perpoliiſſet, inſolenter
Barbaros reliquos vocare cœpit.
Cujus veſtigia impiger *Quirinus*
Ter certo pede perſequens, *Latinum*
Sermonem bene reddidit venuſtum;
Et cum *Græca* alios rudes vocavit.
At quanto mihi rectius videtur
Feciſſe officium ſuum diſertus
Chaucerus, brevitate primus apta
Linguam qui patriam redegit illam
In formam, ut venere & lepore multo,
Ut multo ſale, gratiaque multa

Luceret,

Luceret, velut *Heſperus* minora
Inter ſidera; nec tamen ſuperbe
Linguæ barbariem exprobravit ulli.
Quare vos juvenes manu *Britanni*
Læta ſpargite nunc roſas ſüave-
Spirantes, violaſque molliores,
Et veſtro date, candidi, poetæ
Formoſam ex hedera [citi] coronam.

Sed jam ſatis noſtrarum nugarum adpoſuimus. Alius ille ſortis homo erat, quam ut meæ præconio muſæ meritas laudes accipere queat. O quanto citius ſub æquo judice à ſuis operibus juſtam conſequetur laudem. Ideoque optarem quidem noſtram linguam poetis *Latinis* familiarem eſſe: tunc facile inquam, facile in meam ſententiam irent. At quoniam quod opto vix fieri poteſt, tantum exoratos volo, ut mihi *Latinarum* literarum amatori aliquid in hac parte fidei habeant. quo auſpicio non gravabor ejus lucubrationum inſcriptiones *Latinitate* donare; ut ſic ſaltem leonem, quemadmodum in proverbio eſt, ex ipſis æſtiment unguibus.

Quanquam priuſquam id, quod modo ſum pollicitus, præſtitero, non alienum meo erit inſtituto palam facere *Gulielmum Caxodunum*, hominem nec indiligentem, nec indoctum, & quem conſtat primum *Londini* artem exercuiſſe typographicam, *Chauceri* opera, quotquot vel pretio vel precibus comparare potuit, in unum volumen collegiſſe. Vicit tamen *Caxodunicam* editionem *Bertholetus* noſter opera *Gulielmi Thynni*; qui, multo labore, ſedulitate, ac cura uſus in perquirendis vetuſtis exemplaribus, multa primæ adjecit editioni. Sed nec in hac parte caruit *Brianus Tucca*, mihi familiaritate conjunctiſſimus, & *Anglicæ* linguæ eloquentia mirificus, ſua gloria, edita in poſtremam impreſſionem præfatione elimata, luculenta, eleganti. Sequar igitur codicem paucis ab hinc annis impreſſum, & promiſſum adponam ſyllabon.

Fabulæ *Cantianæ* XXIV.

quarum duæ ſoluta oratione ſcriptæ; ſed *Petri Aratoris* fabula, quæ communi doctorum conſenſu *Chaucero*, tanquam vero parenti, attribuitur, in utraque editione, quia malos ſacerdotum mores vehementer increpavit, ſuppreſſa eſt.

De

De Arte amandi, alias *Romaunce of the Roſe.*
Amores *Troili* & *Chryſidis* lib. 5.
Teſtamentum *Chryſidis*, & ejuſdem Lamentatio.
Amores Heroidum.
De Conſolatione Philoſophiæ, ſoluta oratione.
Somnium *Chauceri.*
Chorus Avium.
Flos Humanitatis,

qui libellulus à multis, tanquam nothus, rejicitur.

De Pietate mortua, & ejus Sepultura.
Chorus Heroidum.
De Aſtrolabio ad *Ludovicum* filium ſuum, proſa.
Querela Equitis cogn. *Nigri.*
Encomium Mulierum.
De Fama lib. 3.
Teſtamentum Amoris, lib. 3.
Threni *Magdalenæ.*
De Remedio Amoris.
Querelæ *Martis* & *Veneris.*
Epiſtola *Cupidinis.*
Cantiones.

Hactenus de nomenclatura ejus librorum, qui hodie paſſim leguntur. Præter illos tamen, quos ego recenſui, ipſemet in prologo, *Amoribus Heroidum* præfixo, fatetur ſe ſcripſiſſe libellum de *Morte Blanchæ* ducis: tum etam *Origenis de Magdalena* opuſculum tranſtuliſſe: quod ego, (ſi modo *Origenes* tale quidquam ſcripſit) idem eſſe arbitror cum *Lamentatione Magdalenæ*, de qua ſuperius in ſyllabo mentionem feci.

Forſitan hic aliquis finem dicendi à me expectaret, ſed ego pauca adhuc habeo, quæ *Chaucerum* poſteritati magnifice commendabunt. Nam, quemadmodum *Richardo Burdegalenſi*, *Anglorum* regi, cognitus, & virtutum nomine charus fuit; ita etiam *Henrico* quarto, & ejus filio, qui de *Gallis* triumphavit, eiſdem titulis commendatiſſimus erat. Quid quod & tota nobilitas *Anglica* illum, tanquam abſolutum torrentis eloquentiæ exemplum, ſuſpexit. Acceſſit inſuper ad ejus gloriam, quod ſororem habuerit, quæ *Gulielmo Polo*, (niſi me nomen fallit) *Sudovolgiæ* duci, nupſit, ac magno in ſplendore *Aquelmi* vitam egit; ubi poſtea, fatis ſic volentibus, diem quoque obiit, &, ut ego aliquando accepi, ſepulta eſt.

Inter

Inter hæc *Chaucerus* ad canos devenit, ſenſitque ipſam ſenectutem morbum eſſe; qua ingraveſcente, dum is *Londini* cauſas ſuas curaret, mortuus eſt, & *Viſmonaſterii* in auſtrali inſula baſilicæ, D. *Petro* ſacræ, ſepultus. *Ludovicum* autem reliquit fortunarum ſuarum, quas utcunque amplas habebat, hæredem, & præcipue villæ ſuæ *Vodeſtochæ*, regiæ admodum vicinæ. Aliquanto poſt tempore *Gulielmus Caxodunus Chauceri* monimentum hoc diſticho inſcribi fecit:

Galfridus Chaucer vates, & fama poeſis
  Maternæ, hac ſacra ſum tumulatus humo.

Hi duo verſus deſumpti fuerunt ex quadam nænia, quam *Stephanus Surigonus*, *Mediolanenſis*, poeta ſuo tempore clarus, rogante *Gulielmo Caxtono*, ſcripſit. Quare juvat totam ipſam næniam, quoniam terſa, canora, & rotunda eſt, in præſentia recitare. Sic enim *Chaucerus*, qui re vera maximus fuit, nobili teſtimonio externi ſcriptoris major videbitur:

Peirides muſæ, ſi poſſunt numina fletus
  Fundere, divinas atque rigare genas,
Galfridi Chaucer vatis crudelia fata
  Plangite; ſit lacrymis abſtinuiſſe nefas.
Vos coluit vivens, at vos celebrate ſepultum:
  Reddatur merito gratia digna viro.
Grande decus nobis eſt docti muſa *Maronis*,
  Qua didicit melius lingua *Latina* loqui:
Grande novumque decus Chaucer famamque paravit,
  Heu quantum fuerat priſcra *Britanna* rudis!
Reddidit inſignem maternis verſibus, ut jam
  Aurea ſplendeſcat, ferrea facta prius.
Hunc latuiſſe virum nil, ſi tot opuſcula vertes,
  Dixeris, egregiis quæ decorata modis
Socratis ingenium, vel fontes philoſophiæ,
  Quicquid & arcani dogmata ſacra ferunt:
Et quaſcunque velis tenuit doctiſſimus artes
  Hic vates parvo conditus in tumulo.
Ah! laudis quantum præclara *Britannia* perdis,
  Dum rapuit tantum mors odioſa virum,

Crudeles

Crudeles Parcæ, crudelia fila ſorores,
Non tamen extincto corpore fama perit.
Vivet in æternum, vivent dum ſcripta poetæ,
Vivant æterno tot monimenta die,
Si qua bonos tangit pietas, ſi carmine dignus,
Carmina qui cecinit tot cumulata modis.
Hæc ſibi marmoreo ſcribantur verba ſepulchro,
Hæc meneat laudis ſarcina ſumma ſuæ:
Galfridus Chaucer *vates, & fama poeſis*
Maternæ, hac ſacra ſum tumulatus humo.
Poſt obitum Caxton voluit te vivere cura
Guilhelmi, Chaucer clare poeta, tui:
Nam tua non ſolum compreſſit opuſcula formis,
Has quoque ſed laudes juſſit hic eſſe tuas.

Habes nunc, humaniſſime lector, elegos in nivea tabella depictos, quos *Surigonus Viſimonaſterii* columnæ, *Chauceri* ſepulchro vicinæ, adfixit. Tu ſæpe eoſdem in noſtri vatis gratiam legas. Sic tibi, quiſquis eris, faveat ſuadela, lepoſque.

CAP. DVI. *De R. Marchaulo.*

R. Marchaulus *Grantæ Girviorum* inter *Petrinos* egregium non modo induſtriæ, verum etiam ingenii ſpecimen ſe exhibuit. Tentabat omne ſtudiorum genus; at philoſophiam & matheſin in primis coluit. Extat ejus de *Cata* & *Apodiatis* liber non ſine judicio editus. Erat porro veterum librorum indagator vel curioſiſſimus. unde & opima præda parta, quam, ne temere collata inter privatos inglorìa deliteret, publicam fecit, erogato bibliothecæ *Petrinæ* theſauro undique ſpectabili.

CAP. DVII. *De Gainoburgo.*

Gainoburgus leviter mihi cognitus; ita tamen, ut intellexerim eum in gymnaſiis non infeliciter verſatum eſſe, & famam à literis, ingenio, & ſophiſtico acumine comparaſſe. id quod indicat *Quæſtionum* liber ſubtilium ab eo concinnatus, & in lucem emiſſus. Crediderim hunc in *Lindia* ortum ſuperiori, ubi *Gainiburgus* nobile oppidum,

oppidum, & *Suenonis Dani* morte famoſum, in ripis *Te-ventinis* enitet.

CAP. DVIII. *De Roberto Mareſcallo.*

ROBERTUS *Mareſcallus* pro ſuis virtutibus certe digniſſimus eſt, qui locum in noſtro catalogo honorificum obtineat. Itaque memoriam hominis altius repetamus. *Carmeliticæ* religioni *Luddoloci* adoleſcens incubuit. Annis vero paulo maturioribus, totum ad literas animum convertens, *Oxonium* ſe contulit; ibique, *Ariſtotele* minime malo præceptore aliquamdiu uſus, ad ſacroſancta theologiæ ſtudia, tanquam ad perennem divinæ ſcientiæ fontem, properabat. Rectiſſime quidem illud, & quemadmodum religioſum decuit virum. Sed qui fructus honeſtum ſecutus eſt laborem? Certe non potuit non bonus ſequi. Pervenit etenim eo quo voluit: id eſt ad genuinam, ſinceram ac rectam evangelicæ doctrinæ cognitionem. Deinde omnes vitæ ſuæ actus ita temperavit, ut acceptis *Chriſti* præceptis belle reſpondere viderentur. O quam vellem noſtri temporis theologos *Mareſcalli* nunquam ſatis laudatam imitari induſtriam! Nam niſi adulatio, avaritia, ambitio, & pellices illæ impudicitiæ ſirenes, procul abſint ab animis theologorum, nullis concionibus, quantumvis facundis, elaboratis, doctis plebi puram ſequendam vitam perſuadebant. Sed hæc *Lerna* in tantam capitum excrevit multitudinem, ut niſi Deus optimus maximus inſulanum quendam *Herculem* à cœlo demiſiſſet, jam ſupra humanas vires ingens bellua capita alte extuliſſet. *Mareſcallus*, qui olim hujuſmodi beſtiam ſtricto acerrime inſecutus eſt gladio, ſi nunc viveret, ſine *Hercule*, inglorius omnino machæram deponeret. Non tamen defuit illi ſuus *Hercules*, ſed virtutis longe inferioris.

At miſſam faciamus *Lernam*, & ſignificemus *Mareſcallum* fuiſſe *Henrico* quarto, *Anglorum* regi, cum propter ejus eruditionem non vulgarem, tum etiam vitam inſigniter caſtam, commendatiſſimum. Utque ego in hac parte taceam, ſatis loquitur benevolentia principis; qui illum ſuæ auriculari confeſſioni adeſſe voluit; qui illum in magnis negotiis ad exteros reges oratorem miſit; qui denique illum *Henoforthi Mageſetum* epiſcopum deſignavit.

Nunc

Nunc reſtat, ut teſtatum faciam *Maſcallum* ſcripſiſſe librum unum in *Joannem Oldocaſtellium*, hominem hæreticum & ſeditioſum; alterum vero ſacrarum *Concionum*. Fato functus eſt *Luddoloci* 21 die decembris anno D. 1417. & magna ibidem celebritate inter *Carmelitas* tumulatus.

Hic, quoniam in *Joannis Aldocaſtellii* nomen incidimus, non ab re noſtra erit *Rogeri*, monachi fani *Ivonis*, meminiſſe, nam & is contra eundem *Joannem*, tanquam hominem hæreticum, libere ſcripſit.

CAP. DIX. *De Gulielmo Badecomo.*

GULIELMUS *Badecomus* juvenis philoſophiæ ſtrenuam quidem adhibebat operam. At in matheſi ſtudiorum primas poſuit partes: cui quantum accurata contulerit ille diligentia, malo curioſus lector ex libris ab eo feliciter concinnatis, quam ex mea ediſcat oratione. Scripſit enim libellum titulo *Concluſionis Operationis Aſtrolabii.* Edidit præterea opuſcula de *Sphæra Solida*, & *Concluſiones Sophiæ.*

CAP. DX. *De Petro Ruſſellio.*

PETRUS *Ruſſellius*, *Chordiger*, *Iſidis Vadum*, urbem longe celeberrimam, parentem & altricem ſtudiorum habuit. Ille vero, ne tam claræ parentis pietati, juxta ac expectationi de ſe magnifice conceptæ aliquando non reſponderet, cogitabat ſuas eſſe in primis partes bonas horas omneis in literis collocare melioribus: id quod ingenuus præſtitit, eximiam à facto laudem tandem conſecutus. Fit enim virtutis nomine *Chordigerorum* in *Britannia* Primas; à qua dignitate non tam laudem ſibi peperit, quam eidem dedit. Poſtremo, admonitus titulo prænominis ſui, D. *Petrum* & ipſe *Petrus* celebrare cupiebat. Jamque animo volutanti, qua id potiſſimum efficeret ratione, ſuccurrit ſtatim *Petri Epiſtola* canonica: quam ille, tanquam mnemoſynon ſui patroni, *Commentariis* illuſtravit non indoctis. Floruit circa tempora imperii *Henrici Bullenbrocani*, regis *Angliæ*.

CAP. DXI. *De Gualterio Elvedeno.*

GUALTERIUS *Elvedenus Grantæ Girviorum* inter *Gundovillanos* ſapientiæ divinæ rudimenta addiſcebat; quibus, tanquam ad coronidem, rerum aſtronomicarum eximiam cognitionem adjecit. Extat ejus *Calendarium*, cum tribus cyclis decemnonalibus, & argute, & ſignificanter compactum.

CAP. DXII. *De Joanne Vatao.*

JOANNES *Vatæus* circiter hæc tempora, homo ejuſdem ordinis ac inſtituti, cujus & *Elvedenus*, in pretio fuit. id quod ut perpetuum ſibi faceret, & nomen ſuum non modo memorabile, ſed & gratum quoque poſteritati redderet, *Tabulam* in *Æquationes Domorum*, præfixo *Canone*, concinnavit: rara mehercule uſus cum induſtria, tum proportione; uſque adeo, ut omne in ea deſcriptione punctum tulerit.

CAP. DXIII. *De Brichemone.*

BRICHEMON acute in ſcholis diſputabat. hanc ſibi ex dialectica *Ariſtotelica* quidem illa laudem non morituram peperit. Utque intellexerat auditores acumine ſuo tum captos, tum detentos, quæ *Ariſtoteles* dialectice ſcripſit, ille *Commentariis*, eo ſæculo commendatis, ſedulus illuſtravit.

CAP. DXIV. *De Stephano Patrenduno.*

STEPHANUS *Patrendunus*, *Carmeliticæ* ſectæ profeſſor, multa cum gloria lauream theologici nominis apud *Iſiacos* accepit. Deinde *Londinum*, civitatem multo celeberrimam, petiit; facturus in ſacris coram plebe concionibus utile aliquod cum literarum, tum ingenii ſui ſpecimen. Certe facile credi non poteſt, quanta hominum turba ad præſentiam novi prædicatoris convolaverit. Unde uſque adeo in immenſum ejus excrevit fama, ut paulo poſt vel

vel à principibus viris ad regiam *Henrici* quinti vocatus ſit; ne ipſa nobilitas tam claram evangelii interpretationem deſideraret. Princeps autem, audita ejus eloquentia, ſtatim hominem deamare incepit: ac, cognita à fide digniſſimis ejus vitæ integritate, conſultore ſimul & monitore illo in auriculari confeſſione uſus eſt. Porro, ne virtus ſuo careret munere, *Stephanum Meneviæ Demetarum* epiſcopum deſignavit.

Acceſſit & alius honos. nam in *Ceicaſtrenſis* eccleſiæ pontificem electus fuit; qua tamen dignitate, cauſa licet mihi incerta ſit, non gaviſus eſt. Profecto adducor ut conjiciam importunam in cauſa fuiſſe mortem, vel animum minime ambitioſum.

Summe coluit *Thomam Vallidenum*, ſui ordinis ac loci hominem, non magna tum quidem ætate, ſed eruditione plane maxima provectum. Quare percupiens rem gratiſſimam tam ſingulari amico facere, ita eum principi ſuo commendavit, ut & prædicandi & auricularis confeſſionis munia doctus doctiſſimo, tanquam per vices, tradiderit.

Sed lector forſitan elenchum ejus librorum opportune hic expectat. cognoſcat igitur *Stephanum* hos libros poſteris reliquiſſe; videlicet

Determinationum lib. Contra *Vicoclivum*.
In Epiſtolam *Pauli* ad *Titum* lib. 1. Hanc epiſtolam ſcripſit.
Super Sententias lib. 4.
Commentarios In *Theodolum*.
In Fabulas *Æſopi*.
Quæſtionum lib. 1.
Sacrarum Concionum lib. 2.
Epiſtolarum lib. 1.

Obiit diem extremum *Londini* vigeſimo ſecundo die ſeptemb. anno D. 1417. ſepultus eſt ibidem, non ſine celebritate, inter *Carmelitas* ſuos.

CAP. DXV. *De Roberto Caſtrenſi.*

ROBERTUS *Caſtrenſis*, rerum mathematicarum candidus amator atque idem illuſtrator, nomen decuſque à ſtudiis ſuo ſibi peperit ſæculo, quæ nec adhuc quidem elanguerunt. Extat enim ejus de *Aſtrolabio* libellus, judicio ſcriptus plane acerrimo. Conjectura tantum mea eſt, hunc autorem

autorem circiter *Richardi Burdegalenſis* imperium in pretio ſtetiſſe.

CAP. DXVI. *De Joanne Somario.*

JOANNES *Somarius*, *Franciſcanus* ex eo collegio, quod apud *Gualteri Pontem*, emporium *Saxurotrigum* frequens, propter *Iveli* fluminis ripas ſitum eſt, *Iſiacis* in ſcholis gloriam ab eruditione partam etiam nunc conſervat. Studuit philoſophiæ, & matheſeos recondita myſteria omnia, felicitate quadam inſolita, ſignificanter aperuit. Extant ejus opuſcula *Grantæ Girviorum* in bibliotheca *Petrina*. Vidi privatim ejus libellum de *Quantitate Anni*.

CAP. DXVII. *De Joanne Ventoſluctu.*

JOANNES *Ventoſluctus*, *Carmelita* & *Grantanæ* alumnus academiæ, theologiæ prudens ſtudebat; cujus & celebri titulo ab eruditorum choro donatus eſt. Ejus liber *Determinationum Theologicarum* famæ incrementa dedit. Floruit tandem in collegio *Carmelitano*, quod in principe *Lindiorum* urbe ſitum eſt.

CAP. DXVIII. *De Thoma Piperello.*

THOMAS *Piperellus*, *Carmelitici* inſtituti ſectator, *Iſiacas* ſcholas celebravit; unde & theologi ſacrum nomen adeptus eſt. Virtutem hominis & dignitas ſecuta eſt: videlicet epiſcopatus *Lantavayus*, deinde & *Bravonienſis*. *Balæus* meminit *Quæſtionum Theologicarum*, à *Piperello* editarum. Obiit cal. Mart. anno D. 1418.

CAP. DXIX. *De Roberto Ventamio.*

ROBERTUS *Ventamius*, monachus *Cernelii* coenobii apud *Durotriges* tum antiqui, tum celebris, *Latinos* non infeliciter verſabat autores. & eadem opera vocabulorum origines, ac ſignificationes eorum, judicio doctiſſimorum grammaticorum, maxime proprias exquiſite diſcuſſit, & diſcuſſas in numerum eleganter redegit: ita ut,

volumine jam confecto & perpolito, opus maturum orbi legendum emiſerit. Quod, dedicatum ſuo patrono & abbati *Richardo Simvellio*, pervenit, quo caſu neſcio, ad *Humfridi*, ducis *Claudiani*, manus, ac poſtremo ad auguſtam *Iſidis Vadi* bibliothecam.

CAP. DXX. *De Roberto Roſſo.*

ROBERTUS *Roſſus* è famoſo illo *Carmelitarum* ſodalitio, quod eſt *Nordovici*, prodiit: ac inter bonarum artium profeſſores, qui illo ſæculo in *Iſidis Vado* floruerunt, non minimus fuit. Nulla etenim philoſophiæ penetralia erant, ad quæ ille partim labore, partim ingenii felicitate aditum non fecerat. Rurſus nulli in theologia receſſus tam abditi, quin, accepta boni ſpiritûs face, curioſe indagaverit. Denique, ut ego de ejus virtute nihil amplius addam, extant *Commentarii*, quos in librum *Ariſtotelis* de *Animalibus*, & in *Geneſin*, in *Exodum*, in *Leviticum*, ac in *Eccleſiaſticum* & *Pauli* ad *Titum* epiſtolam ſcripſit, luculentiſſimi ſolidæ eruditionis teſtes. Hæc ille quidem & alia multa *Iſiaci* meditatus eſt, ac tandem deprompſit.

Interea *Nordovicum* alumnum ſuum tam longo tempore abſentem eſſe indoluit, nec dolori modum impoſuit ullum, quam revocatum & præſentem lætis oculis vidiſſet. Ille vero, parenti redditus, inter libros & ſtudia conſenuit; ac demum moriens 16. die decembris anno à *Chriſto* nato 1420. inter ſui ordinis primates tumulatus eſt.

CAP. DXXI. *De Gulielmo Fontano.*

GULIELMUS *Fontanus*, communi appellatione Wellys dictus, inter *Auguſtinianos* homines ſui ordinis olim clarus erat. Hanc illi claritatem imprimis peperit virtus literaria; quam uſque adeo coluit, ut cæteris magnum equidem inexhauſtæ diligentiæ exemplum oſtenderit. Quod ſi & facundia etiam diligentiæ ex æquo reſpondiſſet, vel noſtræ ætatis ſcriptoribus, ad ipſa eloquentiæ faſtigia totis nervis contendentibus, jam plane in honore eſſet. At hoc per ſæculum ſuum, quantum ad puritatem linguarum, rudiuſculum, præſtare non potuit. Calamo tamen ea præſtitit, quæ

ego ingrato ſilentio præterire nolo. Exaravit enim (cur non utar vocabulis eo tempore vulgo receptis?) *Diſtinctiones* in *Pſalterium*, ut nihil loquar de acutis *Diſputationibus*, & argutis *Concionibus*, quas ille chartis, ingeniorum ſervatricibus, commendavit. Vixit non incelebris *Lini*, ubi etiam quarto cal. aprilis anno D. 1421. mortuus eſt, & ſepulchro conditus.

CAP. DXXII. *De Joanne Beſoduno.*

JOANNES *Beſodunus*, *Carmelita* conventus *Linenſis*, vir erat rerum naturalium peritiſſimus, & idem divinarum literarum non malus æſtimator. Meam ſatis in hac parte ſententiam non modo *Granta*, felicium ingeniorum altrix, verum etiam ipſa *Pariſiorum Lutetia* confirmare videtur. Utrinque etenim in theologorum collegium receptus fuit. Scripſit & libros, quos illa ætas doctos judicavit; videlicet

Super Univerſalia.
Compendium Theologiæ.
Determinationum lib. 1.
Sacrarum Concionum lib. 1.

Obiit *Lini*, celeberrimo *Nordovolgiæ* emporio, anno Domini 1428.

CAP. DXXIII. *De Roberto Colemanno.*

ROBERTUS *Colemannus Iſiacorum* aliquando delicium dulce fuit: inter quos eloquentia, eruditione, ingenio, denique judicio vel rariſſimo eluxit. Tantarum felicitatem dotum academici, quot *Iſidis* adcolebant ripas, non modo diligebant, ſed & adamabant quoque, ac affectu quodam gratiſſimo ſuſpiciebant. Hinc factum, ut Cancellarii vices ei contribuerent. Auctus dignitate nova novum literis ſplendorem attulit. Illud non eſt ſilentio prætereundum, catalogum illuſtrium *Franciſcanorum* accurate *Colemannum* laudare, ac peritiſſimum carminis pronunciare.

CAP. DXXIV. *De Alano Linenſi.*

ALANUS, *Linenſis* collegii alumnus, *Grantæ Girviorum* operam cum philoſophiæ, tum theologiæ ſtrenuam impendebat. Inſignia doctoris adeptus tandem *Linum* repetiit, ubi & diem clauſit ſupremum. Scripſit *Elucidationes Ariſtotelis*, de *Quadruplici Senſu Scripturæ*, *Conciones*, *Indices* etiam in omnes fere veteres theologos.

CAP. DXXV. *De Joanne Bato.*

JOANNES *Batus Carmelitis*, *Eboracum* incolentibus, aliquando præfuit. ut autem præeſſet, hæc in cauſa fuerunt. Natus inter *Tranſabrinos*, & *Eboraci* religioſe educatus, totum ad eruditas artes animum adjecit: nec defuerunt, qui ſua ſponte currentem incitarent. quorum etiam tandem opera curatum eſt, ut vel inter *Iſiacos* bonis autoribus legendis libere operam daret. Non ille certe ſuorum opinioni de ſe conceptæ male reſpondebat. nam, exacto in ſtudiis juſto temporis ſpatio, evaſit non modo in clarum philoſophum, verum etiam theologum: quo utroque nomine titulos erudito viro plane dignos, non ſine totius academiæ ſuffragio, accepit. Tum præterea, ne immerito hujuſmodi accepiſſe inſignia videretur, voluit doctrinam ſuam vel editis libellis teſtatiſſimam facere. Lubet itaque inſcriptiones ejus operum in medium adferre. Commentatus eſt

De Conſtructione Partium, lib. 1.
Super Univerſalia, lib. 1.
Super Prædicamenta, lib. 3.
In Sex Principia, lib. 1.
De Anima, lib. 1.
Præfationem in Bibliam.
De Aſſumptione Virginis.
Sacrarum Concionum lib. 1.

Viderant hæc primates *Carmelitici* ordinis. viderant & eadem collegæ ſui, cum quibus *Eboraci* adoleſcens convixerat. Quare utriſque viſus eſt *Batus* maxime dignus, qui collegio, in quo à teneris educatus fuit, præeſſet. Quid multis moror? provinciam ſibi oblatam accepit; acceptam

rectiſſime gubernavit; ac poſtremo, violento gravatus morbo, ibidem occubuit, circa primos annos imperii *Henrici* ſexti. Hic ego, alio feſtinans, pæne prætereieram, quod vel maxime in *Bati* laudem dictum eſſe oportuit. erat enim *Græcæ* linguæ ſtudioſus; in qua pedem utcunque promoverat.

CAP. DXXVI. *De Thoma Vaſcone.*

THOMAS *Vaſco*, *Hunſletæ* inter *Brigantes* nobili loco natus, amore quodam conflagravit vehementiſſimo videndi, ac cognoſcendi muſas *Iſiacas*, bonarum cultrices artium. Nec mora, eaſdem inviſit; tandemque ex longa familiareis habuit conſuetudine. Alia ætas alia poſcebat ſtudia. A muſis venuſtis quidem illis ad ſeveram philoſophiam, & ſacroſanctam theologiam ſe contulit: ac laudem in utraque una cum laurea ſibi peperit. Inter divinæ ſcripturæ interpretes *Hieronymum Stridonenſem*, virum ad miraculum cum eloquentem, tum doctum mirifice coluit. Utque adfectus magnitudinem ſui apertiſſimam faceret, diligentia, induſtria, cura multa *Hieronymi Vitam*, edito libello, poſteritati conſecravit. Collegerat præterea exemplaria *Latina*, theſaurum ingentem, quorum partem non contemnendam *Lindianæ* apud *Iſiacos* bibliothecæ dono liberalis dedit.

CAP. DXXVII. *De Michaele Tregorio.*

MICHAEL *Tregorius*, è *Corinia* oriundus, qui ſuo ſæculo vel clariſſimus erat, hoc tempore noſtratibus tam obſcurus eſt, ut de ſola nominis umbra, idque pauciſſimis, cognitus ſit. At quanto nunc domi obſcurior, tanto foris illuſtrior. *Cadomum* etenim, civitas non parvi apud *Gallos* pretii, ejus cum literas tum alias virtutes multas ſacroſancta memoria vel hodie laudat, prædicat, extollit. Næ ego igitur eſſem homo omnium, quos terra ſuſtinet, ingratiſſimus, niſi talem ac tantum accurata oratione commendatum, & ab injuria oblivionis vindicatum, patriæ communi noſtræ reſtituerem. Itaque neceſſe habeo paulo altius cauſam repetere, quæ *Tregorium Cadomum* uſque perduxerit.

Henricus quintus, *Gallorum* domitor, aucto jam in immenſum imperio, *Nortomanniam* prius ditionis ſuæ provinciam frequentabat; ubi ab eruditis quibuſdam admonitus deeſſe gymnaſium, rem felicibus ingeniis ſumme utilem juxta ac neceſſariam, ſolicite curavit, ut locus omnibus opportunus modis deligeretur. Curanti vero ſuccurrit *Cadomum*, urbs cum antiqua tum celebris, & præterea aliquot regum *Anglorum* ſepulchris nobilitata. Quare ibidem, quæ ſurgenti bonarum artium paleſtræ neceſſaria erant, omnia mature fieri præcepit. Deinde etiam, ne quid omnino operi tam pulchre inchoato deeſſet, de gubernatore deſignando, cujus & eruditio & gravitas inſignis eſſet, cœpit agere. Quo tempore didicit quendam eſſe *Tregorium Iſiaci*, virum omni diſciplinarum genere inſtructiſſimum, ac gravitate eximium. Illum igitur per literas accerſitum munifice, ut regem decuit, donavit; academiæque ſuæ præfecit.

Hæc fuit origo *Cadomenſis* ſcholæ, quam aliquot pontifices *Romani* ſuis privilegiis celebriorem reddiderunt. *Tregorius* autem injunctum ſibi à principe munus optime cum publice legendo, tum multa ſcribendo, quæ *Gallis* potius quam nobis nota ſunt, adminiſtravit. De ejus obitu nihil hactenus accepi, quod certo referam.

CAP. DXXVIII. *De Bartremio Fizalano.*

BARTREMIUS *Fizalanus Lindi*, urbe celeberrima, in *Carmeliticæ* profeſſionis ritus juravit. Cumque per annos maturos licuit, *Iſidis Vadum* ſtudendi gratia profectus eſt, tanta certe animi ad ſcientiarum myſteria contendentis alacritate, ut brevi non leve ex literis nomen ſibi pepererit. Habuit autem cum eruditionis ſuæ tum reliquarum virtutum *Mecænatem*, ſi recte memini, *Gulielmum Quaplodum*, *Carmelitam*, epiſcopum *Direnſem*, cujus familiaritate aſſidue utebatur. Scripſit ſuper *Sententias* libros quatuor. Inſuper *Quæſtionum Theologicarum* librum unum. Floruit regnante *Henrico* quinto. Diem vitæ clauſit ſupremum *Lindi*, ubi & ſepulchro conditus eſt.

CAP.

CAP. DXXIX. *De Gulielmo Becolego.*

GULIELMUS *Becolegus*, *Carmelita*, *Grantæ Girviorum* ſtuduit; ubi publico ſuffragio in ſocietatem theologorum merito accitus eſt. Tum ille, ingenii periculum vehementiſſime cupiens facere, *Quæſtiones* & *Quodlibeta* ſcripſit, ut mittam librum *Concionum*. Poſtremis vitæ annis *Sabulovicum*, *Cantiorum* urbem, incoluit; quo loco & ſui ordinis collegium erat: & hic moriens anno D. 1438, terris relictis, cœlos petiit.

CAP. DXXX. *De Joanne Frumentario.*

JOANNES *Frumentarius*, vulgo Whethamſtede, monachus fani *Albani*, ad variam artium potius cognitionem, & antiquitatem è tenebris eruendam, quam ad eloquentiam compoſitus, in pretio fuit regnante *Henrico* quinto, *Gallorum* domitore. Senſerat, hoc præſide, fanum *Albani* ſuas fortunas, ſplendorem, gloriam denique auctam. Magni ergo ſymmyſtæ lumen demiſſum ſibi faciebant, & bonas literas, ducem talem ac tantum nacti, redamare cœperunt:

Fervet opus, redolentque thymo fragrantia mella.

Solebat huc non raro divertere, tum religione loci captus, tum animi recreandi gratia, *Hunfridus*, nobilitatis omnis & eruditionis phœnix plane unicus; qui alioqui ſua ſponte currenteis ſtimulis quibuſdam virtutis ad incrementa excitabat magna. Volupe & illis quidem, tam bene erga politas artes adfectis, hujuſmodi calcar perpeti. Sic inter *Hunfridum* & fani *Albani* monachos, præcipueque *Frumentarium*, quo uſus eſt tanquam bibliothecario, inſignis orta eſt & amicitia, & familiaritas.

Abba vero contendens modis omnibus ſatisfacere expectationi principis de ſe conceptæ, vetera undique exemplaria conquirere, atque in numerum referre, denique *Mecænati* dono dare. Addidit & ad cumulum librum de *Viris Illuſtribus*, à ſe elaborata quadam ſcriptum diligentia: cujus archetypus bibliothecam propter *Iſidis Vadum Hunfridianam*

nam nunc incolit. Cum nuper divertiſſem *Durovernum*, *Tuinus* pædagogus oſtendit mihi *Frumentarii* libellum de *Situ Terræ Sanctæ*.

CAP. DXXXI. *De Gulielmo Carmelita.*

GULIELMUS quidam fraterculus, ſcholis aſſuetiſſimus & diſputandi acumine valens, his temporibus floruit; habuitque *Thomam Vallidenum*, *Carmelitam* plane memorabilem, diſcipulum. Hic *Vigoclivi Trialogum* libro, ut referunt, aculeatiſſimo, preſſit, convulſit, protrivit. *Balæus* in *Collectaneis*, quibus illuſtria *Carmelitarum* facta deprædicat, hujus *Gulielmi* nomen celebrat.

CAP. DXXXII. *De Thoma Vallideno.*

THOMAS *Vallidenus* inter clariſſimæ memoriæ *Carmelitas*, quos noſtra produxit *Britannia*, numerandus eſt. Altius igitur ejus vitam & virtutes repetamus, ne ulla unquam temporum oblivio nomen tam undecunque illuſtre obſcuret. In primis certe exordii loco literæ ſe offerunt, quas ille in *Iſidis Vadi* gymnaſio, tanquam è pleno quodam ſcaturientis ſcientiæ fonte, ita hauſit, ut ſublimium cognitione rerum contemporaneos ſuos facile omnes non modo æquaverit, verum etiam longo ſuperaverit intervallo. Quis illo in re dialectica acutior, quis inter philoſophos gravior, quis denique inter theologos ſanctior? Sed nec ejus acumini, aut gravitati, aut ſanctitati defuit judicium, nervoſæ eruditionis pars merito maxima. Porro & juſtam ad circulum addidiſſet eloquentiam, niſi in amœnioribus diſertorum autorum campis expatiantem illum alio medium retraxiſſent ingens hæreticorum numerus, qui multa plebem quotidie ſtrage premebant; eoque facilius, ſed violentius, quod jam tum navis *Chriſtianæ* eccleſiæ inter varias longi ſchiſmatis procellas fluctuaſſet. Itaque ne virtuti, ne docti hominis officio non reſpondere videretur, ſtatuit impios religionis hoſtes omnibus telis impetere. Principio tamen cum illis manum conſeruit, qui in ſectis religioſorum mendicitatem nimium inſolenter, ut tum videbatur, vellicabant. Deinde cum *Oldocaſtellanis*, pravo & ſeditioſo hominum genere,

nere, in ipſis *Angliæ* viſceribus excreſcente, bellum geſſit, tandemque victoriam reportavit. ſed non prius quam principem ipſum, idque publice in ſuggeſtu, ſocordiæ in tam periculoſo malo admonuiſſet. Volo hic, candide lector, ut tecum iterum atque iterum nunquam ſatis laudatam *Henrici* regis modeſtiam expendas. Adeo certe liberam ac apertam concionatoris admonitionem ægre non tulit, ut ab illo gratia ſua digniſſimum duxerit. Tanti res eſt momenti principes, in loco, errati cum judicio admonere.

Erat id temporis *Stephanus Paterendunus*, *Carmelita*, in maximo apud regem pretio: is omnibus modis curavit, ut *Vallideni* fama per regiam quam clariſſima eſſet; & tandem, quod voluit, effecit. Acceptus eſt hoc pacto à rege in concilii partem, ſive de re publica, ſeu de religione quæſtio eſſet. Soluſque à tota nobilitate pugil electus eſt, qui fulminante gladio evangelicæ doctrinæ perfidas *Vigocliivienſium*, *Huſſitanorum*, & *Pragenſium* turmas multaret, premeret, protereret.

Commodum profecto id factum, nam tum *Conſtantiæ* indictum erat concilium, & rex neceſſe habebat illuc mittere inſignem aliquem pietate virum, qui multorum animos dictis regeret, & pectora mulceret. Orator igitur tam arduo negotio deſignatus eſt à rege *Valledenus* (una cum *Joanne Clynto*, non parvi nominis theologo, atque *Gulielmo Sturmio* & *Hartongo Clux*, equitibus, qui eadem fungebantur legatione) & per literas concilii proceribus commendatus. Longum hic eſſet recenſere quid ille in concilio egerit, quam multa cum copioſe, tum graviter de rebus ad fidem pertinentibus diſſeruerit. At ſi quem juvat illa cognoſcere, clariſſima in ejus libris omnia inveniet.

Hic locus valde opportunus ſe mihi offert, ut palam faciam, quos principes circiter tempora concilii ex præſcripto *Henrici*, ejus appellationis quinti, adiverit. *Udiſlaum Poloniæ* regem, *Alexandrum Lituaviæ* ducem, & *Michaelem Pruſſiæ* gubernatorem ad publicum pacis bonum, ut in mandatis acceperat, ſtrenue exhortatus eſt. Non fuit ejus apud tantos viros levis autoritas: nam, præterquam quod perſuaſerit illis pacem eſſe rerum omnium optimam, impetravit etiam, ut *Carmelitici* nominis honos in tam remotis à ſuo orbe regionibus in pretio eſſet. Nam ante *Vallideni*

adventum

adventum *Carmelitæ* in illis partibus de ſola nominis umbra cogniti erant. Facta ſunt in gratiam, & preces oratoris nobilium collegiorum fundamenta, quæ vel etiam nunc extant. Quid quod ipſum etiam *Sigiſmundum* imperatorem honorifica legatione petierit, magnamque ex cauſa bene acta gloriam ſibi pepererit.

Aliud eſt, quod pæne præterieram; nempe *Vallidenum* in concilio *Piſano* non modo de fidei myſteriis coram *Cæſare*, & magno primatum numero, diſputaſſe; verum etiam conciones habuiſſe. His atque aliis hujuſmodi negotiis non ſine ſumma cum felicitate, tum prudentia peractis, reverſus eſt ad ſuum principem; qui non longo poſt tempore in *Vincentiano* nemore, quod *Lutetiæ pariſiorum* adjacet, diem clauſit ſupremum. Sed nec ſic *Vallideni* fama obſcurata eſt, nam tenello *Henriculo* regi, quamdiu ſupervixit, & notus & charus fuit.

Nunc eo pervenimus, ut operæ pretium ſit, quoniam ſcriptorem optimæ notæ ornamus, librorum ſeriem connumerare, quibus æternitati ſe conſecravit. Edidit autem

De Re Grammatica lib. 1.
Commentarios in *Porphyrium*.
 In Prædicamenta *Ariſtotelis*.
 In libros Phyſicorum.
 In libros de Cœlo & Mundo.
 In libros Meteororum.
 In lib. de Anima.
 In Metaphyſica ejuſdem.
 In libros Ethicorum.
Introductionem ad Naturalia.
Quæſtionum Naturalium lib. 1.
Sophiſmatôn lib. 1.
De Evangelica Veritate lib. 1.
Super Sententias lib. 4.
Defenſorium Pacis.
Commentarios in Geneſin.
 In Exodum.
 In Leviticum.
 In Proverbia *Solomonis*.
 In Acta Apoſtolorum.
 In Epiſtolas *Pauli*.
 In Canonicam Epiſtolam *Petri*.
Doctrinale Eccleſiæ in tres diviſum libros,

quos *Martino* quinto, pontifici *Romano*, dedicavit, tanquam opus elaboratum & excuſſum.

De

De Fide per dialogos lib. 7.
Faſciculum Zizaniorum.
De Indulgentiis.
Quæſtionum Ordinariarum lib. 1.
Determinationum lib. 1.
De Præſcientia & Prædeſtinatione.
De Paupertate *Chriſti*.
De Divinatione lib. 1.
De Religione Perfectorum lib. 1.
De Corpore *Chriſti* lib. 1.
Sacrarum Concionum lib. 1.
Epiſtolarum lib. 1.
Orationum ad Principes lib. 1.

Hactenus de libris ab illo editis: ſupereſt vero, ut paucula quædam de ejus morte adjiciam. Jam fere ad juſtam pervenerat ætatem homo nec fortunæ nec honoris præter modum appetens, cum illum res publica ſui ordinis ex *Anglia* in *Galliam* evocaret. Transfretavit igitur, ac pervenit *Rothomagum*, civitatem bene ſibi notam, ubi morbo correptus acutiſſimo, è vita migravit ſecundo die novembris anno Domini 1430. & ibidem inter *Carmelitas* honorificè tumulatus eſt.

Denique tot nobilium autorum volumina, majuſculis literis *Romanis* ſcripta, *Carmelitis* noſtræ urbis ex teſtamento reliquit, quot illa ætas duobus ad minimum aureorum millibus æſtimavit. Undè, quamvis jam inſigniter diminutus ſit librorum numerus, nulla tamen eſt *Londini* bibliotheca, quæ, vel multitudine vel antiquitate exemplariorum, cum *Carmelitana* conferri poſſit.

CAP. DXXXIII. *De Joanne Cuningalo.*

JOANNES, alias *Petrus*, *Cuningalus*, *Carmelita*, locum in noſtris tabulis *Vallideno* proximum ambit: id quod ut faciat, familiaritas certe in cauſa eſt. Liquet enim illum *Vallideno* multis modis conjunctiſſimum fuiſſe. At ego, ne ſingula prolixe ſequar, unum tantum arctæ inter eos conſuetudinis exemplum, ſed celebre, ſed clarum, ſed memoratu digniſſimum, in præſentia adducam. Scripſerat *Vallidenus* opus eruditum juxta ac pium, & catholicis neceſſarium, cui titulus erat *Doctrinale Eccleſiæ*: idemque *Martino* quinto, pontifici *Romano*, dedicaverat. at hoc conſilio

ſilio uſus eſt, ut munus tam undecunque egregium ab aliquo inſigni viro vel *Romam* uſque deferendum curaret. Viſus eſt autem huic negotio *Cuningalus* maxime utilis; ut qui non modo è ſupremo illo theologici ordinis collegio eſſet, verum etiam inter expertes rerum expertiſſimus, & præterea diligentia, dexteritate, fideque tam bona, quam quiſquam facile optare poſſet. Quare provinciam *Cuningalo* non male delegavit. Ille vero ſui præſidis juſſa capeſſebat, & munus ſibi injunctum tanta cum modeſtia & gravitate curavit, quantam in homine, apud extremos *Britannos* cum nato tum educato, *Martinus* vehementer ſuſpiciebat: in cujus rei argumentum etiam luculentum ab eodem ſedis apoſtolicæ Nuntius deſignatus eſt. qua etiam functione multa præclare, multa ingenioſe, omnia quidem dexterrime egit.

Deinde domum rediens, meritas è *Vallideno* gratias tulit; ac poſtremo, præſidis provincialis honore inſignitus, *Nordovicum* petiit, ubi reliquos vitæ annos exegit. quo tempore, *Vallideni* nunquam ſatis laudatam ſedulitatem imitatus, longe pulcherrimam bibliothecam, eandemque optimis autoribus refertiſſimam, poſuit. Scripſit *Conciones Paſchales*, atque alia minuſcula. Vivendi finem fecit vigeſimo octavo die aprilis anno D. 1451.

CAP. DXXXIV. *De Hunfrido*, Duce *Claudiano*.

HUNFRIDUS, Dux *Claudianus*, vir regii generis, filius, frater & patruus regum, à me pro dignitate ſua in *Commentariis*, *Cycneam Cantionem* illuſtrantibus, accurate laudatus eſt. Non tamen committam, ut ſuus hic ei locus inter eruditos deſit. Qua parte tantum breviter attingam, quid ille in re literaria præſtiterit. Adoleſcens optimæ indolis, operam *Iſidis* in *Vado*, qua floret collegium *Balleolenſe*, diligentiſſimam non modo eloquentiæ; verum etiam naturalium rerum cognitioni, ut ego accepi, adhibuit. Vir autem poſtea maturus annis, adeo priſtino ſtudiorum ardori remiſit nihil, ut illum etiam inter aulæ ſtrepitus, & belli inſanos tumultus inſigniter auxerit. Excoluit univerſum chorum candidus eruditorum ſui temporis, quos vel *Britannia*, vel *Gallia*, vel *Italia* produxit. Nec quenquam literatum unquam ad ſe venientem non egregie donatum

Mecænas

Mecænas unicus dimiſit. Hinc contentio ardens inter eruditos celebrandi ejus nomen, decus, gloriam denique.

Leonardus Aretinus captabat *Hunfridi* amicitiam, unde pollicebatur dedicaturum ſe ei *Ariſtotelis Ethica Latiniſſime* loquentia: id quod, ut in exemplari meo manuſcripto apparet, edita præfatione præſtitit. At poſtea avaritiæ ſtudens, *Romanum* pontificem operi præfixit. *Petrus Candidus*, vir cum elegantiſſimus tum doctiſſimus, *Aretini* factum improbans, *Platonis Politiam*, apte, ſignificanter, accurate in *Latinam* converſam orationem conſilio *Picolpaſſi*, *Mediolanenſis* epiſcopi, *Hunfrido* conſecravit; cujus & hæc in operis elimata præfatione verba ſunt: "Is cum multa de "virtute, de humanitate, de prudentia tua nobis retuliſſet; "tum mirum in modum extulit diligentiam & amorem tuæ "claritatis erga literarum ſtudia. Qua de re profecto gaudent hi, qui bonarum artium ſtudiis ſolent oblectari, quod "ætate noſtra non omnino extincta ſint ſimulachra principum optimorum. quippe cum talis *Cæſar* fuerit, talis *Auguſtus*, tales multi præclari viri, quorum fama immortalis." Hactenus ille, & magnifice & vere.

Hunfridus fanum *Albani* ſumme coluit, & *Joannem Frumentarium*, ejuſdem loci abbatem, politæ eruditionis amatorem, habuit familiarem; cujus cum induſtria tum liberalitate in bibliotheca ſua non modo ornanda, ſed augenda quoque uſus eſt. Præterea & in *Italia*, & *Gallia* antiquiſſima comparata exemplaria ad numerum addidit. utque poſteritas tantis perfrueretur theſauris, bibliothecam infiniti ſplendoris *Iſidis* in *Vada* inchoavit, collatis codicibus 129. ſed ſelectiſſimis. quod opus *Campenſis*, archiepiſcopus *Cantuarum*, abſolvit. Inter cætera nec aſtronomiam intactam reliquit: *Tabulæ Directionum* adhuc extantes argumento ſunt.

CAP. DXXXV. *De Gulielmo Lindevodo.*

GULIELMUS *Lindevodus* feliciora ſtudiorum ſuorum tempora in lectione juris *Cæſarii* & *Pontificii* collocavit; doctuſque non vulgariter in utroque evaſit. Hinc famam, hinc opes, hinc honorem in foro ſibi comparavit *Cantiano*. Sed ut fortuna ampla arridere cœpit, relictis clientibus, à foro utili quidem, at laborioſo, ad aulam ſe contulit.

contulit. Hic quoque feliciſſimos rerum ſucceſſus invenit: namque in tanta erat apud *Henricum* quintum, *Anglorum* regem facile invictiſſimum, gratia, ut ab illo non modo ad *Hiſpanum*, verum etiam ad *Luſitanum* principes potentiſſimos de cauſis maximi momenti orator miſſus ſit. Nec dubium, quin magnam merito tanti laboris mercedem rediens accepiſſet; niſi immatura mors talem ac tantum imperatorem orbi abſtuliſſet.

Perculit uſque adeo non expectatus principis ille caſus *Lindwodi* animum, ut ab illo de augenda ſorte nunquam plane cogitaverit; & ſe totum antiquis, citra tamen lucrum illud famoſum, ſtudiis dedicaverit. Sed inter cætera, quia archiepiſcoporum *Cantianorum* decreta cognitiſſima habuit, mirifice cupiebat patrias leges illuſtrare. Accinxit ſe igitur operi longe honeſtiſſimo, & *Conſtitutiones*, ſive *Decreta Provincialia*, quatuordecim archiepiſcoporum (videlicet à *Stephano Longoduno* ad *Chichelegum*) recentiorum *Cantiæ*, quæ ſine lucido ordine ſparſa circumferebantur, in unum *Volumen* pulchre redegit; ita tamen, ut multa parum ad religionem conducentia cum judicio medium reſecaverit. Quanquam nec ſic finem operi fecit. adjecit etenim *Commentarios*, ſolidæ ſuæ eruditionis clariſſimos teſtes, qui totum opus, veluti quædam ſtellæ, interpolarent. Cumque extremam pulcherrimo libro manum addidiſſet, novum munus *Henrico Chichelego*, *Cantiorum* archiepiſcopo, conſecravit: quod & primum *Iſidis* in *Vado* typis excuſum eſt.

Præterea an aliquid ſcripſerit, mihi plane incertum. Sepultus eſt, niſi me fallit memoria, *Londini* inter canonicos *Stephanianos*. Tu jam, lector, oculos à *Lindwodo* avertas tuos; ſed te rogatum volo, ut tantiſper expectes, donec intelligas illum ſuo à ſecretis ſigillis principi fuiſſe. Hoc ego nuper à . . . . . *Fordo*, viro cum mihi familiariſſimo, tum etiam doctiſſimo, didici.

CAP. DXXXVI. *De Nicolao Uppodunio.*

NICOLAUS *Uppodunus*, juris conſultus, *Cæſarum* ac Pontificum *Romanorum* *Decreta* exquiſita legebat, excutiebat, ediſcebat induſtria: tandemque, *Severianæ* & *Fontanæ* factus eccleſiæ canonicus, ad ſcribendum ani-

mum

mum appulit. Erat tunc temporis in pretio *Humfridus*, dux *Claudianus*, literatorum decus plane maximum, cui & *Uppodunus* eruditionis nomine gratus. Cliens igitur juſtam gratulandi patrono quærens occaſionem, concinnavit libros quatuor de *Re Militari* & *Factis Illuſtribus*, quorum qui ultimus eſt, de *Inſignibus Anglorum Nobilium* tractat.

Joannes Uppadunus, *Carmelita*, tempore *Nicolao* antiquior, theologiæ calculo inſignis, aliquando in ſcholis *Iſiacis* claruit: poſtea vero *Thomæ*, ducis *Clarani*, ab auriculari confeſſione. Fertur hic multa ſcripſiſſe: at ego nihil interim eorum vidi. Obiit *Coventriæ* anno D. 1442.

CAP. DXXXVII. *De Joanne Lelando*, Grammatico.

JOANNES *Lelandus* inter *Lanicolas*, ut ego accepi, ortus eſt. *Iſiacorum* academiam celeberrimam coluit: ubi non ſine admiratione, ut illa ferebant tempora, ludum grammaticum aperuit, nobiles pueros ac plebeios non parvo tempore docuit. Propenſus *Iſiacorum* erga hominem amor eo ſucceſſit, ut hoc encomiaſtico frequenter carmine illum collaudarent:

Ut roſa flos florum; ſic Lelande Grammaticorum.

Vidi ego aliquando ejus *Grammaticam* certe, ut ea ætas tulit, non contemnendam. Docuit apud *Iſiacos* è regione, ſic prædicant, collegii *Vitiferi*, non procul à fano *Frediſwide* virginis, ubi diem obiens ſupremum, ſepultus eſt anno D. 1428. penultima aprilis. Tumulo ſuperadditum marmor, & marmori epitaphium *Latinum*, æreæ laminæ inſculptum. Sub eodem marmore & poſtea anno D. 1472. 15. octobris *Joannes Cobous*, diſcipulus *Lelandi* & ejus hypodidaſcalus, ac poſtremo præceptor, emoriens ſepultus eſt.

CAP. DXXXVIII. *De Joanne Aquadumo*.

JOANNES *Aquadunus*, *Carmelita Lindenſis* collegii, literas non parvo tempore in celeberrima *Iſiacorum* academia coluit. Culturam vero copioſa meſſis ſecuta eſt: nam in *Ariſtotelica* & *Chriſtiana* philoſophia tantum profecerat

cerat, quantum illius ſæculi promittebat felicitas. Quid autem promiſerit, quanquam doctus lector per ſe ſatis intelligat, modeſte pronunciare volo. Talis certe ejus ætatis felicitas erat, ut homines eruditiores, quam eloquentiores; meliores, quam elegantiores redderet. Hoc meum eſt judicium, quod qualecunque ſit, citra ullius offenſam dictum eſto. Meæ profecto partis erit, illum in albo doctorum virorum ponere, quem *Iſidis Vadi* cultores ex libris editis digniſſimum theologi inſignibus judicaverunt. Scripſit *Commentarios*

In Evangelium *Matthæi*.	*Auguſtinus* 13 libro Confeſſionum.
In Evangelium *Lucæ*.	
In Evangelium *Joannis*.	Lux in tenebris lucet.
In Epiſtolam *Joannis* duplices Comm.	*Joannes* Apoſtolus & Evang.
In Epiſtolam *Pauli* ad *Corinthios*.	Gratia Dei ſum quod ſum.
In Epiſtolam ejuſdem ad *Hebræos*.	Dominus adſumpſit me.
In Apocalypſin.	Beatus qui legit verba.
Collectaneorum lib. 1.	*Hebraica* namque locutio.
Sacrarum Concionum l. 2.	Principia populorum.
Quæſtionum Theologicarum lib. 1.	
De Virtutibus lib. 1.	Circa cardines cœli.

Claruit circa annum D. 1428. De ejus morte nihil hactenus legi, quod certo referam.

CAP. DXXXIX. *De Richardo Vinchelego.*

RICHARDUS *Vinchelegus*, ut colligo, *Dominicanus*, ex ea *Scriptorum* ſecta fuit, qui res philoſophicas & theologicas ſubtilius, quam fidelius diſcutiunt. Extat ejus volumen *Quæſtionum*, ut vocat, *Opinabilium*.

CAP. DXL. *De Joanne Tillonego.*

JOANNES *Tillonegus Carmeliticam* togam accepit *Garieni*. Eſt autem *Garienum* litoralis *Nordovolgiæ* civitas in ipſis *Garieni* fluminis oſtiis, à quo nomen accepit, ſita. Locum vero ſtudiorum ſuorum nobiſcum communem *Grantam Girviorum* habuit; ubi non levia felicioris ingenii ſigna inter bonarum artium profeſſores partim docendo, partim

partim diſputando, partim etiam ſcribendo oſtendebat. Extant adhuc ejus ſacræ *Conciones*, cordatæ eloquentiæ indices. Superſunt & quæ in *Sententias* & in *Apocalypſin* ſcripſit. *Grantæ* in magno fuit pretio, ne tempora ignores, circiter annum D. 1430.

CAP. DXLI. *De Thoma Becchenduno.*

THOMAS *Becchendunus* adeo accurate à *Joanne Candelario* laudatus eſt, ut nullus mea indigeat in hac parte diligentia. Quare, ne videar ſolem lucerna accendere, tantum in præſentia, quæ virtutem ejus literariam ſpectant, tractabo. Ab adoleſcentia ad maturos annos *Iſiacas* celebravit ſcholas. Aulicus deinde factus, ac *Balneorum* urbi epiſcopus deſignatus, ſic rem literariam fovit, juvit, auxit quoque, ut diceretur ſui temporis *Mecænas*. Sentit, ſentietque novum *Iſiaci* collegium ejus ſingularem erga literas amorem. Idem quoque ſentit *Balneodunum*. Quo tempore floruit, agebatur de jure hæreditario *Angli* penes *Galliam*. *Becchendunus Angli* cauſam ratiſſimam eſſe volens aperte, lucide, manifeſte jus ſui principis libello corroboravit edito, repudiata non ſine judicio lege *Salica*. Memini hæc me legiſſe, quæ & *Becchenduni* videntur referre calamum:

> *Beckingtona* mihi dedit ortum; *Balnea*, *Fontes*
> Faſces. ———

Quin nunc omitto in præſentia amplius ornare munus. Meminero *Becchenduni* pro ejus dignitate in libro de *Pontificibus Britannicis*.

CAP. DXLII. *De Joanne Heinoduno.*

JOANNES *Heinodunus*, *Lindenſis* collegii *Carmelita*, liberales artes apud *Iſiacos* edidicit. unde & tandem theologi titulo enituit. Calamum feliciter, his in publicum emiſſis libellis, exercuit. Scripſit autem *Commentarios* in *Matthæum*, *Lucam*, & *Joannem*, & *Apocalypſin*. atque adeo in *Epiſtolam D. Joannis*. Inſuper & *Pauli* ad *Hebræos* Epiſtolam commentariis elucidavit, idemque fe-

cit in Epiſtolam ad *Corinthios*. Edidit præterea *Collationes*, *Collectanea*, *Conciones*, ac *Quæſtiones Theologicas*, & poſtremo libellum, cui titulus *Summa Virtutum*, edidit. *Balæus* hunc floruiſſe colligit circiter annum D. 1429.

CAP. DXLIII. *De Thoma Dandone.*

THOMAS *Dando*, eximio probatæ vitæ & eruditionis nomine, ſodalitio *Carmelitarum Cunetionem*, alias *Marleburgum*, vetus *Severianæ*, ſive *Vilugianæ*, provinciæ oppidum, intolentium præfuit. Sed tantum abfuit, ut ex illa functione, quamvis honeſta, memoriam aliquam ſui apud poſteros ſperaret, ut longe alia ratione ſibi quærendam putaret. Ad calamum igitur, inter immortalitatis aſſertores non minimus, ſe contulit; ac *Hiſtoriam* ſive *Vitam Ealfridi* Magni, alias *Aluredi*, *Viſiſaxonum* regis, victuris chartis commendavit. Hæc pauca habui de *Dandone Marloburgenſi*, *Henricianæ* ætatis ſcriptore, dicere.

CAP. DXLIV. *De Nicolao Boteleſhamo.*

NICOLAUS *Boteleſhamus*, *Carmelita*, *Grantæ Girviorum* philoſophiæ & theologiæ operam dedit. Tantum felicitas etiam ſecuta eſt laborem. Proinde & ipſe, virtutis incremento ſtudens, *Lutetiam Pariſiorum* bonis florentem literis petiit; ac tandem *Sorbonicus* factus, intellecto ejus inter diſputandum acumine, theologi titulo inſignitus eſt. Poſtremo, ad *Grantanos* rediens, famam extendit ſuam, editis in *Petrum Longobardum Commentariis*, ac libro *Theologicarum Quæſtionum*.

CAP. DXLV. *De Joanne* à Fano *Eadmundi.*

JOANNES à fano *Eadmundi*, *Carmelita Gipponicanus*, adjunxerat virtuti ſtudium literarum: in quo ſtudii curſu ita maturavit, ut braveum non leve hinc ſibi comparaverit. *Lucam Commentariis*, periculum ingenii facere volens, illuſtravit.

CAP.

CAP. DXLVI. *De Gulielmo Bintreo.*

GULIELMUS *Bintreus* in numero doctorum *Carmelitarum* ponendus eſt. is enim in ipſa adoleſcentia inter *Burnamenſes* prima bonarum literarum fundamenta jecit. Deinde cum eo perveniſſet, ut prope ripas levi aut nullo cortice natare poſſet, tandem voluit ſui periculum facere, & vaſto liberalium ſcientiarum pelago ſe committere. Itaque *Grantam*, quaſi ſpatioſum & profundum quoddam circularis eruditionis mare, petiit. Quid ego hic commemorem, quam ſecundis ventis uſus ſit, aut quot rerum formas, ad infinitum fere varias, inter navigandum, non ſine jucunda quadam admiratione, notaverit? Tanta certe naturæ, mirifice ludentis, varietas eſt, ut nova curioſis oculis miracula ſemper oſtentet.

Noluit tamen *Bintreus* in illo naturalium rerum æquore conſeneſcere. Altius quiddam tentavit; ac, relicto *Neptuni* elemento, æthereas *Jovis* ſedes ipſaque aſtra, ingenii quadam divinitate, veluti præpeti penna conſcendit. Sim vanus, niſi libri ab illo editi eadem manifeſte probent. ob quam rem cognoſcite, ſtudioſi lectores, hæc vobis ab eo relicta fuiſſe monimenta:

Quæſtionum Theologicarum lib. 1.
In Cantica Cant. lib.
Determinationum lib. 1.
De Laude D. Virginis lib. 1.

Scripſit præterea de *Ornatu Latinæ Linguæ*, ac *Apologiam* contra *Impugnantes* ſuæ ſectæ *Mendicitatem*: in quo opere ſecutus eſt *Galfredum Hardebium*, *Auguſtinianum*, cujus vitam præſcripſimus, & *Joannem Hulbethum*, neſcio cujus ſectæ fraterculum, qui, libro accurate ſcripto, novem *Armacani* in *Mendicantes* Propoſitiones confutavit circiter annum à *Chriſto* nato 1370. *Bintreus* autem obiit *Nordovici* undecimo die auguſti anno D. 1440.

CAP. DXLVII. *De Nicolao Cantolupo.*

NICOLAUS *Cantolupus*, ex *Cambria* oriundus, genus commune habuit cum *Thoma Cantolupo*, ſancto quidem illo *Henofordenſis* eccleſiæ pontifice; à cujus

ſanctitate adeo non degeneravit, ut, accepta in ipſa juventute veſte *Carmelitica*, non leve ſurgentis virtutis ſpecimen oſtenderit. Inſuper doctis artibus, & præcipue ſacræ theologiæ, tanquam virtutem virtuti accumulans, diligentiſſimam operam adhibuit. Studebat etiam mirum in modum ornando ſuæ ſectæ nomini. Scripſit autem non contemnendum opus

Super primum librum Sententiarum.
De Laude ſui Ordinis.

Præterea *Hiſtoriolam* edidit; ſed ego illam, ut ingenue fatear, non vidi. Florenti ætate *Claudianæ* urbis *Carmelitis* præfuit. Poſtremis vitæ ſuæ annis collegio, quod *Ayonæ* mediterraneæ *Camelitis* ſacrum eſt, gubernator deſignatus fuit. Obiit ibidem 27 die ſeptembris anno D. 1441.

CAP. DXLVIII. *De Stenoduno.*

STENODUNUS leviter, & tanquam per tranſennam, mihi cognitus: at ita interim tamen, ut eum intellexerim non modo philoſophum melioris notæ fuiſſe, verum etiam mathematicum, & quidem inſignem, quod eruditionis genus multa felicia ingenia antiquitus commodiſſime plane exercuit. Extant ejus in *Tabulas Arſachelis Canones*, opus non de trivio petitum, erutum potius ab ipſis ſapientiæ receſſibus.

CAP. DXLIX. *De Joanne Holebroco.*

JOANNES *Holebrocus* eaſdem artes & inſtituta, quæ *Stenodunus*, ſumma proſecutus eſt cura. at an ejus ſynchronius fuerit, non temere pronuncio. Hoc interim certiſſimum ſcripſiſſe eum, idque accuratiſſime, novas *Tabellas Mediorum Motuum*, & *Æquationes Dierum*. Concinnavit præterea libellum de *Reductione Tabularum Alphonſi* ad annos *Chriſti*, menſes, dies, & horas.

CAP. DL. *De Joanne Gualterio.*

JOANNES *Gualterius*, alumnus collegii, quod *Gulielmus Perottus*, *Vicanus*, celeberrimum *Ventæ Simenorum* poſuit, ſolidam ſibi ab aſſidua in ſtudiis induſtria laudem

laudem comparavit; quam & auxit maxime, quo tempore, *Venta* relicta, *Iſidis Vadum* petiit, muſeumque *Ventanæ* ſocietatis magnificentiſſimum ab eodem *Perotto*, viro incomparabili, conſtitutum celebravit. Hic generoſus ardentis animi erga bonas artes impetus eo hominem plane diligentiſſimum provexit, ut naturalium rerum penetralia ipſa ingrederetur, avidiſque collustraret oculis. Inter hæc & matheſeos cura maxima ejus detinuit animum, ac detentum vel ad aſtra perduxit. Lætiſſimus ille vero, nova jam exauctus cognitione, *Canones* in *Tabulas Æquationis Domorum*, opus rotundum juxta ac argutum, magno labore, at ſucceſſu majori, edidit. Hinc poſtquam deguſtatis probatiſſimarum artium fontibus, ſitim multo nectare reſtinxerat, veteres ſodales *Ventanos* repetiit, inter quos conſenuit.

CAP. DLI. *De Vicanis.*

VICANI quatuor, alias *Vichingamii*, ad numerum noſtrorum *Scriptorum* accedunt, *Carmelitæ* omnes, *Nordovicenſis* collegii alumni omnes, theologiæ candidati omnes, denique quaſi ſynchronii omnes. Sed ego hoc unum pro jure meo faciam, ut *Henricus Vichingamius* primum obtineat locum.

I. Studebat ille *Oxonii*, ubi tandem theologi nomine donatus fuit. Dedicavit poſteritati *Commentarios* in *Eſaiam* & *Apocalypſin*, *Quæſtionum Theologicarum* librum unum, *Sacrarum Concionum* libros tres. Obiit *Nordovici* decimoquarto die martii anno D. 1447.

II. *Simon* proximus erit, qui totus diſputationum acumini inſiſtebat, id quod facile apparet ex ejus *Quæſtionibus* ordinariis, & *Quodlibetis*.

III. Eſto tu tertius, *Richarde*, qui diceris inter *Carmelitas Burnamnenſes* aliquando floruiſſe; poſtea tamen veniſſe *Nordovicum*. Utcunque ſit, lectori ſatis in præſentia erit cognoſcere, quod primum & ſecundum *Sententiarum* librum tuo illuſtraveris calamo: quodque ſacras *Conciones* 106. ſcripſeris.

IV. *Thomas* hic non dedignabitur ſe poſtremo poſitum loco; quando eruditionem nec tribuat locus, nec adimat. Literas procul à patria *Coloniæ Agrippinæ* quæſivit, & invenit.

venit. At quo à ſuis remotior fuit, hoc jam mihi, quæ fecit, obſcuriora omnia. Nihil unquam ab illo ſcriptum vidi; ſcio tamen quis adfirmet illum autorem aliquot librorum fuiſſe. Sunt hæc pauca quidem de *Vichingamiis*, ſed quæ vera eſſe pernovi.

CAP. DLII. *De Henrico Parchero.*

HENRICUS *Parcherus*, *Carmelita* ex ſocietate *Dunocaſtrenſi*, famam ab eruditione ſibi peperit. Hic anno D. 1464. ſacram in ſuggeſtu *Paulino Orationem* habuit, qua *Chriſti* paupertatem inſinuavit, & ſcriptam poſtea edidit. Comparent & hujus in libros *Meteorarum Ariſtotelis Commentarii*, ut mittam libellum *Concionum*.

CAP. DLIII. *De Laurentio Holbecco.*

LAURENTIUS *Holbeccus* à *Girviis*, paludes incolentibus, genus deduxit; quod per ſe humile bonarum non pœnitenda acceſſione literarum illuſtravit. Erat enim monachus *Rameſeganus* vitæ continentia laudatiſſimus; tum præterea, inter cætera, *Hebrææ* ſtudioſiſſimus linguæ. Quibus autem perſuaſus rationibus huc animum deflexerit, breviter, at opportune interim, ſignificabo. Inciderat in exemplaria quædam *Hebraica*, ſynagogæ veteris majeſtatem eximiam illam referentia, comparata quidem, & ab interitu olim conſervata, inſigni induſtria *Gregorii Venantodunenſis*, monachi *Rameſegani*, cujus & nos vitam ſuperius ſcripſimus. Cum hoc ſcriptore fuit pia quædam *Laurentio* invidia: ut quod ille videlicet in *Hebræa* lingua feliciter inchoaſſet, hic felicius abſolveret. Habuit ſancta æmulatio pleniſſimos ſucceſſus: & autor operis palmæ pretium tulit magnum, eleganter concinnato *Dictionario Hebraico*, opere tum elimato, tum docto; quod annis abhinc paucis *Roberti Wachefeldi* polypi nimia diligentia ſublatum eſt. *Joannes Infantius*, nuper monachus *Rameſeganus*, qui & libros *Hebraicos*, corruente una cum nobili bibliotheca cœnobio, ab interitu conſervavit, ea mihi de *Laurentio*, *Henrici* imperio quarti florente, retulit; quæ ita in præſentia animo, tanquam memorabilia, infiguntur meo, ut oblivionem nunquam apud me patiantur ullam.

CAP.

CAP. DLIV. *De Joanne Barningamo.*

JOANNES *Barningamus Gippovici*, clara *Sudovolgiæ* civitate, *Carmeliticæ* vitæ ritus ſacroſanctos coluit. Sed *Oxonium* eruditione non vulgari & inſigni fama illum decoravit: quæ ne violenta temporum injuria aliquando deperirent, modis curavit omnibus. Unus tamen præ cæteris & expeditior viſus eſt, & commodior; nempe ſi impigro calamo aliquid memoria dignum chartaceis tabulis commendaret. Itaque ſcripſit,

Super Sententias libros 4.
Quodlibeta.
Quæſtiones Ordinarias.
Sacrarum Concionum lib. 1.
De Enormitate Peccati.

Obiit *Gippovici* 22. die januarii anno D. 1448.

CAP. DLV. *De Joanne Capogrevo.*

JOANNES *Capogrevus*, inter *Auguſtinianos* πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων, à me doctorum auribus commendabitur. Is vero vel ab ipſa pueritia libris, perinde ac concha ſuis ſcopulis, adhæſit. *Granta*, fœcunda eruditorum parens, quæ illum, ut ego conjectura colligo, juvenem docuit, idem teſtabitur. nec deerit *Hunfridus Claudianus*, vir regii generis, cujus in hac parte clarum mehercule teſtimonium habebitur. Nam bonus princeps, quoties de animæ cura cogitabat, frequentiſſime autem cogitabat, toties literatiſſimi *Capogrevi* prudentiſſimo conſilio utebatur. Porro adeſt univerſus *Auguſtinianorum* chorus, teſtis multo locupletiſſimus, qui illum, excellenti eruditionis nomine, gubernatorem provincialem conſtituerunt. Sunt hæc plane illuſtria ejus doctrinæ teſtimonia; obſcura tamen, ſi cum pulcherrimis monimentis, quæ ille orbi ſcripta reliquit, conferantur. Quare inſcriptiones ejus operum mox ſubjiciam: *Commentarii*

In Pentateuchon, *Hunfrido*, duci *Claudiano*, dedicati.
In libros Regum, ad *Joannem Lowum*, *Aſaphenſem* epiſc.
In Acta Apoſtolorum, ad *Gulielmum*, epiſcopum *Elienſem*.
Symbolum Fidei, ad eundem.
In Pſalterium.

In

In Sententias *Petri Longobardi*.
Vita Divi *Auguſtini*, ad *Joannem Gunterſordum*, abbatem fani *Joannis*, quod *Avonæ* mediterraneæ celebre eſt.
Vitæ Sanctorum *Anglorum*.
De Illuſtribus *Henricis*, ad *Henricum* ſextum, *Angliæ* regem.

Sis ipſe lector, ſi quando hæc opera ad tuas manus pervenerint, *Capogrevicæ* cenſor eruditionis. Ego interea loci, quod ſentio, libere dicam; hoc eſt, me nullum ex *Auguſtinianis* ſcriptoribus, quos noſtra produxit *Britannia*, hactenus legiſſe, quem merito per omnia cum illo conferam. Obiit *Lini*, populoſa *Nordovolgiæ* civitate, duodecimo die auguſti, anno D. 1464. & ibidem inter *Auguſtinianos* ſepultus fuit.

CAP. DLVI. *De Joanne Talaugerno*.

JOANNES *Talaugernus*, monachus *Bravonienſis*, *Iſiaci* aſſiduam theologicis rebus impendebat diligentiam: unde & collegio theologorum primo adſcriptus eſt. Excitavit mirifice hic honos ejus animum, ut literarii aliquid monumenti poſteritati conſecraret. Aggreſſus igitur prælectionem publicam in *Iſidis Vado*, ea, quæ inter legendum accurate annotaverat, in volumen, anno à *Chriſto* nato 1448; redegit.

CAP. DLVII. *De Adamo Molendino*.

ADAMUS *Molendinus*, nobilis parentum ſtemmate, ingenio nobilior, virtutum vero calculo nobiliſſimus, bonas, ut fama prædicat, literas incredibili quodam candore fovebat. Quare operæ pretium erit, *Hermanni Schedelii*, hiſtoriographi, de eo judicium ſubjicere: "Inter quos "& amicus noſter *Adam de Molineux*, ſecreti regis ſigna-"culi & cuſtos, & literarum cultor, amiſſo capite, truncatus "jacuit." Hæc ille. Cauſa ejus mortis civile bellum, hinc *Henricianis*, hinc *Eadveardinis* de imperio contendentibus.

CAP. DLVIII. *De Davide Boſcho*.

DAVID *Boſchus*, qui & vernacula lingua *Boys* dictus eſt, *Carmelitica* religionis profeſſor, *Oxonii* in re theologica ſudavit & alſit; neque id quidem vel ſine gloria,

gloria, vel fructu. Gloriam hinc ſatis æſtimare licet, quod hujuſmodi ab *Oxonienſibus* titulos acceperit, quales primæ notæ theologis deferri ſolent. Porro fructum vel ex hoc facillimum eſt judicare, quod non modo ſuum ipſius animum, verum etiam aliorum multorum mentes, cognitione rerum vel ad miraculum varia, pulcherrime informaverit. Non deſunt libri ab illo doctiſſime ſcripti, qui hæc eadem abunde teſtentur: inter quos, & qui ſequuntur, non poſtremi nominis ſunt. viz.

De Duplici hominis Immortalitate.
Adverſus *Agarenos*.
Contra varios Gentilium Ritus.

Præfuit *Carmelitis*, *Claudiam* incolentibus, circiter annum D. 1451. ac ibidem, ut ego didici, obiit & ſepultus eſt.

CAP. DLIX. *De Joanne Chillenvortho.*

JOANNES *Chillenvorthus* inter *Maridunenſes* politis artibus curam, operam, diligentiam incredibilem adhibuit. Illud vero commune habuit cum aliis multis ibidem educatis, genuinum videlicet matheſeos ſtudium: in quo ſuo ſæculo palmam facile adeptus eſt, laudandus maxime, etiam ſi hac noſtra aurea viveret ætate. *Algoriſmus*, liber argute, ingenioſe, & ſignificanter ab eo compactus, extat. Vidi & *Tabulas Aſtronomicas* ab eodem editas. Hujus induſtriam imitati ſunt *Cervinus*, alias *Hartæus*, *Curio*, *Joannes Stacius*, fama celeberrimus, denique & *Blachæus*, *Maridunenſes* omnes, matheſeos admiratores, & amatores certe maximi omnes.

CAR. DLX. *De Richardo Chilleduno.*

RICHARDUS *Chillenduneus* ex numero *Iſiacorum* *Chillenuortho*, ob nominis vicinitatem, ambit eſſe ſocius vel conjunctiſſimus. Neque interim agit mecum, ut ejus vitam fuſa oratione poſteritati commendem, contentus ſi vel ſignificavero tantum *Ariſtotelicum* fuiſſe, & de *Generatione* ac *Corruptione*, præceptoris ſui induſtriam alacriter ſecutum, ſcripſiſſe.

CAP.

CAP. DLXI. *De Joanne Dedeco.*

JOANNES *Dedecus* in ſcholis aliquando floruit *Iſiacis*, & liberaleis artes jugi excoluit cura; philoſophiam inter cætera ſtudiorum genera plurimi fecit. Edidit in Ethica *Ariſtotelis Quæſtiones*, quæ illi ſæculo ita placuerunt, ut tandem *Iſiaci* illas, publico, ut tum quidem videbatur, commodo, prelo tradiderint. Non ſatis mihi conſtat, quo tempore floruerit.

CAP. DLXII. *De Joanne Chenningaulo.*

JOANNES *Chenningaulus*, *Carmelita Nordovicanus*, *Iſiacorum* gymnaſium celebravit, & tandem in præſidem electus provincialem. Illud nec ſua caret laude, quod deſignatus ſit Legatus Apoſtolicus in cauſis eccleſiaſticis. quemadmodum neque hoc, quod ſequitur, nempe fuiſſe illum *Richardi*, ducis *Eboracenſis*, ab auriculari confeſſione. Scripſit *Paſchales Conciones*. Obiit *Nordovici* 20 aprilis anno D. 1451.

CAP. DLXIII. *De Petro Chenningaulo.*

PETRUS *Chenningaulus*, *Carmelita* & ipſe, proximum à * *Thoma* locum in hoc, nominis ſimilitudine, catalogo poſcit. Erat autem, ut ego didici, genere nobilis, & literarum cognitione nobilior. Studuit inter *Iſiacos*, nomenque inſignis theologi ibidem promeruit. *Conciones* ad clerum ejus eruditionis luculentum extant teſtimonium. Tempore fuit aliquanto recentior * *Thoma*. obiit in *Iſidis Vado*, anno D. 1494.

CAP. DLXIV. *De Joanne Candelario.*

JOANNES *Candelarius* ita à primis ſtudiorum ſuorum annis doctis adhæſit artibus, ut *Latinæ* etiam linguæ puritatem non infeliciter imbiberit. Quæ res magnam illi apud eruditorum vulgus gloriam comparavit. Rarum enim tunc temporis non erat vel numerum invenire doctorum, qui de rebus philoſophicis & theologicis copioſe, gra-

* *Joanne.*

viter,

viter, nervoſe, in ſcholis diſputarent: at qui materiam vernis eloquentiæ floribus exornarent, dubio procul, rariuſculi erant. Non tamen defuerunt *Angli*, qui circa illam ætatem cum *Patavii*, tum *Romæ*, atque alibi etiam in *Italia*, utrique linguæ ſtrenuam quidem navabant operam; & præcipue ſub *Guarino Veronenſi*, magnæ, ut tum ferebant tempora, facundiæ viro. Certe, meo judicio, res erat majoris famæ domi, quam foris, peregrinam linguam didiciſſe. Sed nolo temerarius dici ab *Italis* definitor, qui omnes præter ſeipſos barbaros paulo inſolentius, quam verius, appellitant. Hoc interim mihi conſtat, quod *Candelarius* calamum ſuum & proſa & carmine aliqua, ut modeſte loquar, cum felicitate exercuerit. Adoleſcens *Ventæ Simenorum*, in collegio à *Gulielmo Perotto*, *Vichamenſi*, inſtituto, grammaticæ operam dedit. deinde & inter *Iſiacos* bonis artibus invigilavit in muſeo, quod *Novum* vocant, à *Gulielmo* quoque *Perotto* expenſis erectum infinitis.

Præfuit quoque tandem *Novæ* ſocietati, & Commiſſarii, ut ego didici, vices inter *Iſiacos* geſſit. Uſus eſt *Thomæ Becchenduni* familiaritate. Is erat epiſcopus *Fontanenſis*, alias *Vuellenſis*, vir probe literatus, & literatorum omnium fautor plane maximus. huic quæ ſcripſit opuſcula dedicavit. Extant archetypi ipſi in *Fontanenſi* bibliotheca, ſerico villoſo veſtiti, auro & minio pulcherrime picti. Cenſentur vero his nominibus:

- De Statu Humanæ Naturæ.
- Orationes de Laudibus *Fontanenſis* & *Badunenſis* urbis.
- De rebus à *Gulielmo Perotto*, alias *Vichamo*, epiſcopo *Ventano*, geſtis libelli aliquot.
- Epiſtolarum libellus.

Extat & ejus *Oratio*, qua reſpondet *Cornelii Vitellii*, prælectoris in Novo collegio *Iſidis Vadi*, orationi primæ.

In *Fontanenſi* eccleſia Cancellarii officio fungebatur. Cætera tam de ejus morte, quam ſepultura, mihi incognita. Colligo illum circa tempus civilis belli floruiſſe, quo *Eduardiani* cum *Henricianis* de imperii ſumma pertinaciſſime certabant.

CAP.

CAP. DLXV. *De Gulielmo Stapilarto.*

GULIELMUS *Stapilartus*, *Carmelita*, inter *Oxonienſis* academiæ ornamenta, & merito quidem, numerabitur. Talis etenim erat, qualem ne noſtra ætas, quantumcunque aurea ſit, inter doctos collocare dedignaretur. niſi forte elegantulus aliquis parvum eſſe exiſtimet philoſophiæ, & theologiæ penetralia vaſtiſſima quidem illa perluſtraſſe: & niſi ſciolus aliquis humile quidpiam eſſe ducat principem locum interpretandi ſacras literas *Iſthci* habuiſſe. Poſſem hic à multis virtutibus *Stapilartum* laudare; ſed, quoniam ſolam rem literariam agimus, volo illum in præſentia tantum è libris editis lectori commendare. Scripſit multa cum diligentia, nec impari felicitate, *Commentarios*

In Canticum *Moſis*.
In *Eſaiam*.
In aliquos Pſalmos.
De Paupertate lib. 1.
Quæſtionum ordinariarum lib. 2.
Sacrarum Concionum libr.

Denique, ſi quæras, quo tempore in pretio fuerit, quod ego didici, docere non gravabor. nempe illum theologiam *Oxonii* publice profeſſum fuiſſe anno à *Christo* nato 1456.

CAP. DLXVI. *De Reginaldo Pavone.*

REGINALDUS *Pavo*, relicta *Cambria*, patrio ſolo, *Iſidis* ad *Vadum* ſe contulit, ubi regalis collegii alumnus deſignatus, operam non modo eloquentiæ, verum etiam prudentiæ humanæ dedit; ita tamen, ut eadem fretus, divinam quoque in partem ſtudiorum maximam facile admitteret. Felicia hæc principia taleis habuere ſucceſſus, qualeis virtus ſuo promittit cultori, nempe optimos. Jam ſtudiorum orbem abſolverat, & inſignia theologi ſeveri ſuprema acceperat. Tanta igitur viri eximie docti latere quidem gloria non potuit. Accerſitus ille, aulæ & principi ſic ſubſerviebat, ut brevi fortunis amplis donatus ſplenderet, ac tandem epiſcopus *Ceicaſtrenſis*, apud *Sudoſaxones*, deſignaretur.

Hactenus

Hactenus omnia vel rectiſſima. Poſtrema tamen primis minime reſpondebant. nam rationem, ut fertur, ſtudiorum una cum fortuna mutabat; qua parte non contentus, in ſcripturæ interpretatione ratam ſequi orthodoxorum ſententiam, ingenio, quod plane acerrimum habebat, ac judicio fretus ſuo, eo erroris tum concionando, tum ſcribendo pervenit, de euchariſtia parum recte ſentiens, ut à ſynodo epiſcoporum coactus ſit *Lamithi*, præſente *Thoma Arundellenſi*, archiepiſcopo *Cantiorum*, novæ doctrinæ rationem reddere. Multa utrinque dicta. Poſtremo palinodiam convictus in ſano *Pauli* cecinit; ubi, combuſtis quos ſcripſerat libris, moerens & inglorius, ac dignitate epiſcopali privatus, tenui ad poſtremos vitæ annos ſorte contentus eſt. Atque adeo hæ vices rerum humanarum ſunt. Vidi aliquando libellum de ejus palinodia ſcriptum.

CAP. DLXVII. *De Nicolao Conoduno.*

NICOLAUS *Conodunus* prodiit è cœnobio *Carmelitarum Stenofordenſium*. ſacris vero literis *Grantæ* incubuit, ubi & theologi tandem inſignibus donatus fuit. Denique hæc monumenta poſteritati reliquit:

Commentarios in Cantica Cant.
Expoſitionem in Orationem Dominicam.
Concionum ad *Carmelitas* libellos duos.
Sacrarum Concionum ad populum libros duos.
Epiſtolarum librum unum.
Carmen Votivum ad D. *Albertum Carmelitam*, & D. *Andream* epiſcopum.

Honorem inter ſuos ſummum geſſit; nam præſes provincialis, publico omnium ſuffragio, conſtitutus fuit. Fato conceſſit *Londini* quarto die ſeptembris, anno D. 1460.

CAP. DLXVIII. *De Thoma Chillenduno.*

THOMAS *Chillendenus*, alias Chiſleſdene, operam præcipue legibus, cum *Cæſareis* tum *Pontificiis*, adhibuit. Succeſſus autem ejus ſtudiorum talis, tantuſque fuit, ut tandem primis utriuſque juris titulis donatus ſit. Deinde, qua neſcio pietate ductus, ad monachatum animum adjecit; ac ſano Servatoris *Durouerni* ſe ſuaque tradidit: *Commen-*

*mentariiſ*que leges ſcriptis illuſtravit, quos & *Gulielmus Varamus*, *Cantiorum* archiepiſcopus, lectos à ſe aliquando teſtabatur; idque cum fructu. Tandem deſignatus cœnobii præſes, talia erexit ex quadratis ſaxis monumenta, qualia nullus ibi privatim quiſpiam unquam contulit. quo nomine & famam ſibi peperit immortalem.

CAP. DLXIX. *De Roberto Flemingo.*

ROBERTUS *Flemingus*, vel nepos ex fratre, vel conſanguineus *Richardi Flemingi*, (qui ex Cancellario *Iſiacæ* academiæ factus eſt beneficio regis archiepiſcopus *Eboracenſis*, ac non longo poſt tempore ex enata controverſia ad *Lindianam* tranſlatus ſedem) juvenis in *Iſidis Vado* ſtuduit, quo loco *Richardus*, ejus patronus, atque idem bonarum artium amator magnus, paulo ante collegium, cognomento *Lindocollinum*, propter fanum *Mildredæ* ſacrum inſtituerat. Hæc ejus ad amœniores literas expedita alacritas eo tandem proceſſit, ut luculento eruditionis titulo celebris eſſet, & eccleſiæ *Lindocollinæ* decanus inſtitueretur. Deinde *Italiam* petiit aviditate cognoſcendi puritatem utriuſque linguæ, ac *Baptiſtæ Guarini*, oratoris & poetæ, ut illa tulerunt tempora, diſerti, prælectionibus tum *Latinis*, tum *Græcis Ferrariæ* interfuit. Ibidem autem hos *Anglos* ſtudiorum candidiſſimos, doctiſſimoſque comites, *Gulielmum Graium*, *Joannem Phræam*, *Joannem Gundorpium*, & *Joannem Tipetotum*, *Brangonianum* comitem incomparabilem quidem illum, habuit.

Meminit *Flemingi Lodovicus Carbo*, *Ferrarienſis*, in *Funebri Oratione*, quam in mortem *Guarini Ferrariæ* habuit. Crevit gloria *Roberti Flemingi*, ut his aperte etiam verbis ex funebri oratione *Carbonis* deſumptis conſtat: "*Robertus Fleminge*, Decanus *Lincolnienſis* eccleſiæ, qui ob "ſingularem in ſtudiis humanitatis præſtantiam, atque exer"citationem inclyti *Anglorum* regis procurator *Romæ* fa"ctus eſt." Hæc *Carbo*. Contigit hæc autem tranſmigratio à *Ferraria Romam*, ut ego conjecturam facio, imperio *Eadveardi* quarti, regis *Angliæ*, gliſcente tunc ſeditione civili. In pretio fuit *Sixto* pontifice *Romano* urbi præſidenti, à quo & Protonotarius factus. Et quoniam poetices ſtudium

ſtudium mirifice coluit, *Tiburti* tanquam in ſeceſſu duos libellos, carmine heroico ſcriptos, *Lucubrationum Tiburtinarum* nomine, edidit; quod opuſculum & *Sixto*, pontifici *Romano*, tanquam ejus virtutum encomiaſtes, dedicavit. Hi verſus, ex primo libro ſelecti, & *Sixto* applaudentes, mihi quidem videntur eſſe plane elegantiſſimi:

Sane quiſquis in hunc oculos defixerit aereis,
In vultu facieque viri cœleſte videbit
Elucere aliquid, majeſtatemque verendam.

Literatiſſimos viros eo tempore *Romæ* florentes familiares habuit; præcipue autem *Baptiſtam Platinam*, bibliothecarium *Rom.* coluit, quem & hoc egregie verſiculo laudavit:

Platina magna ſuæ lux & decus ille *Cremonæ*.

Vidi *Iſidis* in *Vado* Dictionarium *Græcolatinum* ab eo collectum. Comparaverat ſibi libros in *Italia* multos pulcherrime pictos, quos ex teſtamento reliquit bibliothecæ collegii *Lindocollinenſis*. Obiit *Lindi*, ubi in ſacello cum *Richardo Flemingo* ſepultus eſt.

CAP. DLXX. *De Gulielmo Graio.*

GULIELMUS *Graius* clariſſima natus eſt familia, quæ antiquitus *Codenorum*, nobile caſtrum *Duroventanæ* provinciæ, incoluit; unde & *Eadveardus Graius* recentioribus temporibus, *Ferrarii* ditione & *Grobio* caſtello auctus, originem duxit, moriensque uxorem, fœminam incomparabilem, regio *Eadveardi* quarti toro fœcundam reliquit. atque hinc prima illius viri illuſtris gloria, de quo nunc agimus, eluxit. Studiis optimis addictus adoleſcens philoſophiæ juxta ac theologiæ incubuit apud *Iſiacos*, qua *Balliolani* diſertus in pretio chorus enituit. Jamque fortunarum ſplendore conſpicuus, animum ad commigrationem in *Italiam*, eloquentia linguæ utriusque eximia ac bonis florentiſſimam artibus, totum convertit. *Alpes* igitur tranſgreſſus, *Ferrariam* alacer devenit; & *Guarino*, viro tum facundo, tum inſigniter docto, & prælectori publico, diſcipulum diligentiſſimum præceptori diligentiſſimo ſe adjunxit: ubi etiam & magnam merito laudem ex linguis elimatis, & varia rerum cognitione feliciter ſibi comparavit.

Poſtremo

Poſtremo & *Romam*, doctorum parentem ingenuam illam, petiit; ubi functione plane undecunque honorifica (deſignatus enim tum fuerat procurator *Henrici* ſexti, *Anglorum* regis) uſus eſt. *Nicolaus* quintus, ingenioſorum fautor tam magnus, quam qui maxime, delectatus non modo eruditione hominis recondita, verum etiam humanitate, benevolentia, candore, tranſlato *Thoma Bouchierio*, viro nobili, ab *Anguillariana* ſede ad *Cantianam*, eum præfecit ſedi tum vacuæ anno D. 1443.

Multa hic quidem ſcripſiſſe fertur & ante, & poſt acceptas *Romæ* infulas. *Ludovicus Carbo*, orator *Ferrarienſis*, in *Funebri Oratione*, qua *Guarini* eximias laudes deprædicat, hæc de *Graio*, conſuetudine ei conjunctiſſimo, refert: "Ex *Britannia* uſque ad *Guarinum* audiendum profecti ſunt, neque ullis impenſis pepercerunt, neque tanta "pericula maris formidarunt, ut cygnea divini hominis voce "fruerentur, cujus nomen in orbe notius quam cujuſdam "magni regis. Quot homines, natura barbaros, à loquendi "barbarie liberavit, eoſque in patriam lingua & arte *Latinos* factos remiſit? cujus rei teſtis eſt *Anglicus* ille *Elienſis* epiſcopus *Gulielmus* Gray, ex inclyta & ſereniſſima "regum *Angliæ* ſtirpe progenitus." Hactenus *Carbo*. Veterum autem ſcriptorum exemplaribus ita detinebatur totus, ut conductis librariis, & quidem multis, partim in *Anglia*, partim in *Italia*, videlicet *Florentiæ* & *Venetiis*, inter quos & *Antonius Marius* pingendo primus fuit, ingentem bonorum ex aſſidua ſcriptione librorum vim longo temporis defluxu ſibi comparaverit, aut patriæ potius. memor enim collegii, in quo propter *Iſidis Vadum* in literis juvenis inſtructus fuerat, eo in bibliothecam omnes theſauros ſuos traduxit, gratum antiquitatis monumentum, futurumque poſteritati gratius. Exactis in epiſcopatu viginti quatuor annis, ſept. 11. diebus 2. obiit *Dunami* 4. Aug. Sepultus eſt *Anguillariæ* in orientali eccleſiæ cathedralis parte.

CAP. DLXXI. *De Joanne Gundorpio.*

JOANNES *Gundorpius Saxonice* dictus, quod nomen *Latine Guntheri* ſilva, & apte, exprimitur. Operam, quantum ego colligo, omnibus artibus eruditis vel diligentiſſimam

mam *Iſiacis* in ſcholis, expoditi ingenii felicitate impendio adjutus, exhibuit. Maturior aliquanto annis factus, *Italia* illum in ſuum adoptavit alumnum, & *Guarino*, viro ad eloquentiam compoſito, tanquam parens indulgentiſſima, *Ferrariæ* tradidit edocendum. Bene ſit *Ludovico Carboni*, oratori *Ferrarienſi*, & magno certe *Anglicorum* ingeniorum fautori, laudatori, admiratori etiam, qui in *Oratione*, quam habuit longe eloquentiſſimam, cum funus *Guarini* lugubris curaret, inter doctiſſimos *Joannem Gundorpium*, amicum familiarem ſuum, connumerat. Neque enim id plane feciſſet unquam homo *Italus*, contemptor plerumque, & naſutus in *Ultramontanos* pæne omneis, niſi eximium quiddam, & de meliori nota clarum in eo, quo erat judicio acerrimo, perſpexiſſet.

Audivi autem *Epiſtolas*, & *Carmina*, atque adeo alia ab eo non infeliciter ſcripta fuiſſe. *Romæ* etiam eruditionis, ut illa ferebant tempora, prioribus, quantum ad bonas pertinet literas, feliciora, dediſſe aliquando ſpecimen arbitror. Decanus tandem *Fontanæ* eccleſiæ in *Britannia* apud *Murotriges*, nobilem verſus occaſum gentem, conſtitutus, taleis liberalitatis, ſplendoris, magnificentiæ denique profluenteis [theſauros] aperuit, quales ibi nec priores, ſed nec poſteriores plebi unquam oſtendere potuerunt. Potuit ille quidem tanto facilius, atque adeo opportunius, illa præſtare, quanto majoris aliis ſui loci hominibus apud *Eaduvardum*, *Anglorum* regem, pretii fuit.

In *Italia* comparaverat ſibi ingentem bonorum librorum ſuppellectilem, quam in *Angliam* traductam, partim *Grantæ*, *Girviorum*, partim etiam in bibliothecis *Iſiacis* reperi. Inciderat etiam in partem bibliothecæ *Phreanæ*, cui & in *Italia* familiaris erat. Maxima poſt literas, quæ illum plane tantum non immortalem fecerunt, dignitas promovebat, cum *Eaduvardus* quartus illum ſigilli privati magiſtratui ſupremo præficeret.

CAP. DLXXII. *De Joanne Stenobrigo.*

JOANNES *Stenobrigus* omnium *Carmelitarum*, qui ſua ætate doctis artibus *Iſiaci* incumbebant, facile primus fuit. Cujus eximiæ laudis hinc academia, illinc *Henricus*,

ricus, ejus appellationis ſextus, *Anglorum* rex, teſtem longe optimum ſe offert. Dedit etenim academia illi tot honorificos titulos, quot unquam antea erudito alicui tribuit. Tum princeps ipſe, percognitis ejus virtutibus, illius conſilio in rebus ad religionem pertinentibus uſus eſt. Deinde vero & præmia, erudito digna, candidus adjecit; *Bannochorenſem* videlicet pontificatum, ac poſtremo *Henofonthenſem*. Unum certe in homine erat, quod cordati vitio dabant. Totus namique curaverat in autoritatem *Romani* pontificis, & ejus ſanctiones, quarum valde multæ non malis hominibus vix ferendæ videntur. Sed nunc ad libros, omiſſo *Romano*, quos ita inſcripſit:

Expoſitio in Symbolum Fidei.
De Præmio *Chriſtianis* promiſſo.
De Vario Scripturæ Senſu.
De Caſu & Fortuna.
De Dote Eccleſiæ.
De Vigore Decretorum.
De Sanctionibus Eccleſiaſticis.
Quæſtiones Theologicæ.

Præfuit *Bannochorenſibus* quinque annis, *Henofortbenſibus* viginti & amplius annis; inter quos moriens anno D. 1474. ſepultus eſt. Nolo hic quenquam mirari, quod *Stenoburgum* inter *Henricianæ* ætatis *Scriptores* non connumerem. cauſa equidem fuit, quod ſupervixerit, vel ad medios annos *Eadveardini* imperii.

CAP. DLXXIII. *De Davide Tavenſi.*

DAVID, *Lannotavanæ* eccleſiæ à theſauris, ex *Cambria* oriundus, *Britannicarum* rerum cognitionem una cum lacte imbibebat. Ea enim eſt, & ſemper fuit, natura *Cambrorum*, ut manifeſto probro ſibi eſſe ducant foris ſapere, domi autem non ſapere. Quare ab ipſa pueritia parentum ſuorum genealogias, tum etiam patrias antiquitates religioſe diſcunt. Auſim hoc adfirmare nullam eſſe gentem, quæ tam expedite de ſitu locorum circumjacentium, de urbibus, de montibus, de lacubus, de fluminibus, & eorum curſu pronuntiet. Nunquam facile credidiſſem *Cambros* ita in ſuis rebus exercitatos fuiſſe, niſi præſens præſentes illos per totam late *Cambriam* audiviſſem. Unum illis

ad

ad ſummam deeſt felicitatem; præceptores videlicet docti *Græcæ* & *Latinæ* linguæ. Hos addas, omnia certe addideris. Nam ſunt ingenio, ſupra quam cuiquam credibile eſt, acuto, & ad omne ſtudiorum genus dubio procul apto.

Jam vides naturam, & educationem non parum dediſſe *Davidi*. Supereſt, ut intelligas illum multa ſua ipſius diligentia accumulaſſe. *Bardos*, (ſic enim *Cambri* vates appellant ſuos) *Bardus* & ipſe de ſacroſancta *Britanniæ* antiquitate conſuluit. Famoſi nominis loca, quotquot in *Cambria* ſunt, aut fuerunt, adivit, ſimul & curioſiſſimis oculis perluſtravit. Adde huc, quod ab indigenis ipſis omnia didicerit, quæ ad antiquitatis cognitionem pertinere viderentur. Comparata in hunc modum diviti antiquitatis copia, reſtabat, ut enata herba tanti laboris expectatam meſſem produceret. Scripſit igitur librum *Rerum Cambricarum*: in quo *Morganiam* præcipue illuſtravit ſuam; cujus princeps eccleſia eſt *Lannotava*, epiſcopalis ſedes. *Joannes Roſſus*, in libro de *Academiis Britannicis*, *Davidis*, ſynchronii ſui, meminit. Habes jam, lector, quod ego de hoc *Scriptore* cognitum habeo.

CAP. DLXXIV. *De Joanne Milveroduno.*

JOANNES *Milverodunus* ſacris *Carmelitici* ordinis initiatus fuit *Ventæ Belgarum*, quam *Saxones* victores *Wrightceſtre*, id eſt bellum vel illuſtrem locum vocabant. Fama tamen illius, quæ aliquando celeberrima fuit, non *Ventæ*, ſed in *Iſidis Vado*, utpote doctarum artium gymnaſio, prima incrementa cepit. quanquam tam magna *Londini* quoque, & *Romæ* ad cumulum poſtea acceſſerunt, ut ipſum illuſtris famæ circulum compleverint. Operæ pretium igitur erit paucis perſtringere, quid inſigne utraque in urbe fecerit. *Londini*, & præcipue in ſuggeſtu *Paulino*, frequenteis ad populum conciones habuit, de non ferenda epiſcoporum ambitione & avaritia. In qua parte ſedulo quidem imitatus eſt exemplum *Henrici Parcheri*, *Carmelitæ*, viri non infeliciter eruditi, qui ſacerdotes *Chriſti* paupertatem docuit.

Pervenit poſtea *Milverodunus Romam*, & paupertatis vulnera coram magiſtratibus eccleſiaſticis cum aculeatis con-

cionibus, tum libro in publicum emiſſo ita refricavit, ut ab illis in molem *Hadriani*, vel, ut nomine uſitatiori loquar, caſtellum S. *Angeli*, tanquam in carcerem, detruſus ſit. Manſit ibi præco evangelicus totum triennium. At tandem, edito per luculentum libellum ſuæ fidei ſymbolo, à *Paulo* ſecundo, epiſcopo *Romano*, libertati reſtitutus eſt, & patriæ; oblata tamen prius & cardanalitia & epiſcopali dignitate, ſed quam ille modeſte refutavit. Defunctus eſt *Londini* tertio die januarii anno D. 1486.

CAP. DLXXV. *De Joanne Elinio.*

JOANNES *Elmius*, *Carmelita*, doctis per literas feliciores illas innotuit; & claram uſque adeo ſibi inter ſuos famam, ſuavitate morum, peperit, ut tandem ſui nominis & ordinis collegio *Londini* præfuerit. Debet ei poſteritas, quod D. *Joannis Revelationes Commentariis* non contemnendis illuſtraverit.

CAP. DLXXVI. *De Joanne Phrea.*

JOANNES *Phreas*, conterraneus meus, *Londini* natus, ea felicitate cœlitus donatus eſt, ut is ex numero *Anglorum* primus mihi quidem eſſe videatur, qui barbarie patriam fœde gravatam labore honeſto, atque adeo utili, plane valetudini priſtinæ, qua imperantibus *Romanis* ſupra hominum opinionem omnem floruit, integre reſtituit. Illius hoc tale, tantumque beneficium, in poſteros collatum, niſi pro dignitate collaudarem, & autorem pro meritis magnis vel univerſo orbi notum non facerem, profecto omnium ingratiſſimus à bonis dicerer. Juvat igitur ejus vitam, virtuteſque inimitabiles poſteritati opportune, ſolicite, religioſe conſecrare. Prima apud *Iſiacos* ſolidioris literaturæ fundamenta, collegii *Balliolani* ſocietate donatus, jecit. Excrevit autem ingenii ædificium pulcherrimum, vel ad faſtigium uſque & miraculum. Initiatus tandem ſacris, evangelicus præco evocatus eſt à quodam amico, ut fano *Mariæ Montanæ*, quod *Ventæ Belgarum* celebre admodum eſt, præeſſet. quo & ille mature profectus eſt; ita tamen, ut nunquam amorem vehementiſſimum, quo perpetuo erga eloquentiam

quentiam & doctas artes adfectus erat, vel tantillum ceſſator deponeret.

Frequens *Ventæ Belgarum*, alias **Brightestow**, tunc temporis mercatorum turba in *Italiam* ſubinde navigantium: à quibus ubi plenius intellexerat, quam ingeniorum fertilitate beata eſſet, de tranſmigratione in eam, corraſo viatico, nocte dieque cogitavit. tandemque vela ſecundis commiſit zephyris, & *Italiam* pervenit. Fama tandem refert *Guarinum* ſenem, philoſophum & oratorem, *Ferrariæ* non ſine laude ingenti docere. Accurrit, prælectori aſſurgit, philoſophiam repetit, cognitionem herbarum medicarum præcipue excutit, legibus etiam civilibus operam, eamque ſedulam, dat, & chorum eruditorum *Italorum* humanitate magna, candore majori demeruit. Inter quos & *Carbonem*, oratorem *Ferrarienſem*, coluit; à quo in *Funebri Oratione*, qua *Guarinum* laudat, laudatur & ipſe. Artem medendi *Ferrariæ* in ſcholis publicis, confluentibus undique eruditis, primum docuit; deinde & eandem *Florentiæ* ac *Patavii*: ubi & inſignibus medici, publico conſenſu literatorum procerum, donatus eſt.

Poſtremo & *Romam* petiit, ac illuſtria eruditionis pericula multa, duce philoſophia, comite vero eloquentia, oſtendit; quo tempore *Joannes Tipetotus*, *Anglus*, comes *Brangonianus*, unicum doctrinæ inter nobiles ſui ſæculi lumen, civilem fugiens diſſentionem patriæ, merito magni fecit *Romæ* virtutes *Phreæ*. Non erat eo tempore *Romæ*, qui linguam utramque felicius exhauſerat.

Scripſit *Epiſtolas* elegantiſſimas & *Carmina*. Legi ejus verſus perfluenteis, in quibus *Bacchus* expoſtulat cum capro vitem arrodente, dedicatos vero *Joanni Tipetoto*, *Mecænati* ſuo; cui & conſecravit libellum *Syneſii* de *Laude Calvitii* interpretatum, ut quidam affirmant, majori *Latine* cum gratia, quam *Græce* à *Syneſio* ſcriptum. Tranſtulit in *Latium Diodori Siculi* bibliothecam *Græcam*: quod opus *Itali Poggio* vaniſſime attribuunt *Florentino*. Vidi ego exemplar, quod & archetypum fuiſſe certe puto, in cujus primi folii margine hæc recentiori manu ſcripta reperi: "*Paulus*, *Ro*-"*manus* pontifex, propter tranſlationem ſibi dedicatam "*Fream* epiſcopatu *Badoniæ* donaverat; quod cum acce-"piſſet, ſupervixit menſem unum, & obiit *Romæ* nondum

"conſecratus." Hactenus ex libelli margine. Sunt qui putent competitorem aliquem præſenti veneno, clam dato, *Phream* è medio ſuſtuliſſe.

Incidi aliquando in libellum ab eo de *Rebus Geographicis*, ut ego colligere potui, conſcriptum. Rogante quodam nobili *Italo*, epitaphium neſcio quod barbarum à monumento *Franciſci Petrarchæ* ſublatum; *Phrea Britannus* novum ac elegans tumulo juſſus ſuperaddere, quod & adhuc apud me extat. Extat *Epiſtola* longe, ſi ego quicquam recte judico, elegantiſſima, qua *Omnibonus Leonicenus*, phœnix ſui ſæculi, *Fream*, philoſophum incomparabilem, tantum non ad ſidera extollit. Beatus etiam *Rhenanus*, homo candidus, ex hac in *Syneſii* libellum de *Laude Calvitii* à *Phrea* editum, & à *Leoniceno* accurate collaudatum, commendandi *Freæ* virtutes anſam accepiſſe videtur opportunam. Talia enim refert: "*Joannes Phrea*, quod non "ſine publico *Britanniæ*, quam nunc *Angliam* vocant, ho-"nore dixerim, utramque linguam percalluit; bonas literas "ſumma cum laude non paucos annos, idque in *Italia*, "docuit." Ferunt *Fream* ex arte medica in *Italia* ingentem aureorum collegiſſe numerum, divitemque obiiſſe.

CAP. DLXXVII. *De Gualtero Venantio.*

GUALTERUS *Venantius*, conſueto vocabulo Hunte dictus, *Carmelita* fuit tam clari nominis, ut ejus eruditionis plane contemptor viderer, niſi honorificum in noſtro catalogo locum poſſideret. Quare volo candidum lectorem per me cognoſcere, quod primum doctrinæ & ingenii ſui ſpecimen *Oxonii* oſtenderit. Porro quod unus electus ſit, qui, totius *Angliæ* nomine, Concilio *Ferrarienſi* & *Florentino* intereſſet. Ex qua legatione magnam ſibi non modo gloriam comparavit, verum etiam gratiam apud *Eugenium*, ejus appellationis quartum, pontificem *Romanum*: uſque adeo, ut illius autoritatem præter modum & menſuram omnem, quemadmodum mox ex librorum indice apparebit, poſtea extulerit. Itaque tantum abeſt, ut hominis adfectum in hac parte nimium adprobem; ut vehementer pontifices omnes, ſuæ ditionis pomeria præter æquum dilatantes, improbem.

Sed

Sed res *Romanas* miſſas facio; ac ad *Venantii* libros, quibus ſe orbi commendavit, properabo. Edidit vero

Vocabularium.
De Vigore Literarum libellum unum.
In Doctrices Mulieres lib. 1.
Super Sententias lib. 4.
Commentariorum ſuper Evangelia lib. 4.
In Mulierum Communionem.
De Prædeſtinatione.
De Præſtantia Eccleſiaſticæ Dignitatis.
De Eccleſiæ Symbolo.
De Paupertate *Chriſti*.
Actorum *Ferrarienſis* & *Florentini* Concilii, tum Diviſionis *Græcorum* à *Romana* Eccleſia lib. ſex.

Præterea privatim duos libellos de *Rebus* in iiſdem Conciliis geſtis edidit.

Sacras Conciones numero 27.
Collectaneum Hiſtoriarum.

Quatuordecim menſes in negotiis, tempore concilii ſibi commiſſis, exegit; deinde magno cum honore domum rediit, ac triginta & amplius annos poſtea vixit. Tandem, ipſo ſenii morbo gravatus, *Oxonii* fato functus eſt vigeſimo die decembris anno D. 1478.

CAP. DLXXVIII. *De Thoma Cantio.*

THOMAS *Cantius* à *Maridunenſibus*, ſocietate *Iſiaca*, merito quidem collaudatur. Hoc ejus virtus in re literaria jure quodam ſuo poſcebat. Philoſophiam in primis excoluit, & in matheſi gloriam eruditiſſimus non levem ſibi comparavit: *Iſiacorum* omnium ſuffragia abunde comprobabant. Sunt, qui putent multa eum ſcripſiſſe in *Re Aſtronomica*, quæ ad meos nondum pervenere oculos. Conſtat ex catalogo *Maridunenſi* floruiſſe *Cantium* temporibus *Eadveardi* quarti.

CAP. DLXXIX. *De Joanne Lovæo.*

JOANNES* *Lovæus*, *Auguſtinianus*, à teneris annis bonarum artium vel ſtudioſiſſimus fuit. Maturioribus vero annis publicas academias percelebravit. unde & nomen di-

* *J. Lovai* vita *Capegrevica* præponi debuit.

gnitatem-

gnitatemque facile adeptus eſt; uſque adeo, ut in doctorum relatus numerum, hominibus ſui loci atque ordinis, quorum numeroſa juxta ac clara *Londini* ſocietas erat, merito præficeretur: & famam ſuam, alioqui ſatis notam, notiorem redderet. *Auguſtiniani* prædicant hunc & *Homilias*, & alia digna purgatis auribus ſcripſiſſe.

Illud interim mihi conſtat, fuiſſe eum longe diligentiſſimum veterum exemplariorum exquiſitorem. Bibliotheca, quam magnificam in ſuo inſtituit collegio, fidem in hac parte meam vehementer comprobat. Sanctiſſimus *Henricus* ſextus hujus cum literas, tum virtutes plurimi fecit; uſque adeo, ut eum primo fani *Aſaphi* inter *Elwium* & *Clutam*, celebres fluvios, ſiti epiſcopum deſignaret: deinde & pontificatum *Durobrevenſem*, alias *Roſæcaſtrenſem*, ſuperadderet. Floruit anno 1434.

CAP. DLXXX. *De Thoma Pencoido.*

THOMAS *Pençoidus*, homo *Auguſtinianæ* ſectæ, tantus erat in acumine diſputandi, quantus ſuo tempore nemo fere alius. Delegerat ſibi juvenis unicum præceptorem, videlicet *Joannem Scottum*. ad cujus exemplum ita ſe ſuaque omnia formavit ſtudia, ut non ovum ovo, nec lac lacte ſimilius, quam ille magiſtro. Poſſem ego hic *Pennochetum* ſuis depingere coloribus; malo tamen ut ejus virtus honorificis exterorum autorum teſtimoniis eluceat. Sic etenim videbor nihil patriæ, nihil gratiæ, nihil adfectui dediſſe. Age igitur, pro me loquatur *Ambroſius Coriolanus*, homo *Romanus*: "Hic doctor ſubtiliſſimus ſic *Joan*-"*nis Scotti* opera mente habet ſoluta & trita, ut, ſi perdita "eſſent, ea poſſet facillime reficere: cui omnes multum "ſophiſtæ debent; quoniam ipſe ejus opera elucidavit, "emendavit, & in publicum dedit. Multos in dialecticis, "in philoſophia, & theologia edidit tractatus, & quidem "ſubtiliſſimos." Hactenus *Ambroſius*. Nunc *Jacobi Bergomenſis* accedat calculus: "Eam ob doctrinæ magnitudi-"nem ex *Anglia* in *Italiam* vocatus, *Patavii* publico ſala-"rio diu ſacram theologiam docuit."

Audiviſti, optime lector, qualis quantuſque foris fuerit. Supereſt, ut etiam intelligas, quem domi honorem geſſerit.

Ex

Ex *Italia* rediens, unanimi conſenſu *Auguſtinianorum*, noſtram inſulam incolentium, accepit magiſtratum maximum, nempe provincialem. Mortuus eſt *Londini* vigeſimo die Maii anno D. 1487. Hic opus eſt appendice, ut incuriam *Ambroſii Coriolani* & *Jacobi Bergomenſis* mea diligentia corrigam. Neuter etenim illorum nominatim meminit alicujus operis à *Pennocheto* editi. A me igitur, candide lector, cognoſce, quod *Commentarios* in *Metaphyſica Ariſtotelis*, & luculentum opus in *Sententias* ſcripſerit.

CAP. DLXXXI. *De Joanne Cairleon.*

JOANNES, cui ab urbe *Legionum*, in ripis *Iſcæ* fluminis condita, nomen *Cairleon* vulgo inditum, *Grantæ Girviorum* academiæ celeberrimæ, ut ego colligo, operam impenſe magnam ſtudiis politioribus dedit. at philoſophia, medicina, & matheſis primas tenebant partes. Tandem ab excellentia, qua in re prænituit herbaria, archiatri titulo, publicis ſuffragiis, donatus eſt. Extant *Grantæ* in *Clarana* bibliotheca *Tabulæ* de *Rebus Aſtronomicis*, ab eo ſcriptæ quidem *Londini*, & editæ anno à *Chriſto* nato 1482.

CAP. DLXXXII. *De Joanne Mariſeldo.*

JOANNES *Mariſeldus*, homo ad philoſophiæ & rei medicæ cognitionem reconditam illam compoſitus, eo eruditionis pervenit, ut à civibus *Londinenſibus*, per eum nullo non morborum genere curatis, immortalem famam acceperit. Scripſit de *Arte Medendi* vel juſtum volumen, quod & *Praxin*, *Gilberti Anglici*, medici clariſſimi, induſtriam ſecutus, vocavit; quo opere, ut *Gilberto* interiori cauſarum cognitione ceſſit, ita in praxi eundem longo præceſſit intervallo. Multa mihi de hoc *Mariſeldo* narravit *Bertholetus* medicus, adfirmans eum ædes propter Xenodochium *Berptolomeanum Londini* incoluiſſe.

CAP. DLXXXIII. *De Thoma Rodoburno.*

THOMAS *Rodoburnus*, monachus *Ventanus* in famoſo illo D. *Petri* cœnobio religioni operam dedit: in qua cum pedem bene promoviſſet, alia reſtabat cura, nempe

nempe ut eruditis animum exornaret artibus. Itaque magnum omnis generis veterum autorum numerum ſibi comparavit: deinde tot dies ſimul & noctes legendo utiliter collocavit, quot gratam, variam, multam illi in rebus magnis cognitionem pepererunt. Unum tamen erat, quod inter ſtudia non leviter curavit, videlicet ut ſeriem & tempora rerum geſtarum memoriæ commendaret. Nam hiſtoriam multum ad civilem pertinere vitam non male judicabat. Sed nec ſatis eſſe putavit ſibi tantum in hac parte conſulere, niſi etiam & patriæ, cui debere ſe aliquam ſui partem recte credebat, prodeſſet. Calamum igitur exeruit, aliorum imitaturus in ſcribenda hiſtoria induſtriam. Et quoniam res geſtas *Angliæ* magis quam exterarum gentium diligentem deſiderare videbat ſcriptorem, eas, tanquam optime ſibi cognitas, in primis ab injuria oblivionis vindicandas eſſe cenſuit. Quid multis verbis opus eſt? *Hiſtoriam* noſtræ gentis feliciter inchoavit, & conſummavit. *Joannes Roſſus, Verovicanus*, magnus hiſtoriæ & antiquitatis amator, non modo *Rodoburni* teſtimonium aliquoties citat; verum etiam ſcribit ſe ejus præſentia, & colloquio aliquando uſum fuiſſe. Hæc paucula mihi ſunt de *Rodoburno* cognita.

CAP. DLXXXIV. *De Thoma Bradolego.*

THOMAS *Bradolegus* ex nobili *Scruporum*, vel, ut alias lego, *Scrobiorum*, familia originem duxit; quam etiam claris virtutibus nobiliorem reddidit. Totus etenim ſtudebat continentiæ, unde primum ritibus *Carmeliticis Nordovici* ſe conſecravit; deinde & vitam ibidem anachoreticam per quatuordecim annos duxit. Præfuit illo tempore *Carmelitis Nordovicani* collegii *Cyrillus Garolandus*, homo integritatis adprobatæ, atque ab hoc præſidis nomine digniſſimus. Is vero, conſentiente *Eugenio* quarto, volentem nolentem *Bradolegum* è ſancta latebra in lucem produxit; atque effecit, ut in *Dromorenſem* epiſcopum eligeretur. Poſt acceptam vero epiſcopatus dignitatem *Rhodianis* militibus chariſſimus fuit; nam apud illos legati functione uſus eſt. Præterea *Romæ* in pretio erat, magnamque cum *Eugenio* quarto, cui libros aliquot hiſtoricos de *Rebus Carmeliticis* dedicavit, gratiam iniverat. Vixit ad decrepitam uſque ætatem.

item. Mortuus eſt anno D. 1491. Sepulchrum ejus oſtenditur *Loveſtofti*, oppido maritimo, & limitaneo *Sudovolgiæ*. Mihi perplacent hæc duo poſtrema ejus epitaphii carmina:

> Venit ad occaſum morbo confectus amaro;
> Spiritus alta petit, pondere corpus humum.

Lubet hic aliquid adjungere, quod vicem coronidis ſuppleat. *David Chiroburgus*, *Carmelita*, vir in theologiæ cognitione clarus, & *Richardus Meſinus*, ejuſdem ſectæ theologus, *Bradolegum* præceſſerunt: uterque epiſcopus *Dromorenſis*, ille *Luddoloci*, hic *Eboraci* inter *Carmelitas* ſepultus.

CAP. DLXXXV. *De Joanne Roſſo.*

JOANNES *Roſſus*, aut ſi mavis *Rufus*, quem patria lingua Rowſe vocant, *Verovici*, urbe magnæ olim celebritatis, ut ex reliquiis venerandæ vetuſtatis etiam nunc apparet, natus ſimul & educatus fuit; donec maturiores anni philoſophicos poſcebant præceptores. Tum vero *Iſidis Vadum* petiit, altum aliquid in re literaria inchoaturus. Ubi tantum abeſt, ut operam perdiderit ſuam, ut ex illa fructum multo uberrimum acceperit. Inter cætera tamen incredibili uſus eſt diligentia legendis autoribus, qui de rebus noſtris ſcripſerunt. Unde tam exactam, tam variam, tam denique luculentam *Britannicæ* antiquitatis cognitionem ſibi comparavit, ut multos ex noſtris longo, inquam, longo præceſſerit intervallo.

Non miraberis, lector, quod *Roſſum* ita tibi laudaverim: ipſe dixeris digniſſimum laude fuiſſe. Nam, ut undecunque certam antiquitatis cognitionem ſibi compararet, ad *Cambros* primum, *Britannorum* reliquias, profectus eſt. Inter quos cum multa cognitu certe digniſſima percunctator curioſus didiciſſet, multaque oculatus teſtis vidiſſet; ſimili diligentia per totam fere inſulam uſus eſt. Adde huc quod multarum bibliothecarum forulos excuſſerit: in quo opere diutiuſcule & *Belloſiti* & *Grantæ*, claris noſtræ *Britanniæ* academiis, verſatus fuit. Jam copioſam ſimul & divitem rerum maxime memorabilium ſupellectilem collegerat, quæ ne per incuriam dilaberetur, contulit ſe ad quietem, rem ſcripturienti in primis neceſſariam.

Eſt

Eſt locus, in colle poſitus, propter ripam *Avonæ* fluminis, diſtatque vix mille à *Verovico* paſſibus, ubi conſtans fama eſt *Guidonem*, comitem *Verovicanum*, famoſiſſimum pugilem quidem illum, relicta urbe, ſtrepitu, & armis, vitam aliquando vixiſſe ſolitariam. Vicinia locum à cultoris nomine, clivum *Guidonicum* appellat. Extat in clivo eccleſia D. *Magdalenæ*, cujus pœnitudini bonus comes multum tribuebat, ſacra. Comites *Verovicani* memoriæ recentioris aream eccleſiolæ circumjacentem muro utcunque alto cinxerunt; ædes in uſus unius aut alterius ſacrificuli extruxerunt; fundulos etiam vicinos liberaliter adjecerunt. Hunc locum *Joannes Roſſus*, ex ea natus familia, quæ *Ragelegam* incolit, non procul ab *Alauni* caſtro, homo minime ambitioſus in poſſeſſionem, annuente vel *Verovicano* comite, vel *Eadveardo* quarto, accepit. Vidi multa loca, in quibus natura varia luſit amœnitate: nullus tamen, in primo conſpectu, magis unquam meis adblandiebatur oculis. Nacto in hunc modum honeſto otio, & aurea fortunæ mediocritate, expeditus & alacer ſcribendi munus aggreſſus eſt; quod nunquam poſtea, niſi cum ipſa vita, depoſuit. quo longo tempore multa chartis commendavit: ex quibus quædam ad umbilicum deducta aliis communia fecit, quædam in ſchedulis imperfecta moriens reliquit. Ego hæc, quæ ſequuntur, vidi & legi:

De Antiquitate *Verovicenſis* urbis.
De Epiſcopis *Vuiccenſibus* lib. I.
De Antiquitate Clivi *Guidonici*.
De Comitibus *Verovicenſibus*.
Contra Pſeudohiſtoriam Antiquitatis *Grantanæ*.
De Antiquitate Academiarum *Britannicarum*, opus imperfectum.

Scripſit præterea *Chronicon*, juſtum volumen, cui in gratiam urbis ſuæ titulum indidit *Verovicum*. Porro bibliothecam inſtituit in ipſa porticu auſtrali fani S. *Mariæ Verovici*.

Unum defuit *Roſſo*, homini alioqui ſolide erudito, nempe torrens illa eloquentia: quod tamen ſolo ætatis imputandum vitio. Si in noſtrum ſæculum, tam undecunque felix, incidiſſet, plane tuliſſet omne punctum.

De morte ejus, tanquam in re ignota, nolo temere aliquid adfirmare. Vixit uſque ad primos annos *Henrici* ſeptimi,

mi, & *Verovici* obiit 14. januarii anno D. 1491. ſepultus eſt ibidem, in fano *Mariæ* conſecrato, ut ex epitaphio inſcripto apparet.

CAP. DLXXXVI. *De Joanne Tipetoto.*

JOANNES *Tipetotus* genere admodum nobilis, at rebus præclare geſtis nobilior, & ingenio ad bonas artes certe omneis nato nobiliſſimus erat. Nos igitur talem, tantumque virum pro ſuis virtutibus graphice depingere & decet atque juvat; ejuſque vitam æternitati commendare. Patre genitus eſt cum nobili, tum potenti *Joanne Tipetoſto*, inter *Anglicos* proceres viro clariſſimo. *Jocoſa* mater, fœmina incomparabilis, eum peperit. Natalis autem locus *Everodunum*, villa apud *Grantanos* elegans, non longe à *Durovelo* & *Malduno* diſſita. Educatio parentum cura longe optima. nam & bonis literis & virtutibus conſecratus eſt. Studuit autem, ut ego accepi, apud *Iſiacos*, diſertam turbam, in eo collegio, quod à *Ballione* nomen deſumpſit: ubi tunc temporis & nobilium juvenum corona celebris renaſcentem imbibebant eloquentiam.

Jam erat majuſculus, & ejus pater, relictis terris, cœlos petiit, quietis ſedem optatiſſimam. Neceſſitas illum à muſis laudatiſſimis ad ditionem paternam, & aulicam pompam evocavit. Decreverat ante fortuna parens juvenem, omnibus ingenui animi dotibus florentem, nova acceſſione florentiorem reddere. Gliſcebat interea civile bellum; hinc *Mediolanenſi*, hinc *Iſurovicano* de imperio, odio plus quam *Vatiniano*, contendentibus. At *Henriciani* tunc potentiores erant, quibus & hic eximie favebat. Senſerat *Henricus* benevolum hominis erga ſe animum, & magnis illum merito honoribus inſignivit, tandemque *Bravonii* comitem inſtituit. *Ludovicus Carbo*, *Ferrarienſis*, in *Oratione Funebri*, qua *Guarini* virtutes ad ſidera evexit, ſcribit *Tipetotum* annos viginti quinque natum gazaphylacem ſupremi nominis in *Britannia* fuiſſe creatum: poſteaque mare *Britannicum* prudentia, & rei militaris peritia pacatum [reddidiſſe.]

Una dies quandoque parens, quandoque noverca eſt.

Perſenſit *Joannes* vulneratos utrinque & *Henrici* & *Eadveardi* animos. Quare tranquillitatem rebus pruden-

ter

"efficies profecto, ut ad reliqua tuo nomine perſequenda ſimus alacriores." Hactenus *Phrea* eloquentiſſimus, idemque doctiſſimus.

Ludovicus Carbo, Ferrarienſis, in *Funebri Oratione* pro *Guarino*, accuratiſſime *Tipetoti* virtutes, & præcipue literis politiores illas, explicat his verbis: "*Guarinum* etiam audire deſideravit illuſtriſſimus princeps *Joannes Anglicus*, immo *Anglicus Vigorniæ* Comes; ipſe quoque ex antiquiſſima regum *Angliæ* proſapia ductus; qui paternam ſapientiam imitatus anno ætatis ſuæ quinto & viceſimo, quod ante eum accidit nulli, maximus *Angliæ* theſaurarius creari meruit, qui ſummo apud *Anglos* honori ducitur, ſecundo poſt regem; qui cum mare *Britannicum* prudentia ſua, & rei militaris peritia pacatum reddidiſſet, *Hieroſolymis* [relictis,] muſarum dulcedine captus, triennium jam in *Italia* commoratus eſt; qui etiam nunc ſtudiorum cauſa degit *Patavii*, *Venetorum* humanitate detentus; qui literarum avidiſſimus omneis, ut ita dixerim, *Italiæ* bibliothecas ſpoliavit, ut pulcerrimis librorum monumentis *Angliam* exornet; quem ego mitiſſimum dominum meum appellare poſſim, & debeo. Vellet etiam, neſcio qua bona de ingenio meo opinione permotus, me in *Angliam* ducere: cui certe lubens parebo. Sic nunc in me fuerunt *Ferrarienſes* ingrati." Hæc *Carbo* & amiciſſime & veriſſime.

Commigravit *Tipetotus Romam*, relicta conſilio quodam *Patavina* urbe. Fruſtra ſibi quidem viſus eſt in *Italiam* veniſſe, niſi *Romam*, olim rerum dominam, *Latinæ* etiam parentem eloquentiæ & antiquitatis, ut in *Vaticana* apparet bibliotheca, conſervatrice, inviſeret. Nullus per aliquot ſæcula nobilitate inſignis hoſpes urbi gratior erat *Tipetoto*; cujus humanitas, candor, ſplendor etiam, & facundia *Ciceroniana* illa *Romanorum* omnium cum oculos, tum mentes ita occupabant, & poſſidebant quoque, ut cœlitus illum eo demiſſum, tanquam numen, non modo crederent, verum etiam colerent. Apparet ejus eloquentiæ exemplum vel illuſtriſſimum in *Præfatione*, quam *Phreas* encomio *Calvitii* præfixit. Nam affirmat ille quidem *Pium* ſecundum, pontificem, audita ejus oratione longe diſertiſſima, qua ſe totum illi & purpuratorum choro patrum concredidit, præ gaudio, quod inde acceperat, plane incredibili, lachrymas

fudiſſe:

ſudiſſe: utinam temporis iniquitate nobis non fuiſſet ſublata illa divina plane oratio.

Jam triennium in peregrinatione exegerat Comes *Joannes*, gloriamque nunquam certe morituram ſibi ex itinere longo, ſed memorabili, comparaverat, cum interim *Ovidianum* illud ei in memoriam rediret:

> Neſcio qua natale ſolum dulcedine cunctos
> Ducit, & immemores non ſinit eſſe ſui.

Unde *Romam* ſui nominis præconem eximiam reliquit, & Deos penates repetiit, multa ſuper ſeditione patria, multa ſuper *Phrea*, magno utriuſque eloquentiæ ornamento, tum præterea animæ dimidio ſuæ, multa denique ſuper *Omnibono Leoniceno* & *Ludovico Carbone*, viris longe eruditiſſimis, ac illi una cum *Phrea* communibus amicis, cogitans. Extat elegantiſſima *Epiſtola Omniboni Leoniceni* de laude opuſculi *Syneſii Græci*, quod à *Phrea Latinitate* donatum eſt, ubi & hæc leguntur: "Illuſtriſſimo principi noſtro" (*Tipetotum* intelligit) "me commenda, cujus deſiderium "ut æquiori animo feram, aſſueſcere non poſſum." Hæc ille de patrono inclyto.

Eadveardus quartus *Henricum* ſextum beneficio comitis *Verovicani* regali deturbaverat ſolio, quem rediens veneratus eſt *Tipetotus*. cujus imperio, anno regni ejus decimo, *Avonduni Simenorum* præfuit judicio quorundam nobilium, inter quos *Clapamus*, qui regis majeſtatem ibidem in conflictu læſerant. Sævitum in noxios eſt; qui poſt mortem, à poſtico ad verticem acutis transfixi ſudibus, in auras erecti malis exemplo fuere, ſed triſti, &, uti plebs aperte dicebat, crudeli & inſolito. Quo Comes hæc fecerit animo, alioqui miſericors, non temere pronuncio. Unum hoc interim ſcio, hanc notam fuiſſe poſtea mortalem ei. Gratiam *Eadveardi* integram ſibi conciliavit. Continuo ob nuptias ab *Hiſpano* oblatas, & à *Verovicano* comprobatas, *Eadveadus* perſenſiit hoſtem ſibi vel infeſtiſſimum eſſe *Verovicanum*. Hinc & regio exutus ipſe imperio; *Henricus* priſtinæ reſtitutus eſt dignitati. Nec longo poſt tempore *Tipetotus* in publico conſeſſu nobilium ſuſpectus, ut videtur, de amore erga *Eadveardum* imperio defunctum propenſiori, capitis judicium pertulit; ac, *Viſimonaſterio* re-

licto, à præfecto *Bellini* caſtri, exutis ſponte in mortis memoriam, ut ego accepi, crepidis, pedes ductus eſt ad *Fluentanum* carcerem, ubi & unam peregit noctem. Die vero craſtina ad *Turritum* montem, locum ſuppliciis famoſum, perductus eſt, ac ſecuri percuſſus, quod populo triſte ſpectaculum fuit.

Gulielmus Caxodunus, *Angliæ* prototypographus, hæc, aut ſimilia his, *Anglice* refert, in calce libelli continentis *Pub. Cornelii* & *Caii Flaminii Orationes* de *Vera Nobilitate*, de *Tipetoto*, quæ ego *Latine* ſic interpretor: "Intelligo "comitem *Vigornienſem* pium, ac nobilem, qui vita nuper "miſere ſublatus eſt, cujus ego animam veſtris præcipue "commendo precibus. Deum immortalem! quanta illius "herois virtutum cultoris, ac cordati ruina fuit. Quoties "in memoriam revoco, atque mecum expendo ejus vitam, "ſcientiam, virtutem, mihi quidem videtur, niſi Deus aliter conſtituerit, incomparabilem tanti taliſque viri fuiſſe "jacturam, modo recte ejus æſtiment dignitatem una cum "eruditione & experientia magiſtra conjunctam, ac ſolicitos labores in expeditione *Hieroſolymitana* deſumptos; "poſtremo honores etiam, quibus à *Romano* pontifice & "aliis multis illuſtratus fuerit uſque ad extremam obitus "diem. Quo tempore præſenti populo exemplum plane "utile, à patientia, moriendi dedit." Hactenus *Caxodunus*: cujus diligentia *Ciceronis* de *Amicitia* libellus, in *Anglicam* verſus linguam *Tipetoti* opera, prelo commiſſus eſt, non ſine honorifica præfatione, quæ Comitis gloriam percelebrat æternam. Impreſſit etiam *Banatuſii Magnomontani* duas *Orationes* in primis eleganteis: *Pub.* videlicet *Cornelii* & *Caii Flaminii*, qui rivales erant, *Lucretia Fulvii* filia incomparabili utrinque petita, quas ita terſe, nitide, ſignificanter etiam *Tipetotus* in linguam *Anglorum* vernaculam tranſtulit, ut dubites majori an gratia ille ſcripſerit, an hic interpretatus fuerit. Libellus plane elegantiſſimus eſt, atque ingenioſus. Tantumque abfuit, ut *Cornelius* divitiis & ſtemmatibus innitens formam expectatam, operis illuſtre pretium, victor acceperit; ut *Flaminius*, melior quam ditior nobilitatis titulo, omne punctum una cum *Lucretia*, juſto patrum cum ſuffragio, tum judicio tulerit.

Illud non eſt ſilentio prætereundum, quod *Caxodunus* in

impreſſo

impreſſo codice præponit *Tullii* libellum de *Senectute*, in gratiam *Faſtophi*, nobilis *Gallorum* domitoris, in ſermonem *Anglicum* converſum libello *Amicitiæ*, cujus tamen interpretationis autorem, ſi recte memini, nullum nominat. Si mihi liceret conjectura uti ulla in re incognita, dicerem certe *Tipetotum* interpretem utriuſque fuiſſe. Præter has tranſlationes affirmat *Caxodunus*, in *Præfatione* libelli de *Amicitia*, hunc alia ſcripſiſſe multa, ut à doctis & fide dignis acceperat. Optarem inter alia maxime extaret ut ejus *Latina Oratio*, qua *Romanum* pontificem, *Pium* ſecundum, atque patres galeriferos in admirationem, antiqua uſus eloquentia, deduxit. Tunc facile ex unguibus leonem æſtimarent.

Sublato capite *Tipetoti*, truncus ſtatim delatus eſt ad fanum *Dominicanorum Londini*, propter *Fluentanam* portam, ubi & ſepultus eſt inter duas columnas verſus auſtrum. *Joanna* ſoror, fratris elugens tam triſte fatum (nupſerat enim *Inguldeſtorpio*, *Grantanæ* ditionis nobiliſſimo equiti) poſuit ſacellum, & ſepulchrum in eo marmoreum, ubi in tabella hæc inſcriptio: "*Fecit hanc capellam Joanna D.* Ingul-"deſthorpe, *ſoror Joannis Comitis, cum quo hic requieſcit.*" Hic forſitan videbor lectori feſtinanti longiuſculus. Quid facerem? ſidus tam eximium ſuis radiis parte nulla defraudandum.

CAP. DLXXXVII. *De Joanne Thoneio.*

JOANNES *Thoneius*, *Auguſtinianæ* profeſſor ſectæ, bonas literas, atque adeo eloquentiam magni merito fecit: quo judicio humaniores artes ſolicita excuſſit diligentia. Nec minori uſus eſt in ſacrarum rerum lectione cura. Senſerat deeſſe aliquid ad circulum, nempe *Græcæ* cognitionem linguæ. Accinxit igitur ſe maxima cum alacritate & promptitudine operi; ac, devoratis primis rudimentorum moleſtiis, igneſcens ad majora ſe contulit. Sed neque hæc virtus juſto caruit honore. nam, à ſuis collaudatus, honorifica functione uſus eſt. Sunt qui putent multa ab hoc homine erudite fuiſſe inchoata, at non abſoluta, partim immatura morte, partim ſocordia fraterculorum in tenebris & ſilentio elanguiſſe, denique blattas ac tineas, pro dolor! paviſſe.

CAP. DLXXXVIII. *De Gulielmo Surflucto.*

GULIELMUS *Surfluctus*, *Carmelita*, fanum *Botolphi*, nobile oppidum, incoluit. Deinde & *Grantam Girviorum*, gymnaſium celeberrimum, petiit; atque ita ſtrenue bonis incubuit artibus, ut inter Doctorum choros, Doctor & ipſe, merito connumeratus. Superſunt ſacræ, quas *Latine* ſcripſit, *Conciones*. Obiit fani *Botolphi*, ubi & ſepultus eſt anno D. 1466.

CAP. DLXXXIX. *De Roberto Creſſio.*

ROBERTUS *Creſſius*, *Carmelita*, *Iſiacæ* cultor academiæ, idemque theologus, ut ſpecimen illuſtre aliquod ingenii, ac eruditionis ſuæ oſtenderet, *Homiliarum* librum edidit.

CAP. DXC. *De Gulielmo Tillæo.*

GULIELMUS *Tillæus*, alias *Cellingus* dictus à *Cellingo*, pago duobus paſſuum millibus à *Faverſamo*, celebri emporio, diſſito, monaſticæ præſcripta vitæ ſedulo imitatus eſt, quo loco *Durovernı Cantiorum* fanum Servatori ſacrum, opus plane magnificentiſſimum, elucet. Hic ille non modo pietati ſtudebat, verum etiam melioreis excoluit artes. quo nomine & *Iſidis Vadum*, academiam literis florentem, petiit; unde & famæ pretium non leve tulit. Reverſus deinde ad ſuos, merito pro virtutibus à cunctis collaudatur.

Ecce ſubito illi præ oculis noctes atque dies obverſabatur *Italia*, poſt *Græciam*, bonorum ingeniorum & parens, & altrix. A præſide igitur ſuo impetravit facultatem commigrandi ad *Italos*, & viatico donatus ſatis amplo, iter aggreſſus eſt. Pervenit *Bononiam*, utriuſque juris cultricem aſſiduam, quibus & ipſe delectatus ſtudiis feliciter pedem promovet. Jam gratus erat ſymmyſtis ſuis, & frequenter de cognitione legum, non ſine maturo diſputabat judicio. *Politianus* eo tempore vir cum eloquentiſſimus tum doctiſſimus, & magnum ſui ſæculi ornamentum, *Bononiæ* tum cauſam promovebat literariam; quem & *Tillæus*, linguarum antiquæ elegantiæ addictiſſimus, arctiſſima ſibi conjunxit

junxit amicum familiaritate. Fervet opus. Græciſſat ille quidem; & induſtriæ & impenſis nullum certe locum relinquens, *Græca* exemplaria multa conquiſivit. Nec minori ulla cura in corradendis *Latinis*, ſed antiquæ notæ, codicibus uſus eſt: quos nec longo poſt tempore, tanquam theſauros plane incomparabileis, ſecum deduxit, *Durovernum* repetens. Sic foris, domique accrevit in immenſum *Tillæi* gloria. Hinc factum, ut publico ſuorum ſuffragio in præſidem eligeretur, magiſtratum non amplum modo, verum etiam ſplendidum.

Henricus jam ſeptimus, ſublato tyranno, *Britanniæ* imperabat; cognitaque *Tillæi* tum eruditione, tum fide, illum in rebus arduis vel *Romam* uſque ſpectatum ſatis oratorem miſit. Quo tempore *Thomam Linacrum*, optimæ ſpei adoleſcentulum, tanquam miniſtrum, una ſecum deduxit; ac *Bononiam* in itinere forte reviſens, *Politiano*, veteri amico ſuo, illum commendatiſſimum reliquit erudiendum. Cauſa principis *Romæ* feliciter acta & tranſacta, pretiumque tulit laboris orator domum rediens. Poſtremo annis jam gravis ea, quæ, ut fertur, meditatus fuerat partimque chartis commiſerat, imperfecta moriens, pro dolor! reliquit.

Annis ab hinc paucis *Legidunus* leguleius, iniqua & temeraria comitatus turba, *Durovernum* hoſpes venit: humaniſſime à præſide ſani Servatoris acceptus eſt. Sed nocte intempeſta, negligentia & temulentia ejus ſervorum, ædes ſubito igne correptæ conflagraverunt. In quarum ſupremo tabulatu theſaurus librorum *Tillæi* reconditus unaque exhauſtus, maximo ſtudioſorum incommodo. Ferunt hac clade *Ciceronis* deſideratiſſimum de *Republica* volumen in cineres redactum fuiſſe. *Commentaria Græca Cyrilli* in *Prophetas*, atque minutula alia, è mediis ſublata flammis, ſed ſemiuſtulata. Bona alio fortuna *Baſilii* in *Eſaiam* Magni *Commentarios*, & *Syneſii Opera*, una cum aliis *Græcis* codicibus, diſtraxerat.

CAP. DXCI. *De Thoma Millingio.*

THOMAS *Millingius*, *Viſmonaſterienſis* coenobii cultor, inter *Iſiacos* felicia literarum fundamenta jecit, progreſſuque temporis eo cognitionis pervenit tandem,

ut in ſupremam theologorum claſſem merito relatus ſit. Deinde ſuos repetens, eruditionis juxta ac virtutis titulo, abba ibidem deſignatus eſt. Ac non multis poſt annis, beneficio *Eadveardi* quarti magno, *Honoforthenſis* eccleſiæ pontifex inſtitutus; cui etiam à conſiliis fuit, ejuſque filium *Eadveardum* principem ſuſceptor de ſacro levabat fonte. Sunt qui hunc putent elegantem, ut illa ætas tulit, ſcriptorem fuiſſe. Illud interim, ſi vera ſunt quæ referunt, cum paucis tunc habuit commune monachis; videlicet linguæ *Græcæ* cognitionem.

CAP. DXCII. *De Eadveardo Blundo.*

EADVEARDUS *Blundus* originem à proceribus titulo *Monjoii* clariſſimis duxit; quam per ſe nobilem ſatis, virtutum incremento magno, nobiliorem reddidit. A bonis ille literis feliciter exorſus, ſcholas celebravit *Britannicas*. Nec ſic contentus, *Gallicas* quoque, & *Italicas* petiit. *Patavium* id temporis diſciplinas melioris notæ omneis, una cum antiqua illa linguæ *Latinæ* eloquentia, excoluit. Hic ſupremam ſtudiorum metam defixit, & eximiam ab induſtria aſſidua famam inter eruditos ſibi peperit. Et jam maturus erat, cœpitque meditari, componere, chartis denique victuris talia conſecrare, qualia, niſi mors prohibuiſſet importuna, poſteritas non modo legiſſet, verum etiam approbaſſet. Febre tandem correptus acutiſſima, in medio ſtudiorum curſu, *Patavii* obiit; ubi non ſine publico doctorum luctu elatus eſt, ac ſepultus. *Viduus*, *Anglus*, eo tempore in pretio fuit, vir ad poeſim plane natus, cujus & *Elegiam* in *Blundi* mortem elegantem & canoram aliquando legi. Tantum in præſentia hi duo memoriæ occurrunt verſiculi:

Aurea ſi fuſco velaret lumina peplo
Phœbus, io quantas perderet orbis opes.

Nihil præterea de *Blondo* didici.

CAP. DXCIII. *De Roberto Viduo.*

ROBERTUS *Viduus*, ut ego à quodam *Feldeo* pæne octogenario accepi, natus fuit *Thacoſtedæ*, quæ vicus limitaneus *Oſtroſaxonum* eſt. Hujus mater ſecundo

nupſerat

nupſerat cuidam grammatico, qui id temporis ludum literarium *Thacheſtede* aperuerat. Ille, tum pietate uxoris motus, tum indole *Roberti* privigni optima delectatus, eum, quanta potuit ſedulitate, in primis grammaticæ rudimentis inſtruxit. Sementa fœcundæ injecta terræ, in herbam ſubito, mox & in latam ſegetem excrevere. Tempus aderat maturum, & *Robertum* bonæ artes ad *Iſidis Vadum*, academiam antiquam, nobilem, florentiſſimamque literis, evocaverunt; ubi cum dialecticam, philoſophiam, & cæteras diſciplinas liberales pleno combibiſſet ore, ad muſas etiam, & *Helicona* ſe contulit, inter quas & famam plane celebrem ſibi comparavit.

Interea obiit ſocer, & provincia ſcholæ *Thacoſtedenſis Roberto* oblata eſt, quam nec refutavit. Nobiles docuit pueros, inter quos, ſi vera referunt, *Aquarius*, qui nuper in procerum numerum cooptatus eſt, & *Abrevicanæ* urbi, in oſtio *Tueſis* fluminis ſitæ, præpoſitus eluxit. Deinde & *Robertus* natalis vici eccleſiæ vicarius, favente fortuna, merito equidem deſignatus eſt. Conjecturæ ſunt quædam, quæ me eo perducunt, ut putem *Viduum* in *Gallia* & *Italia*, relicta ſcholæ functione, aliquando ſtuduiſſe: quod tamen non temere pronuncio.

Fama prædicat Pœnitentiarium fuiſſe illum in fano *Pauli*, quod *Londini* celeberrimum eſt. Poſtremo *Fontanam Murotrigum* cathedralem eccleſiam petiit, ubi & Canonicus præbendarius deſignatus vicarias Decani partes ſubiit, ac mores clericorum corruptos ſtrenue caſtigavit. Hic etiam & concione frequenti ad *Chriſtianam* plebem, & commilitones ſuos uſus eſt.

Egi aliquando cum *Eadveardo Legio*, archiepiſcopo *Iſurovicano*, de *Roberto Viduo*. Ille mihi præclara de homine multa narravit; addiditque ſe puerum & vidiſſe, & conveniſſe illum. Muſas ſuo ſæculo tam feliciter coluit, quam qui maxime; uſque adeo, ut à doctis in poëſi & diceretur & haberetur facile princeps. Certe ſi vel ipſæ muſæ concinere vellent carmine, profecto tali concinuiſſent, quali *Eadveardum Nigellum Cambrorum* dominum potentiſſimum, & *Gallomaſtigem* cum *Hectore Trojano* contulit. Accepi hoc ab eo factum imperio *Eadveardi* quarti, *Anglorum* regis, cui & *Viduus* non modo cognitus, ſed & gratiſſimus quoque

que fuit. Quo mortuo; & *Richardo* ejus fratre tyranno, *Viduus* ſereniora vidit tempora; *Henricumque* ſeptimum, ſublatum civilibus bellis, regnantem excoluit.

Extat libellus *Epigrammatôn Vidui*, in quem caſu hoc plane opportuniſſime incidi. *Joannes Redmannus*, vir ad bonas artes omnes & eloquentiam natus, comparaverat ſibi alicunde exemplar manu ſcriptum, in quo duo *Tiburtinarum Lucubrationum* libelli, à *Roberto Flemingo*, protonotario & decano *Lindocollino*, *Sixto*, pontifici *Romano*, dedicati, apparebant. Adjuncta erat *Querela Bacchi* ob vitem à capro deroſam, ſcripta quidem à *Joanne Phrea*, dedicata vero *Tipetoto*, comiti *Brangoniano*. Sequebatur ibidem *Vidui Epigrammata*, &, ſi recte memini, carmen ejuſdem, quo *Eadveardum Nigellum* principem cum *Hectore*, tam venuſte, tam eleganter, tam dextere etiam confert; ut omne veneris, leporis, denique & majeſtatis punctum mihi quidem facile tuliſſe videatur. Comparuit & inter *Epigrammata* laus *Joannis Claimundi*, qui id temporis adoleſcens *Magdalenaicam* ſocietatem, *Iſidis* in *Vado*, excoluit. Atque hi quidem duo *Epigrammatis* verſiculi primi ſunt:

Qua te laude canam, felix *Claimundia* proles,
Qui tantum imberbis undique ludis opus.

Forſitan hic quæres, lector, quod opus *Claimundo* adſcribat. Nihil hac parte pronunciare volo. Crediderim tamen *Viduum* ad *Commentarios* alludere, quibus *Claimundus*, etiamnum adoleſcens, *Atticas Auli Gellii Noctes* lucidas reddere, diligentia certe infinita, elaborabat.

Jam *Viduus* morbis fractus & ſenectute, quæ & ipſa morbus eſt, cum immortalem ex literis, & virtutibus multis famam ſibi comparaſſet, moriens *Fontaneti* corpus humo, animam *Christo* Servatori maximo, felici hora, commendavit. Relicti hæredes ſepulto in *Fontana* eccleſia monumentum, una cum inſcriptione, verſus auſtrum poſuerunt; ut & poſteritas intelligeret, qualis olim *Viduus*.

FINIS.

INDEX
VIRORUM ILLUSTRIUM,
SIVE
Scriptorum *Britannicorum.*

A.

Pag.

Aron, *Iſcanus* 31.
Acca, Epiſc. *Haguſtaldenſis* 105.
Achedunus, *Dominicanus* 414.
ADAMUS
Bherchingenſis 232.
Bucconfeldus 269.
Eboracenſis 269.
Eoveſhamenſis 219.
Exonienſis 268.
Hemelendunus 416.
Mariſcus 268.
Molendinus 454.
Muremutenſis 385.
Odohamus 269, 377.
Æthelfleda 157.
Æthelnotus, Archiep. *Cant.* 167.
ALANUS
Belloclivus 255.
Linenſis 347, 434.
Theocicurianus 218.
Alaunodunus 405.
Albanus, *Verolamienſis* 28.
Albericus *Verus* 267.
Albricius, *Londinenſis* 301.
Alcuinus, vide Flaccus *Albinus*
Aldhelmus, Epiſc. *Shireburnenſis* 97.
Aldococcius 417.
Aldruidus 260.
Aldulphus 109.
ALEXANDER
Aleſius 253.
Caſtrenſis Epiſcopus 255.
Eſſebienſis 243.
Nechamus 239.
Alfredus Magnus 144
Aluredus, *vide* Alfredus
Aluredus, *Anglicus* 214.
Ambroſius *Merlinus* 42.

Pag.

Amphibalus, *Iſcanus* 21.
Amphibalus, *Ventanus* 49.
Andreas *Leucander* 168.
Anonymus 68.
Aquædunus 345.
Aquila 7.
Arturius, *Anglus* 274.
Aſſerius, *Menevenſis* 151.
Athelardus, *Badunenſis* 201.
Auguſtinus *Suotingamus* 289.
Vide in *Ea.*

B.

Baco 259.
Baldvinus 139.
Bardi. 4.
BARPTOLOMÆUS
Glanvillanus 336.
Iſcanus 225.
Bartremius *Fizalanus* 436.
Beda 115.
BENEDICTUS
Epiſcopius 104.
Petroburgenſis 217.
Sanctofidenſis. 364.
Berthowaldus, Archiep. *Cant.* 90.
Bertinus, Archiep. *Eborac.* 79.
Bladudus 1.
Blencoidus 409.
Bonifacius, *vide* Winfridus.
Boſa, Arthiep. *Eborac.* 92.
Botulphus 109.
Brichemon 425
Brichemorus 340.
Brightefertus 171.
Brithus 397.
Brito 211.
Brixius 322.
Burghardus 132.

Cadocus

C.

Cadocus Pag. 62.
Cadrcanus, Epiſc. *Bannochorenſis* 251.
Candidus 133.
Cappa 80.
Carodocus, *Lancarovanenſis* 191.
Caſtrodunus 347.
Cedda 76.
Cedda *junior* 78.
Cedmon 86.
Ceolfridus, Abbas *Girovicenſis* 111.
Ceolvulphus, Rex *Tranſab.* 128.
Chebius 65.
Chentegernus, Epiſc. *Gleſcuenſ.* 72.
Chenulphus, Abbas *Petroburg.* 169.
Claudia *Rufina* 17.
Claudius 141.
Clemens, *Lanhondenenſis* 226.
Colmannus *Sapiens* 230.
Conſtantinus Magnus 27.
Coſtebius 362.
Coſteſegus 362.
Cunebertus, Epiſc. *Lindicoll.* 108.
Cuthebertus 124.
Cuthebertus, Archiep. *Cant.* 134.

D.

DANIEL
- *Bannochorenſis* Epiſc. 68.
- *Morilegus*, vel potius *Marilegus* 244.
- *Ventanus* Epiſc. 92.

DAVID
- *Boſchus* 454.
- *Chiroburgus* 473.
- *Menevenſis* Archiep. 57.
- *Tavenſis* 464.

Dionotus, Abbas *Bannochorenſis* 70.
Dorochevedus 346.
Druidæ 1.
Dubricius, Archiep. *Iſcanus* 50.
Dumbledunus 325.
Dunſtanus, Archiep. *Cant.* 161.
Dunvallo *Molmutius* 11.

E.

Eadmerus, *Cantuarienſis* 178.
EADMUNDUS
- *Albanus* 316.
- *Bromefeldus* 378.
- *Divitius* 277.
- *Grimaus* 218.

Eadveardus, Alfredi Magni filius 153.
Eadveardus *Blundus* 484.
Ealfricus, Archiep. *Cant.* 169.
Ealfridus, Rex *Tranſab.* 88.
Ealhweardus 178.
Idem eſſe videtur cum *Ethelwerdo*, cujus Chronicon extat.

Ealmerus Pag. 178.
Ealredus, *Rievallenſis* 199.
Eanbaldus 137.
Eata, Epiſc. *Haguſtaldenſis* 76.
ECBERTUS 93.
- *Eboracenſis* Archiep. 114.
- *Lindisfarnanus* Epiſc. 115.

Editha, Regina 168.
Egwinus, Epiſc. *Wiccenſis* 96.
Elbodus 72.
Elerius 75.
Eleutherius, Epiſc. *Ventanus* 97.
Eliud, *vide* Theliaus
Elvanus 19.
Ethelſtanus 159.
Ethelveardus, Alfredi Magni filius 153.
Ethelveardus, Eadveardi filius 154.
Ethelwinus 107.
Ethelwoldus, Rex *Viſiſaxenum* 142.
Ethelwoldus, Epiſc. *Vent.* 163.
Ethelwolphus 140.
Euſtachius *Normannovillanus* 271.

F.

Faſtidius, *Britanniarum* Epiſc. 31.
Felix 128.
Felix, *Burgundus* 82.
Flaccus *Albinus* 121
Flamines 6.
Florentius *Wiccenſis* 181.
Folchardus, *Durovernenſis* 173.
Fortherius, Epiſc. *Clarefontanus* 105.
Fridegodus *Durovernenſis* 170.
Furſæus 84.

G.

Gainoburgus 426.
GALFRIDUS, ſive Gallofridus
- *Alienantus* 371.
- *Arturius*, *Monumet.* 189.
- *Aſpaldus* 416.
- *Burgodunenſis* 233.
- *Burienſis* 326.
- *Chaucerus* 419.
- *Chilmendunus* 357.
- *Hardebius* 375.

Georgius *Chedalegus* 371.
GERVASIUS
- *Ciceſtrenſis* 216.
- *Durovernenſis* 235.
- *Parchenſis* 198.
- *Tillebirius* 213.

GILBERTUS, *ſive* Gilebertus
- *Anglicus*, Medicus 291, 356.
- *Anglicus*, Theologus 290.
- *Glannovillanus* 336.
- *Segrevus* 408.
- *Sempringamus* 193.
- *Viſimonaſterienſis* 184.

Gildas *Sapiens* 51.

Giraldus,

INDEX.

Giraldus, *vide* Silveſter Pag.
GODOFRIDUS, *ſive* Gothofridus
Cornubienſis 279, 354.
Wintonienſis 159.
Godvinus *Severianus* 265.
GREGORIUS
Ripolegus 383.
Venantodunenſis 321.
GUALTERUS, *ſive* Gualterius
Burlaus 354.
Chattodunus 306.
Chellavus 368.
Conventuenſis 250.
Daniel 200.
Diſſus 393.
Elvedenus 429.
Eoveſhamenſis 271.
Hemengoburgus 305.
Heſſodunus 366.
Mapaus 187.
Morganenſis 273.
Venantius 468.
Viburnus 326.
Vinoſalvus 231.
Winterodunus 311.
Guelpedalus 406.
Guimundus 192.
GULIELMUS
Alaunovicanus 297.
Angerius 401.
Anglicus 400.
Badecomus 428.
Badunenſis 345.
Becolegus 437.
Binhamus 381.
Bintreus 449.
Blachenegus 419.
Botelerus 408.
Brito 356.
Burgenſis 263.
De *Canno*, aut quid ſimile 228.
De *Campo* legiſſe videtur eruditiſſimus G. *Langbanius*. Idem eſt cum *Gulielmo Peregrino* *J. Balai*, &, qui ejus Scrinia compilavit, *J. Pitſei*.
Carmelita 438.
Caſtrenſis 185.
Chetellus 175.
Coccefordus 382.
Conventuenſis 345.
Fontanus 432.
Gillingamius 213.
Godardus 344.
Graius 461.
Hanabergus 338.
Herebertus 304.
Helmus 419.
Lanhondenenſis 250.
Lindovodus 443.
Lobbenhamus Pag. 363.
Lullendunus 341.
Machelesfeldus 311.
à *Maildulphi-Curia* 195.
Maſſetus 309.
Montanus 273.
Novoburgenſis, vide *Parvus*
Ochamus 323.
Odo 213, 320.
Pachendunus 365.
Paganerus 361.
Parvus 203.
Rameſeganus 215.
Redaus 352.
Sanctoſidenſis 363.
Shirovodus 260.
Sladaus 389.
Snotingamus 288.
Stapilartus 458.
Stenofordus 343.
Stephanides 208.
Sudavondunus 412.
Surfluctus 482.
Thornaus 369.
Tillegus 482.
Verus 304.
Widofordus 402.

H.

Harchelegus 396.
Haymo, *Favereſhamenſis* 280.
Hedda, Epiſc. *Ventanus* 96.
Helena 23.
Hemoaldus 129.
HENRICUS
Belloclericus 177.
Brachedunus 293.
Briſingamius 318.
Calna 209.
Cnitiodunus 381.
Iſcaburnus 318.
Parcherus 452.
Plantageniſta 209.
Venantodunenſis 197.
Vicanus 451.
HEREBERTUS
Boſſanhamenſis 217.
Conſentinus Epiſc. 218.
Aliter tamen *Ferd. Ughellus*, in *Italia Sacra*.
Honorius 63.
Hubertus 113.
Hucarius, *Corinienſis* 168.
HUGO
Albus 279.
Baldochus 328.
Duttodunus 321.
Kirchoſtallenſis 245.
à Fano *Neoti* 358.
Rhoadingenenſis 265.
Verolegus 342.

Hunfri-

Hunfridus, Dux *Claudianus* Pag. 442.
Hunfridus *Nechedunus* 313.

L.

Iglacus 139.
Iltutus 62.
Joanna *Anglica* 171.
JOANNES
Achedunus 297.
Ægidius 251.
Æſchendenus 344.
Annavillanus 259.
Aquadunus 445.
Idem eſt, ni fallor, cum *Jo. Heidunus*.
Baconthorpus 349.
Barningamus 453.
Baſingus 266.
Batus 434.
Beccodunus 303.
Bervicanus 326.
Beſodunus 433.
Blondus 276.
Bloxhamus 403.
Bromeardus 356.
Bromius 375.
Burgenſis 330.
Burlaus 355.
Cairleon 471.
Candelarius 456.
Cantianus 296.
Capegrevus 453.
Chenningaulus 456.
Chillenvorthus 455.
Chilmarcius 497.
Cobous 445.
Coledunus 411.
Cornubienſis 227.
Cornubius 369.
Cuningalus 441.
Cuningamus 386.
Dedecus 456.
Deirus 357.
Dunoſtenus 317.
Durolendunus 302.
Eboracenſis 205.
Edaus 406.
Elinius 496.
à Fano *Eadmundi* 448.
Fibrolegauus 78.
Folſamus 346.
Fordenſis 231.
Frumentarius 437.
Gatiſdenus 355.
Godardus 344.
Goldeſtenus 342.
Goverus 414.
Guallenſis 306.
Gualterius 450.
Gunderpius 462.
Heinedunus Pag. 447.
Herofordenſis 233.
Holebrocus 450.
Hovedenus 230.
Hulbethus 378.
Infantius 264.
Lathebirius 358.
Legrocaſtrenſis 272.
Lelandus, Grammat. 445.
Lilleſhullenſis 383.
de *Linneriis* 347.
Londinenſis 264.
Longodunus 407.
Levaus 469.
Magnovillanus 366.
Mardelegus 397.
Maregus 410.
Marifeldus 471.
Mercianus 182.
Milverodunus 465.
Ochamius 324.
Oſtrovodus 337.
Paſchalis 365.
Pechamus 308.
Phreas 466.
Poleſtadius 358.
Redovallenſis 297.
Roſſus 473.
Rufus 364.
Sacroboſcus 353.
Salidunus 409.
Sanctoſidenſis 363.
Schelmeſdunus 342.
Scotus, vide *Dunoſtenus*
Severianus 206.
Sharpaus 388.
Shirovedus 262.
Somarius 431.
Staffordius 408.
Stenobrigus 463.
Stochus 296.
Suaſamus 389.
Suthodunus 311.
Talangernus 454.
Thoneius 481.
Tillonegus 446.
Tipetotus 475.
Tiſſendunus 396.
Titeleſanlus 361.
Thomaſenus 401.
Valdebius 394.
Valſingamius 359.
Vataus 429.
Ventanus 376.
Venteſluctus 431.
Veſhamius 290.
Vicarius S. Magd. Oxon. 402.
Uppodunus 445.
Vrothamus 413.
Wicodivus 378.

Joſephus

INDEX.

Joſephus *Iſcanus* Pag. 236.
Ivius 103.
Julius *Iſcanus* 31.
Julius, qui & *Lullus* 136.

K.

Pro *K* utitur plerumque *Ch*, nonnunquam *C*.

L.

Lamfridus, qui & *Lambertus* 173.
LAURENTIUS 322.
Dunolmenſis 204.
Holbecus 452.
Lucas *Boſdenus* 346.
Lucius, *Britannorum* Rex 18.
Lullus, qui & *Julius* 136.

M.

Machutus, *ſive* Maclovius 64.
Magantius 49.
Maildulphus, *vide in* Aldhelmo.
Manduitus 329.
Marcellinus 136.
Marſilius de *Ingen* 391.
Martia, Regina 13.
Martianas leges *Latine* vertit *Gildas*. Vide *R. Higedeni* Polychron. p. 214.
MARTINUS
Alaunovicanus 329.
Schuldorpius 408.
Matthæus *Pariſius* 269.
MAURITIUS
Fordanus 235.
Morganius 217.
Medvinus 19.
Melchinus 41.
Mello 28.
Merlinus *Caledonius* 48.
MICHAEL
Cornubienſis 227.
Scottus 254.
Tregorius 435.
Milredus, Epiſc. *Vigorn.* 113.
Milverlegus 406.

N.

Nennius 74.
Neotus 143.
NICOLAUS 186.
Anglicus 282.
Boteleſhamus 448.
Cantolupus 449.
Conodunus 459.
Duramus 368.
Falconius 411.
Ferenhamus Pag. 278.
Gorhamius 330.
Græcus, *Albanenſis* 263.
Haſtifragus 219.
Linenſis 347.
Ochamus 325.
Pontias 399.
Radoclivus 395.
Riſcodunus 413.
Stenofordus 343.
Suafamus 389.
Trivetus 326.
Uppodunus 444.
Nigellus *Cantuarienſis* 228.
Ninianus 56.
Nothelmus 131.

O.

Odendunus 314.
ODO
Cantianus 210.
Danicus 213.
Muremundenſis 213.
Shirodunenſis. 213.
Odoceus 50.
Oronius 16.
OSBERTUS
Claranus 187.
Pichonamus 336.
OSBURNUS
Claudianus 182.
Durovernenſis 176.
Oſtophorus, Epiſc. *Vigorn.* 94.
Oſwoldus *Vigornienſis* 172.

P.

Patricius 36.
Pelagius 33.
Penbichillus 417.
Perdix 14.
Petrocus 61.
PETRUS
Canonicus 249.
Chenningaulus 456.
Henhamus 254.
Pateſhullus 384.
Ruſſelius 428.
Sanctoſidenſis 364.
Suavendunus 313.
Legendum videtur *Suanendunus*.
PHILIPPUS
Aubinus 418.
Calna 209.
Guallenſis 307.
Rhependunus 407.
Plegmundus, Archiep. *Cant.* 144.
Plegwinus 135.
Plemmydius 16.

RADUL-

R.

RADULPHUS, *ſive* Rodolphus.
Achedunus 357.
Albanus 316.
Baldochius 328.
Coleburgenſis 271.
Dominicanus 276.
Eleemoſynarius 246.
Freſcoburnus, ſive *Freſoburnus* 292.
Loccheſlegus 290.
Spauldingius 384.
Strodaus 376.
Vageniacenſis 282.
RANULPHUS 188.
Higedenus 339.
Reginaldus *Pavo* 458.
RICHARDUS
Anglicus 274.
Angravilla [handwritten: de Bury] 373.
Anguillarianus 245.
Bellogrevus 339.
Blithodunus 382.
Canonicus 227.
Chillendunus 455.
Clapolus 321.
Covedunus 331.
Cunetius 385.
Eboracenſis 186.
Elteleſeganus 359.
Filoradulphus 372.
Fizacrius 275.
Grantabrigienſis, vid. *Legrocaſtrenſis*.
Hampolus 348.
Lavenhamus, ſive *Lavingamus* 398.
Legrocaſtrenſis 272.
Mediodunenſis 310.
Meſinus 473.
Pluto 234.
Regioſilvanus 251.
Rufus 279.
Sacriſta 194.
Somaridunus 281.
Stradelegus 329.
Theologus 274.
Vageniacenſis 390.
Valingofordus 404.
Vicanus 451.
Vinchelegus 446.
Ullerodunus 413.
ROBERTUS
Anglicus 309.
Baldochius 328.
Baſſodunus 338.
Blondus 277.
Canutus 234.
Capito [handwritten: Grosthead] 283.
Caſtrenſis 430.
Cervinus 319.
Chilwardebius 286.
Colomannus Pag. 433.
Creſſius 482.
Crucius 325.
Divitius 278.
Flemingus 460.
Foliotus 215.
Gentilis 400.
Grymaus 305.
Haldecotus 370.
Hardebius 376.
Iverus 395.
Legrocaſtrenſis 304.
Mareſcallus, ſive *Maſcallus* 427.
Ottanfordus 306.
Plimmodunenſis 298.
Polenius 180.
Redaus 353.
Roſſus 432.
Salopianus 214.
Sanctoſidenſis 363.
Scriba 202.
Turnhamius 297.
Valdebius 394.
Valſingamius 360.
Ventamius 431.
Viduus 484.
Winchelſegus 319.
Rodolphus, *ſive* Rodulphus. *Vide* Radulphus.
ROGERUS, *ſive* Rogerius
Baconus 257.
Conovius 377.
Crulandenſis 219.
Dymmochus 386.
à *Fano Ivonis* 428.
Fordanus 230.
Henofortenſis 233.
Herefordus 418.
Hovedenus 229.
Infans 364.
Marchaulus 426.
Snotingamus 289.
Suicetus 382.
Idem eſt, uti exiſtimo, cum *Suineſheveda*.
Vallothamenſis 264.
Rovelus 418.

S.

SAMPSON, Archiep. *Dolenſis* 69.
Durovernenſis 244.
Samuel *Britannus* 75.
Senatus *Vigornienſis* 209.
SERLO 158.
Corinianus 159.
Gloecaſtrenſis 158.
Fontanus 159.
Sertorius *Cambrenſis* 340.
Shireburnus 417.
Sigebertus, Rex 82.

Silveſter

Silveſter *Giraldus*, *Cambrenſis* Pag. 221.
SIMEON 126.
Breodunus 349.
Dunolmenſis 188.
Dunoſtadius 387.
SIMON
Dunoſtadius 387.
Favereſhamenſis 368.
Fraxinius 235.
Gandavus 316.
Longodunus 249.
Mephamus 332.
Stochaus 294.
Vicanus 451.
Siwolphus 124.
Snetеſhamus 418.
Stenodunus, Stanton, 450.
STEPHANUS
Aquadunus 334.
Eddius 106.
Non Eddius *Stephanus*. Confer *Beda Hiſtor. Eccleſ. Anglorum* IV. 2. & *Hiſtor.* de *Vitis Abbatum Wirenſium* & *Girovicenſium* ſub init.
à Fano Olavi 184.
Hardingus 175.
Longodunus 247.
Patrendunus 429.
Suineſhevedus 373.
Suithunus 141.
Sylvius. 31.

T.

Tatfridus, Epiſc. *Wiccenſis* 81.
Tatvinus, Archiep. *Cant.* 130.
Telieſinus 40.
Theliaus, Epiſc. *Lantav.* 50.
Theodatus, Archiep. *Cant.* 81.
THOMAS
Anglicus 331.
Baldvinus 223.
Beechendunus 447.
Bongeius 302.
Bradolegus 472.
Bradowardinus 335.
Bromius 375.
Cantius 469.
Caſtelloferdus 331.
Chebhamius 299.
Chillendunus 459.
Colbius 388.
Dando Pag. 448.
Dockingus 314.
Dublinenſis Pag. 296.
Eboracenſis 272.
Franciſcanus 298.
Is eſt *Thomas Ecleſtonus*, *Franciſcanorum* Hiſtoriographus.
Guallenſis 307, 333.
Illenius 341.
Joye 312.
Lombaus 400.
Malodunus 409.
Millingius 483.
Monemuthenſis 301.
Oderoburnus 362.
Palmarius 412.
Pencoidus, ſive *Pennochetus* 470.
Piperellus 431.
Pontius 332.
Ringoſtadius 371.
Radoburnus 471.
Scropaus, vide *Bradolegus*.
Shaveſtenus 366.
Spottaus 299.
Stobaus 322.
Sudodunus 310.
Vallidenus 438.
Valſingamus 360.
Vaſco 435.
Verolegus 344.
Vicanus 451.
Vigenhalus 383.
Winchelſegus 320.
Winterodunus 403.
Thoraldus *Rievallenſis* 232.
Tobias, Epiſc. *Roſenſ.* 91.
Trumherus, Epiſc. *Liebefeld.* 85.
Tunbertus 78.

V.

Vates 5.
Vetelegus 360.
Vigegardus, Archiep. *Cant.* 87.
Vincentius *Coventrianus* 312.
Vithredus 131.
Unwonus 166.
Utredus *Boledunus* 392.

W.

Wilfridus, Archiep. *Eborac.* 103.
Willibaldus 128.
Withebertus 101.
Willibrordus 101.

De S. *Willibrordo* vide *Beda* Eccleſ. Hiſtoriam Gentis *Anglorum* III. 13. V. 11, 12. & ſex Ætates mundi in *Juſtiniano* ſecundo. *Alcuinum* in Vita ejus apud *Joan. Mabillonium* in Actis *Benedictin.* Sæc. III. Par. I. pag. 603. cum Obſervationibus *Mabillonii* præviis, nec non de Pontificibus & Sanctis Eccleſiæ *Eborac.* verſ. 1034. *Stephan. Eddium* in Vita *Wilfridi* c. 25. Pſeudo-*Marcellinum* in Vita *Suiberti* apud *Surium* 1. Mart. *Willibaldum* in Vita *Bonifacii*. Fragmentum Hiſtoricum apud

Andream

Andream Quercetanum T. I. 788. *Reginonis* Chronicon ad annum 622. *Sigebertum* in Chronico ad annos 692, 694, 697. *Florentium Vigorniensem* ad annum 696. *Matthæum Weſtmonaſt.* ad annum 697. *Ranulph. Higedenum* in Polychronico Lib. V. p. 241, 243. *Joann. Capgravium* in *Willibrordo*. *Joann. Trithemium* de Viris Illuſtribus Ordinis S. *Benedicti* III. 137. IV. 67. *Caſ. Baronium* ad Martyrologium *Romanum* 7. Novemb. Eodem die agunt de *Willibrordo Beda, Uſuardus, Ado*, & alii. *Othlonum Fuldenſem* in *Vita Bonifacii* apud *Henr. Caniſium* Tom. IV. part. 2. hanc vitam edidit etiam *Laurentius Surius*; ſed ſtylum, ſuppreſſo authoris nomine, mutavit. *Joannem Molanum* ad *Uſuardum*, & in Indiculo Sanctorum *Belgii*. *Joannem Becam* in Chronico Epiſcoporum *Traject.* p. 8. & *Arnoldum Buchelium* in locum. *Guilielmum Hedam* in Hiſtoria Epiſcoporum *Ultraject.* p. 25. *Jacobum Meierum* in Annalibus *Flandriæ* ad annum 691. *Hadrianum Barlandum* de Rebus geſtis Epiſc. *Trajectenſium* p. 5. *Petrum Cratepolium* de *Germaniæ* Epiſcopis p. 147. *Cornel. Kempium* de Origine *Friſiorum* III. 22. *Gerard. Noviomagum* in Hiſtoria Epiſc. *Trajectinorum* p. 23. *Arnold. Wionium* in Ligno vitæ II. 54. III. p. 363. *Arnoldum Raiſſium* in *Belgica* Chriſtiana p. 347. *Joann. Piſeum* de Illuſtribus *Angliæ* Scriptoribus p. 140. *Carolum Stengelium* in Viris Sanctorum Ordinis S. *Benedicti* p. 146. *Laur. Beyerlingium* in Vita *Willibrordi*. *Clementem Reynerum* de Antiquitate Ordinis *Benedictinorum* in *Anglia* p. 30. *Aubert. Miræum* in Faſtis *Belgicis* 7. Novemb. in Codice Donationum p. 27. & in Notitia Eccleſiarum *Belgii* p. 28, 31. Vitas *Gregorii* & *Ludgeri* apud *Chriſtoph. Browerum* inter Sidera Sanctorum. *Willibrordum Boſcardum* in Diatriba de primis veteris *Friſiæ* Apoſtolis. *Edoardum Maihevium* de Illuſtribus *Angliæ* Scriptoribus Ordinis S. *Benedicti* p. 97. *Godefridum Henſchenium* & *Dan. Papebrochium* in Actis Sanctorum 1. Mart. de Vita *Suiberti*. Conciliorum Collectionem *Labbeanam* T. VI. 1376, 1879. *Ant. Matthæus* de Nobilitate II. 3. probare conatur *Eligium*, epiſcopum *Noviomagenſem*, omnium primum *Friſiis* Evangelium prædicaſſe. *Thomas Dempſterus*, in Hiſt. Eccleſ. gentis *Scotorum*, perperam *Willibrordum Scotis* adnumerat: cum non ſolum *Alcuinus* in Vita ejus, & *Bonifacius* in Epiſtolis; verum etiam *Beda Anglosaxonem* fuiſſe adfirmat. *Pitſeus, Dempſterus*, & *Maihevius* nonnulla eum ſcripſiſſe tradunt; ſed fides incerta.

Wilfridus, *qui & Bonifacius*	126.	Withebertus	101.
Wirofridus, Epiſc. *Wiccenſis*	154.	Wolſtanus	164.

INDEX

INDEX COGNOMINUM.

A.

Achedunus, Aſton, *Radolphus.*
Ægidius *Joannes.*
Æichendenus *Joannes.*
Alannovicanus, Alnewick, *Gulielmus.*
Alannovicanus *Martinus.*
Albanus *Radmundus.*
Albinus *Flaccus.*
Aleſius *Alexander.*
Alienantus *Galfridus.*
Angerius *Gulielmus.*
Anglica *Joanna.*
Anglicus *Gilbertus.*
Anglicus *Gulielmus.*
Anglicus *Nicolaus.*
Anglicus *Richardus.*
Anglicus *Robertus.*
Anglicus *Thomas.*
Anglus *Arturius.*
Anguillarianus *Richardus.*
Annævillanus *Joannes.*
Angravilla *Richardus.*
Armacanus *Richardus.*
Arturius *Gallofridus.*

B.

Baconus *Rogerus.*
Baconthorpus *Joannes.*
Badecomus *Gulielmus.*
Badunenſis *Athelardus.*
Badunenſis *Gulielmus.*
Baldochius *Hugo.*
Baldochus *Radulphus.*
Baldvinus *Thomas.*
Bannochorenſis *Gaducanus.*
Bannochorenſis *Dinotus.*
Berninghamius *Joannes.*
Baſingus *Joannes.*
Baſſodunus, Baſton, *Robertus.*
Batus *Joannes.*
Becchendunus *Thomas.*
Beccodunus *Joannes.*
Beccolegus *Gulielmus.*
Bellaclivus, Beauclisse, *Adamus.*
Bellaclaricus *Henricus.*
Bellogravus, Belgrave, *Richardus.*
Berchingenſis *Adamus.*
Bervicanus, Berwick, *Joannes.*
Beſodunus, Beſton, *Joannes.*
Binhamus *Gulielmus.*
Bintreus *Gulielmus.*
Blachenegus, Blackney, *Gulielmus.*
Blithodunus *Richardus.*
Blondus *Joannes.*
Bloxhamus *Joannes.*
Blundus *Edvardus.*
Boledunus, Bolton, *Utredus.*
Bongeius *Thomas.*
Boſcus, Boys, *David.*
Boſdenus *Lucas.*
Boſſanhamenſis *Herebertus.*
Botelerus *Gulielmus.*
Boteleſhamus *Nicolaus.*
Brachedunus, Bracton, *Henricus.*
Bradolegus *Thomas.*
Bradowardinus *Thomas.*
Breodunus *Simon.*
Briſingamius *Henricus.*
Britannus *Samuel.*
Brito *Gulielmus.*
Bromefeldus *Radmundus.*
Bromiardus *Joannes.*
Bromius *Thomas.*
Burgenſis *Gulielmus.*
Burgenſis *Joannes.*

C.

Cairleon *Joannes.*
Caledonius *Merlinus.*
Cambrenſis, *vide* Giraldus.
Candelarius *Joannes.*
De Canno, *vel* Campo *Gulielmus.*
Cantianus *Joannes.*
Cantianus *Odo.*
Cantius *Thomas.*
Cantilupus *Nicolaus.*
Canutus *Robertus.*
Capito, Groſteſt, *Robertus.*
Capogrevus *Joannes.*
Carmelita *Gulielmus.*
Caſtellofordus *Thomas.*
Caſtrenſis *Alexander.*

Caſtrenſis *Gulielmus.*
Caſtrenſis *Robertus.*
Caſtrenſis, *vide* Higedenus.
Cellingus, *vide* Tillæus.
Cervinus (Carewe *Balæo*) *Robertus.*
Chattodunus, Catton, *Gualterus.*
Chaucerus *Galfridus.*
Chedolegus, Chadley, *Georgius.*
Chellavus *Gualterius.*
Chenningaulus *Joannes.*
Chenningaulus *Petrus.*
Chetellus *Gulielmus.*
Chillendunus *Richardus.*
Chillendunus *Thomas.*
Chellenvorthus *Joannes.*
Chilmarcius *Joannes.*
Chilmendunus *Galfridus.*
Ciceſtrenſis *Gervaſius.*
Clapolus *Richardus.*
Claudianus *Osburnus.*
Coccofordus *Gulielmus.*
Colbius *Thomas.*
Coleburgenſis *Radulphus.*
Coledunus *Joannes.*
Colemannus *Robertus.*
Conodunus, Kenton, *Nicolaus.*
Conovius *Robertus.*
Conventuenſis *Gualterus.*
Conventuenſis *Gulielmus.*
Cornubienſis *Godefridus.*
Cornubienſis *Joannes.*
Covedunus, Cowton, *Richardus.*
Coventrianus *Vincentius.*
Crucius, Croſſe, *Robertus.*
Crulandenſis *Rogerus.*
Cuningalus *Joannes.*
Cuningalus *Petrus.*

D.

Dando *Thomas.*
Daniel *Gualterus.*
Dedecus *Joannes.*
Deirus *Joannes.*
Devonius, *vide* Iſcanus.
Dimmochus, *vide* Dymmochus.
Diſſus *Gualterus.*
Dochingus *Thomas.*
Dolenſis *Sampſon.*
Dominicanus *Radulphus.*
Dorovernenſis, *vide* Durovernenſis.
Dublinenſis *Thomas.*
Dumbledunus *Joannes.*
Dunolmenſis *Laurentius.*
Dunolmenſis *Simeon.*
Dunoſtadius *Simon.*
Dunoſtenus *Joannes.*
Duns, *vide* Dunoſtenus.
Duramus *Nicolaus.*
Durolendunus *Joannes.*
Durovernenſis *Eadmerus.*
Durovernenſis *Ealmerus.*
Durovernenſis *Folchardus.*
Durovernenſis *Gervaſius.*
Durovernenſis *Osbertus.*
Durovernenſis *Osburnus.*
Durovernenſis *Sampſon.*
Duttonus, *nonnullis* Ditton, *Hugo.*
Dymmochus *Rogerus.*

E.

Eboracenſis *Ecbertus.*
Eboracenſis *Joannes.*
Eboracenſis *Richardus.*
Eboracenſis *Thomas.*
Edæus *Joannes.*
Eddius *Stephanus.*
Elienſis, *vide* Anguillarius.
Elinius *Joannes.*
Elteſlegus *Richardus.*
Elvedenus *Gualterius.*
Eoveſhamenſis *Adamus.*
Eoveſhamenſis *Gualterus.*
Eoveſhamenſis *Odendunus.*
Eſchendunus, *vide* Æſchendenus.
Eſſebienſis *Alexander.*
Exonienſis *Adamus.*
Vide Iſcanus.

F.

Falconius *Nicolaus.*
Faſtolphus, *vide* Anglicus.
Favereſhamenſis *Haymo.*
Favereſhamenſis *Simon.*
Ferenhamus *Nicolaus.*
Fibroleganus *Joannes.*
Filoradulphus, Fitzralph, *Richardus.*
Fizacrius, Fitzacre, *Richardus.*
Fizalanus, Fitzalan, *Bartholomæus.*
Flemingus *Robertus.*
Foliotus *Gilbertus.*
Foliotus *Robertus.*
Folſamus *Joannes.*
Fordanus *Mauritius.*
Fordanus *Rogerus.*
Fordenſis *Joannes.*
Franciſcanus *Thomas.*
Fraxinius *Simon.*
Freſcoburnus, *ſive* Freſcoburnus *Radulphus.*

G.

Gandavus *Simon.*
Gatiſdenus *Joannes.*
Gentilis *Robertus.*
Gillingamius *Gulielmus.*
Giraldus *Silveſter.*

Glanno-

Glannovillanus *Barptolomæus.*
Godardus *Joannes.*
Goldeſtenus *Joannes.*
Gorhamus *Nicolaus.*
Goverus *Joannes.*
Græcus *Nicolaus.*
Graius *Gulielmus.*
Grimæus *Eadmundus.*
Grimæus *Robertus.*
Guallenſis *Joannes.*
Guallenſis *Thomas.*
Guelpedalus, Whelpdale, *Rogerus.*
Gundorpius *Joannes.*
Gyraldus, *vide* Giraldus.

H.

Haldecotus, Holcot, *Robertus.*
Haleſius, *vide* Aleſius.
Hampolus *Richardus,*
Hanabergus, Hanbery, *Gulielmus.*
Hardebius *Gallofridus.*
Hardebius *Robertus.*
Hardingus *Stephanus.*
Heinodunus, Hinton, *Joannes.*
Hemelendunus, Hamilton, *Adamus.*
Hemengoburgus, Hemingford, *Gualt.*
Henhamus *Petrus.*
Herebertus *Gulielmus.*
Henofortenſis *Rogerus.*
Herefordus *Rogerus.*
Heſſodunus, Heſton, *Gualterus.*
Holbeccus *Laurentius.*
Holebrocus *Joannes.*
Holmus *Gulielmus.*
Hornebius, *vide* Cornubius.
Hovedenus *Rogerus.*
de Hoylandia *Gilbertus.*
Hulthethus, Hulet, *Joannes.*
Huntingtonenſis, *vide* Venantodunenſis.

I.

de Ingen *Marſilius.*
Iſcanus *Barptolomæus.*
Iſcanus *Joſephus.*
Iſcæburnus *Henricus,*
Ivorius *Robertus.*

K.

Kirchoſtallenſis *Hugo.*
Vide in *Ci.*

L.

Lancarovanenſis *Caradocus.*
Lanhondenenſis *Clemens.*
Lanhondenenſis *Gulielmus.*
Lathebirius, Lathbury, *Joannes.*
Lavenhamus, *ſive* Lavingamus *Richard.*
Legrocaſtrenſis *Richardus.*
Legrocaſtrenſis *Robertus.*
Lelandus *Joannes.*
Leucander *Andreas.*
Lilleſhullenſis *Joannes.*
Linenſis *Alanus.*
Linenſis *Nicolaus.*
Lindovodus *Gulielmus.*
de Linneriis *Joannes.*
Lobbenhamus *Guliemus.*
Loccheſlegus, Lockſley, *Radulphus.*
Lombæus *Thomas.*
Londinenſis *Joannes.*
Longodunus, Langton, *Joannes.*
Longodunus *Stephanus.*
Lovæus *Joannes.*
Lullendunus, *Balæo* Lydlington, *Gulielmus.*

M.

Machelesfeldus *Gulielmus.*
Magnovillanus *Joannes.*
à Maildulphi-Curia *Gulielmus.*
Malmesburienſis, *vide* à Maildulphi-Curia.
Malodunus *Thomas.*
Mapæus *Gualterus.*
Marchaulus *Rogerus.*
Mardelegus *Joannes.*
Mareſcallus, *ſive* Maſcallus, *Robertus.*
Marilegus *Daniel.*
Mariſcus *Adamus.*
Marregus *Joannes.*
Maſcallus, *vide* Mareſcallus.
Mediodunenſis *Richardus.*
Mephamus *Simon.*
Mercianus *Joannes.*
Merlinus *Ambroſius.*
Millingius *Thomas.*
Milverodunus *Joannes.*
Molendinus *Adamus.*
Molmutius *Dunvallo.*
Monemutenſis *Thomas.*
Montanus *Gulielmus.*
Morganenſis *Gualterus.*
Morganius *Mauritius.*
Muremundenſis *Odo.*
Muremuthenſis *Adamus.*

N.

Nechamus *Alexander.*
Nechodunus *Hunfridus.*
Normannovillanus *Euſtachius.*
Novoburgenſis, *vide* Parvus.
Notingamus, *vide* Snotingamus.

O.

Ochamus *Gulielmus.*
Ochamus *Joannes.*
Odendunus, Odington, *Gualterus.*

Oderoburnus, Otterburne, *Thomas.*
Odo *Gulielmus.*
Odohamus *Adamus.*
Ottanfordus *Robertus.*

P.

Pachendunus, Packington, *Gulielmus.*
Paganerus *Gulielmus.*
Palmarius *Thomas.*
Parcherus *Henricus.*
Pariſius *Matthæus.*
Parvus *Gulielmus.*
Paſchalis *Joannes.*
Pateſhullus *Petrus.*
Patrendunus *Stephanus.*
Pavo *Reginaldus.*
Pechamus *Joannes.*
Pennochetus, Penket, *Thomas.*
Petroburgenſis *Benedictus.*
Phreas *Joannes.*
Pichonamus *Osbertus.*
Piperellus, Peverell, *Thomas.*
Plantageniſta *Henricus.*
Plimmodunenſis, Plimpton, *Robertus.*
Pluto *Richardus.*
Polenius *Robertus.*
Poloſtadius *Joannes.*
Pontius *Nicolaus.*
Pontius *Thomas.*

R.

Radoclivus, Ratcliffe, *Nicolaus.*
Rameſegamus *Gulielmus.*
Redæus *Gulielmus.*
Redovallenſis, Redwall, *Joannes.*
Regioſilvanus *Richardus.*
Rheadingenenſis *Hugo.*
Rhependunus *Philippus.*
Rievallenſis *Ealredus.*
Rievallenſis *Theraldus.*
Ripolegus, Ripley, *Gregorius.* aliis *Georgius.*
Riſcodunus, Riſhton, *Nicolaus.*
Rodoburnus *Thomas.*
Roſſus *Joannes.*
Rufina *Claudia.*
Rufus *Richardus.*
Ruſſelius *Petrus.*

S.

Sacroboſcus *Joannes.*
Salidunus *Joannes.*
Salopianus *Robertus.*
Sanctoſidenſis *Benedictus.*
Sanctoſidenſis *Gulielmus.*
Sanctoſidenſis *Joannes.*
Sanctoſidenſis *Petrus.*
Sanctoſidenſis *Robertus.*
Sapiens *Colmannus.*
Sapiens *Gildas.*
Schelmeſdunus *Joannes.*
Schuldorpius *Martinus.*
Scottus, *vide* Dunoſtenus.
Scottus *Michael.*
Scriba *Robertus.*
Segrevus *Gilbertus.*
Sempringamus *Gilbertus.*
Sharpæus *Joannes.*
Shaveſtenus, Staveſhaw, *Thomas.*
Shirodunus *Odo.*
Shirovodus *Gulielmus.*
Sladæus *Gulielmus.*
Snotingamus *Gulielmus.*
Somaridunus, Somerton, *Richardus.*
Somarius, Somers, *Joannes.*
Spauldingius *Radulphus.*
Spottæus *Thomas.*
Staffordius *Joannes.*
Stapilhartus *Gulielmus.*
Stenobrigus, Stanbury, *Joannes.*
Stenofordus, Stamford, *Nicolaus.*
Stephanides, Fitz-Stephen, *Gulielmus.*
Stobæus, Stubbes, *Thomas.*
Stochæus *Joannes.*
Stochæus *Simon.*
Stradelegus *Richardus.*
Strodæus *Radulphus.*
Suaſamus *Joannes.*
Suaſamus *Nicolaus.*
Suavendunus *Petrus.*
Sudavondunus, Southampton, *Guliel.*
Sudodunus *Thomas.*
Suicetus *Rogerus.*
Surfluctus, Surfleet, *Gulielmus.*
Suthodunus *Joannes.*

T.

Talaugernus *Joannes.*
Theocicurianus, Tenkesbury, *Alanus.*
Thomæſonus *Joannes.*
Thornæus *Gulielmus.*
Tillebirius, Tilbury, *Gervaſius.*
Tillæus, Tilley, *Gulielmus.*
Tillonegus, Tilney, *Joannes.*
Tipetotus, Tiptoft, *Joannes.*
Tiſſendunus *Joannes.*
Titeleſculus *Joannes.*
Tregorius *Michael.*
Trivetus *Nicolaus.*
Turnhamius *Robertus.*

V.

Valdebius, Waldeby, *Joannes.*
Valdebius *Robertus.*
Valingofordus, Wallingford, *Richardus.*
Vallidenus, Walden, *Thomas.*
Vallochamenſis, Waltham, *Rogerus.*

Valſinga-

Valſingamius *Joannes.*
Valſingamius *Robertus.*
Valſingamius *Thomas.*
Vaſco, Gaſcoigne, *Thomas.*
Vatæus, Waite, *Joannes.*
Venantodunenſis, Huntingtom, *Henricus.*
Venantodunenſis *Gregorius.*
Ventamius, Wantam, *Robertus.*
Ventanus *Amphibalus.*
Ventofluctus, Wainfleet, *Joannes.*
Verolagus, Wireley, *Hugo.*
Verus, Ware. *Gulielmus.*
Verus, Vere, *Albericus.*
Veſhamius *Joannes.*
Viburnus *Gualterus.*
Vicanus *Henricus.*
Vicanus *Richardus.*
Vicanus *Simon.*
Vicanus *Thomas.*
Vichingamius, *vide* Vicanus,
Viduus, Widows, *Robertus.*
Vigenhalus *Thomas.*
Vinchelegus, Winkley, *Richardus.*
Urothamus *Joannes.*

W.

Wiccenſis *Florentius.*
Wicoclivus, Wickliffe, *Joannes.*
Widofordus, *Balaeo* Wodeforde, *Gulielmus.*
Winchelſegus *Robertus.*
Winterodunus *Thomas.*

Reliqua, quibus Prænomina non appoſuit *Lelandus*, vide in Indice ſuperiori.

INDEX SCRIPTORUM

à *Joanne Lelando* laudatorum.

A.

AUgustinus Augustinus Pag. 136, 137, 194.
Adamnanus Scotus
De Locis Sanctis *Solymorum* 89, 117.
Ædicollius Servaſius
De Vita *Willibrordi* 102.
Agrippa Cornelius 43.
De Occulta Philoſophia 257.
In Epiſtola ad *Trittemium* 309.
Alanus Gallus 421.
Albertus Leander 309, 333.
De Viris Illuſtribus *Prædicatorii* Ordinis 310, 312, 320, 321, 322, 334, 371, 375.
Albinus Flaccus 108, 124.
In Epiſtolis ad *Carolum* Magnum & *Eanbaldum* 114, 138.
ad *Eboracenſes* 121.
ad *Ethelhardum* 54.
ad *Ethelredum* 15.
ad *Flavium Damætam* 133.
ad *Higebaldum* ibid.
ad *Simeonem* 126.
ad *Wirovicenſes* & *Girovicenſes* 119.
Albus Hugo 164.
De Rebus geſtis *Petroburgenſium* 169.
Aldhelmus 89, 97.
De Virginitate 24.
Ænigmata 131.
Aldruidus
De Quintis Eſſentiis 202.
Alexander Aphrodiſeus
De Tempore 202.
Alfredus Magnus 14.
Liber de Legibus 12.
Enchiridion 156.
Alfricus Albanus
Liturgia 170.
Alfricus Grammaticus 164.
Alphidius
De Creatione Metallorum 418.
Alphonſus 418.
Alveredus Anglus
De Motu Cordis 202.
S. Ambroſius 24.
Ammianus Marcellinus 6.
In Hiſtoria 5.
Anatolius 131.
Annales *Corinienſis* cœnobii 248.
Joan. Burgenſi adſuti 352.
Tinenſis Monaſterii 379.
Anonymus
De Vita & Martyrio *Albani* & *Amphibali* 23, 30.
In Continuatione Hiſt. *Mariani* 185.
Anſelmus 241.
Epiſtolæ 178, 185.
Antoninus 22, 331.
Antoninus Florent. 242.
Apuleius Lucius 43, 101.
Aquinas Thomas 306, 309, 311, 321.
In Summa Logices *Ariſtotelica* 331.
Aretinus Leonardus
In Præfatione ad Ethica *Ariſtot.* 443.
Ariſtoteles 201, 336, 416, 427.
De Magia 4.
De Vegetabilibus 202.
Armacanus Richardus
In Volumine contra Fratres *Mendicantes* 377.
Aſſerius Menevenſis
In Annalibus, ſive Hiſtoria 144, 148, 149, 150, 154.
Athenæus 5.
D. Auguſtinus 35.
Auſonius D. Magnus
In Epigram. quodam maledico 31.

B.

Baconus Rogerus 43, 261, 268, 302, 355.
De Utilitate Linguarum 214.
In Epiſtola ad *Clementem* IV. Pontificem *Romanum* 264.

Balæus

INDEX.

Balæus Joannes
In Additionibus ad *Trittemium*
In quodam Collectaneo de *Carmelitis* 346, 354, 376, 408, 431, 438.
Baldericus
In Vita *Sampſonis Dolenſis* 69.
Baldvinus Thomas
De Sacramento Altaris 225.
Baſilius Magnus
Commentarii in *Eſaiam* 483.
Beatus, *vide* Rhenanus.
Beda 83, 85, 97, 101, 113, 134, 170, 184, 280, 339.
In Hiſtoria *Anglicana* 24, 30, 31, 33, 35, 54, 57, 79, 76, 79, 81, 86, 89, 90, 91, 95, 96, 99, 105, 106, 107, 111, 130, 132, 135, 140, 150, 229.
In *Zenone* 35, 102.
In Epigrammatibus 39, 40.
De Abbatibus ſui Monaſt. 88, 112.
De Vita D. *Cutheberti* 88.
De Temporibus 93, 94, 112.
In Prologo Hiſtoriæ 108.
In Epiſtola ad *Ecbertum* 115.
De Æquinoctio 131.
De Natura Rerum 171.
Bergomenſis, *vide* Jacobus.
Bilius Armoricanus
De Vita *Machuti*, ſive *Maclovii* 64, 65.
Boethius Hector 18, 119.
Boetius Manl. Torquat. Severin. 360.
De Conſolatione Philoſoph. 150, 156.
De Muſica 272.
De Trinitate 316.
Bredovardinus Thomas
Adverſus *Pelagium* 36.
Burellus Laurentius 337, 351, 352.
De Illuſtribus *Carmelitis* 294, 369.
Burgenſis Joannes
In Annalibus de Rebus *Anglicis* 328.

C.

Cæſar Caius Julius
In Commentariis 1.
Campherius Symphorianus 274, 356.
Candelarius Joannes
In Vita *Thomæ* [illegible] 447.
Candidus Petrus
In Præfat. ad Politiam *Platonis* 443.
Capito Robertus
De Cometis 201.
Carbo Ludovicus 479.
In Funebri Oratione pro *Guarino* 460, 462, 463, 467, 477, 478.
Catalogus
Illuſtrium Carmelitarum 272.
Eruditorum *Franciſcanorum* 268, 269, 272, 289, 287, 304, 315, 325, 329, [illegible], 433.

Maridunenſis Collegii 259.
Caxodunus Gulielmus Pag.
Ad calcem libelli de Vera Nobilitate 480.
In Præfatione libelli de Amicitia 481.
Chaucerus Galfridus
De Aſtrolabio 347.
Chronica
Fani *Albani* 288.
Anguillariana 109.
Dunelmenſis 128.
Fani *Eadmundi* 109.
Fani *Fredeſwidæ* 192.
Fontana Eccleſiæ 92.
Chronicon
Monachi cujuſdam *Albanenſis* 378.
Fani *Neoti* 152, 153, 157.
Severiana Eccleſiæ 316.
Eveſhamenſis Monaſt. 304, [illegible], 360, 379.
Cicero Marcus Tullius
De Divinatione [illegible]
De Amicitia 480.
De Republica 485.
Claimundus Joannes
Ad Atticas *A. Gellii* Noctes [illegible]
Codex Epigrammatum 113, 134.
Conſtantinus Floriacenſis 172.
Coventrenſis Walterus
In Annalibus 181, 229.
Corbicho Joannes [illegible]
Coriolanus Ambroſius 470, 471.
Cornutus Joannes 296.
Cuthebertus
De Morte *Bedæ* [illegible]
Cyrillus Carmelita
In Oraculo 291.
Cyrillus
Commentaria in Prophetas 485.

D.

Dicetenſis Rodulphus 132, 218.
In Annalibus 206.
Diodorus Siculus
In Bibliotheca *Græca* 467.
Dionyſius Areopagita
Hierarchia 149.
Dioſcorides [illegible]
Diviſiis Robertus
In Vita *Eadmundi* [illegible]
Donatus [illegible]
In Hiſtoria 123.
Dunelmenſis, *vide* Simeon.

E.

Eadmerus
De Vita *Anſelmi* [illegible]
Eadmundoburgenſis, *vide* Burgenſis.
Ealredus, *vide* Rievallenſis.
Ecbertus
Conſtitutiones Eccleſiaſticæ 169.

Eddius

INDEX.

Eddius Stephanus
  De Vita *Wilfridi* 170.
Eginhartus
  De Vita *Caroli* Magni 122.
Egnatius Baptiſta
  De Vitis *Conſtantii & Conſtantini* 24.
Eligenſis, *vide* Richardus
Eveſhamenſis Adamus
  De Vita *Thomæ Beckyet* 216.
Eraſmus Deſiderius 557.
Eſſebienſis Alexander
  De Faſtis 243.
Ethelwolphus
  De Factis Memorab. ſani *Petri* 139.
Eucherius
  De Interpretationibus Nominum *Hebraicorum* 387.
Euclides
  Geometria 201.
Euſebius 131.
Eutropius Flavius 24, 27.

F.

Fritius Abbendunenſis
  De Vita *Aldhelmi* 101.
Flemingus Robertus
  Lucubrationes *Tiburtinæ* 486.
Florentius Wiccenſis 159.
Folchardus Durovern.
  De Vita *Joannis Eibrolgani* 79, 119.
Fortunatus
  De Laude Virginum 30.
Freculphus 20.

G.

Galenus Claudius 274, 278.
Galfridus Monumutenſis 16, 42, 44, 48, 53, 54, 204, 250.
  In Hiſtoria *Britannica* 11, 20, 55, 62, 187, 266.
Gandavenſis Henricus 306, 309.
Gauricus Lucas
  In Perſpectivam *Joann. Pechami* 309.
Gellius Aulus
  Noctes Atticæ 486.
Gennadius Maſſilienſis
  In Catalogo Scriptorum Eccleſ. 32.
Gervaſius Dorobernenſis 168.
  De Vitis Archiepiſcoporum *Cantuariorum* 81, 91, 144.
Geſnerus Conradus 141, 254, 274, 335, 351, 356.
  In Catalogo Scriptorum 208, 259, 286, 309, 310, 331, 338, 382, 400.
Gilbertus Anglicus
  In Praxi Medicinæ 471.
Gildas 16, 339.
  In Hiſtoriola 9, 30, 49.
  Evangelia 55.
Gillingamus Gulielmus
  De Viris *Benedictinæ* Sectæ illuſt. 214.
Giraldus Silveſter 42, 54, 55, 235.
  In Itinerario 31, 226.
  In Vita *Davidis* 61.
  De Inſtitutione Principis 210, 217.
Godſelinus Gallus
  In Vita *Auguſtini* 130.
  In Vita *Ivonis* 166.
  In Vita *Withburgæ* 186.
Grandiſonus Joannes
  De Vitis Sanctorum 126.
Gregorius P. R.
  Dialogi 155.
  In Quadrageſimali 331.
Groſolanus
  De Spiritu Sancto 100.
Gualterus, *vide* Conventrenſis
Guarinus Veronenſis 457, 460, 461, 467.
Guilielmus, *vide* Malmesburienſis.
Gyraldus Lilius Gregorius
  In Hiſtoria Poetica 17, 55, 87, 119, 141, 259.

H.

Hardingus Joannes
  In Hiſtoria noſtræ Gentis 42, 230.
Heirerichus (*aliis* Hierichus & Ericus)
  In Vita *Germani* 35.
Heſſus Eobanus 415.
Hieronymus 35, 435.
  De Membris Humanis 117.
  Pſalterium 360.
Higedenus Ranulphus 13, 153, 174, 187, 190.
  In Hiſtoria *Britannica* 181.
  In Polychronico 209.
Hippocrates 278.
Hiſtoria
  De Epiſcopis Orientalium *Anglorum* 139, 140.
Homerus
  In Odyſſea 282.
Honorius Auguſtodunenſis
  De Scriptoribus Eccleſiaſticis 33, 35.
Horatius Quintus 282.
  In Arte 367.
Hovedenus Rogerus 157, 159, 180, 250.
  In Hiſtoria, *ſive* Annalibus 55, 106, 119, 127, 190.
Hucarus 114.
Huntingdunenſis, *vide* Venantodunenſis.

I.

Jacobus Bergomenſis 470, 471.
  De Claris Mulieribus 471.
Index *Franciſcanorum* Eruditorum 326.
Joachimus Florenſis 291.
Iſcanus Joſephus
  In Daretem Phrygium Paraphraſis 24.

Antiochæis

Antiocheis Pag. 224.
Iſidorus 117.
De Naturis Rerum 387.
Junilius 100.

K.

Kirchoſtallenſis Hugo 233.
De Origine & Rebus geſtis *Fontani* Cœnobii 159, 186, 188, 194, 198.

L.

Lætus Pomponius 29.
In Vitis *Conſtantii* & *Conſtantini* 24.
De *Cæſaribus* 27.
Lamfridus
De Vita *Suithuni* 141.
Leonicenus Omnibonus
In Epiſtola de *Syneſio* à *Phrea* edito 468, 479.
Libellus
De Sepult. Sanctorum *Anglorum* 61.
De Vita *Cedda* 78.
Botolphi 109.
De Antiquitate *Fibrolega* & Vita *Joannis Fibrolegani* 79.
Grimoaldi 156.
Neoti 144.
Vulfeati & *Rufini* 77.
Liber
De Antiquitate *Lugdunenſium* 213.
Maildulphini Cœnobii 98.
Tranſlatione & Miraculis D. *Suithuni* 165.
Rebus *Verolamienſibus* 167.
Linacer Thomas 483.
Longobardus Petrus
In Apologia contra *Joannem Cornubienſem* 223.
Lucanus Marcus Annæus
De Civili Bello 4.

M.

Macer Æmilius
De Herbis 197.
Magnomontanus Banatuſius
In Orationibus de vera Nobil. 480.
Malmesburienſis, *vide* Meildunenſis.
Mantuanus Baptiſta 292, 350.
Mapæus Gualterus
In Hiſtoria *Britannica* 199.
Marianus Scottus 36, 78, 149, 157.
Martialis Valerius
In Epigrammatibus 17, 18.
Martinus Hiſtoriographus, i. e. *Polonus* 172.
Meildunenſis Guilielmus 11, 20, 54, 98, 99, 142, 150, 157, 159, 160, 164, 272.
De Pontificibus *Anglicis* 8, 93, 97, 134, 170, 179, 192.
In Hiſtoria Regum 33, 89, 110, 115, 119, 120, 121, 124, 128, 136, 145, 153, 154, 158, 165, 167, 171, 177, 195.
De Vita *Patricii* 36, 37, 39, 40.
De Antiquitate *Gleſſoburgenſi* 38, 56, 59, 81, 90, 163.
De Vita *Aldhelmi* 102, 163.
De Vita *Dunſtani* 161, 162, 163.
In Prologo Itinerarii 198.
Mela Pomponius 4.
Melancthon Philippus
In quadam Oratione 108.
De Corrigendis Studiis 119.
In Præfatione ad *Sacroboſcum* de Anni Ratione 353.
Monemutenſis, *vide* Galfridus.
Morſus Ravennatenſis
De Interpretatione *Græcarum* Dictionum 207.

N.

Naſo P. Ovidius 415.
In Libris Tranſformationum 151.
Nechamius Alexander 407.
De Sapientia Divina 19, 126.
Nennius 75.
Nepos Cornelius 224, 239.
Nicolaus Albanus
De Conceptu Virginis 186.
Nonius Marcellus 4.

O.

Odo Cantianus
In Vita *Wilfridi* 170.
Origenes
De Magdalena 424.
Oroſius 150.
Osbertus Claranus
De Tranſlatione Reliquiarum Divæ *Eadberga* 226.
Osburnus Durovernenſis
In Vita *Dunſtani* 161.
Oſmundus Severianus
In Vita *Aldhelmi* 104.
Ovidius, *vide* Naſo.

P.

Panſa Paulus 350.
Paraleipomena ad *Gervaſium Durovernenſem* 316.
Pariſius Matthæus 267, 279, 282.
De Abbatibus *Albanenſ.* 166, 219, 327.
In Hiſtoria 255, 262, 263, 269.
Patricius
De Antiquitate *Avalonica* 19, 39, 53.
Petrarcha Franciſcus 421, 468.
In Epiſtola ad *Angravillam* 374.

INDEX.

Petrus Bleſenſis, *vide in B.*
De Vita *Wilfridi* 170.
In Epiſtolis 207, 210, 224, 240, 265, 277.
Phreas Joannes 486.
In Præfatione ad Encomium *Calvitii* 476, 478.
Picus Joannes 338, 382.
Pinus Joannes
De Claris Mulieribus 18, 171.
Platina Barptolomæus 19, 171, 172, 220, 266, 393.
Plato 336.
Ejus Politia 443.
Plinius Caius 336.
In Hiſtoria Naturali 3, 234.
Poggius Florentinus 467.
Politianus Angelus 482, 483.
Polydorus, *vide* Virgilius.
Pomponius Secundus 20.
Poſidonius 5.
Primaſius 100.
Profacius 314.
Proſper Aquitanicus
In Epigrammatibus 35.
Proterius
De Quæſtione Paſchali 387.
Ptolemæus Claudius 9, 40, 110, 124, 126. 229, 386.
Ptolemæus Lucenſis 6, 7, 21.
In Vitis RR. Pontiff. 19, 20.

R.

Rabanus
De Naturis Rerum 387.
Regiomontanus Joannes 353.
Res Geſtæ D. *Albani* 167.
Rhenanus Beatus 468.
De Rebus *Germanicis* 126.
Rhependunus Philippus 407.
Richardus Eligenſis 164.
Rievallenſis Ealredus 150.
In Vita *Niniani* 56.
Redeburnus Thomas 80, 177, 192.
Romanus Ægidius 306.
Roſſus Joannes 69, 149, 261, 381, 472,
De Epiſcopis *Wiccenſibus* 22, 96, 181, 182, 242.
De Academiis *Britannicis* 84, 147, 153, 277, 295, 373, 465.
Rufus Sextus 40.

S.

Saxo Grammaticus 188.
Scalæchronica 206, 362.
Schedelius Hermannus 354, 454.
In Chronicis 19, 133, 368.
Scottus Joannes 157.
In Interpretatione Hierarchiæ *Dionyſii* 149
Scottus Duns Joannes 470.
Scriptor
Vitæ *T. Beccheti* 207.
Chentegerni 73.
Wilfridi 76.
Servius 6.
Severianus Joannes 205, 218.
In Prologo ad Vitam *Anſelmi* 180.
In Prologo Polycraticon 211.
Severus, *vide* Sulpicius.
Simeon Dunolmenſis
In Annalibus 119.
Somæus Joannes 347.
Sotion
In Succeſſionibus 4.
Spottus Thomas 370.
Standicius 357.
Stochus Joannes 369.
Strabo
In Geographia 3, 5, 6.
Suetonius Caius
In Claudio 4.
Sulpicius Severus 20.
Surigonus
In Nænia de Morte *Chauceri* 425.
Sylvaticus Matthæus
In Lexico 355.
Sylvius Æneas
In Hiſtoria *Bohemica* 380, 384.
Syneſius
De Laude Calvitii 467, 468, 476, 483.

T.

Tacitus C. Cornelius
In Hiſtoria 3.
Talbotus Robertus 129, 171.
Tavenſis David 147.
Terentianus Maurus
In quodam Senario 89.
Tertullianus
De Spectaculis & Jejunio 100.
Thomas Franciſcanus
De Rebus Geſtis *Franciſcanorum* 268, 269, 271, 272, 279, 282.
Thornus Gulielmus 299, 300.
De Abbatibus Monaſterii *Auguſtinian.* 333.
Triſſa Joannes 293.
Trittemius Joannes 121, 123, 126, 128. 167, 168, 179, 253, 281, 283, 290, 291, 292, 304, 305, 306, 307, 310, 317, 318, 324, 325, 334, 337, 340, 359, 361, 371, 375, 391, 399, 401, 410.
Trivetus Nicolaus 268.
In Hiſtoria 251, 283, 315.
De *Eadveardo* primo 303, 308.

Truſtinus

Truſtinus — Pag.
De Origine *Fontani* Monaſt. 198, 245.
Tuinus Joannes 438.

V.

Vadianus Joachimus
In Catecheſi 283.
Valdenus Thomas
In Faſciculo Zizaniorum 386.
Varro Marc. Terent. 6.
Venantodunenſis Henricus 75, 151, 157, 159, 187, 250.
In Hiſtoria 89.
Virgilius Polydorus 9, 51, 204, 339.
In Hiſtoria *Anglicana* 332, 379, 380.
Verus Albericus 140.
In Vita *Oſitha* 129.
Vicoclivus Joannes 295.
Victor Sextus Aurelius 27.
De *Cæſaribus* 24.
Viduus Robertus
In Elegia de Morte *Blondi* 484.
Virunnius Ponticus
In Epitome Hiſt. *Britannica* 14, 55.

Vita — Pag.
Albani & *Amphibali* 23, 30.
Mellonis 28.
Oſwini 85.
Silveſtri P. R. 26.
Theodori 87.
Willibrordi 101.
Vitæ
Sanctorum *Anglorum* 225.
Sanctorum *Britannorum* 38.
Vitruvius Marcus
De Architectura 45.
Vives Ludovicus 382.
De Diſciplinis 259.
Volaterranus Raphael
De Geographia 573.
Urbanus P. R.
In Literis ad *Balduinum* 225.

W.

Willibaldus
In Vita *Winfridi* 127.
Wimpelingius 391.
Wolſtanus
In Vita *Suithuni* 141.

EXPLANATIO
Quarundam Vocum *Geographicarum*
AD
BRITANNIAM
SPECTANTIUM,

Quæ difficiliores, aut Lelando *fere peculiares eſſe videantur.*

A.

ABbandunum, Sax. Abbandune, Abingdon, in Agro *Bercherienſi.*

Abredeſega, Inſula *Arvoniæ* adjacens, Bardeſey.

Abrevicana urbs, Berwick, quaſi Aberwick, ab Aber, quod oſtium fluminis ſignificat. Atque hæc eſt ſententia *Lelandi*, quam unice, in hac Explanatione, ſpectamus.

Alaunicaſtrum, quod & Alaunia & Alaunium, Alceter in agro *Warwicenſi.*

Alauni-Vadum, Aylesford in agro *Cantiano*, in quo loco & *Alaunovici* prima fuere Cœnobia *Carmelitarum* in *Anglia.*

Alaunovicum, Alnewick, vulgo Anwick, in agro *Northumbrenſi.*

Alverodunum Brigantum, Alverton in agro *Eboracenſi*, ubi quondam cœnobium *Carmelitarum.*

Ambroſia, Ambresbury, vulgo Amesbury, in agro *Wiltonienſi.*

Anguillaria, Ely, ſic à *Lelando* dicta ab anguillis.

Andreſega, vetus nomen monaſterii, ubi poſtea Burton, in agro *Staffordienſi.*

Aquelmum, forſan Ewelm in agro *Oxonienſi.*

Aquilodunum, Hoxon, olim Heyleſdune, in agro *Suffolcienſi*, oppidum martyrio D. *Eadmundi* inſigne.

Arvonia Venetorum, Caernarvonſhire.

Avalonia, ſive Avallonia, Glaſtenbury, ſic dicta ab Avallon, quod pomum ſignificat. unde & *Pomarium* aliquando vertit *Lelandus.*

Avona Mediterranea, ſive Borealis, Northampton.

Avona Littoralis, ſive Auſtralis, Southampton.

Avondunum Simenorum, Southampton.

B.

Badunum, à *Brit.* Badune, Bathe in agro *Somerſet.*

Balneodunum, Bathe.

Bannochorus, Bangor. Nomen ſedis Epiſc. in *Arvonia*, & famoſiſſimi olim cœnobii in agro *Flint.*

Bebba, Bamborough-Caſtle in agro *Northum.*

Bedericum, ſive Bedericia, S. Edmunds-

munds-bury in agro *Suffolci.*

Belloſitum, Oxford, ab amœnitate ſitus ſic dictum.

Bellum, Battel-Abbey in agro *Suſſexienſi.*

Berdeniga, Bardney, cœnobium *Benedictinorum* in agro *Lincolnienſi.*

Berochenſis provincia, Barkſhire.

Bladunum, Malmesbury.

Boccania, ſive Boccinia, Buckinghamſhire.

Boſmanach, ſedes monachorum; hodie, opinor, Bodmin in agro *Cornubienſi.*

Brangonium, Worceſter.

Brigantes, Yorkſhire, ſive Yorkſhire-Men.

Brillendunum, Bridlington in agro *Eboracenſi.*

Briodunum, Bredon in agro *Wigornienſi.*

Budifordenſis provincia, Bedfordſhire.

Burgodunum, Burton in agro *Staffordienſi.*

C.

Canachina ſilva, Cankwood in agro *Staffordienſi.*

Caprocephalia, Gateſhead, cœnobium olim eo fere loco, ubi hodie Newcaſtle.

Catyeuchlani, Hartfordſhire-Men.

Ceicaſtrum, Chicheſter in agro *Suſſexienſi.*

Ceoleſega, Selſey. Inſula in agro *Suſſexienſi*, ubi olim ſedes epiſcopalis. hanc dignitatem *Ciceſtriæ* intulit *Stigandus.*

Ceretica, Caerdiganſhire.

Cernelium cœnobium, *Benedictinis* ſacrum, Cerne in agro *Dorſettenſi.*

Chebii caſtrum, Caer-Chyby, *Anglis* Holy-Head in inſula *Mona.*

Chicum, olim Chic, hodie S. Oſith in agro *Eſſexienſi.*

Ciſſa, Chicheſter.

Claroſontum, ſive Clarus Fons, Sherborn in agro *Dorſetenſi*, non *Hantonienſi*, ut male *Joan. Caius.* Sedes epiſcopalis ante tempora *Hermanni* epiſc. qui eandem *Sariſburiam* tranſtulit.

Claudia, Glouceſter.

Claudiana provincia, Glouceſterſhire.

Cluta, Cluyd, flumen Borealis *Walliæ*, quod, infra fanum *Aſaphi*, mare intrat in agro *Flint.* Hinc

Clutina Vallis, hodie *Diffryn.*

Cnobheri-Burgum, Burgh-Caſtle, cœnobium à *Furſæo* fundatum in agro *Suffolcienſi.*

Congeri-Curia, Congers-Bury in agro *Somerſetenſi*: ſedes olim, ſi nonnullis fides, epiſcopalis.

Conovius Conwey, flumen *Venedotiæ.*

Conventua, Coventry, in agro *Warwicenſi.*

Corinia, Cornwall.

Corinium, Cirenceſter.

Cragum, Caſtle-Craig in agro *Eboracenſi.*

Cratilli Vallis, Cratundene. Vide *Thom. Elienſem* in *Anglia Sacra* P. I. p. 594.

Cridiodunum, olim Cridinton, hodie Crediton, in agro *Devonienſi.* Hic locus Sede gaudebat olim epiſcopali; poſtea tamen ad *Iſcam Domnoniorum* à *Leofrico* traducta eſt.

Crulanda, -ia, Crowland ſive Croyland in agro *Lincolnienſi.*

D.

Daci, Danes. Vide ante alios *Joann. Meurſium* ad *Ælnothum*, auctorem *Anglum* medii ævi, ab iis prætermiſſum, qui Commentarios ediderunt de Scriptoribus *Britannicis.*

Damonia, Damnonia, vel Damnonia, Devonſhire.

Deiri, gens notiſſima rerum *Saxonicarum* ſcriptoribus. Incolebant latam regionem inter *Humbri* fluminis ripas & ripas *Tyſæ*.
Deirorum ſilva, Beverley in agro *Eboracenſi*; olim Derewald.
Demetæ, South-Wales.
Denæa Silva, Dean-Foreſt, propter ripas *Vagæ* fluminis in agro *Gloceſtrenſi*.
Deva, Cheſter, nomen habuit à flumine *Deva*, Dee, quod urbem præterlabitur. Hinc
Devania, Cheſhire.
Doroventania, Darby-ſhire. Hoc nomen deduxit *Lelandus* à flumine Darwent, quod *Darbeiam* alluit.
Dunum ſignificat & Down in *Hibernia*, & Doncaſter in agro *Eboracenſi*.
Dunamum, Downham in agro *Cantabrigienſi*.
Dunovicum, Dunwich in agro *Suffolcienſi*, ſedes olim epiſcopalis.
Durus, Stoure, nomen fluminis à Dôr *Brit.* quod aquam ſignificat.
Duria, Dorſetſhire à *Duro*.
Durobreva, *Saxon.* Hrof-ceaſter, hodie Rocheſter in *Cantio*: urbs Sede epiſcopali inſignis.
Durotriges, Dorſetſhire-Men.
Durovernum, ſive Dorovernum Cantiorum, Canterbury, urbs *Cantii* primaria

E.

Ebbecaſtrum, hodie, opinor, Bamborough-Caſtle in agro *Northumbrenſi*.
Eilecuriana, ſive Æilecuriana Vallis, the Vale of Ailesbury in agro *Buckingamienſi*.
Eilvius ſive Elvius, Elwy nomen fluvii *Cambriæ* Borealis, hinc nomen traxit
Elvium, S. Aſaph, ſedes epiſcopalis in agro *Flintenſi*.
Ethelingia, arx ab *Alfredo* Magno erecta cum à *Danis* premeretur, Athelney in agro *Somerſetenſi*.

F.

Felicia, Dunwich in agro *Suffolcienſi*, olim Felixſtow.
Fibrolega, Beverley in agro *Eboracenſi*, à Fibris aquaticis ſic dicta.
Fluentanus Carcer, Fleet-Priſon.
Fontes, Wells, ſedes epiſcopalis in agro *Somerſetenſi*; & Fountains-Abby in agro *Eboracenſi*.
Fontanetum, Wells in agro *Somerſetenſi*.
Friſcodunenſe cœnobium, Freſton in agro *Lincolnienſi*.
Frumentarius Mons, Cornhill.

G.

Gainiburgus, Gains-borough in agro *Lincolnienſi*.
Garienus, Yarmouth, oppidum litorale agri *Norfolcienſis*.
Gaurovicum, Warwick, caput agri *Warwicenſis*.
Gevifſi, *Saxones* Occidentales.
Gippovicum, Ipſwich in agro *Suffolcienſi*.
Girvii dicuntur hac ætate *Fennicolæ*, à gyr *Saxonico* vocabulo, quod locum paludoſum ſignificat.
Gleſſoburgum Somurotrigum, Glaſtenbury in agro *Somerſet*.
Granta, ſive Granta Girviorum, Cambridge, Academia celeberrima, & agri caput.
Grennovicum, Greenwich in agro *Cantiano*.
Guidonicus Clivus, Guys-Cliffe in agro *Warwicenſi*.

H.

Hagustaldunum, Hexham in agro *Northumbrenſi*, ſedes olim epiſc.

Honoſethum,

Henoforthum. hæc vox *Britannice* ſignificat viam antiquam, hodie **Hereford**.

Hichia, cœnobium quondam *Carmelitarum* in agro *Hartfordenſi*, **Newbiggin** vel **Hichin**.

Holmus, **Hulme**, ſive **S. Bennets in the Holme**, cœnobium amplum *Benedictinorum* in agro *Norfolcienſi*.

Hydropolis. ita *Græce* vertit **Dorcheſter** in agro *Oxonienſi*. Sedem epiſcopalem ab hoc loco *Lincolniam* tranſtulit *Remigius*.

I.

Icannum videtur eſſe **Boſton** in agro *Lincolnienſi*.

Interamnium, **Chriſtchurch** in agro *Hantonienſi*; eſt enim inter duos amnes poſitum, *Avonam* nempe & *Durum*.

Iſca Domnoniorum, **Exeter**; eſt princeps *Devoniæ* civitas, & ſedes Epiſcopi.

Iſcanum & Iſcelegia, **Caer-Leon upon Usk**, metropolis olim *Cambriæ*.

Iſiacum & Iſidis-Vadum, **Ouſeford**, quod vulgo, ſed, *Lelando* judice, corrupte **Oxford**, urbs pulcherrima & Academiarum Decus.

Iſiburna, cœnobium *Ciſtertienſium* in agro *Bedfordienſi*, **Woburn**.

Iſurovicum, **York**. Vide Commentarios in Cygneam Cantionem, voce *Iſis*.

L.

Lamithis vel Lamithus, **Lamehithe**, hodie **Lambeth** in agro *Surreienſi*.

Lanhondenum, **Lanthony** in agro *Brechinienſi*.

Lanhondenum Claudianum, **Lanthony** in agro *Glocestrenſi*, ut à *Brechinienſi* diſtinguatur.

Lanicolæ, **Lancaſhire-Men**. Vide Lunia.

Lannotava, **Landaff** in *Morgania*, vetus & olim florentiſſima atque opulentiſſima ſedes epiſcopalis.

Legiolium, **Pomfret** in agro *Eboracenſi*.

Legrecaſtrum ſive Legrocaſtrum, **Leiceſter**. Sede olim prænitebat epiſcopali.

Lhinia ſive Linia, **Bardeſey**. Vide Abredeſega.

Lichinus Campus, **Lichfield** in agro *Staffordienſi*.

Ligeria, **Leiceſter**.

Limenicus Portus. *Limeni* nomen noſtris incognitum temporibus. conſtat tamen eum fuiſſe fluvium, quem hodie *Rotherum* vocant; & qui, *Apletream* vaſto delatus gurgite, aperto mari mox ſe committit.

Lindii, **Lincolnſhire-Men**.

Lindisfarna, **Holy Iſland**, à ſanctitate monachorum. Eſt inſula parva *Northumbriæ* adjacens, ubi olim epiſcopi, qui hodie *Dunelmenſes* appellantur, ſedem habuerunt.

Lindiſia, **Lincolnſhire**.

Lindiſpharos, Lindocollinum, Lindum } **Lincoln**.

Loegria, ea pars *Britanniæ*, quæ hodie **England** appellatur, à *Locrino*, *Bruti* filio.

Luda, vide Parchenſe cœnobium.

Luddolocus, **Ludlow** in agro *Salopienſi*.

Lugia, vide Stratoforda.

Lunia vel Lania, a fluvio **Lune**, qui *Lancaſtriam* allambit, ſic nominata, **Lancaſhire**.

M.

Mageſetæ & Maiſevetæ, **Herefordſhire-Men**. Vide *Dav. Povelum* ad Itinerarium *Giraldi Cambrenſis* l. 1. Occupabant etiam partem *Radnoriæ*.

Maridunenſe

Maridunenſe Collegium, Merton-College Oxon.

Maridunum, Caermarthen, caput provinciæ ejuſdem nominis in *Cambria*.

Medimna & Medimnum, Chriſt-Church in agro *Hantonienſi*.

Mediolanum, Lancaſter.

Meildulphi ſive Maildulphi-Curia, Malmesbury in agro *Wiltonienſi*.

Menevia, ſive Menevia Demetarum, S. Davids in agro *Pembroch*.

Mona Angleſey, non Man, ut *Polydorus*. id quod ſingulari libello probavit *Humfrid. Luidus*.

Monovaga Monmouth, caput agri cognominis.

Murus Were, nomen fluvii, qui *Verolamium* alluit.

N.

Neoſeveria, Saliſbury in agro *Wiltonienſi*.

Nigeria, Blackney in agro *Norfolcienſi*; illic olim cœnobium *Carmelitarum*.

Nivei Montes, Snowdon-Hills in agro *Caernarvonenſi*.

Nordovolgia, Norfolk.

Nortabria, Northumberland.

Nortabrini, *Northumbrenſes*.

O.

Ochis, Ock, fluvius agri *Berchërienſis*, qui *Iſidem* intrat *Abingdoniæ*.

Oldeburnenſis Pons, Holborn-Bridge.

Oſtroangli, Orientales *Angli*.

Oſtroſaxonia, Eſſex.

P.

Paladorum, ſive Paladurum, hodie Shaftsbury in agro *Dorſetenſi*.

Parchenſe cœnobium propter *Ludam*, Louth-Park, in agro *Lincolnienſi*.

Pebidiacia, S. Davids-Land in agro *Pembrochienſi*

Pegelandia, Peykirk, vetus monaſterium in agro *Northampton*.

Pharos, Pharenſis Sinus, ſive Pharius Sinus, Whitby in agro *Eboracenſi*. Olim Streoneſhale.

Pirani Fanum, vide *Candenum* in *Damnoniis*.

Pironis Monaſterium, vetuſtiſſimum alicubi in *Cambria* cœnobium, ſed ubi ſitum nondum didici.

Plimmodunum, Plimpton in agro *Devonienſi*.

Portus, Bangor in agro *Caernarvonenſi*.

Pontigualterum, Pons *Gualteri*, Bridge-Walter, vulg. Bridg-Water in agro *Somerſetenſi*.

R.

Rameſega Ramſey, inſula *Cambriæ* Auſtrali adjacens.

Rameſega Fennicolarum, Ramſey, i. e. Arietum Inſula, in agro *Huntingtonienſi*.

Rhepandunum, Repton propter *Trentam* in agro *Darbienſi*. olim Rhepandune.

Roſa Cantiorum, Rocheſter in agro *Cantiano*.

Roſina Vallis, the Vale of Roſſe, in agro *Pembrochienſi*.

Roſſi, Denbighſhire-Men.

Rutheni Ruthenum, quod eſt agri *Denbigenſis* emporium, incolunt & vallem adjacentem.

S.

Sabulovicum, Sandwich in agro *Cantiano*.

Salapia vel Salopia, Shropſhire, & Shrewesbury.

Severia, Old-Sarum. Significat etiam Saliſbury, unde

Severiana Provincia, &

Severianus Ager, Wiltſhire.

Simeni, Hampſhire-Men.

Slepa

Slepa *Girviorum*, hodie S. Ives à S. *Ivone*, olim Slepe in agro *Huntingtonienſi*.

Snotingamenſis Ditio, Notinghamſhire.

Somaria, ſive Somariana Provincia, Somerſetſhire.

Somurotriges, Somerſetſhire-Men.

Sovania, Staffordſhire. Hoc nomen huic provinciæ dedit noſter à Sowe flumine, quod *Staffordiam* præterlabitur.

Stratfordia propter ripas *Lugie*, Stratford-Bow upon the Lea, in agro *Middleſexienſi*.

Sudoſaxonia, Suſſex.

Sudovolcæ, Suffolk-Men.

T.

Tava, & flumen Tave in *Morgania*, & Landaff civitatem ad idem flumen ſitam ſignificat. Vide Lannotava.

Theoci-Curia, Theokeſbyri. Hodie Tewksbury in agro *Gloceſtrenſi*.

Theſis, Tees flu.

Thornega Girviorum, Thorney, cœnobium *Benedictinorum* in agro *Cantabrigienſi*, ut diſtinguatur à *Thornega Trenovantum*, quæ eſt Weſtminſter.

Tilleburia, Tilbery in agro *Cant*.

Toronna, Towin, in agro *Meruin*.

Tranſabrini, trans *Abrum* incolentes, (ita enim *Humbrum* appellat) *Northumbrenſes*.

Trenovantum, London. non Tranton, ut olim *Polydorus*.

Tueſis, Tweed, & Berwick upon Tweed.

Turritus Mons, Tower-Hill, nec non the Torr prope *Glaſtoniam* in agro *Somerſetenſi*.

V.

Vaga, Medway flu. in agro *Cantiano*, & Wye in agro *Monemutenſi*.

Venantodunum, Huntington, caput provinciæ ejuſdem nominis.

Venedotia, North Wales. Hinc Venedoti, incolæ *Cambriæ* Borealis.

Veneti, iidem ſunt cum Venedotis.

Venta Belgarum, Briſtol, caput agri *Somerſetenſis*. pars tamen hujus civitatis eſt in provincia *Gloceſtrenſi*.

Venta Icenorum, Norwich, urbs ampla & provinciæ *Norfolcienſis* prima.

Venta Simenorum, Wincheſter, Pontificis ſedes in agro *Hantonienſi*.

Ventania inferior, Lower-Guent, pars agri *Monemuenſis*.

Ventolugia, Monmouthſhire, à *Venta* principe *Silurum* civitate.

Ventolacenſe Monaſterium, Wenlock, in agro *Salopienſi*.

Verodunum, Wardon, in agro *Bedfordienſi*.

Verolamium, S. Albans, in agro *Hartfordenſi*.

Verovicum, Warwick.

Vigevones, *Vigornienſes*.

Vilugia, ſive Wilugia, Wiltſhire.

Vilugodunum, Wilton, in agro *Wiltonienſi*: caput olim provinciæ, & Pontificum Sedes.

Vimundenſe cœnobium, *Benedictinis* ſacrum, Windham, in agro *Norfolcienſi*.

Ulmetum, North-Elmham in agro *Norfolcienſi*. Sedem epiſcopalem ab hoc loco ad *Thetfordiam* traduxit *Herfaſtus*, & paulo poſt *Herbertus* Loſinga à *Thetfordia* ad Nordovicum.

Volcæ Aquilonares, Norfolk-Men.

W.

Wilugia, vide in Vilugia.

Wirovicum, Weremouth, in Episc. *Dunelmenſi*.

Writeleſhamum, Wrexham, in agro *Denbigienſi*. *Saxon.* Writeleſham.

S *COROL-

*COROLLARIUM VITÆ JOANNIS LELANDI.

JOANNES *Lelandus* cum, poſt multos annos in optimis ſtudiis navatos in *Anglia* & partibus tranſmarinis, tam doctrinæ & eruditionis, quam religionis ſinceræ teſtimonia edidiſſet, ſereniſſimus rex *Henricus* octavus hæc ſæpe & ſedulo animadvertens, elegit hunc in numerum Scholarium, annuiſque ſtipendiis donavit; in collegio *Chriſti* in *Cantabrigia*, ubi bonis artibus operam dedit, (vide 4. Tomum in Vita *Sigeberti*, orientalium *Anglorum* regis) poſt *Oxonii* in collegio Omnium Animarum, ut accepi per *Thom. Allen* Aulæ Gloc. Oxon. Cumque inter cæteras naturæ animique inſignes dotes ardentem fervorem, inſitumque genium in ſcrutandis & indagandis antiquis, & arcanis obſervaſſet; ex ſpeciali gratia & mero motu anno regni ſui 25. anno 1533. diploma ei regium conceſſit, per quod liceret per omnia regna & ditiones ſuas ſpatiari, & antiquitates omnes, ſcripta, recorda, archiva, & quæcunque monumenta notatu digna in ſingulis bibliothecis, collegiis, ſodalitiis, clauſtris, cœnobiis, baſilicis, monaſteriis, aliiſque locis quibuſcunque diligenter & fideliter rimari & perſcrutari. Mandato cujus propoſitum ſuſcepit iter, & per ſpatium ſex annorum per univerſas fere *Angliæ* partes non ſine labore gravi & ſumptibus maximis peregrinatus eſt: quo tempore, ut de ſe in epiſtola quadam, dicto regi *Henrico* ſcripta, ipſemet teſtatur: “nullum fuit per univerſum hoc regnum promontorium, portus vel ſinus, flumen, rivus, fluxus aquarum, æſtus, lacus, incurſio undarum, palus, mons, vallis, planities, ericetum, foreſta, ſaltus, ſylva, civitas, municipium, burgum, caſtellum, oppidum, villa, pagus, collegium, cœnobium, abbatia, monaſterium, ædes, manerium, prædium, vel locus aliquis notatu dignus, quem ille non vidit, & quæcunque ibidem obſervanda eſſent, non annotavit.”

Quibus in locis & quam longe profectus eſt, hæc Collectanea ſatis demonſtrabunt. Quæ omnia, ſicut in animo plane eſſet, vellet analytice in partes ſuas diſtribuiſſe; primumque intendit in magna tabula Chorographica totum regnum *Angliæ* una cum inſulis adjacentibus delineaſſe, topographicamque deſcriptionem eidem inſeruiſſe; & nomina antiqua, *Britannica*, *Romana*, & *Saxonica* modernis ſtationibus applicaſſe: poſt in 50 libris ſecun-

* Id eſt Additiones ad Vitam *Lelandi Balæanam*, auctore *Guilielmo Burtono*, *Lindliaco*, qui Collectanea & Itinerarium *Lelandiana* dono dedit Bibliothecæ *Bodleianæ*.

dum

dum numerum Comitatuum, ſingulas antiquitates, monumenta & hiſtoricas enarrationes deſcripſiſſe, demonſtrando origines, ortus, incrementa & facta memoranda cujuſlibet civitatis, caſtelli & oppidi in qualibet provincia; tunc deſcriptionem inſularum *Britannicarum*, & ultimo tres libros nobilitatis *Angliæ* adjunxiſſe. Quæ ſingula in epiſtola quadam eidem regi *Henrico* dedicata ſic perficere promiſit. Sed cum hoc rude Chaos & pergrandis acervus digerendus & in ordinem methodicum redigendus eſſet, num vel ſui diffidentia non perficiendi hæc magna quæ pollicitus eſt, laborans; vel terrore immenſitatis tantæ & tam vaſtæ molis devictus, confuſo & vitiato cerebro è poteſtate mentis ſuæ decidit, & phrenetica mania anno 1552. 6. Ed. (quod lugendum ſane) expiravit. Quod cum regi *Edwardo* ſexto innotuiſſet, (neque enim tanta viri delituit dignitas, utpote cui non multum antea Genethliacon ejus dedicaſſet) præcepit *Joanni Cheke* militi didaſcalo ſuo, ut illico bibliothecam ejus ſpecularetur; & omnia ejus opera manuſcripta ei referret: quæ omnia idem *Joannes Cheke* mandato regis ſecum abduxit, & penes ſe retinuit. Poſt mortem domini *Cheke* plurima eorum devenerunt ad honoratiſſimos *Willelmum* Baronem *Paget*, & *Willelmum Cecil*, Baronem de *Burghley*, maritum ſororis dicti *Joannis Cheke*. Hæc tantum quatuor volumina in manus reverendiſſimi *Humfredi Purefey*, conſanguinei mei, nuper de conſilio illuſtriſſimæ *Elizabethæ* reginæ in partibus Borealibus inciderunt ex dono dicti *Joannis Cheke*, à cujus filio *Thoma Purefey* ego dono accepi 1612.

ERRATA.

Pag. 115. *l.* 2. *poſt* ſcribit *adde* [Beda] *p.* 118. *l.* 8. *pro* ſede *lege* ſed. *p.* 218. *l.* 19. *pro* magno *lege* magna. *p.* 330 *l. penult. poſt* plane *adde* antiquitate. *p.* 387. *l.* 2. *pro* celebris. *lege* celebris, *p.* 421. *l.* 10. *pro* Gallofridum *lege* Gallofridus. *p.* 425. *l.* 19. *pro* Peierides *lege* Pierides. *l.* 28. *pro* priſcra *lege* priſca. *p.* 426. *l.* 8. *pro* meneat *lege* maneat. *p.* 462. *l. penult. pro* exprimitur. *lege* exprimitur,.

FINIS.

PRELO PARATUR

VOlumen Scriptorum Hiſtoriæ *Anglicanæ* tertium, ab *Henrico* III. ad *Henricum* IV. è vetuſtis Codd. MSS. eruit, & in lucem protulit *Antonius Hall*, A. M. Coll. Reg. Socius.